

ज्ञानकोश

मासिक चालू घडामोडी

MPSC राज्य सेवा, MPSC Gr. B आणि MPSC Gr. C साठी

**Banking, सरळ सेवा भरती, तलाठी, म्हाडा, पोलीस कॉन्स्टेबल
आणि इतर स्पर्धा परीक्षांसाठी उपयुक्त**

**भारतीय रेल्वे आणि IIT मद्रास भारतातील
पहिला स्वदेशी हायपरलूप विकसित करणार**

**NatGeo ने माउंट एव्हरेस्टवर जगातील
सर्वात उंच हवामान स्टेशन स्थापित केले**

**व्हिएतनाममध्ये जगातील
सर्वात मोठा काचेचा पूल उघडण्यात आला**

**भारताला निओबँक ओपन म्हणून
100 वे युनिव्हर्स स्टार्टअप मिळाले.**

IPL 2022 गुजराथ टायटन्सने जिंकले.

थॉमस कप : भारताचा इंडोनेशियावर 3-0 असा विजय

**'टॉम्ब ऑफ सॅन्ड' या भारतीय कादंबरीला
आंतरराष्ट्रीय बुकर पारितोषिक मिळाले**

**सौदी अरामकोने Apple Inc. ला मागे टाकून
जगातील सर्वात मौल्यवान कंपनी बनली आहे**

**Fy22 मध्ये अमेरिकेने भारताचा सर्वात मोठा
व्यापार भागीदार म्हणून चीनला मागे टाकले**

**फॉर्च्यून 500 यादी: जगातील सर्वात श्रीमंत व्यक्ती
इलॉन मस्क 2021 मध्ये सर्वाधिक पगार घेणारे सीईओ**

**कोलकाता हे जैवविविधता नोंदणी मिळवणारे
पहिले मेट्रो शहर बनले आहे**

TIME's100 सर्वात प्रभावशाली लोक 2022

Contents

ज्ञानकोश मासिक चालू घडामोडी मे 2022.....	3
राष्ट्रीय बातम्या.....	3
राज्य बातम्या.....	12
आंतरराष्ट्रीय बातम्या	18
नियुक्ती बातम्या	23
अर्थव्यवस्था बातम्या.....	29
समित आणि कॉन्फरन्स बातम्या	38
कराराच्या बातम्या.....	41
रॅक्स आणि अहवाल बातम्या.....	43
विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या.....	47
पुरस्कार बातम्या.....	48
क्रीडा बातम्या	52
पुस्तके आणि लेखक बातम्या.....	59
संरक्षण बातम्या.....	60
महत्वाचे दिवस	62
निधन बातम्या	67
विविध बातम्या	68
सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्वाचे मुद्दे:	69

ज्ञानकोश मासिक चालू घडामोडी | मे 2022

राष्ट्रीय बातम्या

कोचीन शिपयार्ड भारतातील पहिले घरगुती हायड्रोजन-इंधन विद्युत जहाज बांधणार आहे.

- बंदरे, जहाजबांधणी आणि जलमार्ग मंत्रालयाचे केंद्रीय मंत्री सर्बानंद सोनोवाल यांनी घोषणा केली की, बंदरे, जहाजबांधणी आणि जलमार्ग मंत्रालय कोचीन शिपयार्ड लिमिटेड (CSL) येथे भारतातील पहिले स्वदेशी हायड्रोजन-इंधनयुक्त विद्युत जहाजे विकसित आणि तयार करेल, ज्यामुळे हरित शिपिंगच्या दिशेने देशाच्या प्रयत्नांना सुरुवात होईल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- शिपयार्ड आणि एनर्जी अँड रिसोर्सेस इन्स्टिट्यूट यांच्या सहकार्याने मंत्रालयाने आयोजित केलेल्या ग्रीन शिपिंग इन इंडिया - 2022 या सत्रात त्यांनी जागतिक सागरी हरित संक्रमणासोबत टिकून राहण्यासाठी अशा प्रकारच्या जहाजांचा विकास करण्याचा सरकारचा हेतूही उघड केला.
- हायड्रोजन इंधन पेशीसाठी वाहतूक, वस्तू हाताळणी, स्टेशनरी आणि पोर्टेबल आणि आपत्कालीन बॅकअप पॉवर ॲप्लिकेशन्स हे सर्व संभाव्य अनुप्रयोग आहेत.
- हायड्रोजनद्वारे इंधन भरलेले इंधन पेशी हे एक कार्यक्षम, पर्यावरणास अनुकूल, शून्य-उत्सर्जन डायरेक्ट करंट (DC) उर्जा स्रोत आहेत जे आधीच हेवी-ड्युटी बस, ट्रक आणि ट्रेन अनुप्रयोगांमध्ये वापरले गेले आहेत आणि आता सागरी अनुप्रयोगांसाठी विकसित केले जात आहेत.
- सोनोवाल यांनी सांगितले की कोचीन शिपयार्डद्वारे हा प्रकल्प भारतीय भागीदारांच्या भागीदारीत केला जाईल.
- शिपयार्डने या क्षेत्रात आधीच पायाभूत काम सुरू केले आहे, KPIA टेक्नॉलॉजीज आणि हायड्रोजन इंधन सेल आणि पॉवर ट्रेनसाठी भारतीय विकासक, तसेच अशा जहाजांसाठी कायदे आणि नियम तयार करण्यासाठी इंडियन रजिस्टर ऑफ शिपिंग (IRS) सोबत भागीदारी केली आहे.
- फ्युएल सेल इलेक्ट्रिक व्हेसेल (FCEV), कमी तापमान प्रोटॉन एक्सचेंज मेम्ब्रेन टेक्नॉलॉजी (LT-PEM) वर आधारित एक हायड्रोजन इंधन सेल जहाज, सुमारे 17.50 कोटी खर्च अपेक्षित आहे, केंद्राने 75 टक्के खर्चाचा निधी दिला आहे.

नॅशनल इंटेलिजेंस ग्रिड (NATGRID) बेंगळुरू कॅम्पसचे अमित शहा यांच्या हस्ते उद्घाटन

- गृहमंत्री, अमित शहा यांनी बेंगळूरूमध्ये नॅशनल इंटेलिजेंस ग्रिड (NATGRID) कॅम्पसचे उद्घाटन केले. गृहमंत्री अमित शहा यांच्या म्हणण्यानुसार, नरेंद्र मोदी सरकारने सुरुवातीपासूनच दहशतवादाबाबत शून्य सहनशीलता बाळगली आहे. बेंगळूरूमधील नॅशनल इंटेलिजेंस ग्रिड (NATGRID) परिसराच्या उद्घाटनादरम्यान श्री शाह यांनी टिप्पणी केली की मागील समस्यांच्या तुलनेत डेटा, व्याप्ती आणि जटिलतेच्या दृष्टीने सुरक्षा आवश्यकता नाटकीयरित्या वाढली आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- डेटा संकलन एजन्सीकडून डेटा मिळविण्यासाठी सरकारने अत्याधुनिक आणि नाविन्यपूर्ण माहिती तंत्रज्ञान पायाभूत सुविधांची स्थापना आणि संचालन करण्याचे काम NATGRID ला दिले आहे.

- केंद्र सरकार लवकरच हवाला व्यवहार, दहशतवादी निधी, बनावट रोख, अंमली पदार्थ आणि बॉम्बच्या धमक्या, अवैध शस्त्रास्त्रांची तस्करी आणि इतर दहशतवादी कारवाया यांचा मागोवा घेण्यासाठी राष्ट्रीय डेटाबेस तयार करणार आहे.
- डेटा ॲनालिटिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञानामुळे एजन्सीजच्या कार्यपद्धतीत बदल झाला पाहिजे.
- शाह यांच्या म्हणण्यानुसार, C-DAC स्वयंपूर्ण भारताच्या पंतप्रधानांच्या संकल्पनेला अनुसरून NATGRID ची अंमलबजावणी करत आहे.

फ्रान्समधील कान्स मार्च ३ फिल्ममध्ये भारत 'कंट्री ऑफ ऑनर' असेल.

- केंद्रीय माहिती आणि प्रसारण मंत्री, अनुराग ठाकूर यांनी घोषणा केली आहे की फ्रान्समधील कान्स चित्रपट महोत्सवाच्या 75 व्या आवृत्तीसोबत आयोजित आगामी मार्च ३ फिल्ममध्ये भारत हा अधिकृत देश असेल. कंट्री ऑफ ऑनर स्टेटसने भारत, त्याचा सिनेमा, त्याची संस्कृती आणि वारसा यावर प्रकाश टाकून मॅजेस्टिक बीचवर आयोजित मार्च ३ फिल्ममध्ये ओपनिंग नाईटमध्ये फोकस कंट्री म्हणून भारताची उपस्थिती सुनिश्चित केली.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- भारत हा "कान्स नेक्स्टमध्ये सन्माननीय देश आहे, ज्या अंतर्गत 5 नवीन स्टार्ट-अपना ऑडिओ-व्हिज्युअल उद्योगात प्रवेश करण्याची संधी दिली जाईल. ॲनिमेशन डे नेटवर्किंगमध्ये दहा व्यावसायिक सहभागी होतील.
- कान्स फिल्म फेस्टिव्हलच्या या आवृत्तीत भारताच्या सहभागाचे आणखी एक वैशिष्ट्य म्हणजे श्री. आर. माधवन. हा चित्रपट 19 मे 2022 रोजी मार्केट स्क्रिनिंगच्या Palais des Festivals मध्ये प्रदर्शित केला जाईल.

RailTel आणि WHO ने विशाखापट्टणम येथे मोबाईल कंटेनर हॉस्पिटलचे उद्घाटन केले.

- RailTel Corporation of India Ltd ने आंध्र प्रदेश मेड टेक झोन (AMTZ) च्या विशाखापट्टणम परिसरात "हेल्थ क्लाउड" डिझाइन आणि स्थापित केले होते. आंध्र प्रदेश मेड टेक झोन (AMTZ) हे जगातील पहिले एकात्मिक वैद्यकीय उपकरण निर्मिती केंद्र आहे. AMTZ येथील "हेल्थ क्लाउड" चे उद्घाटन WHO- जिनेव्हा येथील WHO इन्व्हेशन हबचे प्रमुख लुईस एजरनॅप यांच्या हस्ते करण्यात आले आहे.

उपक्रमावदल:

- RailTel ने मोबाईल कंटेनर हॉस्पिटलसाठी टेलिकॉन्सल्टेशन सोल्यूशन्ससाठी संपूर्ण तांत्रिक सहाय्य प्रदान केले आहे जे दुर्गम भागात कार्यान्वित करण्यासाठी सर्व आवश्यक हॉस्पिटल सेटअपसह डिझाइन आणि बिल्ट-इन केले आहे. हे चाकांवर देखील कार्यान्वित केले जाऊ शकते. डिजिटल पेमेंट इंटरफेस असलेल्या मोबाईल ॲपद्वारे औषधे वितरित करण्यासाठी हे आरोग्य एटीएमसह येते.
- या भागीदारी अंतर्गत सर्व उपक्रम ग्रामीण भागातील रुग्णालयांना हायटेक डिजिटल आरोग्य सेवा सुविधांसह सक्षम बनवतील आणि त्याद्वारे सार्वत्रिक आरोग्य सेवा उपलब्ध करून देतील.

NSEL थकबाकीदारांकडून पैसे वसूल करण्यासाठी SC ने पॅनेल नियुक्त केले.

- नॅशनल स्पॉट एक्स्चेंज (NSEL) ने ज्या डिफॉल्टर्सच्या विरोधात मनी डिफ्रॉड सुरक्षित केली आहे त्यांच्याकडून पैसे वसूल करण्यासाठी भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाने मुंबई उच्च न्यायालयाचे निवृत्त न्यायाधीश प्रदीप नंदराजोग यांच्या अध्यक्षतेखाली एक उच्चस्तरीय समिती स्थापन केली. NSEL ने आधीच डिफॉल्टर्स विरुद्ध 3,534 कोटी रुपयांचे डिफ्रॉड आणि लवाद निवाडे मिळवले आहेत. मुंबई उच्च न्यायालयाने नियुक्त केलेल्या समितीने 760 कोटी रुपयांच्या थकबाकीदारांचे दायित्व आधीच स्पष्ट केले आहे.
- एनके प्रोटीन विरुद्ध 964 कोटी रुपयांच्या डिफ्रॉडची कार्यवाही मुंबई उच्च न्यायालयात प्रलंबित आहे. 2013 मध्ये, NSEL मधील गुंतवणूकदार आणि व्यापाऱ्यांचे सुमारे 5,600 कोटी रुपयांचे नुकसान झाले कारण एक्स्चेंज ट्रेडिंग अचानक बंद झाले ज्यामुळे डीफॉल्टची मालिका झाली.

भारताने 'जगातील सर्वात मोठा' चित्रपट पुनर्संचयन प्रकल्प सुरू केला आहे.

- माहिती आणि प्रसारण मंत्री, अनुराग ठाकूर म्हणाले की, नॅशनल फिल्म हेरिटेज मिशन अंतर्गत जगातील सर्वात मोठ्या फिल्म रिस्टोरेशन प्रकल्पासाठी 363 कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली आहे. हे अभियान 2016 मध्ये 597 कोटी रुपयांच्या खर्चासह सुरू करण्यात आले होते. सिनेमॅटिक वारसा जतन करणे, पुनर्संचयित करणे आणि डिजिटल करणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे.

NCRTC ला भारतातील पहिली प्रादेशिक रॅपिड ट्रांझिट सिस्टीम ट्रेन साळवी येथे मिळणार आहे.

- गुजरातमधील अलस्टॉमच्या सावली प्रकल्पात, राष्ट्रीय राजधानी क्षेत्र परिवहन महामंडळ (NCRTC) प्रादेशिक रॅपिड ट्रांझिट सिस्टीम (RRTS) साठी भारतातील पहिली अर्ध-हाय-स्पीड ट्रेन प्राप्त करेल. यावेळी गृहनिर्माण आणि शहरी व्यवहार मंत्रालयाचे सचिव मनोज जोशी उपस्थित राहणार आहेत.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- RRTS ट्रेनचे संच मेक इन इंडिया उपक्रमांतर्गत तयार केले जातात आणि ते ताशी 180 Km वेगाने पोहोचू शकतात. ही ट्रेन उत्तर प्रदेशातील दुहाई डेपोमध्ये नेली जाईल, जिथे ती दुरुस्त करून चालवली जाईल.
- कुशनयुक्त आसन, लॅपटॉप-मोबाइल चार्जिंग, लगेज रॅक आणि डायनॅमिक मार्ग-नकाशा ही पूर्णपणे वातानुकूलित ट्रेनची आधुनिक प्रवासी-केंद्रित वैशिष्ट्ये आहेत.
- दिल्ली आणि मेरठ दरम्यान भारतातील पहिला RRTS कॉरिडॉर कार्यान्वित करण्यासाठी NCRTC ची जबाबदारी आहे. 82 किलोमीटर लांबीच्या या मार्गाचे आता बांधकाम सुरू आहे.

- साहिबाबाद आणि दुहाई दरम्यानचा 17 किलोमीटरचा प्राधान्य विभाग 2023 पर्यंत कार्यान्वित होण्याची अपेक्षा आहे, संपूर्ण कॉरिडॉर 2025 पर्यंत पूर्ण होईल.

आयआरसीटीसी भारत गौरव टुरिस्ट ट्रेन नेपाळ जनकपूर येथे थांबेल.

- इंडियन रेल्वे कॅटरिंग अँड टिकीट कॉर्पोरेशन (IRCTC) नेपाळमधील जनकपूर येथे थांबून आपली पहिली भारत गौरव पर्यटक ट्रेन सुरू करणार आहे. ही ट्रेन रामायण सर्किटच्या भोवती फिरेल, जी स्वदेश दर्शन योजनेअंतर्गत ओळखली गेली आहे आणि त्यात भगवान श्री रामाच्या जीवनाशी संबंधित प्रमुख स्थाने आहेत, जसे की जनकपूर, नेपाळमधील राम जानकी मंदिर. प्रक्षेपित 18 दिवसीय भारत गौरव पर्यटक ट्रेन टूर अयोध्येत, भगवान रामाचे जन्मस्थान, श्री रामजन्मभूमी मंदिर आणि हनुमान मंदिर, तसेच नंदीग्राममधील भारत मंदिर, प्रभू रामाचा धाकटा भाऊ भरत यांना समर्पित असलेल्या भेटींनी सुरू होते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- अयोध्येनंतर, पर्यटक बक्सर, बिहार येथे जातील, जिथे ते महर्षी विश्वामित्रांचे आश्रम आणि रामरेखा घाट पाहतील, जिथे ते गंगेत पवित्र उडी घेऊ शकतात.
- पर्यटक जनकपूरच्या हॉटेलमध्ये रात्र घालवतील आणि प्रसिद्ध राम-जानकी मंदिराला भेट देतील.
- सीतामढीनंतर, ट्रेनने जगातील सर्वात जुने जिवंत शहर असलेल्या वाराणसीचा प्रवास केला.
- ट्रेनमध्ये एक सुसज्ज पॅन्टी विभाग आहे जेथे प्रवाशांना ताजे तयार केलेले शाकाहारी जेवण मिळू शकते.
- बोर्डवर मनोरंजन यंत्रणा, सीसीटीव्ही कॅमेरा आणि सुरक्षा रक्षक सेवा असतील.
- ट्रेनचा प्रवास नाशिकपर्यंत सुरू आहे, जेथे प्रवासी निवासस्थानात रात्र घालवतील. त्र्यंबकेश्वर आणि पंचवटी मंदिरांना भेट दिली जाईल.

अदानी विल्मार ही HUL ला मागे टाकत भारतातील सर्वात मोठी FMCG कंपनी बनली.

- आर्थिक वर्ष 2022 (Q4FY2022) साठी चौथ्या तिमाहीचे निकाल जाहीर झाल्यानंतर अदानी विल्मार लिमिटेड हिंदुस्तान युनिलिव्हर लिमिटेड (HUL) ला मागे टाकत भारतातील सर्वात मोठी फास्ट मूव्हिंग कंझ्युमर गुड्स कंपनी (FMCG) बनली. AWL ने आर्थिक वर्ष 2022 मध्ये 54,214 कोटी रुपयांचा एकूण परिचालन महसूल नोंदवला आहे तर HUL ने आर्थिक वर्ष (FY) 2021-22 मध्ये 51,468 कोटी रुपयांचा महसूल नोंदवला आहे.

Mindtree, L&T Infotech ने भारतातील 5वी सर्वात मोठी IT सेवा तयार करण्यासाठी विलीनीकरणाची घोषणा केली.

- L&T Infotech आणि Mindtree, Larsen & Toubro Group अंतर्गत दोन स्वतंत्रपणे सूचीबद्ध IT सेवा कंपन्यांनी विलीनीकरणाची घोषणा केली ज्यामुळे भारतातील पाचव्या क्रमांकाची IT सेवा प्रदाता तयार होईल. एकत्रित अस्तित्व "LTIMindtree" म्हणून ओळखले जाईल.
- माइंडट्री आणि L&T इन्फोटेक (LTI) च्या संचालक मंडळांनी शुक्रवारी झालेल्या आपापल्या बैठकीत लार्सन अँड टुब्रो ग्रुप अंतर्गत या दोन्ही स्वतंत्रपणे सूचीबद्ध IT सेवा कंपन्यांच्या एकत्रीकरणाच्या संमिश्र योजनेला मंजुरी दिली. प्रस्तावित एकीकरणामुळे USD 3.5 बिलियन पेक्षा जास्त कार्यक्षम आणि स्केल अप आयटी सेवा प्रदाता तयार करण्यासाठी Mindtree आणि LTI सामील होतील.

केंद्रीय संस्कृत विद्यापीठ आयोजित उत्कर्ष महोत्सवाला सुरुवात झाली.

- नवी दिल्ली येथील केंद्रीय संस्कृत विद्यापीठातर्फे तीन दिवसीय उत्कर्ष महोत्सवाचे आयोजन करण्यात आले आहे. उत्कर्ष महोत्सवाचे आयोजन करण्यामागील उद्देश हा संस्कृत भाषेचा देशभरात आणि देशाबाहेरही प्रचार करणे हा आहे.
- तीन संस्कृत विद्यापीठांचे केंद्रीकरण पंतप्रधान मोदींची देशभरात संस्कृत भाषेचे जतन आणि संवर्धन करण्याची दृढ वचनबद्धता दर्शवते. केंद्रीय संस्कृत विद्यापीठ, नवी दिल्ली, श्री लाल बहादूर राष्ट्रीय संस्कृत विद्यापीठ, नवी दिल्ली आणि राष्ट्रीय संस्कृत विद्यापीठ, तिरुपती यांच्या संयुक्त विद्यमाने हा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला आहे.
- New Educational Era – Moving Towards a Global Orientation of Sanskrit Studies ही या महोत्सवाची थीम आहे.

USD 100 अब्ज वार्षिक महसूल ओलांडणारी रिलायन्स पहिली भारतीय कंपनी ठरली.

- रिलायन्स इंडस्ट्रीज तब्बल \$100 अब्ज पेक्षा जास्त वार्षिक महसूल रेकॉर्ड करणारी पहिली भारतीय कंपनी ठरली आहे. कंपनीने मार्च 2022 ला संपलेल्या तिमाहीत निव्वळ नफ्यात 22.5% वाढ नोंदवली आहे. रिलायन्सने रिटेल, डिजिटल सेवा आणि तेल आणि वायू व्यवसायात मजबूत वाढ नोंदवली आहे. कंपनीने 33,968 कोटी रुपयांची (28% वाढ) वार्षिक EBITDA (earnings before interest, taxes, depreciation and amortisation) देखील नोंदवली आहे.

दिल्लीतील वर्ल्ड ट्रेड सेंटर बिल्डिंगमध्ये लोकपालचे कायमस्वरूपी कार्यालय असेल.

- पंतप्रधानांसह सार्वजनिक पदाधिकाऱ्यांविरुद्धच्या तक्रारीची चौकशी करण्यासाठी देशातील पहिले भ्रष्टाचारविरोधी लोकपाल म्हणून नियुक्ती झाल्यानंतर चार वर्षांनंतर आणि जवळपास एक दशकानंतर भारताचा लोकपाल अखेर दक्षिण दिल्लीतील नौरोजी नगर येथील वर्ल्ड ट्रेड सेंटरमधील एका विदारक कार्यालयात रुजू होईल. हा कायदा संसदेने मंजूर केल्यानंतर. लोकपालसाठी प्रशासकीय मंत्रालय कार्मिक आणि प्रशिक्षण विभाग (DoPT) नुसार, दोन मजली आणि 59,504 चौरस फूट व्यापलेले कार्यालय 254.88 कोटी रुपयांना खरेदी केले गेले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- 19 मार्च 2019 रोजी, न्यायमूर्ती पिनाकी चंद्र घोष, इतर आठ सदस्यांसह, भारताचे पहिले लोकपाल म्हणून नियुक्त करण्यात आले.
- भ्रष्टाचाराच्या आरोपांच्या चौकशीसाठी 2013 चा लोकपाल आणि लोकायुक्त कायदा मंजूर झाल्यानंतर पाच वर्षांनी ही नियुक्ती झाली.
- लोकपाल आणि लोकायुक्त कायदा, जो 2013 मध्ये काही प्रकारच्या सार्वजनिक कर्मचाऱ्यांवरील भ्रष्टाचाराच्या आरोपांची चौकशी करण्यासाठी पारित करण्यात आला होता, त्यानंतर पाच वर्षांनंतर करण्यात आला.
- पंतप्रधान, केंद्र सरकारमधील मंत्री किंवा संसद सदस्य, तसेच केंद्र सरकारचे अ, ब, क आणि ड गटातील अधिकारी, लोकपाल यांच्याकडून चौकशी केली जाऊ शकते.

2022-2024 साठी असोसिएशन ऑफ एशियन इलेक्शन ऑथॉरिटीज (AAEA) चे नवीन अध्यक्ष म्हणून भारताची एकमताने निवड झाली आहे.

- फिलीपिन्समधील मनिला येथे झालेल्या कार्यकारी मंडळ आणि आमसभेच्या बैठकीत 2022-2024 साठी असोसिएशन ऑफ एशियन इलेक्शन ऑथॉरिटीज (AAEA) चे नवीन अध्यक्ष म्हणून भारताची एकमताने निवड करण्यात आली आहे. निवडणूक आयोग, मनिला हे AAEA चे वर्तमान अध्यक्ष होते. कार्यकारी मंडळाच्या नवीन सदस्यांमध्ये आता रशिया, उझबेकिस्तान, श्रीलंका, मालदीव, तैवान आणि फिलीपिन्स यांचा समावेश आहे.
- असोसिएशन ऑफ एशियन इलेक्शन ऑथॉरिटीजचे ध्येय आशियाई प्रदेशात एक पक्षविरहित मंच प्रदान करणे हे आहे.

2. हरियाणातील राखी गढी येथे कार्यरत असलेल्या भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण विभागाने (ASI) 5000 वर्ष जुन्या दागिने बनवणाऱ्या कारखान्याचे उखनन केले.

- 5000 वर्ष जुन्या दागिने बनवणाऱ्या कारखान्याच्या उखननात, भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण (ASI), जे राखी गढी, हरियाणात गेल्या 32 वर्षांपासून कार्यरत आहे, त्यांनी आतापर्यंतचा सर्वात महत्त्वपूर्ण निष्कर्ष काढला आहे. राखी गढी हे हरियाणाच्या हिस्सार जिल्ह्यातील एक गाव आहे आणि सिंधू संस्कृतीतील सर्वात प्राचीन पुरातत्व स्थळांपैकी एक आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- काही घरांच्या संरचनेचा शोध, एक स्वयंपाकघर संकुल आणि 5000 वर्षे जुना दागिने बनवणारा कारखाना असे सूचित करतो की हे ठिकाण एकेकाळी एक मोठे व्यावसायिक केंद्र होते.
- हजारो वर्षांपासून लपवून ठेवलेले तांबे आणि सोन्याचे दागिनेही सापडले.
- उत्तर प्रदेशातील सिनौली येथे उखननाच्या ठिकाणी स्मशानांचा शोध लागला आहे, ज्यांनी 2018 मध्ये शोधलेल्या कांस्ययुगातील सॉलिड-डिस्क व्हील गाड्यांकडे लक्ष वेधले गेले होते, ज्यांची व्याख्या काही लोक घोडा ओढणारे "रथ" म्हणून करतात.
- पुरातत्वशास्त्रज्ञ म्हणतात की स्मशानभूमी दर्शविते की सभ्यता मृत्यूनंतरच्या जीवनावर विश्वास ठेवत होती.
- मागील दोन महिन्यांत, ASI ने राखी गढीमध्ये अनेक निष्कर्ष काढले आहेत, जे सूचित करतात की सभ्यता हळूहळू परिपक्वतेकडे जात आहे.
- तेथे हजारो मातीची भांडी, रॉयल सील आणि मुलांची खेळणी सापडली.

RailTel ने 100 रेल्वे स्थानकांवर PM-WANI आधारित वाय-फाय सुरु केले.

- RailTel, ने सोमवारी पंतप्रधान वाय-फाय ऍक्सेस नेटवर्क इंटरफेस (PM-WANI) योजना लॉंच केली, 22 राज्यांमधील 100 रेल्वे स्थानकांवर सार्वजनिक वायफाय सेवांमध्ये प्रवेश प्रदान केला. PM-WANI हा दूरसंचार विभागाचा (DoT) उपक्रम आहे ज्याचा वापर साधेपणासाठी आणि सामान्य लोकांमध्ये ब्रॉडबँडचा अवलंब वाढवण्यासाठी सर्व सायलो वाय-फाय नेटवर्कशी कनेक्ट करण्यात आला आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- अँड्रॉइड वापरकर्ते Google Play Store वरून 'Wi-DOT' App डाउनलोड करून या WiFi नेटवर्कशी कनेक्ट होऊ शकतात.
- सॉफ्टवेअर C-DOT च्या जवळच्या सहकार्याने तयार केले गेले.
- 'मोबाइल अॅप'द्वारे वाय-फायशी कनेक्ट होण्याचे हे साधन रेल्वेवायर सर्व्हिस सेट आयडेंटिफायर (SSID) निवडून या स्थानकांवर वायफायशी कनेक्ट करण्याच्या सध्याच्या तंत्राव्यतिरिक्त असेल.
- PM-WANI-आधारित प्रवेशामुळे वन-टाइम पासवर्ड (OTP) आधारित प्रमाणीकरण बायपास करण्यासाठी वन-टाइम Know Your Customer (KYC) ला अनुमती देऊन WANI-आधारित सार्वजनिक वायफाय वापरणे सोपे होईल.
- RailTel WiFi नेटवर्क आता देशभरातील 6,102 रेल्वे स्थानके कव्हर करते आणि 17, 792 वायफाय हॉटस्पॉट्स आहेत, आणि बरेच काही मार्गांवर आहे.

UN मध्ये हिंदी भाषेला प्रोत्साहन देण्यासाठी भारताने USD 800,000 चे योगदान दिले आहे.

- भारत सरकारने युनायटेड नेशन्स (UN) साठी USD 800,000 चे योगदान दिले आहे ज्याचा उद्देश या संस्थेचा हिंदीमध्ये लोकांपर्यंत पोहोचण्याचा उद्देश आहे. युनायटेड नेशन्समधील भारताचे उप-स्थायी प्रतिनिधी आर रवींद्र यांनी 'हिंदी@UN' प्रकल्पासाठीचा धनादेश मीता होसाली, उपसंचालक आणि अधिकारी-प्रभारी, यूएन डिपार्टमेंट ऑफ ग्लोबल कम्युनिकेशन्स (DGC) यांना सुपूर्द केला.
- भारत सरकारने युनायटेड नेशन्स (UN) साठी USD 800,000 चे योगदान दिले आहे ज्याचा उद्देश या संस्थेचा हिंदीमध्ये लोकांपर्यंत पोहोचण्याचा उद्देश आहे. युनायटेड नेशन्समधील भारताचे उप-स्थायी प्रतिनिधी आर रवींद्र यांनी 'हिंदी@UN' प्रकल्पासाठीचा धनादेश मीता होसाली, उपसंचालक आणि अधिकारी-प्रभारी, यूएन डिपार्टमेंट ऑफ ग्लोबल कम्युनिकेशन्स (DGC) यांना सुपूर्द केला.

दूरसंचार विभागाद्वारे केंद्रीकृत मार्गासाठी 'गतीशक्ती संचार' पोर्टल सुरू केले.

- दूरसंचार विभागाने गतिशक्ती संचार पोर्टल लॉंच केले आहे, जे देशभरात राईट ऑफ वे (RoW) साठी अर्ज आणि मंजूरी प्रक्रिया सुलभ करेल. दूरसंचार मंत्री अश्विनी वैष्णव यांच्या मते, हे व्यासपीठ टेलिकॉम पायाभूत सुविधा प्रकल्पांसाठी व्यवसाय सुलभ करण्याचे उद्दिष्ट साध्य करण्यात मदत करेल, जे माननीय पंतप्रधानांच्या दूरदृष्टीनुसार आहे.
- विविध सेवा आणि पायाभूत सुविधा प्रदात्यांद्वारे RoW अॅप्सची त्वरित विल्हेवाट लावल्याने जलद पायाभूत सुविधा निर्माण होण्यास अनुमती मिळेल, ज्यामुळे 5G नेटवर्क वेळेवर तैनात करण्यात मदत होईल, असेही ते म्हणाले. गतिशक्ती संचार पोर्टल ऑनलाइन आणण्यासाठी राज्य आणि केंद्रशासित प्रदेशांच्या योगदानाची आणि केंद्र सरकारच्या सहकार्याची मंत्री महोदयांनी प्रशंसा केली.

Dineout, रेस्टॉरंट आरक्षण प्लॅटफॉर्म, Swiggy ने विकत घेतले.

- ऑनलाइन उपलब्ध असलेले फूड-डिलिव्हरी अॅप स्विगीने औपचारिक करारात टाइम्स इंटरनेटवरून रेस्टॉरंट तंत्रज्ञान आणि डायनिंग प्लॅटफॉर्म डायनआउट खरेदी करण्यास सहमती दर्शवली आहे. स्विगीने एका निवेदनात म्हटले आहे की, संपादनानंतर डायनआउट स्वतंत्र अॅप म्हणून कार्यरत राहील.

- बहुतेक सर्व-स्टॉक व्यवहार पुढील महिन्यात अंदाजे \$120 दशलक्ष किंवा सुमारे 930 कोटी रुपयांचे बंद होण्याची शक्यता आहे. स्विगीचे सहसंस्थापक आणि सीईओ श्रीहर्ष मॅजेंटी यांच्या म्हणण्यानुसार, संपादनामुळे स्विगीला सिनर्जीची तपासणी करता येईल आणि उच्च वापराच्या क्षेत्रात नवीन अनुभव निर्माण करता येतील. Swiggy कडून Dineout च्या उत्पादनांचा विस्तार करणे अपेक्षित आहे, जसे की टेबल बुकिंग आणि इव्हेंट, तर Dineout च्या रेस्टॉरंट भागीदारांना Swiggy च्या प्रचंड ग्राहक आधारपर्यंत प्रवेश मिळेल आणि त्यांची पोहोच वाढेल.

रामगड विषधारी हे भारतातील 52 वे व्याघ्र प्रकल्प म्हणून अधिसूचित करण्यात आले आहे.

- पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्री, भूपेंद्र यादव यांनी घोषणा केली आहे की राजस्थानमधील रामगड विषधारी व्याघ्र प्रकल्प हे राजस्थानचे 4 वे आणि भारतातील 52 वे व्याघ्र प्रकल्प म्हणून अधिसूचित करण्यात आले आहे. हे जैवविविधतेचे संरक्षण करण्यास आणि परिसराचा पर्यावरणीय पर्यटन आणि विकास करण्यास मदत करेल. राष्ट्रीय व्याघ्र संवर्धन प्राधिकरणाने (NTCA) गेल्या वर्षी 5 जुलै रोजी रामगड विषधारी वन्यजीव अभयारण्य आणि लगतच्या परिसरांना व्याघ्र प्रकल्प बनवण्यास तत्वतः मान्यता दिली होती.

वैशाख बुद्ध पौर्णिमेच्या शुभ समारंभाच्या अनुषंगाने पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी यांनी नेपाळमधील लुंबिनी येथे अधिकृत भेट दिली.

- नेपाळचे पंतप्रधान श्री शेर बहादूर देउब यांच्या निमंत्रणावरून, पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी यांनी वैशाख बुद्ध पौर्णिमेच्या शुभ कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने लुंबिनी, नेपाळला अधिकृत भेट दिली. पंतप्रधान म्हणून श्री नरेंद्र मोदी यांची नेपाळची ही पाचवी भेट होती.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- दोन्ही पंतप्रधानांनी भगवान बुद्धांचे जन्मस्थान असलेल्या मायादेवी मंदिराला भेट दिली. पंतप्रधानांनी देणग्या दिल्या आणि मंदिरातील बौद्ध समारंभ आणि प्रार्थनेला हजेरी लावली.
- पंतप्रधानांनी दिवे लावले आणि अशोक स्तंभाला भेट दिली, ज्यात लुंबिनी हे भगवान बुद्धांचे जन्मस्थान असल्याचा पहिला पुरावा आहे. त्यांनी 2014 च्या नेपाळ भेटीदरम्यान पंतप्रधान मोदींनी भेट दिलेल्या पवित्र बोधी वृक्षालाही पाणी घातले.
- पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी आणि पंतप्रधान श्री शेर बहादूर देउब हे दोघेही लुंबिनी (IBC) येथील आंतरराष्ट्रीय बौद्ध महासंघाच्या जागेवर इंडिया इंटरनॅशनल सेंटर फॉर बुद्धिस्ट कल्चर अँड हेरिटेजच्या बांधकामासाठी "शिलान्यास" समारंभाला उपस्थित होते.
- लुंबिनी डेव्हलपमेंट ट्रस्टने नोव्हेंबर 2021 मध्ये ही मालमत्ता IBC ला दिली. पंतप्रधानांनी बौद्ध केंद्राच्या मॉडेलचे अनावरण देखील केले, जे प्रार्थना हॉल, ध्यान केंद्रे, ग्रंथालये, प्रदर्शन हॉलसह नेट-झिरो अनुरूप जागतिक दर्जाची सुविधा म्हणून नियोजित आहे. , कॅफेटेरिया आणि इतर सुविधा जगभरातील बौद्ध यात्रेकरू आणि पर्यटकांसाठी खुल्या आहेत.
- 6300 चौरस मीटरच्या बिल्ट-अप क्षेत्रासह, रेडियंट कूलिंग तंत्रज्ञान आणि जल संस्थांसह नेट झिरो उत्सर्जन प्राप्त करणारी ही नेपाळमधील पहिली इमारत असेल. या प्रकल्पासाठी 9846.46 लाख रुपये खर्च अपेक्षित आहे.

PM मोदींनी भारतातील पहिल्या 5G चाचणी बेडचे अनावरण केले, ज्याची किंमत 220 कोटी रुपये आहे.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी भारतातील पहिला 5G टेस्टबेड लॉंच केला, ज्यामुळे स्टार्टअप्स आणि उद्योगातील खेळाडूंना त्यांच्या तंत्रज्ञानाची स्थानिक पातळीवर चाचणी आणि प्रमाणित करण्याची आणि परदेशी सुविधांवर अवलंबून राहण्याची परवानगी दिली. हे टेस्टबेड सुमारे 220 कोटी रुपये खर्चून बांधण्यात आले आहे. भारतीय दूरसंचार नियामक प्राधिकरणाच्या रौप्यमहोत्सवी समारंभात बोलताना पंतप्रधान म्हणाले की 5G टेस्टबेड हे गंभीर आणि आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या दिशेने आत्मनिर्भरतेच्या दिशेने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- IIT मद्रासच्या नेतृत्वाखालील आठ संस्थांमधील सहयोग प्रकल्प म्हणून 5G टेस्टबेड तयार करण्यात आला.
- युनायटेड स्टेट्समध्ये 5G टेस्टबेड नसल्यामुळे, उद्योजक आणि इतर उद्योगातील खेळाडूंना 5G नेटवर्कमध्ये स्थापित होण्यापूर्वी त्यांची उत्पादने चाचणी आणि प्रमाणित करण्यासाठी परदेशात जावे लागले.
- आयआयटी दिल्ली, आयआयटी हैदराबाद, आयआयटी बॉम्बे, आयआयटी कानपूर, आयआयएससी बंगलोर, सोसायटी फॉर अप्लाइड मायक्रोवेव्ह इलेक्ट्रॉनिक्स इंजिनीअरिंग अँड रिसर्च (एसएएमईईआर), आणि सेंटर ऑफ एक्सलन्स इन वायरलेस टेक्नॉलॉजी या संशोधनात सहभागी असलेल्या इतर संस्थांचा समावेश होता.

अदानी समूह अंबुजा सिमेंट्स, ACC \$10.5 अब्जना विकत घेणार आहे.

- गौतम अदानी यांच्या मालकीचा अदानी समूह स्विस बहुराष्ट्रीय कंपनी होल्सिमचा भारतीय कंपनींमधील अंबुजा सिमेंट्स आणि त्याची उपकंपनी ACC मधील हिस्सा \$10.5 अब्ज (सुमारे 81,361 कोटी) मध्ये विकत घेण्याच्या तयारीत आहे. होल्सिम स्टेक आणि ओपन ऑफर विचारात घेतलेल्या मूल्यामुळे हे अदानी आणि भारतातील आतापर्यंतचे सर्वात मोठे विलीनीकरण आणि अधिग्रहण (M&A) व्यवहार हे पायाभूत सुविधा आणि साहित्य क्षेत्रातील सर्वात मोठे अधिग्रहण आहे. "सिमेंट व्यवसायात आमची वाटचाल हे आमच्या देशाच्या वाढीच्या कथेवरील आमच्या विश्वासाचे आणखी एक प्रमाण आहे.

पंतप्रधान कार्यालयाच्या पॅनेलने शहरी रोजगार हमी योजनेची शिफारस केली आहे.

- पंतप्रधानांच्या आर्थिक सल्लागार परिषदेने (EAC-PM) सरकारने शहरांमध्ये बेरोजगारांसाठी हमी देणारा रोजगार कार्यक्रम राबवावा आणि उत्पन्नातील तफावत दूर करण्यासाठी सार्वत्रिक मूलभूत उत्पन्न (UBI) योजना लागू करण्याची शिफारस केली आहे. देशाच्या असमान उत्पन्न वितरणाचा दाखला देत, अहवालात असुरक्षित गटांना धक्क्यांपासून अधिक लवचिक बनवण्यासाठी आणि त्यांना गरिबीत जाण्यापासून रोखण्यासाठी किमान वेतन वाढवणे आणि सामाजिक क्षेत्रावरील सरकारी गुंतवणूक वाढवण्याचा सल्ला देण्यात आला आहे.

राजीव गांधी यांच्या हत्येतील संशयिताची सुटका करण्याचे आदेश सर्वोच्च न्यायालयाने दिले आहेत.

- सर्वोच्च न्यायालयाने माजी पंतप्रधान राजीव गांधी यांच्या हत्येतील दोषी एजी पेरारिवलन यांना "कोणत्याही कारणास्तव किंवा प्रलंबित प्रकरणामध्ये पूर्ण न्याय देण्यासाठी" असाधारण अधिकार देण्यासाठी घटनेच्या कलम 142 चा वापर केला. पेरारिवलन यांना एलएन राव आणि बीआर गवई यांच्या नेतृत्वाखालील न्यायमूर्तींच्या खंडपीठाने मुक्त केले, ज्यांनी त्यांच्या प्रदीर्घ तुरुंगवासाची दखल घेतली.
- मार्च 2022 मध्ये सर्वोच्च न्यायालयाने जामीन मिळेपर्यंत पेरारीवलनने त्याच्या 32 वर्षांपैकी 29 वर्षे एकांतवासात घालवली. 2014 मध्ये न्यायालयाने त्याची शिक्षा जन्मठेपेत माफ करण्यापूर्वी त्याने 16 वर्षे फाशीच्या पंक्तीत घालवली. कोर्टाने पुढे नमूद केले की पेरारिवलनने 2022 मध्ये त्याला जामीन मंजूर केला होता.

अश्विनी वैष्णव यांनी लेह, लडाख येथे NIELIT केंद्र उघडले.

- केंद्रीय इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान, दळणवळण आणि रेल्वे मंत्री, अश्विनी वैष्णव यांनी राष्ट्रीय इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान संस्था (NIELIT) केंद्र लेह, विस्तार केंद्र कारगिल आणि हस्तकला आणि हातमाग क्षेत्रासाठी IT सक्षम उष्मायन केंद्राचे उद्घाटन केले.
- केंद्रीय मंत्री श्री. अश्विनी वैष्णव यांनी लेह, कारगिल आणि लेह येथील इनक्युबेशन सेंटर येथे NIELIT केंद्रांचे उद्घाटन करताना, लडाखच्या केंद्रशासित प्रदेशाच्या विकासासाठी माननीय पंतप्रधानांच्या वचनबद्धतेचा पुनरुच्चार केला.

केंद्राने कॉटन कौन्सिल ऑफ इंडियाच्या स्थापनेची घोषणा केली.

- सुप्रसिद्ध अनुभवी कापूस उत्पादक सुरेश भाई कोटक यांच्या अध्यक्षतेखाली केंद्र सरकारने कॉटन कौन्सिल ऑफ इंडियाच्या स्थापनेची घोषणा केली आहे. या परिषदेत भारतीय कापूस महामंडळ आणि कापूस संशोधन संस्था यांच्यासह वस्तोद्योग, कृषी, वाणिज्य आणि वित्त मंत्रालयांचे प्रतिनिधित्व असेल. श्री. गोयल यांनी सूतकताई आणि व्यापारी समुदायाला प्रथम देशांतर्गत उद्योगांना कापूस आणि धाग्याचा त्रासविरहित पुरवठा सुनिश्चित करण्याचे आवाहन केले.

कॉटन कौन्सिल ऑफ इंडिया (CCI) बद्दल

- परिषद चर्चा करेल, विचारविनिमय करेल आणि या क्षेत्रात मूर्त सुधारणा घडवून आणण्यासाठी एक मजबूत कृती योजना तयार करेल. केंद्रीय वस्तोद्योग मंत्री पियुष गोयल यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या कापूस मूल्य साखळीतील भागधारकांसोबत झालेल्या बैठकीत काल ही घोषणा करण्यात आली.

UAE आधारित T20 लीगमधील फ्रँचायझी अदानी समूहाने विकत घेतली.

- अदानी स्पोर्ट्सलाइन या वैविध्यपूर्ण अदानी समूहाचा एक विभाग आहे, ज्याने UAE च्या शीर्ष T20 स्पर्धेत फ्रँचायझीचे मालकी हक्क मिळवून इतिहास रचला आहे. UAE T20 लीग, जो अमिराती क्रिकेट बोर्डकडून परवानाकृत आहे, हा एक वार्षिक कार्यक्रम आहे ज्यामध्ये 34 सामन्यांच्या स्पर्धेत सहभागी होणाऱ्या सहा फ्रँचायझी संघांचा समावेश असेल. विविध संघांच्या क्रमवारीत सर्व क्रिकेट खेळणाऱ्या देशांतील अव्वल खेळाडूंचा समावेश असण्याची शक्यता आहे. ही लीग भविष्यातील युवा क्रिकेटपटूंना व्यासपीठ आणि एक्सपोजर देईल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- जगभरातील क्रिकेट चाहत्यांशी जोडले जाणारे आणि गुंतवून ठेवणारे अदानी स्पोर्ट्सलाइनचे पहिले महत्त्वाचे आंतरराष्ट्रीय पाऊल असेल.
- अदानी समूह, ज्यामध्ये बंदर व्यवस्थापन, इलेक्ट्रिक पॉवर उत्पादन आणि ट्रान्समिशन, अक्षय ऊर्जा, खाणकाम, विमानतळ ऑपरेशन्स, नैसर्गिक वायू, अन्न प्रक्रिया आणि पायाभूत सुविधांचा समावेश आहे, अदानी स्पोर्ट्सलाइनला प्रोत्साहन देते.
- 50 देशांमधील 70 साइट्सवर ऑपरेशन्स आणि \$222 बिलियन पेक्षा जास्त मार्केट कॅपिटल आयझेशनसह, कंपनी \$20 बिलियन पेक्षा जास्त वार्षिक कमाई करते.

पीयूष गोयल 2022 साठी दावोस येथे WEF मध्ये भारताचे नेतृत्व करणार आहेत.

- स्वित्झर्लंडमधील दावोस येथे वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरमची वार्षिक बैठक सुरू झाली. पाच दिवस चालणाऱ्या या बैठकीत भारतीय शिष्टमंडळाचे नेतृत्व वाणिज्य आणि उद्योग मंत्री पीयूष गोयल करणार आहेत. हा कार्यक्रम जागतिक कथन तयार करण्यासाठी एक महत्त्वाचा आणि संबंधित खेळाडू म्हणून भारताचा दर्जा मजबूत करण्यास मदत करेल, विशेषतः पुढील वर्षी G-20 अध्यक्षपद स्वीकारण्याची तयारी करत असताना.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरमच्या चर्चेत अनेक उद्योग अधिकारीही भाग घेतिल.
- मजबूत आर्थिक विकास आणि स्थिर समष्टि आर्थिक संकेतकांमुळे जागतिक आर्थिक मंच भारताला गुंतवणुकीचे इष्ट ठिकाण म्हणून प्रोत्साहन देण्यासाठी एक व्यासपीठ म्हणून काम करेल.
- श्री. गोयल या महिन्याच्या 26 आणि 17 तारखेला युनायटेड किंगडमला भेट देतील आणि यूके सरकार आणि व्यवसायांशी मुक्त व्यापार करार वाटाघाटींमध्ये झालेल्या प्रगतीवर चर्चा करतील.
- भारत आणि युनायटेड किंगडमच्या पंतप्रधानांनी दोन्ही देशांमधील मुक्त व्यापार कराराला अंतिम रूप देण्यासाठी दिवाळी 2022 मध्ये शिखर परिषद आयोजित करण्यास सहमती दर्शवली.

उपस्थित:

- वाणिज्य आणि उद्योग मंत्री: पीयूष गोयल
- आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री: मनसुख मांडविया
- पेट्रोलियम आणि नैसर्गिक वायू मंत्री: हरदीप सिंग पुरी
- मध्य प्रदेश, तामिळनाडू, आंध्र प्रदेश, महाराष्ट्र, कर्नाटक आणि तेलंगणाचे मुख्यमंत्री आणि वरिष्ठ मंत्री शिष्टमंडळाच्या सदस्यांमध्ये असतील.

Paytm ने 'Paytm General Insurance Ltd' नावाचा संयुक्त उपक्रम जाहीर केला

- Paytm ने Paytm General Insurance Ltd (PGIL) नावाने संयुक्त उपक्रम (JV) सामान्य विमा कंपनीची घोषणा केली आहे. Paytm ने 10 वर्षांच्या कालावधीत PGIL मध्ये रु. 950 कोटी खर्च करण्याची आणि PGIL मध्ये 74% ची अपफ्रंट इक्विटी स्टेक ठेवण्याची योजना जाहीर केली आहे. गुंतवणुकीनंतर, पेटीएम जनरल इन्शुरन्स ही पेटीएमची उपकंपनी बनेल.

भारत अमेरिकेच्या इंडो-पॅसिफिक आर्थिक योजनेत सामील झाला.

- इंडो-पॅसिफिक इकॉनॉमिक फ्रेमवर्क फॉर प्रॉस्पेरेटी (IPEF) लॉच करण्यासाठी भारत इतर डझनभर राष्ट्रांमध्ये सामील झाला, जो या प्रदेशात चीनच्या आक्रमक विस्ताराचा प्रतिकार करण्यासाठी अमेरिकेच्या नेतृत्वाखालील व्यापार उपक्रम आहे. या उपक्रमाला पाठिंबा देणाऱ्या 13 देशांमध्ये ऑस्ट्रेलिया, ब्रुनेई, इंडोनेशिया, जपान, मलेशिया, न्यूझीलंड, फिलीपिन्स, सिंगापूर, दक्षिण कोरिया, थायलंड आणि व्हिएतनाम यांचा समावेश आहे आणि सदस्यांचा संयुक्तपणे जागतिक GDP च्या 40% वाटा आहे.

इंडो-पॅसिफिक प्रदेशाबद्दल

- इंडो-पॅसिफिक प्रदेश हे उत्पादन, आर्थिक क्रियाकलाप, जागतिक व्यापार आणि गुंतवणुकीचे केंद्र आहे. इतिहास साक्षी आहे की शतकानुशतके इंडो-पॅसिफिक प्रदेशातील व्यापार प्रवाहात भारत हे प्रमुख केंद्र आहे. हे लक्षात घेण्यासारखे आहे की जगातील सर्वात जुने व्यापारी बंदर भारतातील माझ्या गुजरात राज्यातील लोथल येथे होते.
- त्यामुळे या प्रदेशातील आर्थिक आव्हानांसाठी आपण समान आणि सर्जनशील उपाय शोधणे आवश्यक आहे. भारत मुक्त, मुक्त आणि सर्वसमावेशक इंडो-पॅसिफिक क्षेत्रासाठी वचनबद्ध आहे आणि असा विश्वास आहे की भागीदारांमधील आर्थिक प्रतिबद्धता वाढवणे ही निरंतर वाढ, शांतता आणि समृद्धीसाठी महत्त्वपूर्ण आहे.

जेट एअरवेजला व्यावसायिक उड्डाणे सुरू करण्यासाठी DGCA ची मंजूरी मिळाली.

- DGCA (Directorate General of Civil Aviation) ने जेट एअरवेजला एअर ऑपरेटर्सची परवानगी दिली आहे. यामुळे एअरलाइनला तीन वर्षांहून अधिक काळ ग्राउंड राहिल्यानंतर व्यावसायिक उड्डाण ऑपरेशन्स पुन्हा सुरू करता येतील. एअरलाइनने 15 मे ते 17 मे दरम्यान सुरक्षा नियामकासाठी सिद्ध उड्डाणे आयोजित केल्यानंतर ही मंजूरी मिळाली आहे. एअरलाइनने दुसऱ्या तिमाहीत म्हणजे जुलै ते सप्टेंबर दरम्यान ऑपरेशन सुरू करण्याचे उद्दिष्ट ठेवले आहे. हे व्यवसाय आणि इकॉनॉमी क्लासेससह पूर्ण-सेवा वाहक असेल. परमिट मिळाल्याने, जेट एअरवेजने नॅशनल कंपनी लॉ ट्रिब्युनल (NCLT) ने लावलेल्या सर्व अटींची पूर्तता केली आहे.

ONGC देशांतर्गत वायूचा व्यापार करणारी पहिली भारतीय अन्वेषण आणि उत्पादन संस्था

- सरकारी मालकीचे तेल आणि नैसर्गिक वायू कॉर्पोरेशन (ONGC) भारताच्या किनारपट्टीवरील KG-DWN-98/2 ब्लॉकमधून अज्ञात रकमेची देवाणघेवाण करून, इंडियन गॅस एक्सचेंजवर घरगुती गॅस विकणारी पहिली गॅस उत्पादक बनली आहे. ओएनजीसीने एका निवेदनात म्हटले आहे की ते हळूहळू उत्पादन वाढवेल. ONGC ने इंडियन गॅस एक्सचेंजवर देशांतर्गत गॅसचा व्यापार करणारी भारतातील पहिली शोध आणि उत्पादन (E&P) कंपनी बनून इतिहास रचला आहे.

अदानी न्यू इंडस्ट्रीज लिमिटेड अंतर्गत, टोटल एनर्जीज, फ्रेंच तेल आणि वायू प्रमुख, ANIL मध्ये 10% किंवा त्याहून अधिक अल्पसंख्याक हिस्सा संपादन करणे अपेक्षित आहे.

- नव्याने स्थापन झालेल्या कंपनी अदानी न्यू इंडस्ट्रीज लिमिटेड अंतर्गत, टोटल एनर्जीज, फ्रेंच तेल आणि वायू प्रमुख, अदानी समूहाच्या हायड्रोजन व्यवसायात (ANIL) 10% किंवा त्याहून अधिक अल्पसंख्याक वाटा संपादन करेल. करार पूर्णत्वाच्या जवळ आहे आणि येल्या काही महिन्यांत घोषणा अपेक्षित आहे.
- भारतात, टोटलने यापूर्वी 2018 मध्ये अदानी गॅस लिमिटेड, सिटी गॅस वितरण व्यवसाय, संबंधित एलएनजी टर्मिनल व्यवसाय आणि गॅस मार्केटिंग व्यवसायात गुंतवणूक करून अदानीसोबत भागीदारी केली होती. अदानी गॅस लिमिटेडमधील एकूण 37.4 टक्के आणि धामरा एलएनजी प्रकल्पातील 50 टक्के भागभांडवल विकत घेतले. त्यानंतर, अदानी आणि टोटल यांनीही व्यापक शाश्वत ऊर्जा क्षेत्रात युती करण्यासाठी सहमती दर्शवली होती. टोटल आणि अदानी यांनी अदानी गॅसच्या मालकीच्या 2.35 GWac पोर्टफोलिओमधील 50 टक्के स्टोक आणि अदानी ग्रीन एनर्जी मधील 20 टक्के स्टोक \$2.5 बिलियनच्या जागतिक गुंतवणुकीसाठी विकत घेण्यास सहमती दर्शवली.

राष्ट्रीय आरोग्य प्राधिकरणाने ABHA स्मार्टफोन App अपग्रेड केले आहे.

- आयुष्मान भारत डिजिटल मिशन, राष्ट्रीय आरोग्य प्राधिकरणाने आरोग्य नोंदी व्यवस्थापित करण्यासाठी सुधारित आयुष्मान भारत आरोग्य खाते, ABHA मोबाईल ऍप्लिकेशन सादर केले आहे. ABHA ऍप, पूर्वी NDHM हेल्थ रेकॉर्ड्स ऍप म्हणून ओळखले जात होते, हे Google Play Store वरून डाउनलोड करण्यासाठी उपलब्ध आहे आणि केंद्रीय आरोग्य मंत्रालयाच्या म्हणण्यानुसार, त्याला चार लाखांहून अधिक डाउनलोड मिळाले आहेत. ABHA ऍप नवीन यूजर इंटरफेस आणि नवीन फंक्शन्ससह अद्यतनित केले गेले आहे जे वापरकर्त्यांना त्यांचे आरोग्य रेकॉर्ड कधीही आणि कोणत्याही ठिकाणाहून पाहू देते.

केंद्र सरकार स्वच्छ सर्वेक्षण 2023 लॉच केले.

- केंद्र सरकारने स्वच्छ भारत मिशन अर्बन 2.0 अंतर्गत स्वच्छ सर्वेक्षण 2023 ची आठवी आवृत्ती सुरू केली आहे. गृहनिर्माण आणि शहरी व्यवहार मंत्रालयाचे सचिव मनोज जोशी यांनी नवी दिल्ली येथे एका आभासी कार्यक्रमात याचे लॉच केले. 'वेस्ट टू वेल्थ' या थीमसह त्याचे ड्रायव्हिंग तत्त्वज्ञान म्हणून डिझाइन केलेले, स्वच्छ सर्वेक्षण- 2023 कचरा व्यवस्थापनामध्ये गोलाकारता प्राप्त करण्यासाठी तयार करण्यात आले आहे. सर्वेक्षणात 3 रुपये- कमी करा, पुनर्वापर आणि पुनर्वापर या तत्त्वाला प्राधान्य दिले जाईल.

भारत 'सी-टीबी' नावाची नवीन मान्यताप्राप्त "मेड इन इंडिया" टीबी संसर्ग त्वचा चाचणी (skin test)

- भारत 'सी-टीबी' नावाची नवीन मान्यताप्राप्त "मेड इन इंडिया" टीबी संसर्ग त्वचा चाचणी सादर करेल, असे आरोग्य मंत्री मनसुख मांडविया यांनी सांगितले. हे किफायतशीर साधन इतर उच्च औझे असलेल्या देशांनाही खूप फायदेशीर ठरेल. भारतीय सामूहिकतेच्या मूल्यांवर आधारित "टीबी असलेल्या लोकांना दत्तक घ्या" हा एक नवीन उपक्रम या वर्षी सुरू केला जाईल.

पंतप्रधान मोदींच्या नेतृत्वाखाली आंतरराज्य परिषद पुन्हा स्थापन झाली.

- आंतरराज्य परिषदेची स्थापना करण्यात आली असून, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी अध्यक्ष आहेत आणि सर्व राज्यांचे मुख्यमंत्री आणि सहा केंद्रीय मंत्री सदस्य आहेत. आंतरराज्य परिषदेसाठी दहा केंद्रीय मंत्री कायम निमंत्रित असतील. केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा अध्यक्ष असलेल्या आंतर-राज्य परिषदेच्या स्थायी समितीचीही सरकारने पुनर्स्थापना केली आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- पंतप्रधान मोदी अध्यक्ष म्हणून काम करतात, विधानसभा असलेल्या राज्यांचे आणि केंद्रशासित प्रदेशांचे सर्व मुख्यमंत्री, तसेच विधानसभा नसलेल्या केंद्रशासित प्रदेशांच्या प्रशासकांना सदस्य म्हणून नियुक्त केले आहे.
- राजनाथ सिंह, अमित शहा, निर्मला सीतारामन, नरेंद्रसिंग तोमर, वीरेंद्र कुमार, हरदीपसिंग पुरी, नितीन गडकरी, एस जयशंकर, अर्जुन मुंडा, पीयूष गोयल, धर्मेन्द्र प्रधान, प्रल्हाद जोशी, अश्विनी वैष्णव, गजेन्द्र सिंह शेखावत, किरेंन रिजिजू आणि भूपेंद्र सिंह. यादव यांचा केंद्रीय मंत्र्यांमध्ये समावेश आहे.
- संपूर्ण देशभरात सहकारी संघराज्यवादाला चालना देण्यासाठी आणि टिकवून ठेवण्यासाठी तसेच नियमित बैठका घेऊन परिषद आणि विभागीय परिषदांना सक्रिय करण्यासाठी एक ठोस संस्थात्मक संरचना प्रदान करणे हे कौन्सिलचे आदेश आहे.
- हे केंद्र-राज्य आणि आंतर-राज्य संबंधांच्या सर्व वर्तमान आणि आपत्कालीन समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी तसेच आंतर-राज्य परिषद आणि क्षेत्रीय परिषदेच्या शिफारशींच्या अंमलबजावणीवर देखरेख ठेवण्यासाठी एक मजबूत यंत्रणा तयार करण्यास क्षेत्रीय परिषद आणि आंतर-राज्य परिषदांना सक्षम करते.
- आंतर-राज्य परिषदेच्या स्थायी समितीचे अध्यक्ष अमित शाह असतील आणि सदस्यांमध्ये केंद्रीय मंत्री एन इर्मला सीतारामन, नरेंद्र सिंह तोमर, वीरेंद्र कुमार आणि गजेन्द्र सिंह शेखावत यांचा समावेश असेल.
- आंतर-राज्य परिषदेच्या स्थायी समितीच्या सदस्यांमध्ये आंध्र प्रदेश, आसाम, बिहार, गुजरात, महाराष्ट्र, ओडिशा, पंजाब आणि उत्तर प्रदेशच्या मुख्यमंत्र्यांचा समावेश आहे.

भारत झोन महोत्सव 2022: पंतप्रधान मोदींनी भारतातील सर्वात मोठ्या झोन महोत्सवाचे उद्घाटन केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी येथे भारतातील सर्वात मोठ्या झोन महोत्सवाचे उद्घाटन केले आणि किसान झोन वैमानिकांशी संवाद साधला तसेच ओपन एअर झोन प्रात्यक्षिकांचे साक्षीदार केले. 'भारत झोन महोत्सव 2022' हा दोन दिवसीय कार्यक्रम 27 आणि 28 मे रोजी आयोजित केला जाणार आहे. पंतप्रधान किसान झोन वैमानिकांशी संवाद साधतील, झोन प्रदर्शन केंद्रात ओपन एअर झोन प्रात्यक्षिकांचे साक्षीदार आणि स्टार्टअपशी संवाद साधतील.

सरकारने पुरातत्वशास्त्रावरील केंद्रीय सल्लागार मंडळाची पुनर्स्थापना केली.

- भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण (ASI) आणि पुरातत्व संशोधन क्षेत्रात काम करणाऱ्या लोकांमधील संबंधांना प्रोत्साहन देण्यासाठी सात वर्षांपूर्वी स्थापन करण्यात आलेल्या पुरातत्वावरील केंद्रीय सल्लागार मंडळाची (CABA) पुनर्स्थापना करण्यात आली. ASI ने मंडळाची पुनर्रचना केली, ज्यामध्ये संस्कृती मंत्री अध्यक्ष आणि सदस्य होते ज्यात सांस्कृतिक मंत्रालयाचे अधिकारी आणि ASI, खासदार, राज्य सरकारचे नामांकन, विद्यापीठाचे प्रतिनिधी, शास्त्रज्ञ आणि सिंधू खोरे लिपी तज्ञ यांचा समावेश होता.

महत्वाचे मुद्दे:

- भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण आणि पुरातत्व संशोधन करणाऱ्या भारतीय विद्यापीठे आणि पुरातत्व तत्वांच्या वापराशी संबंधित अभ्यास करणाऱ्या इतर संस्थांमधील जवळच्या संपर्कांना प्रोत्साहन देण्यासाठी, तसेच विद्वान समाजांच्या जवळच्या सहवासाची तरतूद करण्यासाठी तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी याची पुनर्रचना करण्यात आली. ASI च्या क्रियाकलापांसह भारतात.
- माजी ASI महासंचालक देखील बोर्डात असतील, तसेच भारत सरकारने त्यांच्या वैयक्तिक क्षमतेनुसार निवडलेल्या पाच व्यक्ती देखील असतील."

जितेंद्र सिंह यांनी भदरवाह येथे भारतातील पहिल्या 'लव्हेंडर फेस्टिव्हल'चे उद्घाटन केले.

- केंद्रीय मंत्री डॉ जितेंद्र सिंह यांनी जम्मूच्या भदरवाह येथे देशातील पहिल्या 'लव्हेंडर फेस्टिव्हल'चे उद्घाटन केले, जेथे लव्हेंडरच्या लागवडीमुळे डोंगराळ भागातील अर्थव्यवस्थेत बदल झाला आहे. डोडा जिल्ह्यातील भदरवाह हे भारताच्या जांभळ्या क्रांतीचे जन्मस्थान आहे. मंत्र्याने डोडा जिल्ह्यातील भदरवाह हे भारताच्या जांभळ्या क्रांतीचे जन्मस्थान म्हणून वर्णन केले.

महत्वाचे मुद्दे:

- लव्हेंडरने जम्मू आणि काश्मीरमधील शेतकऱ्यांचे नशीब बदलले आहे 'अरोमा मिशन ऑर पॅपल रिव्होल्यूशन' अंतर्गत, केंद्र सरकारच्या पुढाकाराने यूटीच्या शेतकरी समुदायाच्या जीवनात परिवर्तन घडवून आणण्यासाठी.
- केंद्रीय विज्ञान आणि तंत्रज्ञान मंत्रालयाने 2016 मध्ये वैज्ञानिक आणि औद्योगिक संशोधन परिषदेच्या (CSIR) अरोमा मिशनद्वारे जांभळ्या किंवा लव्हेंडर क्रांतीची सुरुवात केली.
- आयातित सुगंधी तेलांपासून घरगुती वाणांकडे वळवून देशांतर्गत सुगंधी पीक-आधारित कृषी अर्थव्यवस्थेला पाठिंबा देणे हे या अभियानाचे उद्दिष्ट आहे. जम्मू आणि काश्मीरमधील जवळपास सर्व 20 जिल्ह्यांमध्ये लव्हेंडरची लागवड केली जाते.

FIEO ने निर्यातदार, MSME आणि शेतकऱ्यांसाठी पहिले B2B डिजिटल मार्केटप्लेस लाँच केले.

- फेडरेशन ऑफ इंडियन एक्सपोर्ट ऑर्गनायझेशन्स (FIEO) ने भारतीय निर्यातदार आणि परदेशी खरेदीदारांसाठी पहिले ऑनलाइन मार्केटप्लेस सुरू केले आहे. मार्केटप्लेस - इंडियन बिझनेस पोर्टल - सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग (MSME) निर्यातदार, कारागीर आणि शेतकऱ्यांना त्यांच्या उत्पादनांसाठी नवीन बाजारपेठ ओळखण्यासाठी आणि जागतिक स्तरावर त्यांची विक्री वाढविण्यात मदत करण्यासाठी B2B डिजिटल मार्केटप्लेस म्हणून काम करेल. वाणिज्य आणि उद्योग राज्यमंत्री अनुप्रिया पटेल या लॉन्चिंगला उपस्थित होत्या.

CCEA ने भारत सरकारच्या हिंदुस्थान झिंकमधील 29.5% स्टेक विकण्यास मंजूरी दिली.

- आर्थिक घडामोडींच्या मंत्रिमंडळ समितीने (CCEA) हिंदुस्थान झिंक लिमिटेड (HZL) मधील सरकारच्या 29.5% स्टेक विक्रीला मंजूरी दिली आहे. 29.58% स्टेक विक्री 124.96 कोटी पेशा जास्त शेअर्सचे प्रतिनिधित्व करते जे सध्याच्या बाजारभावानुसार सुमारे 38,000 कोटी रुपये वाढवेल. या निर्णयामुळे चालू आर्थिक वर्षात सरकारच्या निर्गुतवणूक मोहिमेला बळ मिळणार आहे. सरकारने PSU निर्गुतवणूक आणि धोरणात्मक विक्रीतून 65,000 कोटींचे बजेट केले आहे. HZL चे शेअर्स BSE वर 3.14% वाढून ₹305.05 वर बंद झाले. दिवसभरात, स्क्रिपने ₹317.30 प्रति शेअर उच्चांक गाठला.

1 ऑक्टोबरपासून सरकारने सर्व कागदाच्या आयातीची नोंदणी करणे आवश्यक आहे.

- पेपर आयात मॉनिटरिंग सिस्टम अंतर्गत अनिवार्य नोंदणीसह प्रमुख कागद उत्पादनांसाठी आयात धोरण विनामूल्य ते विनामूल्य बदलण्यात आले आहे. DGFT ने याबाबत अधिसूचना जारी केली आहे. न्यूजप्रिंट, हॅंडमेड पेपर, वॉलपेपर बेस, डुप्लिकेट पेपर, कोटेड पेपर, चर्मपत्र पेपर, कार्बन पेपर, अनकोटेड पेपर, लिथो आणि ऑफसेट पेपर, टिश्यू पेपर, वॉल पेपर, लिफाफे, टॉयलेट पेपर, कार्टन, अकाउंट बुक्स, लेबल्स, बॉबिन्स आणि इतर कागदी उत्पादने या ऑर्डरमध्ये समाविष्ट आहेत. हे धोरण सर्व येणाऱ्या आयातीला लागू होईल.

महत्वाचे मुद्दे:

- करन्सी पेपर, बँक बॉण्ड आणि चेक पेपर, सिव्युरिटी प्रिंटिंग पेपर आणि इतर कागदी वस्तू या पॉलिसी बदलातून सूट आहेत.
- घरगुती बाजारपेठेतील कागदी उत्पादनांचे अंडर-इन्व्हॉइसिंग, चुकीच्या घोषणांद्वारे प्रतिबंधित वस्तूंचा प्रवेश आणि व्यापार कराराच्या बदल्यात वस्तूंचे इतर राष्ट्रांद्वारे राउटिंग या सर्व गोष्टी देशांतर्गत कागद उद्योगाने वाढवल्या आहेत.
- इतर टॅरिफ लाईन्स श्रेणी अंतर्गत कागद उत्पादनांची लक्षणीय टक्केवारी आयात केली जाते. या श्रेणीमध्ये, उपाय मेक इन इंडिया आणि आत्मनिर्भरता प्रोत्साहन देण्यासाठी देखील मदत करेल.
- पेपर इम्पोर्ट मॉनिटरिंग सिस्टम (PIMS) च्या स्थापनेसाठी, एक वापरकर्ता-अनुकूल इंटरफेस तयार केला गेला. नोंदणीसाठी रु. 500/-, कोणत्याही आयातदारास ऑनलाइन स्वयंचलित नोंदणी क्रमांक मिळू शकेल.

इज ऑफ लिव्हिंग: जन समर्थ नावाचे सामायिक व्यासपीठ लवकरच सुरू होणार आहे.

- सरकार जन समर्थ लाँच करण्याचा मानस आहे, जे अनेक मंत्रालये आणि विभागांद्वारे प्रशासित अनेक उपक्रमांच्या वितरणासाठी एक एकीकृत व्यासपीठ आहे, जेणेकरून सामान्य माणसाचे जीवन सोपे होईल. नरेंद्र मोदी सरकारच्या किमान सरकारी जास्तीत जास्त प्रशासनाच्या उद्दिष्टाचा एक भाग म्हणून नवीन पोर्टल सुरुवातीला 15 क्रेडिट-लिंकड सरकारी उपक्रमांची नोंदणी करेल.

महत्वाचे मुद्दे:

- त्यांनी नमूद केले की काही केंद्र प्रायोजित योजनांमध्ये विविध एजन्सींचा समावेश असल्याने, सुसंगततेवर आधारित सेवा हळूहळू वाढवल्या जातील.
- विविध मंत्रालये, उदाहरणार्थ, प्रधानमंत्री आवास योजना आणि क्रेडिट लिंकड कॅपिटल सबसिडी स्कीम (CLCSS) सारखे उपक्रम चालवतात.
- प्रस्तावित पोर्टलचे उद्दिष्ट विविध योजनांना एकाच व्यासपीठावर एकत्र ठेवण्याचे आहे जेणेकरून लाभार्थी त्यांच्यापर्यंत सहज पोहोचू शकतील. स्टेट बँक ऑफ इंडिया आणि इतर कर्जदार प्रायोगिक चाचणी करत आहेत आणि अधिकृत लाँच करण्यापूर्वी लूज एंड बांधत आहेत, निवेदानानुसार.
- पोर्टलच्या ओपन आर्किटेक्चरमुळे, राज्य सरकारे आणि इतर संस्था भविष्यात त्यांच्या योजना प्लॅटफॉर्मवर जोडू शकतील.
- कर्जदारांसाठी हे सोपे करण्यासाठी, सरकारने 2018 मध्ये एक व्यासपीठ विकसित केले ज्यामध्ये MSME, गृह, वाहन आणि वैयक्तिक कर्जासह विविध क्रेडिट उत्पादने ऑफर केली गेली.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी पीएम-केअर्सच्या कार्यक्रमात संबोधित करताना भारत जगातील सर्वात वेगाने वाढणारी अर्थव्यवस्था बनल्याची घोषणा केली.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी घोषणा केली की भारत जगातील सर्वात वेगाने वाढणारी अर्थव्यवस्था बनली आहे. पीएम-केअर्स फॉर चिल्लेन योजनेच्या फायद्यांची घोषणा करताना ते बोलत होते. महामारीच्या नकारात्मक मूडमध्ये, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी सांगितले की भारत आपल्या ताकदीवर अवलंबून आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- भारताचा आपल्या शास्त्रज्ञांवर, डॉक्टरांवर आणि तरुणांवर विश्वास होता. आणि आम्ही चिंतेचा स्रोत न राहता, जगासाठी आशावादाचा किरण म्हणून उदयास आलो. भारताची समस्या बनली नाही; त्याऐवजी, आम्ही उपाय प्रदाता झालो.
- पंतप्रधान पुढे म्हणाले की, भारताने गेल्या आठ वर्षांत केलेल्या कामगिरीचा कोणीही अंदाज लावू शकत नाही.
- आज, आंतरराष्ट्रीय मंचावर भारताची ताकद वाढली आहे, त्याचप्रमाणे जगभरात भारताचा अभिमान वाढला आहे. आणि भारताच्या प्रवासाचे नेतृत्व तरुण करत आहेत याचा त्यांना आनंद आहे.
- मूडीज इन्व्हेस्टर्स सर्व्हिसने 2022 साठी भारताचा आर्थिक वाढीचा अंदाज 9.1 टक्क्यांवरून 8.8 टक्क्यांपर्यंत कमी केला आहे.
- मूडीज ग्लोबल मॅक्रो आउटलुक 2022-23 नुसार, उच्च-फ्रिक्वेंसी डेटाचा अर्थ असा आहे की डिसेंबर 2021 च्या तिमाहीतील वाढीचा वेग या वर्षाच्या पहिल्या चार महिन्यांत वाहून गेला.

J&K मधील कठुआ येथे उत्तर भारतातील पहिल्या औद्योगिक बायोटेक पार्कचे उद्घाटन करण्यात आले.

- जम्मू आणि काश्मीर (J&K) लेफ्टनंट गव्हर्नर, मनोज सिन्हा आणि केंद्रीय मंत्री जितेंद्र सिंह यांनी कठुआजवळील घाटी येथे बांधण्यात आलेल्या उत्तर भारतातील पहिल्या औद्योगिक बायोटेक पार्कचे उद्घाटन केले. कठुआ येथील औद्योगिक बायोटेक पार्क अर्थव्यवस्थेत बदल घडवून आणेल आणि शास्त्रज्ञांना हवामान बदलाच्या आव्हानांचा सामना करण्यास सक्षम करेल. सक्षम पायाभूत सुविधा नावीन्यपूर्णतेला चालना देईल आणि आरोग्य आणि कृषीपासून सौंदर्यप्रसाधने आणि सामग्रीपर्यंत विविध क्षेत्रांवर परिणाम करेल.

इंडस्ट्रियल बायोटेक पार्क बद्दल:

- नवीन बायोटेक क्षमता आणि नावीन्यपूर्णतेसह, 3500 हून अधिक औषधी वनस्पतींच्या प्रजातींनी बहाल केलेले J&K, बाजारातील फायदे सर्वात प्रभावीपणे वापरण्यास सक्षम असेल आणि शेतकऱ्यांना अधिक उत्पन्न मिळविण्यात मदत करेल, असे प्रतिपादन उपराज्यपालांनी केले.
- नवीन औद्योगिक विकास योजनेने J&K ला आजपर्यंत 38,800 कोटी रुपयांपेक्षा जास्त गुंतवणूक आणण्यास सक्षम केले आहे, ज्यामध्ये बायोटेक क्षेत्राशी संबंधित 338 औद्योगिक युनिट्सचे प्रस्ताव देखील समाविष्ट आहेत.
- बायोटेक पार्क नवीन कल्पनांच्या उष्मायनासाठी केंद्र म्हणून काम करेल आणि कृषी-उद्योजक, स्टार्टअप्स, प्रगतीशील शेतकरी, शास्त्रज्ञ, विद्वान आणि विद्यार्थ्यांना केवळ जम्मू आणि काश्मीर आणि लडाखमधीलच नव्हे तर जवळपासच्या पंजाब, हरियाणा आणि हिमाचल प्रदेश राज्यातील लोकांना पाठिंबा देण्यासाठी एक मजबूत व्यासपीठ म्हणून काम करेल.

IRDAI ने विमा उद्योगातील बदलांची शिफारस करण्यासाठी समित्यांची स्थापना केली.

- भारतीय विमा नियामक आणि विकास प्राधिकरण (IRDAI) ने सामान्य विमा परिषद (GIC) मार्फत विविध समित्या स्थापन केल्या आहेत ज्यात नियमन, उत्पादन आणि वितरण यासह सामान्य, पुनर्विमा आणि जीवन विम्याच्या अनेक क्षेत्रांमध्ये सुधारणा सुचविल्या आहेत.
- GIC प्रवक्त्याने दिलेल्या माहितीनुसार, या पॅनेलमध्ये खाजगी आणि सार्वजनिक क्षेत्रातील विमा कंपन्यांचे नेते, Irdai चे सदस्य आणि GIC चे प्रतिनिधी यांचा समावेश आहे. Irdai ने GIC ची स्थापना विमा नियामक आणि नॉन-लाइफ इन्शुरन्स व्यवसाय यांच्यातील संपर्क म्हणून काम करण्यासाठी केली.

पंतप्रधान मोदी PM-KISAN चा 11 वा हप्ता देणार आहेत.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी (PM-KISAN) उपक्रमांतर्गत, हिमाचल प्रदेशातील शिमला येथील 10 दशलक्षाहून अधिक शेतकऱ्यांना एकूण 21,000 कोटी रुपयांच्या रोख लाभांचा 11वा हप्ता वितरित करतील. गरीब कल्याण संमेलन या देशव्यापी कार्यक्रमाचा भाग म्हणून मोदी नऊ केंद्रीय मंत्रालयांद्वारे आयोजित केलेल्या 16 योजना आणि कार्यक्रमांच्या लाभार्थ्यांना व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे भेटतील, असे कृषी मंत्रालयाच्या निवेदनात म्हटले आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- राष्ट्रीय कार्यक्रम हा वर्षभर चालणाऱ्या आज्ञादी का अमृत महोत्सवाचा एक भाग आहे.
- 21,000 कोटी रुपयांच्या किसान सन्मान निधी योजनेचा 11वा टप्पा पंतप्रधानांच्या हस्ते जारी केला जाईल.
- दिल्लीतील पुसा संकुलातून कृषी मंत्री नरेंद्र सिंह तोमर या कार्यक्रमात सहभागी होणार आहेत.
- PM-KISAN कार्यक्रम पात्रताधारक शेतकरी कुटुंबांना प्रति वर्ष 6,000 रुपयांचे आर्थिक प्रोत्साहन प्रदान करतो, जे 2,000 रुपयांच्या तीन समान हप्त्यांमध्ये देय आहे.
- हा निधी लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यात त्वरित जमा केला जातो.
- पंतप्रधानांनी 10 कोटी शेतकरी कुटुंबांना 20,000 कोटीहून अधिक रुपयांचा दहावा हप्ता वितरित केला आहे.
- मंत्रालयाच्या म्हणण्यानुसार, हा देशातील सर्वात मोठा एकल कार्यक्रम असेल, ज्यामध्ये सर्व जिल्ह्यांमध्ये देशव्यापी चर्चा होईल ज्या दरम्यान विविध केंद्रीय कार्यक्रमांचा त्यांच्या जीवनावर कसा परिणाम झाला याबद्दल पंतप्रधान प्राप्तकर्त्यांशी संवाद साधतील.

पंतप्रधान रोजगार निर्मिती कार्यक्रमाचा विस्तार FY26 पर्यंत करण्यात आला.

- पंतप्रधान रोजगार निर्मिती कार्यक्रम (Prime Minister's Employment Generation Programme-PMEGP) आणखी पाच वर्षांसाठी, FY26 पर्यंत वाढवण्यात आला आहे. केंद्रीय सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग मंत्रालयाच्या निवेदनानुसार, 13,554.42 कोटी रुपयांच्या परिव्ययासह, 2021-22 ते 2025-26 या पाच वर्षांसाठी PMEGP ला 15 व्या वित्त आयोगाच्या चक्रामध्ये चालू ठेवण्यासाठी अधिकृत करण्यात आले आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- मुदतवाढीमुळे नवीन योजनेत बदल केला जाईल. सरकारने उत्पादन युनिट्ससाठी कमाल प्रकल्प खर्च \$25 लाखांवरून \$50 लाख आणि सेवा युनिटसाठी \$10 लाखांवरून \$20 लाख केला आहे.
- योजनेसाठी ग्रामोद्योग आणि ग्रामीण क्षेत्राच्या व्याख्याही बदलण्यात आल्या आहेत. निवेदनानुसार, पंचायती राज संस्थांच्या अखत्यारीतील प्रदेश ग्रामीण म्हणून वर्गीकृत केले जातील, तर महानगरपालिका अखत्यारीतील क्षेत्र शहरी म्हणून वर्गीकृत केले जातील.
- सर्व अंमलबजावणी करणाऱ्या एजन्सींना, ते ग्रामीण किंवा शहरी असोत, त्यांना सर्व क्षेत्रातील अर्ज प्राप्त करण्याची आणि हाताळण्याची परवानगी आहे.
- याशिवाय, महत्त्वाकांक्षी जिल्ह्यांतील PMEGP अर्जदार आणि ट्रान्सजेंडर अर्जदारांना विशेष श्रेणीतील अर्जदार म्हणून ओळखले जाईल आणि ते अधिक अनुदानासाठी पात्र असतील.
- फर्मच्या म्हणण्यानुसार, या उपक्रमांमुळे पुढील पाच वर्षांत सुमारे 40 लाख लोकांना दीर्घकालीन कामाची संधी मिळेल.
- एससी, एसटी, ओबीसी, महिला, ट्रान्सजेंडर, शारीरिकदृष्ट्या अपंग, ईशान्य क्षेत्र, महत्त्वाकांक्षी आणि सीमावर्ती जिल्हा अर्जदारांसारख्या विशेष श्रेणीतील उमेदवारांसाठी, योजनेअंतर्गत मार्जिन मनी सबसिडी शहरी भागातील प्रकल्प खर्चाच्या 25% आणि ग्रामीण भागातील प्रकल्प खर्चाच्या 35% असेल.
- सर्वसाधारण श्रेणीतील अर्जदारांसाठी शहरी भागातील प्रकल्प खर्चाच्या 15% आणि ग्रामीण भागातील प्रकल्प खर्चाच्या 25% अनुदान आहे.

राज्य बातम्या

महाराष्ट्र मंत्रिमंडळाने पहिल्या 'महाराष्ट्र जीन बँक प्रकल्पाला' मंजूरी दिली.

- महाराष्ट्र मंत्रिमंडळाने 'महाराष्ट्र जीन बँक' या भारतातील अशा प्रकारचा पहिला प्रकल्प मंजूर केला. सागरी विविधता, स्थानिक पिकांचे बियाणे आणि प्राणी विविधता यासह महाराष्ट्रातील अनुवांशिक संसाधनांचे संरक्षण करणे. पुढील पाच वर्षांत या सात फोकस क्षेत्रांवर 172.39 कोटी रुपये खर्च केले जातील.

'महाराष्ट्र जीन बँक प्रकल्प' सात थीमवर काम करेल:

- सागरी जैवविविधता
- स्थानिक पीक/बियाणे वाण
- देशी गुरांच्या जाती
- गोड्या पाण्यातील जैवविविधता
- गवताळ प्रदेश, स्क्रबलँड आणि प्राणी चरणारी जमीन जैवविविधता
- वनहक्काखालील क्षेत्रांसाठी संरक्षण आणि व्यवस्थापन योजना
- वनक्षेत्रांचे पुनरुज्जीवन.

मुख्यमंत्री नितीश कुमार यांनी बिहारमधील पूर्णिगा येथे देशातील पहिल्या इथेनॉल प्लांटचे उद्घाटन केले.

- बिहारचे मुख्यमंत्री नितीश कुमार यांनी बिहारच्या पूर्णिगा जिल्ह्यात भारतातील पहिल्या इथेनॉल प्लांटचे उद्घाटन केले. ईस्टर्न इंडिया बायोफ्यूलस प्रायव्हेट लिमिटेडने 105 कोटी रुपये खर्चून हा प्लांट उभारला आहे. बिहारने 2021 च्या पहिल्या सहामाहीत इथेनॉल उत्पादन प्रोत्साहन धोरण आणले. हा देशातील पहिला धान्य-आधारित इथेनॉल प्लांट आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे

- पूर्णिगा शहरापासून 12 किमी अंतरावर गणेशपूर परोरा येथे वसलेले हे प्लांट 15 एकर जागेवर पसरलेले आहे.
- सीमांचल प्रदेश म्हणून ओळखले जाणारे पूर्णिगा, कटिहार, अररिया आणि किशनगंज जिल्हे बिहारमधील एकूण मक्याचे 80% उत्पादन करतात आणि एप्रिल ते ऑगस्ट या कालावधीत 30-35 लाख मेट्रिक टन (MTs) उत्पादन करतात.
- बिहारने २०२१ च्या पहिल्या सहामाहीत इथेनॉल उत्पादन प्रोत्साहन धोरण आणले.
- बिहारमध्ये, 17 इथेनॉल उत्पादन प्रकल्प उभारले जात आहेत, ज्यामध्ये ऊस, मोलॅसिस, मका आणि तुटलेला तांदूळ वापरून दरवर्षी 35 कोटी लिटर इंधन तयार होण्याची शक्यता आहे.
- तयार केलेले इथेनॉल पेट्रोल आणि डिझेलमध्ये मिसळण्यासाठी तेल विपणन कंपन्यांना पुरवले जाईल.
- पूर्णिगाशिवाय मुझफ्फरपूर, भोजपूर, नालंदा, बक्सर, मधुबनी, बेगुसराय, गोपालगंज, पूर्व चंपारण, भागलपूर येथे इथेनॉल प्लांट उभारले जात आहेत.

राजस्थानमधील 'मियां का बडा' रेल्वे स्टेशनचे नाव बदलून 'महेश नगर हॉल्ट' करण्यात आले आहे.

- राजस्थानच्या बाडमेर जिल्ह्यातील बालोत्रा भागातील 'मियां का बडा' रेल्वे स्टेशनचे नाव बदलून "महेश नगर हॉल्ट" करण्यात आले. स्वातंत्र्यानंतर, राजस्थानमधील मियां का बडा येथील लोकांनी गावाचे मूळ नाव महेश रो बडो असल्याचा दावा करत गावाचे नाव बदलण्याची मागणी केली आहे.

छत्तीसगडमध्ये 'मुख्यमंत्री मितान योजना' सुरू

- छत्तीसगडचे मुख्यमंत्री, भूपेश बघेल यांनी 'मुख्यमंत्री मितान योजना' (मितान म्हणजे मित्र) सुरू केली आहे, जी छत्तीसगडमधील रायपूर, दुर्ग, बिलासपूर आणि राजनांदगाव या शहरांसह 14 महानगरपालिकांमध्ये प्रायोगिक तत्वावर लागू केली जाईल. योजनेअंतर्गत, छत्तीसगडमधील रहिवासी त्यांच्या दारात सुमारे 100 सार्वजनिक सेवांचा लाभ घेऊ शकतात.

पहिल्या टप्प्यात:

- 2022-23 या आर्थिक वर्षाच्या अर्थसंकल्पीय भाषणात मुख्यमंत्र्यांनी जाहीर केल्यानुसार 14 महापालिका क्षेत्रातील 13 सेवांचा 'मितान' योजनेअंतर्गत समावेश करण्यात आला आहे.
- योजनेअंतर्गत, लोक सेवेसाठी टोल-फ्री क्रमांक (14545) वर 'मितान' (नामांकित व्यक्ती) शी संपर्क साधू शकतात. रहिवाशांची आवश्यक कागदपत्रे मिटानच्या माध्यमातून त्यांच्या घरून गोळा केली जातील, जे नंतर प्रमाणपत्रे स्कॅन करतील आणि प्रमाणपत्रे किंवा सेवा जारी करण्यासाठी प्रक्रिया राबवतील.
- संबंधित विभागाने प्रमाणपत्र जारी केल्यानंतर, ते विहित मुदतीत सीलबंद लिफाफ्यात 'मितान'द्वारे नागरिकांच्या दारात पोहोचवले जाईल.

राजस्थान हे पहिले 10 GW सौर राज्य बनले आहे.

- मर्कॉमच्या इंडिया सोलर प्रोजेक्ट ट्रॅकरच्या मते , राजस्थान हे भारतातील पहिले राज्य बनले आहे ज्याने 10 GW क्षमतेच्या मोठ्या प्रमाणात सौर प्रतिष्ठापन केले आहे. राज्याची एकूण स्थापित ऊर्जा क्षमता 32.5 GW इतकी आहे, ज्यामध्ये 55 टक्के नवीकरणीय ऊर्जा, 43 टक्के औष्णिक ऊर्जा आणि उर्वरित 2% अणुऊर्जा आहे. सौर ऊर्जा हा सर्वात सामान्य ऊर्जा स्रोत आहे, एकूण क्षमतेच्या अंदाजे 36 टक्के आणि नूतनीकरणक्षमतेच्या 64 टक्के आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- आर्थिक वर्ष 2021-22 च्या पहिल्या तिमाहीत थर्मल योगदान सर्वात मोठे होते.
- राजस्थानमध्ये देशातील काही सर्वोच्च सूर्यकिरण पातळी आहे, तसेच जमिनीची उपलब्धता आणि काही वीज आउटेटेज यासारखे इतर फायदे आहेत.
- या अनुकूल परिस्थितीमुळे महाराष्ट्रासारख्या शेजारील राज्यांनी राजस्थानमध्ये वीजनिर्मिती प्रकल्प स्थापन करण्यास प्रवृत्त केले.
- इतर उल्लेखनीय प्रकल्पांमध्ये NTPC आणि सोलर एनर्जी कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (SECI) द्वारे तयार केलेले तसेच राजस्थान राज्य सौर धोरणाचा भाग म्हणून विकसित केलेल्या प्रकल्पांचा समावेश आहे.
- मर्कॉमच्या इंडिया सोलर प्रोजेक्ट ट्रॅकरनुसार, राजस्थानमध्ये सुमारे 16 GW सौर प्रकल्प विकसित होत आहेत.
- SECI-पुरस्कृत प्रकल्पांची एकूण रक्कम 11.6 GW आहे, 6.2 GW आंतरराज्य पारेषण प्रणाली (ISTS) प्रकल्प आहेत.

हैदराबादमध्ये भारतातील पहिल्या अनोख्या प्रकारचा फ्लो केमिस्ट्री टेक्नॉलॉजी हब आहे.

- डॉ. रेड्डीज इन्स्टिट्यूट ऑफ लाईफ सायन्सेस (डीआरआयएलएस) येथे, एक बहु-उद्योग-समर्थित फ्लो केमिस्ट्री टेक्नॉलॉजी हब (एफसीटी हब) सुरू करण्यात आला आहे. या हबचे उद्घाटन करताना, उद्योग आणि वाणिज्य (I&C) आणि माहिती तंत्रज्ञान (IT) चे प्रधान सचिव जयेश रंजन म्हणाले की, हे आपल्या देशातील अशा प्रकारचे पहिले आणि भारतातील फार्मा व्यवसायाला सक्षम करणारे आहे.
- हे केंद्र तेलंगणा सरकारने डॉ. रेड्डीज लॅबोरेटरीज आणि लॉरस लॅब्सच्या सहकार्याने औषध उद्योगात कार्यक्षम आणि टिकाऊ तंत्रज्ञानाचा समावेश आणि प्रोत्साहन देण्यासाठी केलेला एक महत्त्वाचा प्रयत्न आहे.

ओडिशा भारतातील पहिली आदिवासी आरोग्य वेधशाळा होस्ट करणार आहे.

- ओडिशा भारतातील एकमेव वेधशाळा तयार करण्याची योजना आखत आहे. ज्यामध्ये राज्यातील स्थानिक लोकसंख्येच्या आरोग्याचा डेटा असेल. ST आणि SC विकास विभाग आणि RMRC, भारतीय वैद्यकीय संशोधन परिषदेची प्रादेशिक संस्था, यांनी या संदर्भात सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- माहिती विभागाच्या म्हणण्यानुसार आदिवासी आरोग्य वेधशाळा (TriHOOb) ही "देशातील पहिली" आहे आणि एक प्रभावी, पुरावे-आधारित आणि धोरण-केंद्रित केंद्र बनण्याचे उद्दिष्ट आहे.
- हे राज्यातील आदिवासी आरोग्यासंदर्भात आजारपणाचे ओझे, आरोग्य शोधणारे वर्तन आणि आरोग्य सेवा वितरण प्रणालीचे पद्धतशीरपणे आणि निरंतरपणे निरीक्षण करेल.

- 'मो स्कूल' अभियानाच्या अध्यक्षा सुष्मिता बागची यांनीही या सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केलेल्या कार्यक्रमादरम्यान आदिवासी गटांमधील आदिवासी कुटुंब आरोग्य सर्वेक्षणाचे उद्घाटन केले.
- हे सर्वेक्षण भविष्यातील रेखांशाचा समूह अभ्यास आणि धोरण संशोधनासाठी स्पिंगबोर्ड म्हणून काम करेल.
- 'मो स्कूल' (माय स्कूल) कार्यक्रमाचा उद्देश ओडिशातील सरकारी आणि सरकारी अनुदानित शाळांच्या नूतनीकरणात जोडणे, सहयोग करणे आणि योगदान देणे हे आहे.

कारागृहातील कैद्यांना कर्ज देण्यासाठी महाराष्ट्राची 'जिद्दाळा' योजना

- महाराष्ट्रातील विविध कारागृहात शिक्षा भोगत असलेल्या कैद्यांसाठी महाराष्ट्र कारागृह विभागाने जिद्दाळा नावाची कर्ज योजना सुरू केली आहे. कारागृह विभाग आणि महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक यांच्या संयुक्त विद्यमाने राबविण्यात येणाऱ्या या योजनेची सुरुवात पुण्याच्या येरवडा मध्यवर्ती कारागृहात करण्यात आली आहे. बँक आणि तुरुंग अधिका-यांचा विश्वास आहे की अजूनही शिक्षा भोगत असलेल्या कैद्यांसाठी ही क्रेडिट योजना आपल्या प्रकारची भारतातील पहिलीच योजना असू शकते.

इचलकरंजी ही महाराष्ट्रातील 28 वी महानगरपालिका म्हणून घोषित

- कोल्हापूर जिद्दातील मॅनेज्मंट सिटी म्हणून प्रसिद्ध असलेल्या इचलकरंजी नगरपरिषदेला आता महापालिकेचा दर्जा मिळाला असून त्याबाबतची अधिसूचना दिनांक 05 मे 2022 रोजी प्रसिद्ध करण्यात आली आहे. ही महापालिका करताना शहराची हद्दाही वाढविण्यात येणार नसल्याचेही स्पष्ट करण्यात आले आहे. इचलकरंजी ही राज्यातील 28 वी महानगरपालिका ठरली आहे.

हरियाणाने 'व्हेईकल मुव्हमेंट ट्रॅकिंग सिस्टीम' मोबाईल ॲप लॉंच केले.

- हरियाणाचे मुख्यमंत्री मनोहर लाल खट्टर यांनी वाळू आणि इतर खाण साहित्य वाहून नेणाऱ्या वाहनांचा मागोवा घेण्यासाठी व्हेईकल मुव्हमेंट ट्रॅकिंग सिस्टीम (VMTS) मोबाईल ॲप लॉंच केले आहे. हरियाणातील सर्व जिल्ह्यांतील वेगवेगळ्या चौक्यांवर ॲपचा वापर केला जाईल. त्यामध्ये वाहनाचा प्रकार, वाहन क्रमांक, येथून पुढे जाणे, जाणे आणि ड्रायव्हरचे तपशील यासह सर्व वाहन तपशील त्यात संग्रहित केले जातील. नोंदणी नसलेल्या व्यक्तीला वाळू उत्खनन क्षेत्रात प्रवेश दिला जाणार नाही. हे ॲप नॅशनल इन्फॉर्मेटिक्स सेंटर, हरियाणा यांनी इन-हाउस डिझाइन आणि विकसित केले आहे.

यूपीच्या गावांना मोफत हाय-स्पीड इंटरनेट कनेक्टिव्हिटी मिळेल.

- उत्तर प्रदेश सरकार राज्यातील गावांमध्ये 58 हजारहून अधिक ठिकाणी मोफत वाय-फाय सुविधा उपलब्ध करून देणार आहे. राज्यातील प्रत्येक ग्रामपंचायतीमध्ये बांधल्या जाणाऱ्या ग्राम सचिवालय इमारतीच्या 50 मीटरच्या आत असलेल्या लोकांसाठी ही इंटरनेट सुविधा उपलब्ध असेल.
- प्रत्येक गावाला स्मार्ट व्हिलेज बनवण्यासाठी ग्रामसचिवालयांना हायस्पीड इंटरनेट कनेक्टिव्हिटी दिली जाईल आणि ग्राम सचिवालयाच्या इमारतीच्या 50 मीटरच्या परिघात गावकऱ्यांना मोफत हाय-स्पीड वाय-फाय इंटरनेट सुविधा उपलब्ध करून दिली जाईल. राज्यातील 58,189 ग्रामपंचायतींमध्ये ग्रामसचिवालय स्थापन करण्याची प्रक्रिया सातत्याने सुरू आहे.

हरियाणा सरकारने विद्यार्थ्यांना टॅबलेटचे वाटप करण्यासाठी 'ई-अधिगम' योजना सुरू केली.

- हरियाणा राज्य सरकारने 'ई-अधिगम' योजना सुरू केली आहे ज्या अंतर्गत सुमारे 3 लाख विद्यार्थ्यांना त्यांच्या ऑनलाइन शिक्षणासाठी टॅबलेट मिळतील. राज्य सरकारने पाच लाख विद्यार्थ्यांना हे गॅझेट देण्याची योजना आखली आहे. मुख्यमंत्री मनोहर लाल खट्टर यांनी हरियाणातील रोहतक येथील महर्षि दयानंद विद्यापीठात अँडव्हान्स डिजिटल हरियाणा इनिशिएटिव्ह ऑफ गव्हर्नमेंट विथ अँडॉप्टिव्ह मॉड्यूलस (आदिघम) योजनेचा शुभारंभ केला.

दिल्ली सरकारने उद्योजकांना मदत करण्यासाठी "दिल्ली स्टार्टअप धोरण" जाहीर केले.

- दिल्ली मंत्रिमंडळाने "दिल्ली स्टार्टअप धोरण" मंजूर केले आहे ज्याच्या उद्देशाने लोकांसाठी स्टार्टअप सुरू करण्यासाठी आणि त्यांना वित्तीय आणि गैर-आर्थिक प्रोत्साहन, संपार्श्विक मुक्त कर्जे आणि तज्ञ, वकील आणि CA यांच्याकडून विनामूल्य सल्लामसलत प्रदान करण्यासाठी एक इकोसिस्टम तयार करणे. स्टार्टअप धोरणावर देखरेख ठेवण्यासाठी 20 सदस्यांची टास्क फोर्स स्थापन केली जाईल. या समितीचे अध्यक्ष दिल्लीचे अर्थमंत्री असतील.
- दिल्ली सरकार स्टार्टअपच्या कार्यालयाच्या भाड्याच्या 50% पर्यंत भाडे देईल किंवा हे स्टार्टअप त्यांच्या कर्मचाऱ्यांना देतील त्या पगाराच्या काही भागासाठी पैसे भरतील.

Exide आणि Leclanché चा संयुक्त उपक्रम Nexcharge ने गुजरातमध्ये उत्पादन सुरू केले.

- भारताच्या एक्साइड इंडस्ट्रीज लिमिटेड आणि स्विट्झर्लंडच्या Leclanché SA यांच्यातील संयुक्त उपक्रम, नेक्सचार्ज, गुजरातमधील प्रांतीय येथील त्यांच्या सुविधांवर, लिथियम-आयन बॅटरी पॅकचे मोठ्या प्रमाणावर उत्पादन सुरू केले आहे. सहा लाख स्केअर फूट व्यापलेल्या आणि 1.5 GWh स्थापित क्षमता असलेल्या या प्लांटमध्ये सहा पूर्णपणे स्वयंचलित असेंबली लाईन्स आणि चाचणी सुविधांचा समावेश आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- Exide आणि Leclanche यांनी प्लांटमध्ये रु. 250 कोटी गुंतवले आहेत, जे गेल्या चार वर्षांत विकसित केलेल्या 150 हून अधिक उत्पादनांचे उत्पादन करण्यासाठी त्यांच्या सहा असेंबली लाईन वापरतील.
- सहा असेंबली लाईन्स मॉड्यूलस तयार करण्यासाठी सेलचा वापर करतील, जे नंतर भारताच्या इलेक्ट्रिक वाहन बाजार आणि औद्योगिक अनुप्रयोगांच्या ऊर्जा साठवणुकीच्या गरजा पूर्ण करण्यासाठी पाऊच, प्रिझ्मॅटिक आणि दंडगोलाकार यासह विविध आकार आणि आकारांमध्ये बॅटरी पॅकमध्ये रूपांतरित केले जातील.
- Nexcharge दुचाकी आणि तीन चाकी, वैयक्तिक आणि व्यावसायिक कार आणि इन्व्हर्टरसह विविध वस्तूसाठी बॅटरी पॅक तयार करते.
- बंगळूरूमध्ये इन-हाउस R&D केंद्र असलेल्या कंपनीद्वारे सेल सध्या चीनमधून मिळवले जातात. भारतात त्याचे 35 ग्राहक आहेत.

मणिपूरमधील पौमाई नागा क्षेत्र 'ड्रग फ्री झोन' घोषित

- मणिपूरमध्ये, पौमाई जमातीने घोषित केले आहे की पौमाई वस्तीचा भाग हा एक ड्रग-मुक्त क्षेत्र असेल जो राज्य सरकारच्या ड्रग विरुद्धच्या युद्धाला पाठिंबा देईल. आमदार आणि विद्यार्थी संघटना

आणि नागरी संघटनेच्या नेत्यांच्या पौमाई जमातीच्या मोठ्या शिष्टमंडळाने आज इंफाळ येथे मुख्यमंत्री एन. बिरेन सिंग यांची भेट घेतली आणि राज्यातील पौमाई वस्ती भागात अंमली पदार्थमुक्त क्षेत्राचा ठराव मांडला. पौमाई भागात अफूची लागवड होऊ देणार नाही, असेही त्यांनी मुख्यमंत्र्यांना सांगितले.

जीवनशैलीतील आजारांचे निदान आणि नियंत्रणासाठी केरळ सरकार 'शैली अँप' सुरू करणार आहे.

- केरळ राज्यातील लोकांमधील जीवनशैलीतील आजारांचे निदान आणि नियंत्रण करण्याच्या उद्देशाने केरळ सरकार एक Android अँप 'शैली' लॉन्च करणार आहे. नवा केरळ कर्म योजनेतर्गत आरोग्य विभागाने सुरू केलेल्या लोकसंख्या-आधारित स्क्रीनिंग प्रकल्पाचा एक भाग म्हणून अँपची स्थापना करण्यात आली आहे.

आरोग्य तपासणी प्रकल्पांतर्गत:

- मान्यताप्राप्त सामाजिक आरोग्य कार्यकर्ता (ASHA) कामगारांना त्यांच्या संबंधित क्षेत्रातील 30 वर्षांपेक्षा जास्त वयाच्या व्यक्तींकडून जीवनशैलीतील आजार किंवा त्यांना असू शकतील जोखीम घटकांबद्दल माहिती गोळा करण्याचे काम देण्यात आले आहे.
- ई-हेल्थ उपक्रमांतर्गत स्थापन करण्यात आलेले अँप माहिती त्वरीत संकलित करण्यात आणि संहिताबद्ध करण्यात मदत करेल.
- अँप प्रामुख्याने मधुमेह, उच्च रक्तदाब, हृदयविकार, फुफ्फुसाचे आजार तसेच जीवनशैलीशी संबंधित आजार आणि कर्करोग यांसारख्या आजारांविषयी माहिती गोळा करेल.
- व्यक्तींची आरोग्य स्थिती स्कोअर केली जाईल आणि ज्यांचे गुण चार पेक्षा जास्त असतील त्यांना जीवनशैलीतील आजारांच्या तपासणीसाठी जवळच्या आरोग्य केंद्राला भेट देण्यास सांगितले जाईल.

जम्मू-काश्मीरचा नवा निवडणूक नकाशा जारी

- तीन सदस्यीय परिषीमन आयोगाने जम्मू आणि काश्मीरचा निवडणूक नकाशा पुन्हा रेखाटून काश्मीर विभागासाठी 47 विधानसभेच्या जागा आणि जम्मूसाठी 43 जागा दिल्या होत्या, ज्याने आपला दोन वर्षांचा कार्यकाळ संपण्याच्या एक दिवस आधी सादर केला होता. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निवृत्त न्यायमूर्ती रंजना प्रकाश देसाई यांच्या नेतृत्वाखालील पॅनेलने अंतिम निकाल मंजूर केल्यानंतर, जम्मूला सहा अतिरिक्त जागा आणि काश्मीरला आणखी एक जागा देऊन, एक राजपत्र अधिसूचना जारी करण्यात आली. पुनर्रचनेपूर्वी जम्मूमध्ये 37 विधानसभा मतदारसंघ होते आणि काश्मीरमध्ये 46 होते, ज्यामुळे केंद्रशासित प्रदेशात विधानसभेच्या एकूण जागांची संख्या 90 झाली.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- आयोगाने, ज्यामध्ये पदसिद्ध सदस्य मुख्य निवडणूक आयुक्त सुशील चंद्र आणि जम्मू आणि काश्मीर निवडणूक आयुक्त के. के. शर्मा यांचा समावेश आहे, केंद्रशासित प्रदेशाच्या विधानसभेत काश्मीरी स्थलांतरित समुदायातील किमान दोन सदस्यांचा समावेश करण्याची शिफारस केली आहे, ज्यापैकी एक महिला आहे.
- आयोगाने एका निवेदनात म्हटले आहे की, मतदानाचा अधिकार असलेल्या पुद्दुचेरी विधानसभेच्या नामनिर्देशित सदस्यांना समान वागणूक दिली जावी.

अयोध्येतील प्री-एमिनेंट क्रॉसिंगला लता मंगेशकर यांचे नाव देण्यात येणार आहे.

- अयोध्येत, एक महत्त्वपूर्ण क्रॉसिंग विकसित केले जाईल आणि त्याला प्रसिद्ध गायिका भारतरत्न दिवंगत लता मंगेशकर यांचे नाव देण्यात येईल. अयोध्या प्रशासनाला मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांनी मंदिराच्या शहरातील एक महत्त्वपूर्ण क्रॉसिंग निवडण्याचे निर्देश दिले आहेत आणि पुढील 15 दिवसांत त्याचे नाव लता मंगेशकर यांच्या नावावर ठेवण्याचा प्रस्ताव राज्य सरकारला सादर करावा.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- लता मंगेशकर यांनी गायलेली भगवान राम आणि भगवान हनुमान यांना समर्पित गाणीही अयोध्येत वाजवली जातील.
- अयोध्या महानगरपालिकेने शहरातील प्रमुख क्रॉसिंग ओळखण्यास सुरुवात केली आहे.
- रामजन्मभूमीच्या वाटेवरील अयोध्येतील की क्रॉसिंग बहुधा या प्रकल्पासाठी निवडले गेले.

दिल्ली सरकार "मुख्यमंत्री मुफ्त सीवर कनेक्शन योजना" देईल.

- दिल्ली सरकार "मुख्यमंत्री मुफ्त सीवर कनेक्शन योजने" अंतर्गत मोफत गटार जोडणी देणार आहे. पूर्व दिल्लीतील 25,000 कुटुंबांना 'मुख्यमंत्री मुफ्त सीवर कनेक्शन योजने' अंतर्गत मोफत गटार जोडणी दिली जाईल. मुस्तफाबाद आणि करावल नगरमधील १२ वसाहतींमध्ये दिल्ली सरकार मोफत गटार जोडणी पुरवणार आहे.
- मुस्तफाबाद आणि करावल नगरमधील 12 वसाहतींमध्ये दिल्ली सरकार मोफत गटार जोडणी पुरवणार आहे. वसाहतींमध्ये चंद्र नगर, राजीव गांधी नगर आणि खजुरी खासच्या काही भागांचा समावेश असेल. या जोडण्यांच्या अंमलबजावणीसाठी राज्य सरकारने 19 कोटी रुपयांची तरतूद केली आहे. पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा वाढवण्यासाठी जेजे वसाहतींमध्ये ३० आरओ प्लांट उभारण्याचा निर्णयही बोडाने घेतला. प्रत्येक प्लांट दररोज सुमारे 50,000 लिटर पाणी पुरवेल.

तामिळनाडू सरकारने प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थ्यांसाठी ब्रेकफास्ट स्कीम सुरु केली.

- तामिळनाडूचे मुख्यमंत्री, एमके स्टॅलिन यांनी घोषणा केली आहे की सर्व सरकारी प्राथमिक शाळेतील पहिली ते पाचवी पर्यंतच्या विद्यार्थ्यांना सर्व कामकाजाच्या दिवसांत पौष्टिक नाश्ता दिला जाईल. तामिळनाडू हे दुपारच्या जेवणासोबत नाश्ता देणारे पहिले राज्य बनणार आहे. यामध्ये महानगरपालिका आणि महानगरपालिका हद्दीत एकात्मिक नागरी आरोग्य केंद्र सुरु करण्याचा समावेश आहे.

योजनेअंतर्गत:

- सरकारी शाळेतील विद्यार्थ्यांसाठी मोफत सकाळचा नाश्ता योजना, पोषणाची कमतरता दूर करण्यासाठी योजना आखली आहे.
- सरकारी शाळेतील मुले शाळेत जाताना अंतर आणि कौटुंबिक परिस्थितीमुळे नाश्ता सोडून देतात या उपलब्ध माहितीच्या आधारे मोफत नाश्ता योजना सुरु करण्यात आली.

मध्य प्रदेशच्या मुख्यमंत्र्यांनी लाडली लक्ष्मी योजना 2.0 लॉंच केली.

- मध्य प्रदेशचे मुख्यमंत्री, शिवराज सिंह चौहान यांनी लाडली लक्ष्मी योजनेच्या (लाडली लक्ष्मी योजना-2.0) दुसऱ्या टप्प्याचा शुभारंभ केला. मुलींना उच्च शिक्षण घेण्यासाठी प्रोत्साहित करण्यासाठी आणि त्यांना स्वावलंबी बनवण्यासाठी ही योजना एक अभिनव उपक्रम आहे. मुलींचा आर्थिक आणि शैक्षणिक दर्जा वाढवण्यासाठी मध्य प्रदेश सरकार 2007 पासून ही योजना राबवत आहे.
- लाडली लक्ष्मी योजना ही एक सर्वसमावेशक योजना आहे जी मुलींच्या जन्मापासून तिच्या लग्नापर्यंत हप्त्यांमध्ये आर्थिक सहाय्य देते.

भारताच्या दक्षिण भागात टोमॅटो फ्लूचा प्रादुर्भाव वाढला.

- केरळच्या काही भागांमध्ये, कोविड-19 साथीच्या आजारानंतर टोमॅटो फ्लू नावाचा नवीन विषाणू आढळून आला आहे. केरळमधील कोल्लम शहरातील जवळपास 80 मुलांना टोमॅटो फ्लूचे निदान झाले असून तो झपाट्याने पसरत आहे. पुष्टी झालेल्या सर्व प्रकरणांचे निदान 5 वर्षाखालील मुलांमध्ये झाले आहे. त्यांना स्थानिक शासकीय रुग्णालयात दाखल करण्यात आले आहे. खाजगी रुग्णालयात दाखल झालेल्या मुलांची संख्या अद्याप 80 पेक्षा जास्त असू शकते.

हरियाणाने चारा पिकवणाऱ्या शेतकऱ्यांसाठी 'चारा-बिजाई योजना' सुरु केली.

- हरियाणाचे कृषी मंत्री, जय प्रकाश दलाल यांनी 'चारा - बिजाई योजना' लॉंच केली, जी गोशाळांना (गोशाळांना) चारा पुरवठा करणाऱ्या आणि शेती करणाऱ्या शेतकऱ्यांना प्रति एकर 10,000 रुपये (10 एकरपर्यंत) आर्थिक सहाय्य देण्यासाठी सुरु करण्यात आली होती. राज्यातील चारा टंचाई आणि वाढती भटकी जनावरे यावर उपाय करणे हे या योजनेमागील कारण आहे. थेट लाभ हस्तांतरण (DBT) अंतर्गत अनुदान थेट शेतकऱ्यांच्या खात्यात जमा केले जाईल.

योजनेअंतर्गत:

- राज्यात 2017 मधील 175 गोआश्रयगृहांची संख्या 2022 मध्ये 600 पर्यंत वाढली आहे. भटक्या गुरांच्या संख्येत वाढ झाल्यामुळे बहुतेक गो-आश्रयस्थानांमध्ये गर्दी होत आहे.
- तसेच, शेणापासून तयार केलेले फॉस्फेट-रिच सेंद्रिय खत (PROM) कृत्रिम खतांसाठी पर्याय म्हणून वापरले जाऊ शकते. हरियाणातील पिंजोर, हिसार आणि भिवानी जिल्ह्यातील विविध गोशाळांमधूनही प्रोम तयार केला जातो.
- राज्य सरकार शेतकऱ्यांच्या हितासाठी अनेक पावले उचलत आहे आणि 'चारा-बिजाई योजना' हे त्या दिशेने आणखी एक पाऊल आहे. एप्रिल महिन्यात राज्यातील 569 गोशाळांना चारा खरेदीसाठी 13.44 कोटी रुपयांचे वाटप करण्यात आले.

पंतप्रधान मोदींनी मध्य प्रदेश स्टार्टअप धोरण सुरु केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी मध्य प्रदेश स्टार्टअप धोरणाची घोषणा केली आणि इंदूरमधील मध्य प्रदेश स्टार्टअप कॉन्क्लेव्हमध्ये व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे स्टार्टअप समुदायाशी संवाद साधला. पंतप्रधानांनी मध्य प्रदेश स्टार्टअप पोर्टलचेही अनावरण केले, जे राज्यातील स्टार्टअप वातावरण सुलभ आणि प्रोत्साहन देईल.
- या कार्यक्रमाला मुख्यमंत्री शिवराज सिंह चौहान तसेच प्रमुख अधिकारी आणि उद्योजक उपस्थित राहणार आहेत. अधिकाऱ्यांच्या म्हणण्यानुसार, मध्य प्रदेशात केंद्र सरकारद्वारे मान्यताप्राप्त 1,937 स्टार्ट-अप आहेत, त्यापैकी 45 टक्के महिला चालवतात.

छत्तीसगड राज्य जुनी पेन्शन योजना पुन्हा सुरू करणार आहे.

- त्यांच्या अर्थसंकल्पीय विधानात, छत्तीसगडचे मुख्यमंत्री भूपेश बघेल यांनी राज्य कर्मचाऱ्यांसाठी जुन्या पेन्शन योजना (OPS) वर परत जाण्याची आणि मासिक आमदार स्थानिक क्षेत्र विकास पैशाच्या चौपट करण्याची सरकारची योजना जाहीर केली. शेणाच्या पावडरच्या ब्रीफकेसमध्ये त्यांनी बजेटची कागदपत्रे ठेवली.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- 1 जानेवारी 2004 नंतर काम सुरू केलेल्या तीन लाखांहून अधिक व्यक्तींना या बदलाचा फायदा होईल. तथापि, ते भारतीय प्रशासकीय सेवा आणि भारतीय पोलीस सेवा यासारख्या अखिल भारतीय सेवांच्या सदस्यांना लागू होणार नाही.
- दोन पेन्शन प्रणालींमधील मूलभूत फरक असा आहे की, कर्मचाऱ्याने त्यांच्या मूळ उत्पन्नातील 10% आणि महागाई भत्त्याची कपात करून त्यांच्या पेन्शनमध्ये ऐच्छिक योगदान दिले पाहिजे, OPS अंतर्गत अशी कोणतीही वजावट नाही.
- मुख्यमंत्र्यांनी या अर्थसंकल्पात सरकारी कर्मचाऱ्यांसाठी पूर्वीचा पेन्शन कार्यक्रम पूर्ववत करण्याचा प्रस्ताव मांडला आहे.
- छत्तीसगड रोजगार मिशनला कौशल्य विकास कार्यक्रमांमध्ये समन्वय साधून नवीन रोजगार निर्माण करण्याच्या शक्यतांवर काम करण्यासाठी 2 कोटींची रक्कम दिली जाईल.

पंजाब मंत्रिमंडळाने तांदूळ तंत्रज्ञानाच्या थेट बियाण्यांचा वापर करून भात पिकवणाऱ्या शेतकऱ्यांना प्रति एकर रु. 1,500 प्रोत्साहन देण्यास मान्यता दिली आहे.

- पंजाब मंत्रिमंडळाने तांदूळ तंत्रज्ञानाच्या थेट बियाण्यांचा वापर करून भात पिकवणाऱ्या शेतकऱ्यांना प्रति एकर 1,500 रुपये प्रोत्साहनपर मान्यता दिली आहे. कमी पाणी वापरणाऱ्या आणि अधिक किफायतशीर असलेल्या DSR (डायरेक्ट सीडिंग ऑफ राईस) तंत्राला प्रोत्साहन देणाऱ्या शेतकऱ्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी एकूण 450 कोटी रुपये ठेवण्यात आले आहेत. मुख्यमंत्री भगवंत मान यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या बैठकीत मंत्रिमंडळाने प्रोत्साहन योजनेला मंजुरी दिली.

केरळ भारतातील पहिले सरकारी मालकीचे OAT प्लॅटफॉर्म 'CSpace' आणणार आहे.

- केरळ सरकार 1 नोव्हेंबर रोजी राज्य-मालकीचे ओव्हर-द-टॉप (OAT) प्लॅटफॉर्म लॉन्च करणार आहे, जे चित्रपट प्रेमींना त्यांच्या आवडीचे चित्रपट, लघुपट आणि माहितीपट ऑफर करेल. सरकारी मालकीचे OAT प्लॅटफॉर्म असणारे केरळ हे भारतातील पहिले राज्य बनेल. केरळचे सांस्कृतिक कार्य मंत्री साजी चेरियान यांनी OAT प्लॅटफॉर्मचे नाव CSPACE असे घोषित केले.

उपक्रमातील महत्त्वाचे मुद्दे:

- CPSACE हा राज्य सरकारच्या वतीने केरळ राज्य चित्रपट विकास महामंडळ (KSFDC) चा एक उपक्रम आहे.
- OAT प्लॅटफॉर्म आंतरराष्ट्रीय स्तरावर मान्यताप्राप्त आणि पुरस्कारप्राप्त चित्रपटांसह, वार्षिक आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सव (IFFK) मध्ये प्रदर्शित केलेले सर्वोत्कृष्ट चित्रपट आणि लघुपट आणि माहितीपटांसह बॉक्स ऑफिसवर त्यांच्या कामगिरीकडे दुर्लक्ष करून कलात्मक मूल्य असलेले चित्रपट प्रदर्शित करेल. सीएसस्पेसवर प्रदर्शित होणाऱ्या चित्रपटांची नोंदणी 1 जूनपासून सुरू होईल.

पंजाबचे मुख्यमंत्री भगवंत मान यांनी सार्वजनिक तक्रारीचे निवारण करण्यासाठी 'लोक मिलनी' योजना सुरू केली.

- पंजाबचे मुख्यमंत्री, भगवंत मान यांनी राज्यातील लोकांच्या तक्रारी ऐकल्या आणि 'लोक मिलनी' या पहिल्या प्रकारच्या जनसंवाद कार्यक्रमात त्यांचे निवारण करण्याचे निर्देश दिले. राज्यातील जनतेला त्यांच्या तक्रारीचे निवारण करण्यासाठी एकच खिडकी व्यासपीठ उपलब्ध करून देण्याच्या उद्देशाने हा संवादी कार्यक्रम सुरू करण्यात आला. या कार्यक्रमाला उपस्थित राहण्यासाठी राज्यातील जनतेने राज्य सरकारकडे मागील दोन महिन्यांत विविध तक्रारी व तक्रारी मांडल्या होत्या..

कर्नाटक खाण प्रकरणात SC कंपन्यांना लोह खनिज निर्यात करण्यास परवानगी देतो.

- भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाने खाण कंपन्यांना कर्नाटकातील बल्लारी, चित्रदुर्ग आणि तुमकूर जिल्ह्यांतील खाणींमधून काढलेले लोह खनिज निर्यात करण्यास परवानगी दिली. सरन्यायाधीश एनव्ही रमणा, न्यायमूर्ती कृष्णा मुरारी आणि हिमा कोहली यांच्या खंडपीठाने केंद्र सरकारच्या भूमिकेची दखल घेतली आणि कंपन्यांना अधिकाऱ्यांच्या निर्बंधांचे पालन करण्याचे निर्देश देताना लोहखनिजावरील निर्यात बंदी मागे घेतली.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सर्वोच्च न्यायालयाने 2012 मध्ये, पर्यावरणाचा न्हास रोखण्याच्या आणि आंतर-पिढी समानतेच्या कल्पनेचा भाग म्हणून राज्याची खनिज संसाधने भावी पिढ्यांसाठी राखली जावीत या उद्देशाने कर्नाटकातून लोह खनिजाच्या निर्यातीवर बंदी घातली.
- लोखंडाच्या विक्री आणि निर्यातीवरील पूर्वीचे निर्बंध उठवण्याच्या खाण कंपन्यांच्या विनंतीला प्रतिसाद म्हणून हा आदेश जारी करण्यात आला होता, जे व्यापक उल्लंघनांमुळे लादण्यात आले होते.
- सर्व बाबी विचारात घेऊन, SC ने अर्जदारांच्या विनंतीला अनुकूलता दर्शवून कर्नाटक राज्यातील बल्लारी, तुमकूर आणि चित्रदुर्ग जिल्ह्यांतील विविध खाणी आणि स्टॉकयार्डमध्ये आधीच उत्खनन केलेला लोहखनिजाचा साठा विकण्याची परवानगी देण्याकडे झुकले. ई-लिलाव प्रक्रियेचा अवलंब करणे.

नॉर्थ ईस्ट रिसर्च कॉन्क्लेव्ह 2022 चे उद्घाटन धर्मेंद्र प्रधान यांच्या हस्ते झाले.

- श्री धर्मेंद्र प्रधान, केंद्रीय शिक्षण आणि कौशल्य विकास मंत्री, यांनी IIT गुवाहाटी येथे नॉर्थ ईस्ट रिसर्च कॉन्क्लेव्ह (NERC) 2022 लाँच केले. आपल्या टिप्पण्यांमध्ये, श्री प्रधान म्हणाले की ही परिषद उद्योग, शैक्षणिक आणि धोरणकर्ते यांच्यातील संबंध वाढवेल, तसेच संसाधनांनी समृद्ध ईशान्य प्रदेशातील राज्ये आणि देशातील संशोधन, स्टार्ट-अप आणि उद्योजकीय परिसंस्था पुन्हा उत्साही करेल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- संशोधनाच्या महत्त्वावर चर्चा करताना, शिक्षणमंत्र्यांनी संशोधनाचे उद्दिष्ट देशातील जुनाट समस्यांवर उपाय शोधणे हे असले पाहिजे आणि सर्वांनी एकत्र येण्याचे, एकत्र काम करण्यासाठी आणि सर्वात असुरक्षित लोकांच्या कल्याणासाठी उत्पादन करण्याचे आवाहन केले. त्यांनी नमूद केले की NERC 2022 हा भारताच्या आणि जगाच्या संशोधन आणि विकासाच्या आकांक्षा पूर्ण करण्यासाठी जागतिक बेंचमार्क असेल.

- श्री प्रधान यांनी विद्यार्थी आणि तरुणांना देशाला नवीन उंची गाठण्यास मदत करण्यासाठी "कर्तव्य आणि जबाबदाऱ्यांच्या मार्गावर प्रवास" करण्याचे आवाहन केले.
- आसामचे मुख्यमंत्री डॉ. हिमंता बिस्वा सरमा यांनी त्यांच्या विवेचनात सांगितले की, भारतासारख्या वेगाने विकसित होणाऱ्या देशासाठी संशोधन आणि विकास महत्त्वाचा आहे.
- ते पुढे म्हणाले की, प्रगतीशील समाजात संशोधन आणि विकास हा नेहमीच एक महत्त्वाचा घटक म्हणून पाहिला जातो कारण ते नावीन्यपूर्ण प्रक्रियेत आणि आपले ज्ञान आणि समज वाढवण्यासाठी खूप महत्त्वाचे आहे.
- उद्योजक आणि संशोधन संस्था उत्तर-पूर्व रिसर्च कॉन्क्लेव्हमध्ये त्यांचे नवकल्पना प्रदर्शित करू शकतात.
- ईशान्येसाठी हा एक विलक्षण प्रयत्न आहे कारण तो धोरणकर्ते, उद्योग नेते आणि संशोधकांना एका व्यासपीठावर एकत्र आणतो. या प्रचंड कार्यक्रमाचा प्रदेशाच्या शैक्षणिक क्षेत्रावर लक्षणीय परिणाम होईल.

महाराष्ट्रातील रिदम मामानिया या 10 वर्षीय मुलीने एव्हरेस्ट बेस कॅम्प सर केला.

- वरळी येथील 10 वर्षीय चॅम्पियन स्केटर, रिदम मामानिया, नेपाळमधील हिमालय पर्वतरांगांमध्ये एव्हरेस्ट बेस कॅम्प (EBC) शिखर सर करणाऱ्या सर्वात तरुण भारतीय गिर्यारोहकांपैकी एक बनला आहे. बेस कॅम्पवर चढाई करण्यासाठी ती तरुण भारतीय गिर्यारोहकांमध्ये सामील झाली आहे. रिदमने 11 दिवसांत 5,364 मीटर उंचीवरील बेस कॅम्पवर चढाई पूर्ण करून दुर्मिळ कामगिरी केली आहे.

दिल्ली सरकारने अग्निशमन दलात दोन रोबोट्सचा समावेश केला आहे.

- दिल्ली सरकारने शहरातील आग विझवण्यासाठी रोबोटचा वापर करण्याचा अनोखा उपक्रम हाती घेतला आहे. सुरुवातीला, आम आदमी पार्टी (AAP) सरकारने दिल्लीच्या अग्निशामक ताफ्यात दोन रोबोट्स समाविष्ट केले जे अरुंद गल्ल्या, गोदामे, तळघर, पायऱ्या, जंगले आणि तेल आणि रासायनिक टँकर आणि कारखान्यांसारख्या ठिकाणी आग विझवण्यास सक्षम असतील. या रिमोट-कंट्रोल फायर फायटिंग रोबोट्सना ठिकाणी अधिक प्रवेशयोग्यता असेल आणि ते अरुंद गल्ल्यांमध्ये नेव्हिगेट करू शकतील, मानवांसाठी अगम्य ठिकाणी पोहोचू शकतील आणि लोकांसाठी धोकादायक कार्ये करू शकतील.

राज्यस्तरीय शिरूई लिली महोत्सव 2022 ची चौथी आवृत्ती मणिपूरमध्ये सुरू

- मणिपूरमध्ये, राज्य-स्तरीय शिरूई लिली महोत्सव 2022 ची चौथी आवृत्ती सुरू झाली आहे. हा वार्षिक महोत्सव मणिपूर सरकारच्या पर्यटन विभागाद्वारे आयोजित केला जातो ज्याचा उद्देश मणिपूरचे राज्य फ्लॉवर असलेल्या शिरूई लिली फुलाची निर्मिती आणि जागरूकता वाढवणे आहे. मणिपूरचे राज्यपाल ला. गणेशन आणि मुख्यमंत्री एन. बिरेन सिंग यांच्या हस्ते उद्या उखरुल जिल्ह्यातील शिरूई व्हिलेज मैदानावर चार दिवस चालणाऱ्या या महोत्सवाचे उद्घाटन करण्यात आले.

उत्सवाबद्दल:

- हा सण एप्रिल आणि मे महिन्याच्या आसपास आयोजित केला जातो कारण हा शिरूई लिलीचा फुलणारा हंगाम आहे. हे फूल फक्त मणिपूरच्या उखरुल जिल्ह्यात आढळते आणि जगात कुठेही पुनर्लागवड करता येत नाही.
- यंदा काही आंतरराष्ट्रीय रॉक बँड महोत्सवात परफॉर्म करणार आहेत. दरवर्षी या सोहळ्याला देशांतर्गत आणि आंतरराष्ट्रीय पर्यटक हजेरी लावतात.
- उखरुल जिल्ह्यातील विविध ठिकाणी पारंपारिक नृत्य, गाणी व संगीत, ट्रेकिंग, सौंदर्य स्पर्धा, स्वदेशी खेळ, खेळ यांसह विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात येणार आहे.

महाराष्ट्राने दावोसमध्ये 30,000 कोटी रुपयांचे 23 कंपन्यांसोबत सामंजस्य करार केले.

- स्वित्झर्लंडमधील दावोस येथे झालेल्या वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरम (WEF) च्या सध्याच्या वार्षिक बैठकीत महाराष्ट्र सरकारने 30,000 कोटींहून अधिक किमतीच्या सामंजस्य करारांवर स्वाक्षरी केली. गुंतवणुकीसाठी झालेल्या 23 सामंजस्य करारांमध्ये औषधनिर्माण, वैद्यकीय उपकरणे, माहिती तंत्रज्ञान, डेटा केंद्रे, कापड, अन्न प्रक्रिया, पॅकेजिंग, कागद आणि लगदा आणि स्टील यांचा समावेश होता. राज्याचे उद्योगमंत्री सुभाष देसाई यांच्या म्हणण्यानुसार, या गुंतवणुकीमुळे राज्यात 66,000 रोजगार निर्माण होतील.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सुभाष देसाई, नितीन राऊत आणि पर्यावरण मंत्री आदित्य ठाकरे हे सध्या दावोस येथे असलेल्या टीमच्या सदस्यांपैकी आहेत.
- मायक्रोसॉफ्ट कॉर्पोरेशन (3,200 कोटी), एशिया पल्प अँड पेपर (10,500 कोटी), टाटा रियल्टी (5,000 कोटी), ग्रामसी बिझनेस हब (5,000 कोटी), विश्वराज एन्व्हायर्नमेंट प्रायव्हेट लिमिटेड (1,000 कोटी), जीआर ग्रुप (740 कोटी), स्केलर स्पेसेस (650 कोटी), इंडोरामा कॉर्पोरेशन (600 कोटी), इंडो काउंट इंडस्ट्रीज लिमिटेड (510 कोटी), कलरशाईन कोटेड प्रायव्हेट लिमिटेड (510 कोटी), गोयल प्रोटीन्स (380 कोटी), पीजी इलेक्ट्रोप्लास्ट लिमिटेड (315 कोटी) या कंपन्यांचा समावेश आहे. MOU वर स्वाक्षरी केली आहे.

भारताचे पहिले ऑलिम्पिक मूल्य शिक्षण ओडिशामध्ये सुरू झाले.

- अभिनव बिंद्रा फाउंडेशन ट्रस्ट (ABFT) च्या सहकार्याने मुख्यमंत्री नवीन पटनायक यांच्या हस्ते आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समिती (IOC) चा ऑलिम्पिक मूल्य शिक्षण कार्यक्रम (OVEP) लॉन्च करण्यात आला. OVEP हा संसाधनांचा एक व्यावहारिक संच आहे ज्याचा उद्देश तरुणांना उत्कृष्टता, आदर आणि मैत्री या ऑलिम्पिक मूल्यांची ओळख करून देणे आहे. हा एक मूल्यांवर आधारित अभ्यासक्रम असेल, जो सुरुवातीला राउरकेला आणि भुवनेश्वरमधील 90 शाळांमध्ये लागू केला जाईल, ज्यामध्ये सुमारे 32,000 मुलांना शिक्षण मिळेल.

कोलकाता हे जैवविविधता नोंदणी मिळवणारे पहिले मेट्रो शहर बनले आहे.

- जैवविविधतेची तपशीलवार नोंदवही तयार करणारे कोलकाता हे देशातील पहिले मेट्रो शहर आहे. कोलकाता महानगरपालिकेने पीपल्स जैवविविधता नोंदणी (पीबीआर) जारी केली, जो शहरातील फुलांचा आणि प्राण्यांच्या जातींबद्दल तसेच जमिनीचा वापर आणि मानवी क्रियाकलापांबद्दल तपशील असलेला दस्तऐवज आहे. हे दस्तऐवज राज्य जैवविविधता मंडळाच्या देखरेखीखाली आणि स्वयंसेवी संस्थांच्या मदतीने नागरी संस्थेच्या जैवविविधता व्यवस्थापन समितीने (BMC) तयार केले आहे. चंदीगड आणि इंदूर ही इतर महत्त्वाची शहरे आहेत ज्यांनी दस्तऐवज तयार केला आहे.

आयजी शेहरी रोजगार हमी योजनेसाठी राजस्थानने सुधारित निकष स्वीकारले.

- इंदिरा गांधी शहरी रोजगार योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी नवीन नियम राजस्थानचे मुख्यमंत्री श्री अशोक गेहलोत यांनी स्वीकारले आहेत. महात्मा गांधी नॅशनल रुरल जॉब गॅरंटी ॲक्ट (MGNREGA) च्या अनुषंगाने तयार केलेली ही योजना गेहलोत यांनी 2022-23 च्या अर्थसंकल्पात महानगरीय भागात रोजगार निर्माण करण्यासाठी सादर केली होती.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- शहरी भागात राहणाऱ्या कुटुंबांना नवीन शहरी रोजगार योजनेतर्गत दरवर्षी 100 दिवसांचा रोजगार मिळेल. अधिकृत प्रकाशनानुसार, राज्य सरकार या महत्त्वाकांक्षी योजनेवर दरवर्षी 800 कोटी रुपयांची गुंतवणूक करणार आहे.
- नवीन सूचनांनुसार, स्थानिक संस्था क्षेत्रात राहणारे 18 ते 60 वयोगटातील प्रत्येकाची जन आधार कार्ड वापरून या प्रणालीअंतर्गत नोंदणी केली जाईल.
- प्रस्तावांतर्गत, राज्य आणि जिल्हा समित्यांद्वारे काम मंजूर करून केले जाईल.

उत्तराखंडने समान नागरी संहिता लागू करण्यासाठी पॅनेलची स्थापना केली.

- उत्तराखंड सरकारने राज्यात बहुचर्चित समान नागरी संहिता (UCC) लागू करण्यासाठी 5 सदस्यीय मसुदा समिती स्थापन करण्याची घोषणा केली आहे. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निवृत्त न्यायमूर्ती रंजना देसाई, ज्या सध्या भारतीय सीमांकन आयोगाच्या प्रमुख आहेत, त्या समितीच्या प्रमुख आहेत. दिल्ली उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश प्रमोद कोहली, राज्याचे माजी मुख्य सचिव शत्रुघ्न सिंग, मनू गौड आणि सुरेखा डंगवाल समितीचे इतर सदस्य आहेत.

समान नागरी संहिता म्हणजे काय?

- UCC हा धर्माचा विचार न करता सर्व नागरिकांसाठी विवाह, घटस्फोट, दत्तक, वारसा आणि उत्तराधिकार यासारख्या वैयक्तिक बाबींवर नियंत्रण ठेवणाऱ्या कायद्यांच्या सामान्य संचाला संदर्भित केले जाते. UCC हे संविधानाच्या भावनेला बळकट करण्यासाठी एक महत्त्वाचे पाऊल ठरेल. संविधानाच्या अनुच्छेद 44 च्या दिशेने हे एक प्रभावी पाऊल असेल जे देशाच्या प्रत्येक नागरिकासाठी UCC सुरक्षित करण्याबद्दल बोलते. सर्वोच्च न्यायालयानेही वेळोवेळी त्याची अंमलबजावणी करण्यावर भर दिला आहे.

जैसलमेर येथे अदानी ग्रीनने भारतातील पहिली पवन-सौर संकरित ऊर्जा सुविधा सुरू केली.

- अदानी ग्रीन उपकंपनी अदानी हायब्रीड एनर्जी जैसलमेर वन लिमिटेडने भारताच्या हरित ऊर्जेच्या प्रयत्नात महत्त्वपूर्ण योगदान देत जैसलमेरमध्ये 390 मेगावॉटची पवन-सौर संकरित ऊर्जा सुविधा सुरू केली आहे. हा प्रकल्प भारतातील पहिला संकरित पवन-सौर ऊर्जा निर्मिती केंद्र असेल. संकरित ऊर्जा प्रकल्प, जो सौर आणि पवन निर्मितीचा मेळ घालतो, जनरेशन इंटरमिटेसी दूर करून आणि वाढत्या विजेची मागणी पूर्ण करण्यासाठी अधिक स्थिर पर्याय प्रदान करून अक्षय ऊर्जेची पूर्ण क्षमता उघडतो.

आंतरराष्ट्रीय बातम्या

झील लँडस्केप गार्डन सिटिओ बर्ले मार्क्सला युनेस्कोचा जागतिक वारसा दर्जा प्राप्त झाला आहे.

- Sitio Burle Marx साइट, ब्राझिलियन शहर रिओ दि जानेरो मधील एक लँडस्केप गार्डन युनेस्कोच्या जागतिक वारसा स्थळांच्या यादीत समाविष्ट करण्यात आले आहे. बागेत रिओमधील 3,500 हून अधिक प्रजातींच्या वनस्पती आहेत.
- ब्राझिलियन लँडस्केप वास्तुविशारद बर्ले मार्क्स यांच्या नावावरून या साइटचे नाव देण्यात आले आहे.

NATO सराव 'डिफेंडर युरोप 2022 आणि स्विफ्ट रिस्पॉन्स 2022 सुरू झाले.

- नॉर्थ अटलांटिक ट्रीटी ऑर्गनायझेशन (NATO) सराव, डिफेंडर युरोप 2022 (DE22) आणि स्विफ्ट रिस्पॉन्स 2022 (SR22) 01 मे 2022 रोजी सुरू झाला, ज्याचा उद्देश युनायटेड स्टेट्स (यूएस) आणि NATO च्या सहयोगी आणि भागीदारांमध्ये सज्जता आणि इंटरऑपरेबिलिटी निर्माण करणे आहे. सराव 01 मे ते 27 मे 2022 या कालावधीत होणार आहेत.

डिफेंडर युरोप 2022:

- DEFENDER-Europe 22 युनायटेड स्टेट्सची NATO ची बांधिलकी दर्शविते आणि DEFENDER-Europe 22 सामूहिक क्षमतेचे एक प्रमुख उदाहरण आहे. जे दर्शवते की नाटोचे सहयोगी आणि भागीदार एकत्र मजबूत आहेत.

स्विफ्ट प्रतिसाद 2022

- स्विफ्ट रिस्पॉन्स सरावामध्ये, 6 वी एअरबोर्न ब्रिगेड हवाई ऑपरेशन करणाऱ्या सैन्याचा मुख्य भाग बनवेल. झेक प्रजासत्ताक आणि जर्मन-डच सैन्यासह सुमारे 550 पोलिश सैनिक लिथुआनिया आणि लॅटव्हियामध्ये तैनात केले जातील

FAO च्या फ्लॅगशिपने "The State of the World's Forests" हे प्रकाशन प्रकाशित केले.

- वन आणि जमीन वापराबाबत ग्लासगो नेत्यांच्या घोषणेच्या पार्श्वभूमीवर आणि 140 देशांच्या प्रतिज्ञाच्या पार्श्वभूमीवर, जागतिक वनांचे राज्य 2022 हरित पुनर्प्राप्तीसाठी आणि पर्यावरणीय संकटे जसे की हवामान बदल आणि जैवविविधता नष्ट करण्यासाठी तीन वन मार्गांचे महत्त्व शोधत आहे. 2030 पर्यंत जंगलाची हानी समाप्त करणे आणि जीर्णोद्धार आणि शाश्वत उत्पादन आणि वापरास समर्थन देणे.

UN-एनर्जी प्लॅन ऑफ अॅक्शन लॉच

- 2025 च्या दिशेने UN-एनर्जी प्लॅन ऑफ अॅक्शन लॉच करून, UN ने स्वच्छ, सर्वासाठी परवडणारी ऊर्जा आणि निव्वळ-शून्य उत्सर्जनाच्या पार्श्वभूमीवर संक्रमणासाठी आवश्यक मोठ्या प्रमाणावर कृती आणि समर्थन उत्प्रेरित करण्याच्या दिशेने एक मोठे पाऊल उचलले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- यूएन-एनर्जीसह सुमारे 30 महत्त्वाच्या संस्थांनी 'प्लॅन ऑफ अॅक्शन' लॉच केले.
- UN च्या मते, या वचनबद्धतेला पाठिंबा देण्यासाठी \$600 अब्ज पेक्षा जास्त वचन दिलेली सरकारे आणि कॉर्पोरेशन्स यांच्याशी त्यांच्या स्वच्छ उर्जा महत्त्वाकांक्षेसाठी समर्थन शोधणाऱ्या राष्ट्रांना जोडण्यासाठी एनर्जी कॉम्पॅक्ट अॅक्शन नेटवर्कची स्थापना करण्यात आली आहे.

- नायजेरिया, सेंटियागो आणि विलीमध्ये ऊर्जा प्रवेश आणि संक्रमणास समर्थन देणाऱ्या युती जाहीर करण्यात आल्या.
- लिऊ झेनमिन, संयुक्त राष्ट्रांचे आर्थिक आणि सामाजिक प्रकरणांचे अंडर-सेक्रेटरी-जनरल आणि ऊर्जा वरील 2021 उच्च-स्तरीय संवादाचे सरचिटणीस म्हणाले की, उच्च-स्तरीय संवादातून उदयास आलेल्या जागतिक रोडमॅपला UN प्रणालीद्वारे बळकट प्रयत्नांची आवश्यकता आहे.

एअर मार्शल संजीव कपूर यांनी DG म्हणून पदभार स्वीकारला.

- एअर मार्शल संजीव कपूर यांनी हवाई मुख्यालय नवी दिल्ली येथे भारतीय हवाई दलाचे महासंचालक म्हणून नियुक्ती स्वीकारली आहे. एअर मार्शल हे राष्ट्रीय संरक्षण अकादमीचे पदवीधर आहेत आणि ते डिसेंबर 1985 मध्ये IAF च्या फ्लाईंग शाखेत वाहतूक पायलट म्हणून नियुक्त झाले होते.
- संजीव कपूर हे डिफेन्स सर्व्हिसेस स्टाफ कॉलेज (DSSC) वेलिंग्टन, कॉलेज ऑफ डिफेन्स मॅनेजमेंट आणि नॅशनल डिफेन्स कॉलेजचे माजी विद्यार्थी आहेत. एअर ऑफिसर हा एक पात्र फ्लाईंग इंस्ट्रक्टर आहे ज्याला IAF च्या इन्व्हेंट्रीमध्ये विविध विमानांवर 7700 तासांपेक्षा जास्त उड्डाणाचा अनुभव आहे. हवाई अधिकारी वायु सेना पदक आणि अति विशिष्ट सेवा पदक प्राप्तकर्ता आहे. 36 वर्षांच्या सेवा कारकिर्दीत, एअर मार्शलने महत्त्वाच्या कमांड आणि स्टाफच्या नियुक्त्या भाडेकरू केल्या आहेत.

सुदर्शन वेणू यांची TVS मोटर कंपनीचे व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- TVS मोटर कंपनीच्या संचालक मंडळाच्या बैठकीत सुदर्शन वेणू यांची नियुक्ती करण्यात आली. TVS मोटर कंपनी ही दुचाकी आणि तीनचाकी वाहनांची प्रसिद्ध जागतिक उत्पादक कंपनी आहे. सुदर्शनने भारतातील प्रमुख दुचाकी उत्पादकांपैकी एकाचे नशीब घडवले आहे, ज्यामुळे ती सर्वाधिक पुरस्कारप्राप्त दुचाकी कंपनी बनली आहे. आशिया, आफ्रिका आणि अगदी अलीकडे युरोप यांसारख्या भारतातील कंपनीच्या विस्तारात आणि इतर महत्त्वपूर्ण परदेशातील क्षेत्रांमध्ये त्यांचा मोठा हात होता.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सुदर्शन वेणू, TVS मोटर कंपनीच्या मते, कंपनीच्या भारतातील यशामध्ये तसेच आशिया, आफ्रिका आणि अगदी अलीकडे युरोप सारख्या महत्त्वाच्या विदेशी बाजारपेठांमध्येही मोलाची भूमिका बजावली आहे.
- TVS मोटर कंपनीचे अध्यक्ष एमेरिटस श्री वेणू श्रीनिवासन यांच्या म्हणण्यानुसार, सुदर्शनच्या उत्कृष्ट प्रयत्नांमुळे महत्त्वाकांक्षी उत्पादने तयार करण्यासाठी आणि भारतात आणि त्यापलीकडे वेगाने वाढ होण्यासाठी महत्त्वपूर्ण निर्णय घेण्यात आले आहेत.
- त्यांनी काही महत्त्वपूर्ण संपादने आणि समूह कंपनीच्या विस्तारावरही देखरेख केली आहे.
- TVS मोटर कंपनीचे अध्यक्ष प्रो. सर राल्फ डायटर स्पेथ यांच्या मते सुदर्शनकडे एक स्पष्ट दृष्टी आहे आणि ते त्यांच्यासोबत आधुनिक तंत्रज्ञान आणि मूल्यांवर आधारित दीर्घकालीन वाढीची विलक्षण आवड आणतात. उदयोन्मुख ट्रेंडचा अंदाज घेऊन तो वक्राच्या पुढे विचार करतो. त्याच्या एकाग्रतेची दोन मुख्य क्षेत्रे म्हणजे वैयक्तिक आणि स्मार्ट गतिशीलता, तसेच विद्युतीकरण. TVS मोटरच्या परदेशी विस्तारातही त्यांचा मोलाचा वाटा आहे.

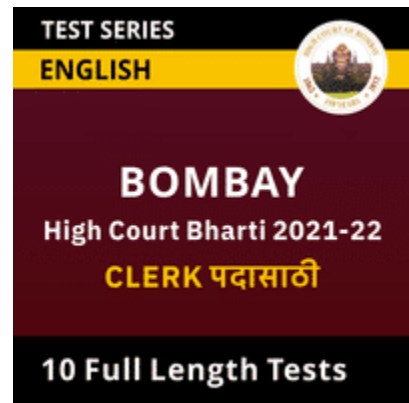
- सहानुभूती राखून उच्च कामगिरी करणाऱ्या विदेशी संघांचे नेतृत्व करण्याची क्षमता त्यांच्याकडे आहे. त्याला लोकांची आणि समाजाची काळजी आहे.

वाढत्या आंतरराष्ट्रीय कर्जामुळे श्रीलंकेला आर्थिक संकटाचा सामना करावा लागत आहे.

- श्रीलंकेचे अध्यक्ष गोटाबाया राजपक्षे यांनी आणीबाणी जाहीर केली आहे. एका महिन्यात राष्ट्रपतींनी आणीबाणी जाहीर करण्याची ही दुसरी वेळ आहे. श्रीलंकेतील वाढत्या आर्थिक संकटामुळे संप आणि निदर्शने दिवसेंदिवस वाढत आहेत. गेल्या शुक्रवारी राज्य आणीबाणीच्या घोषणेनंतर सामान्य संपामुळे राज्यभरातील सर्व दुकाने आणि व्यवसाय बंद होते. आंदोलकांनी कोलंबोमधील संसदेच्या इमारतीत तासनतास आमदारांवर हल्ला केला आणि पोलिसांना आंदोलकांवर पाण्याच्या तोफांचा आणि अश्रुधुराचा वापर करण्याशिवाय पर्याय नव्हता.
- आंदोलक सध्याच्या सरकारवर खूश नाहीत आणि श्री राजपक्षे आणि त्यांचे मोठे बंधू महेंद्र राजपक्षे यांनी पंतप्रधानपदाचा राजीनामा देण्याची मागणी करत आहेत. श्रीलंकेचे पंतप्रधान महिंद्र राजा यांच्यावर अर्थव्यवस्थेचे गैरव्यवस्थापन केल्याचा आरोप आहे आणि श्रीलंकेला दिवाळखोरी आणि आर्थिक संकटाकडे ढकलण्याचे मुख्य कारण असल्याचा आरोप त्यांच्यावर आहे. अर्थमंत्र्यांच्या म्हणण्यानुसार, वापरण्यायोग्य परकीय चलन परिणाम \$50 दशलक्षच्या खाली आहेत आणि अन्नधान्याच्या किमती दररोज वाढत आहेत. श्रीलंकेतील रुग्णालयांमध्ये अत्यावश्यक औषधांचा तुटवडा आहे आणि इंधनाच्या कमतरतेमुळे वीजपुरवठा खंडित होत आहे.

रॉड्रिगो चावेस कोस्टा रिकाच्या अध्यक्षपदी

- रॉड्रिगो चावेस, कोस्टा रिकाचे नवे अध्यक्ष, भ्रष्टाचाराचा सामना करण्याचे आणि देशाच्या अर्थव्यवस्थेची पुनर्बांधणी करण्याचे आश्वासन देत शपथ घेतली. गेल्या महिन्यात, त्यांनी माजी राष्ट्राध्यक्ष जोस मारिया फिग्युरेस यांच्याविरुद्धच्या धावपळीत चार वर्षांचा कार्यकाळ जिंकला, ज्यांना भ्रष्टाचाराच्या चौकशीमुळे डाग लागला होता. फेब्रुवारीमध्ये पहिल्या फेरीच्या निवडणुकीदरम्यान, चावेसचा पूर्ववर्ती कार्लोस अल्वाराडो यांच्या पक्षाचा जवळपास नाश झाला होता, नवीन विधानसभेत त्यांना एकही जागा मिळाली नाही. चॅव्हसच्या सोशल डेमोक्रेटिक प्रोग्रेसिव्ह पार्टीकडे विधानसभेच्या 57 जागांपैकी फक्त दहा जागा आहेत, ज्यामुळे पहिल्या फेरीत चौथ्या स्थानावर राहिल्यानंतर तो रनऑफसाठी आश्चर्यकारक पात्र ठरला.

जॉन ली का-चिऊ यांची हाँगकाँगचे पुढील मुख्य कार्यकारी म्हणून निवड झाली.

- जॉन ली का-चिऊ यांची हाँगकाँगचे पुढील मुख्य कार्यकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. तो कॅरी लॅम्ची जागा घेणार आहे. हाँगकाँगचे मुख्य कार्यकारी पद भूषवणारे ते पहिले सुरक्षा अधिकारी असतील ज्यांनी अनेक वर्षे राजकीय अशांतता आणि अलीकडील दुर्बल साथीच्या रोगावरील नियंत्रणे पाहिली आहेत. ली यांनी गेल्या महिन्यात शहराचे क्रमांक 2 अधिकारी म्हणून आपल्या पदाचा राजीनामा दिला आणि बीजिंगचा पाठिंबा मिळवण्यासाठी ते एकमेव दावेदार होते.

यून सुक-येओल यांनी दक्षिण कोरियाचे नवे अध्यक्ष म्हणून शपथ घेतली.

- यून सुक-येओल यांनी सोलच्या नॅशनल असेंब्ली येथे एका मोठ्या समारंभात दक्षिण कोरियाचे अध्यक्ष म्हणून शपथ घेतली, अणु-सशस्त्र उत्तर कोरियाबरोबरच्या उच्च तणावाच्या वेळी पदभार स्वीकारला. या समारंभाला अमेरिका आणि चीनमधील अधिकाऱ्यांसह 40,000 हून अधिक लोक उपस्थित होते. नवीन अध्यक्षाना अनेक आव्हानांचा सामना करावा लागत आहे, ज्यात उत्तर कोरियासोबत सुरू असलेला तणाव कमी करण्यासाठी चीनसोबतच्या संबंधांमध्ये संतुलन राखण्याचे काम आहे.

व्हिएतनामने जगातील सर्वात लांब काचेच्या तळाचा पूल उघडला.

- व्हिएतनाममध्ये जगातील सर्वात मोठा काचेचा पूल उघडण्यात आला. याला व्हिएतनामचा बाख लॉग पादचारी पूल म्हणतात, जो 632m (2,073ft) लांब आहे आणि एका विशाल जंगलाच्या वर 150m (492ft) आहे. अहवालानुसार, आशियाई देशाने एका हिरवळीच्या जंगलाच्या वर झुललेला काचेच्या तळाचा पूल उघडला आहे.
- बाख लॉग पादचारी पूल ज्याचा व्हिएतनामी भाषेत अर्थ 'पांढरा ड्रॅगन' असा होतो. पूल रेनफॉरस्टच्या वर झुलतो पुल एका वेळी 450 लोकांना आधार देऊ शकतो आणि पुलाचा मजला टेम्पर्ड ग्लासपासून बनविला गेला आहे.

अनेक आठवड्यांच्या आंदोलनानंतर श्रीलंकेच्या पंतप्रधानांनी राजीनामा दिला.

- श्रीलंकेचे पंतप्रधान महिंद्र राजपक्षे यांनी 9 मे 2022 रोजी आपल्या पदाचा राजीनामा दिला. त्यांनी श्रीलंकेचे अध्यक्ष गोटाबाया राजपक्षे यांना राजीनामा पत्र पाठवले. श्रीलंकेच्या अर्थव्यवस्थेची दिशाभूल करून श्रीलंकेला बँक भ्रष्टाचार आणि आर्थिक संकटाकडे ढकलल्याचा त्यांच्यावर आरोप आहे. श्रीलंकेतील जनता राष्ट्रपती आणि पंतप्रधानांच्या विरोधात निदर्शने करत आहे. त्यांनी पंतप्रधान महिंद्र राजपक्षे यांच्या राजीनाम्याची मागणी केली. समर्थक अधिकाऱ्यांच्या कार्यालयाबाहेर सरकारविरोधी निदर्शकांवर हल्ला करतात ज्यामुळे मोठ्या प्रमाणात हिंसाचार होतो. 151 जण जखमी झाले असून त्यांना रुग्णालयात दाखल करण्यात आले आहे.

आतापर्यंतचा सर्वात मोठा पांढरा डायमंड 'द रॉक' \$18.8 मिलियन मध्ये विकला गेला.

- जगातील सर्वात मोठा पांढरा हिरा (द रॉक), \$18.8 मिलियन मध्ये लिलाव करण्यात आला, जो अशा रत्नाच्या मागील विक्रमापेक्षा लक्षणीय कमी आहे. जिनिव्हा येथील क्रिस्टीच्या लिलावगृहाने 228.31 कॅरेटचा हिराच्या लिलाव केला. जो गोल्फ बॉलपेक्षा मोठा होता. 2017 मध्ये स्विस शहरात विकल्या गेलेल्या 163.41-कॅरेट रॉकसाठी \$33.7 मिलियनला विकल्या गेला होता.

द रॉकचा इतिहास:

- मूळ कच्चा दगड, अंदाजे 375 कॅरेट वजनाचा, 1901 मध्ये दक्षिण आफ्रिकेतील डी बिअर्स खाणीत सापडला.
- लंडनमधील क्रिस्टीजने 10 एप्रिल 1918 रोजी प्रथम दगड विक्रीसाठी ऑफर केला. तो ब्रिटिश रेड क्रॉस सोसायटी आणि डायमंड सिंडिकेटने सेंट जॉन ऑर्डरला दान केला.
- रेड क्रॉस डायमंड आज £10,000 किंवा सुमारे \$600,000 (\$740,000) मध्ये विकला गेला. लंडनचे ज्वेलर एसजे फिलिप्स यांनी ते खरेदी केले.
- जिनिव्हा येथील क्रिस्टीजने ते 1973 मध्ये पुन्हा 1.8 दशलक्ष स्विस फ्रँकमध्ये विकले.

दक्षिण कोरिया NATO सायबर डिफेन्स ग्रुपमध्ये सामील होणारा पहिला आशियाई देश बनला आहे.

- दक्षिण कोरिया नॉर्थ अटलांटिक ट्रीटी ऑर्गनायझेशन कोऑपरेटिव्ह सायबर डिफेन्स सेंटर ऑफ एक्सलन्समध्ये सामील होणारा पहिला आशियाई देश ठरला. दक्षिण कोरियाची नॅशनल इंटेलिजेंस सर्व्हिस (NIS) NATO सहकारी सायबर डिफेन्स सेंटर ऑफ एक्सलन्समध्ये योगदान देणारा सहभागी म्हणून सामील झाला आहे.
- आता, एकूण NATO CCDCOE चे अधिकृत सदस्य म्हणून 32 देश आहेत ज्यात 27 NATO सदस्य देश आणि 5 पाच गैर-NATO राज्ये सहभागी सहभागी आहेत.

सौदी अरामकोने Apple Inc. ला मागे टाकून जगातील सर्वात मौल्यवान कंपनी बनली आहे.

- तेल क्षेत्रातील दिग्गज सौदी अरामकोने Apple Inc. ला मागे टाकून जगातील सर्वात मौल्यवान कंपनी बनली आहे, ज्याने तेलाच्या किमतीत अलीकडील वाढ अधोरेखित केली आहे ज्यामुळे या वर्षी ऊर्जा दिग्गज कंपनीला चालना मिळाली आहे. Aramco ने \$2.43 ट्रिलियनच्या बाजार भांडवलासह, 2020 नंतर प्रथमच ऍपलला मागे टाकून, रेकॉर्डवरील त्याच्या सर्वोच्च पातळीवर व्यापार केला. iPhone निर्माता 5.2% घसरून \$146.50 प्रति शेअर वर बंद झाला, ज्यामुळे त्याचे \$2.37 ट्रिलियनचे मूल्यांकन झाले.

इंटरसोलर युरोप 2022 मध्ये भगवंत खुबा उपस्थित राहणार आहेत.

- श्री भगवंत खुबा (केंद्रीय नवीन आणि नवीकरणीय ऊर्जा राज्यमंत्री) यांनी इंटरसोलर युरोप 2022 साठी म्युनिक, जर्मनी येथे दाखल झाले आहेत. म्युनिकमध्ये, भारतीय केंद्रीय मंत्री भारताच्या सौर ऊर्जा बाजारातील गुंतवणूक प्रोत्साहन कार्यक्रमात मुख्य भाषण देतील. इंडो-जर्मन एनर्जी फोरम (IGEF) या कार्यक्रमाचे आयोजन करत आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सौर तंत्रज्ञान हस्तांतरण, सौर उत्पादनात आंतरराष्ट्रीय गुंतवणूकदारांची गुंतवणूक, KfW डेव्हलपमेंट बँक वित्तपुरवठा आणि युरोपसोबत ज्ञान विनिमय करार यासारख्या भारतासाठी संभाव्य फायद्यांच्या दृष्टीने हा कार्यक्रम महत्त्वाचा आहे.
- इंटरसोलरमध्ये 30 वर्षांपेक्षा जास्त कौशल्यामुळे जगभरातील सौर व्यवसायातील सहभागींना एकत्र आणण्याची अद्वितीय क्षमता आहे.
- म्युनिक, सो पाउलो, लॉग बीच, गांधीनगर, दुबई आणि मेक्सिको सिटी हे सर्व इंटरसोलर मेळे आणि परिषदांचे आयोजन करतात. जगभरातील उदयोन्मुख आणि विकसनशील बाजारपेठांमध्ये होणाऱ्या इंटरसोलर समिट या जागतिक संमेलनांना पूरक ठरतात.

- अनेक देशांतील मंत्री आणि सचिवांसह 20,000 हून अधिक व्यक्ती सहभागी होण्याची अपेक्षा आहे. ABB, Siemens, Ercon, 3S स्विस सोलर सोल्युशन्स, Meyer Burger Technologies AG, BayWa re GmbH, Engie, Enel आणि Wacker सारख्या प्रमुख अक्षय ऊर्जा आंतरराष्ट्रीय कंपन्या त्यांच्या CEO मार्फत कार्यक्रमात प्रतिनिधीत्व करतील अशी अपेक्षा आहे.

मार्कोस ज्युनियर यांनी फिलीपिन्समध्ये 2022 ची अध्यक्षीय निवडणूक जिंकली.

- फिलीपाईन्सचे दिवंगत हुकूमशहा फर्डिनांड मार्कोस यांचा मुलगा Bongbong Marcos Junior यांनी 2022 च्या फिलीपिन्सच्या अध्यक्षीय निवडणुकीत 30.8 दशलक्षाहून अधिक मतांनी विजयाचा दावा केला आहे. एक विजय मार्कोस राजवंश सत्तेवर परत येईल. निवडणुकीच्या निकालाचा निषेध करण्यासाठी शेकडो लोक एकत्र आले.
- फर्डिनांड मार्कोस ज्युनियर आणि लेनी रॉब्रेडो या निवडणुकीत अध्यक्ष आणि उपाध्यक्ष उमेदवार आहेत. दोन्ही उमेदवारांनी साथीच्या रोगानंतर आर्थिक सुधारणा करण्याचे आश्वासन दिले.

व्हिएतनामने जगातील सर्वात लांब काचेच्या तळाचा पूल उघडला.

- व्हिएतनाममध्ये जगातील सर्वात मोठा काचेचा पूल उघडण्यात आला. याला व्हिएतनामचा बाख लॉंग पादचारी पूल म्हणतात, जो 632m (2,073ft) लांब आहे आणि एका विशाल जंगलाच्या वर 150m (492ft) आहे. अहवालानुसार, आशियाई देशाने एका हिरवळीच्या जंगलाच्या वर झुललेला काचेच्या तळाचा पूल उघडला आहे.
- बाख लॉंग पादचारी पुलाचा अर्थ व्हिएतनामीमध्ये 'पांढरा ड्रॅगन' असा होतो. पूल रेनफारेस्टच्या वर झुलतो पुल एका वेळी 450 लोकांना आधार देऊ शकतो आणि पुलाचा मजला टेम्पर्ड ग्लासपासून बनविला गेला आहे.

शेख मोहम्मद बिन झायेद अल नाहयान यांची UAE च्या राष्ट्राध्यक्षपदी नियुक्ती

- युनियनच्या सर्वोच्च परिषदेने अबू धाबीचे शासक शेख मोहम्मद बिन झायेद अल नाहयान यांची UAE चे अध्यक्ष म्हणून निवड केली. अबू धाबी येथील मुश्रीफ पॅलेसमध्ये कौन्सिलची बैठक झाली, ज्याचे अध्यक्ष शेख मोहम्मद बिन रशीद अल मकतूम, यूईचे उपाध्यक्ष आणि पंतप्रधान आणि दुबईचे शासक होते. वयाच्या 73 व्या वर्षी निधन झालेल्या शेख खलिफा बिन झायेद अल नाहयान यांची त्यांनी जागा घेतली आहे.

हैदराबादमधील CFSL येथे अमित शाह यांनी राष्ट्रीय सायबर फॉरेंसिक प्रयोगशाळेचे उद्घाटन केले.

- गृहमंत्री अमित शहा यांनी हैदराबाद येथील केंद्रीय न्यायवैद्यक विज्ञान प्रयोगशाळेच्या (CFSL) आवारात राष्ट्रीय सायबर फॉरेंसिक प्रयोगशाळा (NCFL) लाँच केले. NCFL ची देशातील सायबर गुन्हांची प्रकरणे लवकर निकाली काढण्याची योजना आहे. गृह मंत्रालयाने (MHA) डिसेंबर 2021 मध्ये CFSL, हैदराबादमध्ये NCFL ची स्थापना करण्यास मान्यता दिली.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- लेखी प्रतिसादात, अजय कुमार मिश्रा यांनी सांगितले की मंत्रालयाने हैदराबादमधील CFSL येथे स्पष्ट कारणांसाठी NCFL स्थापन करण्यास मान्यता दिली आहे. सर्वसमावेशक आणि समन्वित पद्धतीने सायबर गुन्हांची प्रकरणे सोडवण्याची युनिटची क्षमता आणखी वाढवली जाईल.

- सध्याच्या माहितीनुसार, 28 राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांनी सायबर फॉरेंसिक कम प्रशिक्षण प्रयोगशाळा स्थापन केल्या आहेत.
- बाबासाहेब आंबेडकर जयंतीदिनी गेल्या महिन्यात सुरू झालेल्या महिनाभराच्या 'प्रजा संग्राम यात्रा' फेज-2 च्या शेवटच्या दिवशी केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा तेलंगणातील सार्वजनिक सभेला उपस्थित राहणार आहेत.

- पहिल्या टप्प्यात, पक्षाने हैदराबाद, रंगारेड्डी, विकाराबाद, संगारेड्डी, मेडक, कामारेड्डी, सिरसिल्ला आणि सिद्धीपेट येथे प्रचार केला आणि आठ जिल्ह्यांतील 19 विधानसभा मतदारसंघांचा समावेश केला. यात्रेच्या माध्यमातून भाजप तेलंगणात आपली ताकद दाखवत आहे.

NITI आयोगाने राष्ट्रीय डेटा आणि विश्लेषण प्लॅटफॉर्म सुरू केला.

- National Data & Analytics Platform (NDAP) नीती आयोगाने मोफत सार्वजनिक वापरसाठी सुरू केले. डेटा ऍक्सेस करण्यायोग्य, इंटरऑपरेबल, परस्परसंवादी आणि वापरकर्ता-अनुकूल प्लॅटफॉर्मवर उपलब्ध करून दिला आहे. हे विविध सरकारी विभागांचे मूलभूत डेटासेट ठेवते, त्यांना organises करते आणि विश्लेषण आणि व्हिज्युअलायझेशन क्षमता प्रदान करते. हे सार्वजनिक पदार्पण ऑगस्ट 2021 मध्ये प्लॅटफॉर्मच्या बीटा रिलीझनंतर आले आहे, ज्याने चाचणी आणि फीडबॅकसाठी थोड्या प्रमाणात वापरकर्त्यांना प्रवेश दिला.

भारत सरकारने तात्काळ प्रभावाने गव्हाच्या निर्यातीवर बंदी घातली.

- अंशतः युकेनमधील संघर्षामुळे आणि उष्णतेच्या लाटेमुळे पुरवठा कमी झाला आणि स्थानिक किंमती नवीन उच्चांकांवर ढकलल्या गेल्याने अन्न सुरक्षेला धोका असल्याचा दावा करून भारत सरकारने गव्हाच्या निर्यातीवर बंदी घातली आहे. जगातील अव्वल गहू निर्यातदारांपैकी एक नसतानाही, भारताच्या बंदीमुळे जागतिक किंमती नवीन उच्चांकावर पोहोचू शकतात, ज्यामुळे आशिया आणि आफ्रिकेतील गरीब ग्राहकांवर ताण येऊ शकतो. ही बंदी अनिश्चित काळासाठी राहणार नाही आणि ती बदलली जाऊ शकते, असे अधिकाऱ्यांनी पत्रकार परिषदेत सांगितले.

भारताच्या गहू निर्यात निर्बंधामागील कारण:

- वाढत्या अन्न आणि ऊर्जा खर्चामुळे एप्रिलमध्ये भारताचा वार्षिक किरकोळ महागाई दर 7.79% पर्यंत वाढला आहे, जो नवीन उच्चांक आहे. वाढत्या महागाईचा परिणाम म्हणून भारतातील गव्हाच्या किंमती नवीन उच्चांकावर पोहोचल्या आहेत, काही स्पॉट मार्केट्स 25,000 रुपये प्रति टन पर्यंत पोहोचले आहेत, जे सरकारच्या 20,150 रुपयांच्या किमान आधारभूत किंमतीपेक्षा जास्त आहे.

स्काय ब्रिज 721: जगातील सर्वात लांब झुलता पूल, चेक रिपब्लिकमध्ये उघडला गेला.

- झेक प्रजासत्ताकमधील जगातील सर्वात मोठा झुलता पूल प्रवाशांसाठी खुला करण्यात आला आहे. सुमारे दोन वर्षांपासून बांधकाम सुरू असलेल्या या पुलाचे अधिकृत उद्घाटन करण्यात आले. स्काय ब्रिज 721 हे नाव त्याला देण्यात आले आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- पुलावर येणाऱ्या पर्यटकांना एकेरी पायीच जावे लागणार आहे. दुसऱ्या बाजूने बाहेर पडल्यानंतर ते जंगलातील एका पक्क्या मार्गावर जातील, जिथे ते चेक इतिहासाबद्दल शिकतील.

- हा पूल जेथे आहे त्या हॉलिडे रिसॉर्टनुसार 1.2-मीटर-रुंद पूल सर्व वयोगटातील आणि उंचीच्या मुलांसाठी खुला आहे, परंतु पुशचेअर किंवा व्हीलचेअर वापरणाऱ्या व्यक्तींसाठी तो आदर्श नाही.
- स्थानिक मीडिया स्त्रोतांनुसार, झुलता पुलाची किंमत 200 दशलक्ष मुकुट किंवा \$8.4 दशलक्ष आहे.
- झेक प्रजासत्ताक स्काय ब्रिज नेपाळच्या बागलुंग परबत फूटब्रिजपेक्षा 154 मीटर लांब आहे, जो जगातील सर्वात लांब झुलता फूटब्रिज आहे.
- झेकची राजधानी प्राग, स्काय ब्रिज 721 पासून सुमारे 2.5 तासांच्या प्रवासावर आहे.

सोमालियाने हसन शेख मोहमुद यांची नवीन अध्यक्ष म्हणून निवड केली.

- संकटग्रस्त हॉर्न ऑफ आफ्रिकेतील दीर्घकाळ प्रलंबित निवडणुकीनंतर सोमालीच्या आमदारांनी माजी नेते हसन शेख मोहमुद यांची देशाचे पुढील अध्यक्ष म्हणून निवड केली आहे. 2012 आणि 2017 दरम्यान सोमालियाचे अध्यक्ष म्हणून काम केलेले हसन शेख मोहमुद यांनी प्राणघातक बंडखोर हल्ले रोखण्यासाठी अधिकाऱ्यांनी लादलेल्या सुरक्षा लॉकडाऊनमध्ये राजधानी मोगादिशू येथे झालेल्या स्पर्धेत विजय मिळवला. त्याने मोहम्मद अब्दुल्लाही मोहम्मद (फार्मजो म्हणून ओळखले जाते) यांचा पराभव केला.

इर्मॅन्युएल मॅक्रॉन यांनी फ्रान्सचे नवे पंतप्रधान

- एलिझाबेथ बॉर्न यांची फ्रान्सच्या नवीन पंतप्रधानपदी नियुक्ती करण्यात आली आणि देशातील या पदावर असलेल्या दुसऱ्या महिला बनल्या. 2020 पासून मॅक्रॉनच्या मागील सरकारमध्ये त्यांनी कामगार मंत्री म्हणून काम केले आहे. एडिथ क्रेसन यांच्यानंतर बॉर्न या दुसऱ्या महिला आहेत, ज्या समाजवादी अध्यक्ष फ्रँकोइस मिटरँड यांच्या अंतर्गत 1991-ते 1992 पर्यंत पंतप्रधान होत्या.
- बॉर्न, जीन कास्टेक्सचे उत्तराधिकारी आहेत, ज्यांचा राजीनामा गेल्या महिन्यात अध्यक्ष इर्मॅन्युएल मॅक्रॉनच्या पुन्हा निवडीनंतर अपेक्षित होता. मॅक्रॉन आणि बॉर्न यांच्या काही दिवसांत पूर्ण सरकारची नियुक्ती करतील अशी अपेक्षा आहे.

एस अँड पी 500 ईएसजी इंडेक्समधून टेस्ला काढून टाकल्यामुळे एलोन मस्क खुश नाहीत.

- वार्षिक भेदभावाचे आरोप आणि त्याच्या ऑटोपायलट वाहनांशी संबंधित क्रेझ यासारख्या मुद्द्यांचा हवाला देऊन टेस्ला इंकला S&P Dow Jones Indices च्या मोठ्या प्रमाणावर पाहिलेल्या S&P 500 ESG इंडेक्समधून वगळण्यात आले आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- जरी टेस्लाच्या इलेक्ट्रिक कार उत्सर्जन कमी करण्यास मदत करतात, डॉनचा असा विश्वास आहे की उद्योगातील प्रतिस्पर्धांच्या तुलनेत फर्मच्या त्रुटी आणि प्रकटीकरणाचा अभाव यामुळे पर्यावरण, सामाजिक आणि प्रशासन (ESG) मानकांवर आधारित कंपनीचे मूल्यांकन करणाऱ्या गुंतवणूकदारांची चिंता वाढली पाहिजे.
- व्यवसाय ESG कामगिरीचे मूल्यांकन कसे करावे यावरील वाढत्या वादविवादाला पुढे-पुढे हायलाइट करते. विविधता आणि हवामान बदल यासारख्या समस्यांबद्दल चिंतित असलेल्या गुंतवणूकदारांनी निधींमध्ये पैसे ओतले आहेत जे ESG निकषांवर आधारित कंपन्या खरेदी करतात, बदलांना प्रोत्साहन देण्यासाठी निधी किती प्रभावी आहेत आणि ते धोरणनिर्मितीमध्ये खूप गुंतले असल्यास प्रश्न उपस्थित करतात.

गव्हाच्या निर्यातीवरील निर्बंधाबद्दल टीका झाल्यानंतर, भारताने कोविड-19 विरोधी लसीकरणाच्या बाबतीत पश्चिमेकडील तत्त्वांकडे दुर्लक्ष केल्याचा आरोप केला.

- गव्हाच्या निर्यातीवरील निर्बंधाबद्दल टीका झाल्यानंतर, भारताने कोविड-19 विरोधी लसीकरणाच्या बाबतीत न्याय, परवडणारीता आणि प्रवेशयोग्यता या तत्त्वांकडे दुर्लक्ष केल्याचा आरोप पश्चिमेवर केला आणि अन्नधान्याच्या बाबतीत पुन्हा असे न करण्यास सांगितले. संयुक्त राष्ट्रांचे सरचिटणीस अँटोनियो गुटेरेस हे संयुक्त राष्ट्रांच्या मुख्यालयात झालेल्या बैठकीला उपस्थित होते. युनायटेड स्टेट्स आणि इतर G-7 राष्ट्रांनी मागील सरकारच्या मंजूरीशिवाय गव्हाच्या निर्यातीवर बंदी घातल्यानंतर नवी दिल्लीला फटकारले.

महत्वाचे मुद्दे:

- व्ही मुरलीधरन, परराष्ट्र राज्यमंत्री, यांनी रशिया-युक्रेन संघर्षाचा परिणाम आणि परिणामी पुरवठा व्यत्यय यावर चर्चा करण्यासाठी न्यूयॉर्कमध्ये अमेरिकेचे परराष्ट्र मंत्री अँटोनी ब्लिंकन यांनी आयोजित केलेल्या मंत्रिस्तरीय परिषदेत भारताचे प्रतिनिधित्व केले.
- जेव्हा अन्नधान्याचा प्रश्न येतो, तेव्हा प्रत्येकाने समानता, परवडणारीता आणि सुलभतेचे महत्त्व समजून घेणे आवश्यक आहे असे त्यांचे मत आहे.
- कोविड-19 लसीकरणाच्या उदाहरणात या तत्त्वांकडे प्रचंड खर्च करून कसे दुर्लक्ष केले गेले हे जगाने पाहिले आहे. खुल्या बाजाराचे औचित्य अन्याय आणि भेदभावाचे समर्थन करण्यासाठी वापरले जाऊ नये. अमेरिकेने आयोजित केलेल्या मंत्रिस्तरीय बैठकीत मुरलीधरन यांनी सांगितले की, नवी दिल्लीतील पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या सरकारने जागतिक गव्हाच्या किमतीत अचानक झालेली वाढ लक्षात घेतली आहे, ज्यामुळे भारताच्या अन्नधान्याचे नुकसान झाले आहे. सुरक्षा, तसेच त्याच्या शेजारी आणि इतर असुरक्षित देशांची सुरक्षा धोक्यात आहे.

चीनने स्पेस टेलिस्कोपच्या सहाय्याने जगातील पहिला निवासी ग्रह शोधण्याची योजना आखली आहे.

- चीनी शास्त्रज्ञांनी पृथ्वीपासून सुमारे 32 प्रकाश-वर्षे दूर असलेल्या सौरमालेच्या बाहेरील पृथ्वीसारख्या ग्रहांचा शोध घेण्यासाठी अंतराळ-जनित दुर्बिणीद्वारे आकाशाचे सर्वेक्षण करण्यासाठी एक अंतराळ प्रकल्प प्रस्तावित केला आहे. क्लोजबाय हॅबिटेबल एक्सोप्लॅनेट सर्व्हे (CHES) नावाचा हा प्रकल्प विशेषतः जवळच्या सूर्यासारख्या ताऱ्यांभोवती राहण्यायोग्य स्थलीय ग्रहांचा शोध घेण्यासाठी डिझाइन केलेले पहिले अंतराळ मोहीम असेल.

महत्वाचे मुद्दे:

- CHES दीर्घकालीन सर्वेक्षणात 32 प्रकाशवर्षे दूर असलेल्या सुमारे 100 सूर्यासारख्या ताऱ्यांचे निरीक्षण करेल आणि पृथ्वीच्या वस्तुमानाच्या सुमारे 10 पट जास्त असलेले सुमारे 50 पृथ्वीसारखे ग्रह किंवा सुपर-अर्थ, ग्रह शोधतील.
- CHES इतर पार्थिव जीवसृष्टी आणि जीवनाचा पाळणा बनलेले ग्रह यासारख्या मुद्द्यांसाठी महत्त्वपूर्ण संकेत देईल.
- आत्तापर्यंत 5,000 एक्सोप्लॅनेट्स शोधले गेले आहेत आणि त्यांची पुष्टी झाली आहे, ज्यात राहण्यायोग्य क्षेत्रामध्ये सुमारे 50 पृथ्वीसारखे ग्रह आहेत, परंतु त्यापैकी बहुतेक पृथ्वीपासून शेकडो प्रकाश-वर्षे दूर आहेत.

NatGeo ने माउंट एव्हरेस्टवर जगातील सर्वात उंच हवामान स्टेशन स्थापित केले.

- नॅशनल जिओग्राफिक सोसायटीने विविध हवामानविषयक घटनांचे आपोआप मोजमाप करण्यासाठी माउंट एव्हरेस्टवर 8,830 मीटर उंचीवर "जगातील सर्वोच्च हवामान केंद्र" स्थापित केले आहे. नेपाळच्या जलविज्ञान आणि हवामानशास्त्र विभागाने (DHM) सांगितले की, स्वयंचलित हवामान केंद्र शिखर बिंदूपासून काही मीटर खाली स्थापित करण्यात आले कारण शिखरावरील बर्फ आणि बर्फ उपकरणे निश्चित करण्यासाठी योग्य नाही.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- अमेरिकेतील अँपलाचियन स्टेट युनिव्हर्सिटीमधील हवामान शास्त्रज्ञ बेकर पेरी यांच्या नेतृत्वाखालील नॅटजीओ टीममध्ये गिर्यारोहक आणि शास्त्रज्ञांचा समावेश होता, ज्यापैकी अनेकांनी हवामान केंद्र स्थापित करताना जगातील सर्वोच्च शिखर सर केले.
- टीमने एव्हरेस्टजवळ एक महिना घालवला आणि साऊथ कोल येथील स्टेशनसह इतर स्टेशनची देखभाल देखील केली, असे हिमालयन टाइम्सने वृत्त दिले आहे.
- DHM आणि नॅशनल जिओग्राफिकने नॅटजीओने स्थापित केलेली सर्व पाच स्वयंचलित हवामान केंद्रे चालवण्यासाठी एक सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली, ज्यामुळे पर्वतीय परिस्थितीबाबत जवळपास रीअल-टाइम माहिती उपलब्ध होईल.
- या सामंजस्य करारांतर्गत, नॅशनल जिओग्राफिक टीम 2026 मध्ये नेपाळ सरकारला तंत्रज्ञान हस्तांतरित करण्यापूर्वी 2025 पर्यंत स्टेशन पूर्णपणे ऑपरेट करेल, असे अहवालात म्हटले आहे.

गिफ्ट सिटीमध्ये न्यू डेव्हलपमेंट बँकेने प्रादेशिक कार्यालय उघडले.

- न्यू डेव्हलपमेंट बँक (NDB), ब्रिक्स देशांची शांघाय स्थित बहुपक्षीय बँक, देशाच्या पायाभूत सुविधा आणि शाश्वत विकासाच्या गरजा पूर्ण करण्यासाठी गुजरात इंटरनॅशनल फायनान्स टेक-सिटी (GIFT सिटी) येथे भारतातील पहिले प्रादेशिक कार्यालय उघडले. भारत कार्यालय नवीन प्रकल्प विकसित, अंमलबजावणी आणि देखरेख करून देशात आपली उपस्थिती वाढवण्यावर लक्ष केंद्रित करेल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- NDB च्या विद्यमान प्रादेशिक कार्यालयांना न्यू इंडिया ऑफिसद्वारे पूरक केले जाईल. त्याचे आफ्रिका प्रादेशिक केंद्र (ARC) 2017 मध्ये जोहान्सबर्गमध्ये उघडले, 2019 मध्ये ब्राझीलमध्ये उप-कार्यालयासह सो पाउलोमध्ये अमेरिका क्षेत्रीय कार्यालय (ARO) आणि 2020 मध्ये मॉस्कोमध्ये युरेशियन प्रादेशिक केंद्र (ERC) उघडले.
- NDB ची स्थापना जुलै 2015 मध्ये ब्राझील, रशिया, भारत, चीन आणि दक्षिण आफ्रिका या ब्रिक्स देशांनी केली होती. तेव्हापासून, बांगलादेश, यूएई, इजिप्त आणि उरुग्वे या बँकेत सामील झाले आहेत.
- NDB ने एकूण \$7.1 अब्ज गुंतवणुकीच्या 21 भारतीय प्रकल्पांना अधिकृत केले आहे.
- बँकेला वाहतूक, पाणी आणि स्वच्छता, शाश्वत ऊर्जा, डिजिटल पायाभूत सुविधा, सामाजिक पायाभूत सुविधा आणि शहरी विकास या प्रकल्पांमध्ये रस आहे.
- सीतारामन यांनी बैठकीत टिप्पणी केली की चालू आर्थिक वर्षात भारताची आर्थिक वाढ 8.9% च्या अंदाजासह मजबूत आहे, मोठ्या अर्थव्यवस्थांमध्ये सर्वाधिक आहे.

नियुक्ती बातम्या

विनय मोहन कात्रा यांनी भारताचे नवे परराष्ट्र सचिव म्हणून पदभार स्वीकारला.

- विनय मोहन कात्रा यांनी भारताचे नवे परराष्ट्र सचिव म्हणून पदभार स्वीकारला. 1988 च्या बॅचचे इंडियन फॉरेन सर्व्हिस (IFS) अधिकारी, श्री कात्रा हे हर्षवर्धन श्रृंगला यांच्यानंतर सेवेतून निवृत्त झाले. परराष्ट्र सचिवपदाचा कार्यभार स्वीकारण्यापूर्वी श्री कात्रा नेपाळमध्ये भारताचे राजदूत म्हणून काम करत होते.

विनय मोहन कात्रा यांचा अनुभव:

- 32 वर्षांहून अधिक अनुभव असलेले करिअर डिप्लोमॅट, श्री कात्रा यांनी ऑक्टोबर 2015 आणि ऑगस्ट 2017 दरम्यान दोन वर्षे पंतप्रधान कार्यालयात (PMO) सहसचिव पदावर काम केले आहे.
- श्री कात्रा यांना भारताच्या शेजारी तसेच अमेरिका, चीन आणि युरोपशी व्यवहार करण्यात व्यापक तज्ञ म्हणून ओळखले जाते. युकेन संघर्ष, श्रीलंकेतील गंभीर आर्थिक संकट आणि अफगाणिस्तानमधील परिस्थिती आणि इंडो-पॅसिफिकमधील घडामोडी यासह भारत विविध भू-राजकीय घडामोडींना सामोरे जात असताना त्यांनी परराष्ट्र सचिव म्हणून कार्यभार स्वीकारला आहे.

लेफ्टनंट जनरल बीएस राजू यांची भारतीय लष्कराचे उपप्रमुख म्हणून नियुक्ती

- भारतीय लष्कराचे मिलिटरी ऑपरेशन्सचे महासंचालक, लेफ्टनंट जनरल बग्गावल्ली सोमशेकर राजू यांची 1 मे पासून लष्कराचे उपप्रमुख म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. ते सैनिक स्कूल विजापूर आणि राष्ट्रीय संरक्षण अकादमीचे माजी विद्यार्थी होते आणि 15 डिसेंबर रोजी त्यांनी जाट रेजिमेंटमध्ये कमिशन घेतले होते. 1984. त्यांनी वेस्टर्न थिएटर आणि J&K मध्ये ऑपरेशन पराक्रम दरम्यान एका बटालियनचे नेतृत्व केले होते. त्यांना उत्तम युद्ध सेवा पदक, अति विशिष्ट सेवा पदक आणि युद्ध सेवा पदक देण्यात आले आहेत.

Amazon म्युझिकचे माजी CEO सहस मल्होत्रा JioSaavn मध्ये CEO म्हणून सामील झाले आहेत.

- JioSaavn ने आपले नवीन CEO म्हणून माजी Amazon संगीत संचालक आणि मनोरंजन उद्योग तज्ञ, साहस मल्होत्रा यांचे नाव दिले आहे. यापूर्वी, साहस मल्होत्रा यांनी सोनी म्युझिक इंडिया आणि टिप्स इंडस्ट्रीजसाठी काम केले आहे. सहस मल्होत्रा टिप्स म्युझिकमध्ये व्यावसायिक नेते आणि टिप्स इंडस्ट्रीजमध्ये टिप्स फिल्म प्रोडक्शनचे विपणन संचालक होते.

- JioSaavn ही दक्षिण आशियाई संगीत आणि कलाकारांसाठी ऑडिओ स्ट्रीमिंग सेवा आहे ज्याची स्थापना 2007 मध्ये सावन म्हणून करण्यात आली होती. रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेड (RIL) ने मार्च 2018 मध्ये कंपनीतील बहुसंख्य हिस्सा विकत घेतला. JioSaavn चा 100 दशलक्षाहून अधिक लोकांचा मासिक सक्रिय वापरकर्ता आधार असल्याचा दावा केला जातो.

संगीता सिंग यांची CBDT च्या अध्यक्षपदी नियुक्ती

- 1986 च्या बॅचच्या इंडियन रेव्ह्यू सर्व्हिस (IRS) अधिकारी संगीता सिंग यांना केंद्रीय प्रत्यक्ष कर मंडळाच्या (CBDT) अध्यक्षपदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपवण्यात आला आहे, जे बी मोहपात्रा 30 एप्रिल रोजी प्रत्यक्ष कर प्रशासन संस्थेचे प्रमुख म्हणून सेवानिवृत्त झाले आहेत. सध्या, मंडळात संगीता सिंगसह चार सदस्य आहेत. सिंग यांच्याकडे सध्या ऑडिट आणि ज्युडिशियलचा कार्यभार आहे.

माजी पेट्रोलियम सचिव तरुण कपूर यांची पंतप्रधान मोदींचे सल्लागार म्हणून नियुक्ती

- माजी पेट्रोलियम सचिव तरुण कपूर यांची पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचे सल्लागार म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. कपूर, हिमाचल प्रदेश केडरचे 1987-बॅचचे IAS अधिकारी, 30 नोव्हेंबर 2021 रोजी पेट्रोलियम आणि नैसर्गिक वायू मंत्रालयाचे सचिव म्हणून सेवानिवृत्त झाले.

इतर नेमणुका:

- वरिष्ठ नोकरशहा हरी रंजन राव आणि आतिश चंद्र यांची पंतप्रधान कार्यालयात (PMO) अतिरिक्त सचिव म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.
- राव हे मध्य प्रदेश केडरचे 1994-बॅचचे एलएसएस अधिकारी आहेत आणि सध्या ते दूरसंचार विभागात युनिव्हर्सल सर्व्हिसेस ऑब्लिगेशन फंडचे प्रशासक आहेत.
- चंद्रा, बिहार केडरमधील राव यांचे बॅचमेट, सध्या भारतीय खाद्य निगम, अन्न आणि सार्वजनिक वितरण विभागाचे अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक (सीएमडी) आहेत.

अँडी जॅसी 5 जुलै 2022 रोजी पुढील Amazon CEO म्हणून सामील होणार आहेत.

- जेफ बेझोस, ज्यांनी 27 वर्षांपूर्वी 5 जुलै 1994 रोजी Amazon ची स्थापना केली होती, त्यांनी सीईओ पदाचा राजीनामा दिला आहे आणि अँडी जॅसी, दीर्घकाळ AWS कार्यकारी, यांनी कंपनीचे नवीन CEO म्हणून पदभार स्वीकारला आहे. ज्यासीची सध्या Amazon.com चे अध्यक्ष आणि CEO, तसेच Amazon गुंतवणूकदार संबंध वेबसाइटवर संचालक मंडळाचे सदस्य म्हणून ओळखले जाते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- बेझोस यांनी मे महिन्यात सांगितले होते की, जससी 5 जुलै रोजी ई-कॉमर्स बेहेमथचे सीईओ म्हणून पदभार स्वीकारतील.
- कंपनीच्या कमाईपैकी जवळपास अर्धा वाटा AWS चा आहे असे मानले जाते.
- या वर्षाच्या मार्च तिमाहीत, AWS, Amazon च्या क्लाउड डिव्हिजनने \$54 अब्ज वार्षिक रन रेट पोस्ट केला, जो वर्षानुवर्षे 32% जास्त आहे.

CIA चे पहिले चीफ टेक ऑफिसर म्हणून नंद मुलचंदानी यांची निवड

- भारतीय वंशाचे, नंद मुलचंदानी यांची केंद्रीय गुप्तचर एजन्सी (CIA) चे पहिले मुख्य तंत्रज्ञान अधिकारी (CTO) म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. याआधी, त्यांनी यूएस डिपार्टमेंट ऑफ डिफेन्स अंतर्गत जॉइंट आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स सेंटरचे सीटीओ आणि कार्यवाहक संचालक म्हणून काम केले आहे.

IBM चे अध्यक्ष अरविंद कृष्णा यांची फेडरल रिझर्व बँक ऑफ न्यूयॉर्कच्या बोर्डावर निवड

- BM चे अध्यक्ष आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी, अरविंद कृष्णा यांची फेडरल रिझर्व बँक ऑफ न्यूयॉर्कच्या संचालक मंडळावर निवड झाली आहे. 31 डिसेंबर 2023 रोजी संपणाऱ्या तीन वर्षांच्या मुदतीच्या उर्वरित भागासाठी ते कार्यालयातील रिक्त जागा भरतील.

अरविंद कृष्णा बदल:

- IIT-कानपूर येथून पदवीपूर्व पदवी आणि अर्बाना-चॅम्पेन येथील इलिनॉय विद्यापीठातून पीएचडी घेतलेल्या कृष्णाची, "शेती, वाणिज्य हिताचा योग्य विचार न करता जनतेचे प्रतिनिधित्व करून, बी श्रेणीचे संचालक म्हणून निवड झाली आहे.
- IBM CEO म्हणून काम करण्यापूर्वी, 60 वर्षीय कृष्णा क्लाउड आणि कॉन्सुल्टिंग सॉफ्टवेअरचे वरिष्ठ उपाध्यक्ष होते. ते आयबीएम संशोधनाचे प्रमुखही होते. ते IBM सिस्टम्स अँड टेक्नॉलॉजी ग्रुपच्या विकास आणि उत्पादन संस्थेचे महाव्यवस्थापक होते.

इंटरग्लोब एव्हिएशनने वेंकटरामणी सुमंतरान यांची संचालक मंडळाच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती केली.

- इंटरग्लोब एव्हिएशनने घोषित केले की वेंकटरामणी सुमंतरान यांची इंडिगो बोर्डाच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे. सुमंत्रान हे कॉर्पोरेट लीडर, टेक्नोक्रेट आणि शिक्षणतज्ज्ञ आहेत ज्याची युनायटेड स्टेट्स, युरोप आणि आशियामध्ये 37 वर्षांची कारकीर्द आहे. सुमंतरान हे सेलेरिस टेक्नॉलॉजीजचे व्यवस्थापकीय संचालक आणि अध्यक्ष आहेत.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सुमंतरानच्या आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठेची समज एअरलाइनला फायदेशीर ठरेल.
- सुमंतरान यांनी भारताच्या विज्ञान सल्लागार परिषदेचे पंतप्रधान आणि भारतीय मंत्रिमंडळाच्या वैज्ञानिक सल्लागार समितीवर काम केले आहे.
- 2014 पर्यंत ते हिंदुजा ऑटोमोटिव्ह (यूके) चे कार्यकारी उपाध्यक्ष आणि अशोक लेलंड लिमिटेडचे उपाध्यक्ष होते.
- आकडेवारीनुसार, भारतातील सर्वात मोठी एअरलाइन इंडिगोने मार्चमध्ये 58.61 लाख प्रवाशांची वाहतूक केली, जी देशांतर्गत बाजारपेठेतील 54.8 टक्के आहे.

केंद्र सरकारने गुवाहाटी उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश न्यायमूर्ती सुधांशू धुलिया आणि गुजरात उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती जमशेद बुर्जोर पार्डीवाला यांची नियुक्ती अधिसूचित केली आहे.

- केंद्र सरकारने गुवाहाटी उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश न्यायमूर्ती सुधांशू धुलिया आणि गुजरात उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती जमशेद बुर्जोर पार्डीवाला यांची सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश म्हणून नियुक्ती केल्याची अधिसूचना जारी केली आहे. भारताचे सरन्यायाधीश एनव्ही रमना यांच्या अध्यक्षतेखालील कॉलेजियमने 5 मे रोजी नियुक्तीसाठी त्यांच्या नावांची शिफारस केली होती. कॉलेजियमचे इतर सदस्य न्यायमूर्ती यू ललित, एएम खानविलकर, डीवाय चंद्रचूड आणि एल नागेश्वर राव आहेत.

- सध्या सर्वोच्च न्यायालयात 34 न्यायाधीशांच्या मंजूर संख्याबळाच्या तुलनेत 32 न्यायाधीश आहेत. नवीन नियुक्ती 34 न्यायाधीशांची संख्या पुन्हा मिळविण्यात मदत करतील, परंतु न्यायमूर्ती विनीत सरन 10 मे रोजी आणि न्यायमूर्ती नागेश्वर राव 7 जून रोजी निवृत्त होणार असल्याने आणखी दोन रिक्त जागा लवकरच निर्माण होतील.

HPCL चे अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून पुष्पकुमार जोशी यांची नियुक्ती

- हिंदुस्तान पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड (HPCL) चे अंतरिम अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नुकतेच कार्यभार स्वीकारलेले पुष्प कुमार जोशी यांची देशातील तिसऱ्या क्रमांकाची तेल शुद्धीकरण आणि इंधन विपणन कंपनीच्या बोर्डावर नियुक्ती करण्यात आली आहे. जोशी यांच्याकडे एचपीसीएलच्या विपणन संचालकपदाचा अतिरिक्त कार्यभार आहे. याआधी डॉ. जोशी हे 01 ऑगस्ट 2012 पासून महामंडळाचे संचालक-HR होते.
- HPCL बोर्डावरील सर्वात ज्येष्ठ संचालक, जोशी यांना जानेवारीमध्ये मुकेश कुमार सुराणा यांच्या जागी सरकारी हेडहंटर PESB ने निवडले होते.

अल्केश कुमार शर्मा यांची इलेक्ट्रॉनिक्स आणि आयटी मंत्रालयाचे सचिव म्हणून नियुक्ती

- अल्केश कुमार शर्मा, एक वरिष्ठ IAS अधिकारी, यांना इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालयाचे सचिव (MeitY) नियुक्त करण्यात आले आहे. ते यापूर्वी कॅबिनेट सचिवालयाचे सचिव (समन्वय) होते. अल्केश कुमार शर्मा यांनी यापूर्वी मे 2020 ते एप्रिल 2021 पर्यंत केरळचे उद्योगांसाठी अतिरिक्त मुख्य सचिव म्हणून काम केले आहे. शर्मा यांनी कोची मेट्रो रेल्वेचे व्यवस्थापकीय संचालक आणि सप्टेंबर 2019 ते एप्रिल 2021 पर्यंत कोचीन स्मार्ट सिटी मिशनचे CEO म्हणून काम केले आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- केरळमधील एक IAS अधिकारी अल्केश कुमार शर्मा यांनी त्यांच्यासाठी MEITY मध्ये काम केले आहे. देशात चिप उत्पादन आणि डिझाइन सुविधा वाढवण्यासाठी \$10 अब्ज सेमीकंडक्टर प्रोत्साहन योजना सुरळीतपणे अंमलात आणण्याची जबाबदारी त्यांच्याकडे असेल.
- MEITY ची 1,000-दिवसांची रणनीती कृतीत आणण्यासाठी देखील ते जबाबदार असतील, ज्याचे उद्दिष्ट पुढील काही वर्षांत भारताला \$1 ट्रिलियन डिजिटल अर्थव्यवस्थेत बदलण्याचे आहे.
- भारत हे जगातील सर्वात कनेक्टेड राष्ट्र बनणे, डिजिटल सरकारला स्पष्टता प्रदान करणे, तंत्रज्ञान आणि सोशल मीडिया कंपन्यांसाठी कायदे आणि कायदे सुलभ करणे आणि या उपक्रमांतर्गत भारताच्या उच्च-तंत्रज्ञानावर भर देण्याचे काम केंद्रीय मंत्रालयाकडे आहे.

कॅप्टन राजेश उत्री यांनी मेरीटाईम अँटी करप्शन नेटवर्कच्या उपाध्यक्षपदाची सूत्रे हाती घेतली.

- पाचवे रोमेन रोल्ड बुक प्राइज – रोमेन रोल्ड बुक प्राइज 2022 फ्रेंच कादंबरी "Meursault, contre-enquête" (The Meursault Investigation) च्या बंगाली अनुवादाला प्रदान करण्यात आला आहे. भारतातील फ्रेंच संस्थेने हा पुरस्कार सोहळा आयोजित केला होता. Meursault, contre-enquête ही अल्जेरियन लेखक आणि पत्रकार कामेल दाऊद यांची पहिली कादंबरी आहे.

- 07 मे 2022 रोजी नवी दिल्लीतील बिकानेर हाऊस येथे फ्रेंच लिटररी फेस्टिव्हल-फ्रेंच लिटफेस्ट 2022 दरम्यान प्रतिष्ठित बंगाली पुस्तकांचे अग्रगण्य प्रकाशक, अनुवादक तृणजन चक्रवर्ती आणि पत्र भारतीच्या प्रकाशक ईशा चॅटर्जी यांना हा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. ही पहिलीच वेळ आहे. पत्र भारती या प्रकाशकाला हा सन्मान मिळाला आहे.

राजीव कुमार यांची पुढील मुख्य निवडणूक आयुक्त म्हणून नियुक्ती

- निवडणूक आयुक्त राजीव कुमार यांची पुढील मुख्य निवडणूक आयुक्त म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. विद्यमान सुशील चंद्रा 14 मे रोजी पद सोडल्यानंतर ते 15 मे रोजी पदभार स्वीकारतील, असे कायदा मंत्रालयाने जारी केलेल्या अधिसूचनेत म्हटले आहे. घटनेच्या कलम 324 च्या खंड (2) नुसार, राष्ट्रपतींनी श्री राजीव कुमार यांची 15 मे 2022 पासून मुख्य निवडणूक आयुक्त म्हणून नियुक्ती केली.
- कुमार यांनी 1 सप्टेंबर 2020 रोजी भारतीय निवडणूक आयोग (ECI) चे निवडणूक आयुक्त म्हणून पदभार स्वीकारला. निवडणूक आयोगात पदभार स्वीकारण्यापूर्वी कुमार सार्वजनिक उपक्रम निवड मंडळाचे अध्यक्ष होते. ते एप्रिल 2020 मध्ये PESB चे अध्यक्ष म्हणून रुजू झाले.

अभिनेत्री दीपिका पदुकोण लक्झरी ब्रँड लुई व्हिटॉनची पहिली भारतीय ब्रँड अॅम्बेसेडर बनली आहे.

- अभिनेत्री दीपिका पदुकोण लक्झरी ब्रँड लुई व्हिटॉनची पहिली भारतीय ब्रँड अॅम्बेसेडर बनली आहे. फ्रेंच ब्रँडने ही बातमी जाहीर केली. ब्रँडने त्यांच्या नवीन हँडबॅग मोहिमेदरम्यान 36 वर्षीय बॉलिवूड अभिनेत्रीच्या भूमिकेचे अनावरण केले. यामध्ये पदुकोण अभिनेत्या एम्मा स्टोन आणि झोउ डोंग्यू यांच्यासोबत प्रमोशनल शॉट्ससाठी सामील होतांना दिसले.
- अलीकडेच, 75 व्या कान्स चित्रपट महोत्सवात फ्रेंच अभिनेता व्हिन्सेंट लिंडन यांच्या अध्यक्षतेखालील आठ सदस्यीय ज्युरीचा भाग म्हणून तिची निवड करण्यात आली आहे.

संजीव बजाज यांची भारतीय उद्योग महासंघाच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती

- बजाज फिनसर्व्ह लिमिटेडचे अध्यक्ष, संजीव बजाज यांनी टाटा स्टीलचे सीईओ टीव्ही नरेंद्रन यांची बदली केल्यानंतर 2022-23 या वर्षासाठी कॉन्फेडरेशन ऑफ इंडियन इंडस्ट्री (CII) चे अध्यक्षपद स्वीकारले आहे. भारतीय उद्योग परिषद (CII) च्या नव्याने स्थापन झालेल्या राष्ट्रीय परिषदेने 2022-23 या वर्षासाठी आपले नवीन पदाधिकारी निवडले.

संजीव बजाज यांची कारकीर्द

- यूएस मधील हार्वर्ड बिझनेस स्कूलचे माजी विद्यार्थी असलेले बजाज अनेक वर्षांपासून CII सह राज्य, प्रादेशिक आणि राष्ट्रीय स्तरावर कार्यरत आहेत. ते 2021-22 साठी अध्यक्ष-नियुक्त आणि 2019-20 मध्ये पश्चिम क्षेत्राचे अध्यक्ष होते.
- AIMA चा मॅनेजिंग इंडिया अवॉर्डचा उद्योजक (2019), ईटीचा बिझनेस लीडर ऑफ द इयर (2018), फायनान्शियल एक्सप्रेसचा सर्वोत्कृष्ट बँकर ऑफ द इयर (2017-18), अन्स्टर्ट अँड यंगचा उद्योजक असे अनेक पुरस्कार त्यांच्या नावावर आहेत. वर्ष (2017) आणि 5 व्या एशिया बिझनेस रिस्पॉन्सिबिलिटी समिट (2017) मध्ये ट्रान्सफॉर्मेशनल लीडर अवॉर्ड. ते 2015 आणि 2016 साठी भारतातील बिझनेस वर्ल्डचे मोस्ट व्हॅल्युएबल सीईओचे प्राप्तकर्ता देखील आहेत.

निधी छिब्रर यांची CBSE नवीन प्रमुख 2022 म्हणून नियुक्ती

- वरिष्ठ IAS अधिकारी, निधी छिब्रर यांची केंद्रीय माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या (CBSE) अध्यक्षपदी केंद्राने केलेल्या उच्चस्तरीय नोकरशाही फेरबदलात नियुक्ती करण्यात आली आहे. छत्तीसगड केडरचे 1994 च्या बॅचचे भारतीय प्रशासकीय सेवेचे अधिकारी चिब्रर हे सध्या अवजड उद्योग मंत्रालयाचे अतिरिक्त सचिव आहेत. कार्मिक मंत्रालयाने जारी केलेल्या आदेशानुसार तिची भारत सरकारच्या अतिरिक्त सचिव पदावर आणि वेतनानुसार CBSE चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

त्रिपुराचे नवे मुख्यमंत्री म्हणून माणिक साहा यांची निवड

- राज्यसभा खासदार आणि भाजपचे प्रदेशाध्यक्ष माणिक साहा त्रिपुराचे नवे मुख्यमंत्री म्हणून पदभार स्वीकारण्यासाठी सज्ज झाले आहेत. मुख्यमंत्र्यांच्या अधिकृत निवासस्थानी झालेल्या बैठकीत भाजपचे प्रदेशाध्यक्ष आणि त्रिपुराचे एकमेव राज्यसभा खासदार माणिक साहा यांची विधिमंडळ पक्षनेते म्हणून निवड करण्यात आली. मुख्यमंत्री बिप्लब कुमार देब यांच्या राजीनाम्यांतर विधिमंडळ पक्षाच्या बैठकीत हा निर्णय घेण्यात आला.
- त्रिपुराचे मुख्यमंत्री बिप्लब कुमार देब यांनी भारतीय जनता पक्षाचे (भाजप) अध्यक्ष जेपी नड्डा आणि केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांच्या दोन दिवसांच्या नवी दिल्ली दौऱ्यावर भेट घेतल्यानंतर आपल्या पदावरून पायउतार झाला आहे. आगरतळा येथील राजभवनात राज्यपाल एसएन आर्य यांच्याकडे राजीनामा सुपूर्द केल्यानंतर श्री देब यांनी ही घोषणा केली. राज्यात 2023 मध्ये विधानसभा निवडणुका होणार आहेत.

REC Ltd चे नवीन मुख्य कार्यकारी अधिकारी: विवेक कुमार दिवांगे

- विवेक कुमार दिवांगे, मणिपूर केडरचे 1993 बॅचचे IAS अधिकारी, यांची ऊर्जा मंत्रालयाच्या REC Ltd. चे अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. उच्च-स्तरीय नोकरशाही उलथापालथीमध्ये, केंद्राने वरिष्ठ IAS अधिकारी निधी छिब्रर यांची केंद्रीय माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या (CBSE) अध्यक्षपदी नियुक्ती केली आहे.

इतर महत्वाच्या भेटी:

- पंतप्रधान कार्यालयातील अतिरिक्त सचिव (PMO) एस गोपालकृष्णन यांची आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण विभागात नियुक्ती करण्यात आली आहे.
- निर्णयानुसार, राकेश सरवाल, NITI आयोगाचे अतिरिक्त सचिव, अल्पसंख्याक व्यवहार मंत्रालयाच्या राष्ट्रीय वक्फ विकास निगम लिमिटेडचे व्यवस्थापकीय संचालक असतील.
- महिला आणि बाल विकास मंत्रालयाच्या सहसचिव अदिती दास राउत यांना अतिरिक्त सचिवपदी बढती देण्यात आली आहे.
- कॅबिनेट सचिवालयाचे अतिरिक्त सचिव श्याम भगत नेगी, कोळसा मंत्रालयाचे सहसचिव असतील.
- अर्थ मंत्रालयाच्या आर्थिक व्यवहार विभागाच्या संयुक्त सचिव मनीषा सिन्हा यांना अतिरिक्त सचिवपदी बढती देण्यात आली आहे.

सीताकांथा पटनायक आणि राजीव रंजन, आरबीआयने नामनिर्देशित कार्यकारी संचालक

- राजीव रंजन आणि सीताकांथा पटनाईक यांची रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने (RBI) कार्यकारी संचालकपदी नियुक्ती केली आहे. कार्यकारी संचालकपदी नियुक्ती होण्यापूर्वी राजीव रंजन हे चलनविषयक धोरण विभागाचे प्रभारी सल्लागार आणि चलनविषयक धोरण समितीचे सचिव होते. ईडीमध्ये नियुक्तीपूर्वी पटनाईक हे आर्थिक आणि धोरण संशोधन विभागात सल्लागार होते.

- राजीव रंजन यांना आर्थिक आणि वित्तीय धोरण, वास्तविक आणि बाह्य क्षेत्रातील अर्थशास्त्र आणि आंतरराष्ट्रीय संबंधांचा समावेश असलेल्या मॅक्रो इकॉनॉमिक पॉलिसी आणि संशोधनाचा तीन दशकांहून अधिक अनुभव आहे. त्यांनी चलनविषयक धोरण विभाग, आर्थिक धोरण आणि संशोधन विभाग, बाह्य गुंतवणूक आणि ऑपरेशन्स विभाग आणि RBI मधील आंतरराष्ट्रीय विभागात काम केले आहे. तीन वर्षे त्यांनी सेंट्रल बँक ऑफ ओमानमध्ये आर्थिक धोरण तज्ञ म्हणून काम केले.
- सितिकंथा पटनाईक यांनी RBI च्या चलनविषयक धोरण विभाग आणि आर्थिक धोरण आणि संशोधन विभागात गेल्या तीन दशकांपासून आर्थिक संशोधन आणि चलनविषयक धोरण या क्षेत्रात काम केले आहे. त्यांनी ओमान सेंट्रल बँक येथे आरबीआयकडून प्रतिनियुक्तीवर सुमारे पाच वर्षे घालवली.

SN सुब्रह्मण्यन: लार्सन अँड टुब्रोचे MD आणि CEO म्हणून नियुक्ती

- SN सुब्रह्मण्यन, लार्सन अँड टुब्रो लिमिटेड (L&T) चे सध्याचे उपव्यवस्थापकीय संचालक आणि अध्यक्ष, यांची व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे, ज्यांनी 18 वर्षांत भारतातील सर्वात मोठ्या अभियांत्रिकी आणि बांधकाम महामंडळाच्या शीर्षस्थानी प्रथमच गार्ड बदलला आहे. एसएन सुब्रह्मण्यम हे एएम नाईक यांच्या जागी कंपनीचे सीईओ म्हणून काम पाहतील.

माजी मुख्य निवडणूक आयुक्त सुनील अरोरा यांची ग्राम उन्नती मंडळाचे नवीन गैर-कार्यकारी अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती

- माजी मुख्य निवडणूक आयुक्त सुनील अरोरा यांची ग्राम उन्नती मंडळाचे नवीन गैर-कार्यकारी (non-executive) अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. अरोरा हे सेवानिवृत्त नागरी सेवक (IAS) असून त्यांचा 36 वर्षांपेक्षा जास्त अनुभव आहे. माहिती आणि प्रसारण मंत्रालय आणि कौशल्य विकास आणि उद्योजकता मंत्रालय या दोन महत्वाच्या मंत्रालयांचे सचिव म्हणून त्यांनी काम केले आहे.

आयशर मोटर्सने रॉयल एनफिल्डचे नवीन सीईओ म्हणून बी गोविंदराजन यांची नियुक्ती केली आहे.

- आयशर मोटर्सने बी गोविंदराजन यांची रॉयल एनफिल्डचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्ती केली आहे. ते आयशर मोटर्स लिमिटेडच्या बोर्डचे पूर्णवेळ संचालक म्हणूनही काम करतील. ऑगस्ट 2021 पासून, गोविंदराजन कंपनीचे कार्यकारी संचालक म्हणून काम करत होते.

रॉयल एनफिल्ड बद्दल:

- Royal Enfield ही एक भारतीय बहुराष्ट्रीय मोटरसायकल उत्पादक कंपनी आहे ज्याचे मुख्यालय चेन्नई, तमिळनाडू, भारत येथे आहे. कंपनी सतत उत्पादन करणारी सर्वात जुनी जागतिक मोटरसायकल ब्रँड आहे आणि भारतातील चेन्नई येथे उत्पादन प्रकल्प चालवते.

डॉ कमल बावा यांची यूएसच्या नॅशनल अँकॅडमी ऑफ सायन्सेसमध्ये निवड झाली.

- बेंगळूरुस्थित अशोका ट्रस्ट फॉर रिसर्च इन इकोलॉजी अँड द एन्वायर्नमेंट (ATREE) चे प्रमुख डॉ कमल बावा यांची यूएस नॅशनल अँकॅडमी ऑफ सायन्सेसमध्ये निवड झाली आहे. संपूर्ण जगभरात कमी होत असलेल्या परंतु मानवतेच्या हितासाठी महत्वाच्या असलेल्या उष्णकटिबंधीय जंगलांच्या पर्यावरण, संवर्धन आणि व्यवस्थापनावरील आमच्या महत्वाच्या कार्याची निवडणूक ही पुष्टी आहे. ते रॉयल सोसायटी (लंडन) आणि अमेरिकन फिलासॉफिकल सोसायटीचे निवडून आलेले फेलो देखील आहेत.

भारती एअरटेलने गोपाल विट्टल यांची एमडी आणि सीईओ म्हणून 5 वर्षांसाठी पुनर्नियुक्ती केली.

- भारती एअरटेल बोर्डाने 31 जानेवारी 2028 रोजी संपणाऱ्या पुढील पाच वर्षांसाठी व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून गोपाल विट्टल यांची पुनर्नियुक्ती केली आहे. मार्च तिमाहीत 141% च्या वर, टेलकोने एकत्रित निव्वळ नफा रु. 2,007.8 कोटी कमावला त्या दिवशी ही पुनर्नियुक्ती झाली.

बीएसईने आरबीआयचे माजी डेप्युटी गव्हर्नर एसएस मुंद्रा यांची अध्यक्षपदी नियुक्ती केली.

- अग्रगण्य स्टॉक एक्सचेंज बीएसई लिमिटेडने जाहीर केले की त्यांनी कंपनीच्या संचालक मंडळाचे अध्यक्ष म्हणून सार्वजनिक हित संचालक एसएस मुंद्रा यांची नियुक्ती करण्यास मान्यता दिली आहे. मुंद्रा हे सध्याचे अध्यक्ष न्यायमूर्ति विक्रमजीत सेन यांची जागा घेतील. मुंद्रा यांची जानेवारी २०१८ मध्ये BSE येथे सार्वजनिक हित संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. ते 30 जुलै 2017 रोजी भारतीय रिझर्व्ह बँकेचे डेप्युटी गव्हर्नर म्हणून निवृत्त झाले.

दिल्लीचे एलजी अनिल बैजल यांनी राष्ट्रपती रामनाथ कोविंद यांच्याकडे राजीनामा सुपूर्द केला.

- दिल्लीचे नायब राज्यपाल अनिल बैजल यांनी वैयक्तिक कारणास्तव राष्ट्रपती रामनाथ कोविंद यांच्याकडे राजीनामा सुपूर्द केला आहे. नजीब जंग यांनी अचानक राजीनामा दिल्यानंतर डिसेंबर 2016 मध्ये त्यांची राष्ट्रीय राजधानीचे एलजी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. त्यांनी यापूर्वी अटलबिहारी वाजपेयी सरकारच्या काळात डीडीएचे उपाध्यक्ष आणि केंद्रीय गृहसचिव म्हणून काम केले होते.
- काँग्रेसच्या नेतृत्वाखालील यूपीए सरकारने बैजलवास यांची शहरी विकास मंत्रालयात बदली केली जिथे त्यांनी 60,000 कोटी रुपयांच्या जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय नागरी नूतनीकरण मोहिमेच्या नियोजन आणि अंमलबजावणीची देखरेख केली

इंडिगोने पीटर एल्बर्स यांची सीईओ म्हणून नियुक्ती केली.

- इंटरग्लोब एव्हिएशन लिमिटेड (इंडिगो) च्या संचालक मंडळाने पीटर एल्बर्स यांची मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्ती केली. ते 1 ऑक्टोबर 2022 रोजी किंवा त्यापूर्वी इंडिगोमध्ये सामील होतील. ते रोनीजॉय दत्ताचे उत्तराधिकारी आहेत ज्यांनी 30 सप्टेंबर 2022 रोजी निवृत्त होण्याचा निर्णय घेतला आहे. एल्बर्स यांनी 2014 पासून केएलएम रॉयल डचचे अध्यक्ष आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून काम केले आहे

अॅथनी अल्बानीज यांनी ऑस्ट्रेलियाचे नवे पंतप्रधान म्हणून शपथ घेतली.

- ऑस्ट्रेलियातील मजूर पक्षाचे नेते अॅथनी अल्बानीज यांनी देशाचे नवे पंतप्रधान म्हणून शपथ घेतली. अल्बानीजने निवडणुकीत विजयाचा दावा केला आणि नऊ वर्षांनी सत्तेची प्रतीक्षा संपवली आणि यासह अॅथनी अल्बानीज देशाचे 31 वे पंतप्रधान बनले. लिबरल-नॅशनल युतीचे नेतृत्व करणारे निवर्तमान पंतप्रधान स्कॉट मॉरिसन यांनी पराभव स्वीकारला आहे.

जोस रामोस-होर्टा यांनी पूर्व तिमोरचे अध्यक्ष म्हणून शपथ घेतली.

- माजी स्वातंत्र्यसेनानी आणि नोबेल शांतता पुरस्कार विजेते, जोस रामोस-होर्टा यांनी आशियातील सर्वात तरुण देशाच्या स्वातंत्र्याच्या 20 व्या वर्षापन दिनानिमित्त पूर्व तिमोर (तिमोर-लेस्ते) चे अध्यक्ष म्हणून शपथ घेतली. त्यांनी निवडणुकीत विद्यमान फ्रान्सिस्को "लु ओलो" गुटेरेस यांचा पराभव केला, त्यांचे सहकारी स्वातंत्र्य सेनानी. रामोस-होर्टा 2006 ते 2007 पर्यंत पंतप्रधान आणि 2007 ते 2012 पर्यंत अध्यक्ष होते. पूर्व तिमोर आशियातील सर्वात तरुण देशाच्या स्वातंत्र्याचा 20 वा वर्षापन दिन साजरा करत आहे.

मनसुख मांडविया जिनिव्हा येथे 75 व्या जागतिक आरोग्य संमेलनाला संबोधित करतात.

- आरोग्य मंत्री मनसुख मांडविया यांनी लस आणि औषधांपर्यंत न्याय्य प्रवेश देण्यासाठी एक मजबूत जागतिक पुरवठा साखळी तयार करण्याच्या गरजेवर भर दिला. मंत्री, जिनिव्हा येथे 75 व्या जागतिक आरोग्य संमेलनात बोलतांना, WHO ची लस आणि उपचार मंजूरी प्रक्रिया सुलभ करण्यासाठी आणि जागतिक आरोग्य सुरक्षा पायाभूत सुविधा अधिक मजबूत करण्यासाठी WHO ला बळकट करण्यासाठी वकिली केली. श्री मांडविया यांनी जागतिक आरोग्य सुरक्षा फ्रेमवर्क मजबूत करण्याच्या भारताच्या वचनबद्धतेची पुष्टी केली.

मंकीपॉक्सच्या रुग्णांसाठी क्वारंटाईन अनिवार्य करणारा बेल्जियम पहिला देश ठरला आहे.

- या आजाराची चार प्रकरणे समोर आल्यानंतर मंकीपॉक्स रुग्णांसाठी 21 दिवसांचे अलग ठेवणे अनिवार्य करणारा बेल्जियम हा पहिला देश ठरला आहे. बेल्जियमच्या आरोग्य अधिकाऱ्यांनी हा निर्णय घेतला, असे सौदी गॅझेटने बेल्जियम मीडियाचा हवाला देत वृत्त दिले आहे. बेल्जियन इन्स्टिट्यूट ऑफ ट्रॉपिकल मेडिसिनने म्हटले आहे की देशात मोठ्या प्रमाणात उद्रेक होण्याचा धोका कमी आहे.
- वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशनने नोंदवले की 12 वेगवेगळ्या देशांमध्ये एकूण 92 पुष्टी झालेल्या मंकीपॉक्सची प्रकरणे आहेत, 28 संशयित प्रकरणांची तपासणी सुरू आहे. सौदी गॅझेटने दिलेल्या वृत्तानुसार, यूके, पोर्तुगाल, स्वीडन, इटली, स्पेन, फ्रान्स, बेल्जियम, जर्मनी, अमेरिका, कॅनडा आणि ऑस्ट्रेलियामध्ये मंकीपॉक्सच्या प्रकरणांची पुष्टी झाली आहे.

WHO चे महासंचालक म्हणून टेड्रोस अधानोम गेब्रेयसस यांची पुन्हा नियुक्ती केली आहे.

- जागतिक आरोग्य संघटनेने 16 ऑगस्ट 2022 पासून दुसऱ्या टर्मसाठी WHO चे महासंचालक म्हणून टेड्रोस अधानोम गेब्रेयसस यांची पुन्हा नियुक्ती केली आहे. जिनिव्हा येथील 75 व्या जागतिक आरोग्य संमेलनादरम्यान त्यांची पुन्हा निवड झाली. ते एकमेव उमेदवार होते. डॉ टेड्रोस 2017 मध्ये पहिल्यांदा निवडून आले होते. WHO मध्ये सामील होण्यापूर्वी, डॉ टेड्रोस यांनी इथियोपियामध्ये परराष्ट्र व्यवहार मंत्री आणि आरोग्य मंत्री म्हणून काम केले होते.

UAE मध्ये आखाती देशात माकडपॉक्सची पहिली केस नोंदवली गेली.

- संयुक्त अरब अमिराती (UAE) हा मंकीपॉक्सची नोंद करणारा पहिला आखाती देश आहे. झेक प्रजासत्ताक आणि स्लोव्हेनिया हे प्रकरण उघड करणारे आफ्रिकेबाहेरील पहिले देश बनले आणि 18 इतर देशांमध्ये सामील झाले. हा आकडा आणखी वाढण्याचा अंदाज असला तरी, तज्ञांनी चेतावणी दिली आहे की सामान्य लोकांसाठी एकंदर धोका कमी आहे.

UNICEF-WHO ने सहाय्यक तंत्रज्ञानावरील पहिला जागतिक अहवाल प्रसिद्ध केला.

- जागतिक आरोग्य संघटना (WHO) आणि युनायटेड नेशन्स चिल्ड्रेन्स फंड (UNICEF) यांनी सहाय्यक तंत्रज्ञानावरील पहिला जागतिक अहवाल (GReAT) प्रसिद्ध केला आहे. युनिसेफच्या संशोधन कार्यालय - इनोसेन्टी यांच्या संयुक्त विद्यमाने तयार करण्यात आलेल्या या पेपरमध्ये सर्व मुलांसाठी सहाय्यक तंत्रज्ञानाचा प्रवेश वाढविण्यासाठी 10 महत्वाच्या कृती करण्यायोग्य सूचना, तसेच पुराव्यावर आधारित सर्वोत्तम सराव उदाहरणे समाविष्ट आहेत.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- शैक्षणिक संस्था, संशोधक, धोरणकर्ते, देणगीदार आणि अभ्यासक यांच्या नेटवर्कद्वारे, UNICEF ऑफिस ऑफ रिसर्च - Innocenti हे अपंग मुले आणि तरुणांचा आवाज वाढवण्यासाठी मुलांसाठी जागतिक संशोधन अजेंडा आणि प्लॅटफॉर्म स्थापन करण्यात आघाडीवर आहे.
- UNICEF च्या संशोधन कार्यालयाच्या मदतीने- Innocenti, UNICEF आणि WHO ने अहवालासोबत 11 विनामूल्य-अॅक्सेस पार्श्वभूमी पेपर्सची मालिका तयार केली.
- जगभरात, 2.5 अब्ज लोकांना सहाय्यक तंत्रज्ञानाची आवश्यकता आहे. अंदाजानुसार, 2050 पर्यंत लोकसंख्या 3.5 अब्ज लोकांपर्यंत वाढेल.
- सहाय्यक तंत्रज्ञानाच्या प्रवेशाच्या बाबतीत कमी आणि मध्यम उत्पन्न असलेले देश आणि उच्च उत्पन्न असलेले देश यांच्यातील अंतर त्रासदायक आहे.
- ज्यांना सहाय्यक तंत्रज्ञानाची गरज आहे त्यांच्यासाठी सहाय्यक तंत्रज्ञानाचा प्रवेश काही कमी आणि मध्यम-उत्पन्न असलेल्या देशांमध्ये 3% इतका कमी आहे, तर उच्च-उत्पन्न असलेल्या देशांमध्ये ते लक्षणीयरीत्या जास्त आहे, 90% पर्यंत लोक त्यांना सहाय्यक उपकरणे आणि सेवा प्राप्त करतात. आवश्यक.
- या परिस्थितीत सहाय्यक तंत्रज्ञानावरील WHO-UNICEF जागतिक अहवालाचा जगभरातील प्रभाव अभूतपूर्व असेल. सक्षम करणे सेटिंग्ज आणि सहाय्यक तंत्रज्ञान जागतिक अहवालात त्यांच्या मानवी हक्कांची जाणीव करून देण्यासाठी आवश्यक असलेल्या लोकांसाठी पूर्वतयारी म्हणून ओळखले गेले आहे

Paytm चे MD आणि CEO म्हणून विजय शेखर शर्मा यांची पुनर्नियुक्ती

- विजय शेखर शर्मा यांची पेटीएमचे व्यवस्थापकीय संचालक (MD) आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) म्हणून आणखी 5 वर्षांच्या कालावधीसाठी पुनर्नियुक्ती करण्यात आली आहे. त्यांचा कार्यकाळ 19 डिसेंबर 2022 ते 18 डिसेंबर 2027 पर्यंत असेल.

सलील पारेख यांची इन्फोसिसच्या एमडी आणि सीईओपदी पुनर्नियुक्ती

- IT प्रमुख Infosys ने जाहीर केले की त्यांच्या संचालक मंडळाने सलील एस. पारेख यांची कंपनीचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी आणि व्यवस्थापकीय संचालक (CEO आणि MD) म्हणून 1 जुलै 2022 पासून, 31 मार्च 2027 पर्यंत पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी पुनर्नियुक्ती केली आहे.
- सलील पारेख हे जानेवारी 2018 पासून इन्फोसिसचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी आणि व्यवस्थापकीय संचालक आहेत आणि गेल्या 4 वर्षांत त्यांनी इन्फोसिसचे यशस्वी नेतृत्व केले आहे. त्यांच्याकडे IT सेवा उद्योगातील तीस वर्षांपेक्षा जास्त जागतिक अनुभव आहे, ज्यामध्ये एंटरप्रायझेससाठी डिजिटल ट्रान्सफॉर्मेशन चालविण्याचा, व्यवसायात बदल घडवून आणणे आणि यशस्वी संपादने व्यवस्थापित करण्याचा मजबूत ट्रॅक रेकॉर्ड आहे.

पंतप्रधान मोदींनी IFS विवेक कुमार यांना त्यांचे नवीन खाजगी सचिव म्हणून नियुक्त केले आहे.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी IFS विवेक कुमार यांना त्यांचे नवीन खाजगी सचिव (PS) म्हणून नियुक्त केले आहे. मंत्रिमंडळ नियुक्ती समितीने विवेक कुमार यांची पंतप्रधान मोदींचे प्रेस सचिव म्हणून नामांकन स्वीकारले. विवेक कुमार हे पंतप्रधान कार्यालयाचे संचालक आहेत आणि 2004 च्या बॅचचे भारतीय परराष्ट्र सेवा (IFS) अधिकारी (PMO) आहेत.

- मंत्रिमंडळ नियुक्ती समितीने विवेक कुमार, IFS (2004) यांना पंतप्रधान कार्यालयातील संयुक्त सचिव स्तरावर PS ते PM म्हणून नियुक्त करण्यासाठी, वेतन मॅट्रिक्स स्तर 14 वर वेतनासह अर्ज मंजूर केला आहे.

खादी आयोगाचे प्रमुख विनय कुमार सक्सेना हे दिल्लीचे नवे उपराज्यपाल आहेत.

- विनय कुमार सक्सेना हे दिल्लीचे नवे नायब राज्यपाल असतील, अशी घोषणा राष्ट्रपती रामनाथ कोविंद यांच्या कार्यालयाने केली. भारताच्या राष्ट्रपतींनी श्री विनय कुमार सक्सेना यांना त्यांच्या कर्तव्याचा कार्यभार स्वीकारल्याच्या तारखेपासून दिल्लीच्या राष्ट्रीय राजधानी प्रदेशाचे नायब राज्यपाल म्हणून नियुक्त केल्याबद्दल आनंद झाला आहे. भारताच्या राष्ट्रपतींनी अनिल बैजल यांचा राष्ट्रीय राजधानी प्रदेश दिल्लीच्या उपराज्यपालपदाचा राजीनामा स्वीकारला आहे.

उत्तरप्रदेशचे ऊर्जा आणि शहरी विकास मंत्री अरविंद शर्मा यांनी SAMBHAV पोर्टल सुरू केले आहे.

- ऊर्जा आणि शहरी विकास मंत्री अरविंद शर्मा यांनी उत्तर प्रदेशमधील सार्वजनिक तक्रारींचे निवारण आणि कार्यक्रम आणि योजनांवर देखरेख ठेवण्यासाठी SAMBHAV (सिस्टिमिक अँडमिनिस्ट्रेशन मेकॅनिझम फॉर ब्रिंगिंग हॅप्पीनेस अँड व्हॅल्यू) पोर्टल सुरू केले आहे. हे पोर्टल, लॉगिन आयडी प्रदान केलेल्या अधिकाऱ्यांना लोकांकडून प्राप्त झालेल्या तक्रारींचे ध्वजांकन करण्यासाठी एक व्यासपीठ म्हणून काम करेल. अधिकाऱ्यांना त्यांचा प्रतिसाद आणि कारवाईचा अहवाल (एटीआर) द्यावा लागेल.

SAMBHAV पोर्टल बद्दल:

- "संभव हे एक मल्टी-मॉडल प्लॅटफॉर्म आहे जे सार्वजनिक तक्रारींचे जलद आणि प्रभावीपणे निपटारा करण्यासाठी आणि चांगले प्रशासन प्रदान करण्यासाठी आणि सार्वजनिक सेवा वितरण पारदर्शक आणि उत्तरदायी बनवण्यासाठी सुरू करण्यात आले आहे.
- ज्यांना लॉगिन आयडी प्रदान करण्यात आले आहे अशा अधिकाऱ्यांना लोकांकडून आलेल्या तक्रारींची दखल घेण्यासाठी SAMBHAV माहिती आणि संप्रेषण तंत्रज्ञान (ICT) व्यासपीठ म्हणून काम करेल.
- अधिकाऱ्यांनी संबंधित मुद्द्यांवर त्यांचा प्रतिसाद आणि कृती अहवाल देणे आवश्यक आहे. या पोर्टलवर अधिकाऱ्यांशी संवाद साधण्यासाठी व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंग आणि टेलिकॉन्फरन्सिंगची सुविधाही असेल.

J&K चा पहिला राष्ट्रीय चित्रपट महोत्सव, DIPR आणि NFDC यांनी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.

- जम्मू आणि काश्मीरचा राष्ट्रीय चित्रपट महोत्सव जवळ येत आहे, जम्मू आणि काश्मीरच्या माहिती आणि जनसंपर्क विभागाने राष्ट्रीय चित्रपट विकास महामंडळ लिमिटेडसोबत सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली. या सामंजस्य करारावर श्री. अक्षय लाबू, संचालक, माहिती आणि जनसंपर्क विभाग, जम्मू आणि काश्मीर आणि श्री डी. रामकृष्णन, महाव्यवस्थापक, एनएफडीसी, श्री नितीश्वर कुमार, उपराज्यपालांचे प्रधान सचिव यांच्या उपस्थितीत स्वाक्षरी करण्यात आली.

JSW One Platforms ने गौरव सचदेवा यांची CEO म्हणून नियुक्ती केली.

- JSW समूहाने गौरव सचदेवा यांची JSW One Platforms च्या CEO म्हणून नियुक्ती केली आहे, जो समूहाचा एक ई-कॉमर्स उपक्रम आहे. त्यांनी JSW व्हेचर्समधील त्यांच्या भूमिकेतून संक्रमण केले आहे जिथे त्यांनी फंडासाठी उद्यम भांडवल गुंतवणुकीचे नेतृत्व केले. JSW One Platforms चे CEO म्हणून आपल्या भूमिकेत, सचदेवा JSW समूहाच्या विश्वासार्हता आणि प्रमाणाद्वारे समर्थित एक चपळ संस्था तयार करण्याचे उद्दिष्ट ठेवतील जे देशातील एमएसएमई उत्पादन आणि बांधकामासाठी स्टील आणि इतर उत्पादनांची खरेदी आणि विक्री सुलभ करेल.

केंद्रीय आरोग्य सचिव, राजेश भूषण यांची 75 व्या जागतिक आरोग्य सभा (WHA) मध्ये समिती B चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- केंद्रीय आरोग्य सचिव, राजेश भूषण यांची 75 व्या जागतिक आरोग्य सभा (WHA) मध्ये समिती B चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. समिती बी प्रामुख्याने जागतिक आरोग्य संघटनेच्या (WHO) प्रशासकीय आणि आर्थिक बाबींवर चर्चा करते. दरवर्षी, जागतिक आरोग्य असेंब्लीकडे आरोग्यविषयक आव्हाने आणि पुनरावलोकनासाठी प्रतिसादांची एक लांब आणि गुंतागुंतीची यादी असते आणि असेंब्लीचे कामकाज दोन (A आणि B) समित्यांद्वारे केले जाते.

समिती अ बद्दल:

- तांत्रिक आणि आरोग्यविषयक बाबींवर चर्चा करण्यासाठी समिती अ. 75 व्या WHA दरम्यान चर्चा करण्यासाठी गंभीर मुद्द्यांची यादी केली आहे ज्यात साथीची तयारी आणि प्रतिसाद, आंतरराष्ट्रीय आरोग्य नियम 2005 मध्ये सुधारणा, आरोग्य आपत्कालीन परिस्थितीत WHO काम, HIV, TB, व्हायरल हेपेटायटीस आणि पोलिओचे निर्मूलन, लसीकरण अजेंडा 2030, संसर्ग यासाठी जागतिक धोरण. प्रतिबंध आणि नियंत्रण आणि आरोग्यासाठी मानवी संसाधने इ.

समिती बी बद्दल:

- समिती बी अनेक महत्त्वाच्या मुद्द्यांवर चर्चा करेल आणि अहवाल तयार करेल ज्यात पूर्व जेरुसलेम आणि व्याप्त सीरियन गोलानसह व्याप्त पॅलेस्टिनी प्रदेशातील आरोग्य परिस्थिती, WHO चे 2022-23 वर्षाचे बजेट, लैंगिक शोषण रोखणे, WHO सुधारणा जागतिक धोरण. आणि सार्वजनिक आरोग्य, नवकल्पना आणि बौद्धिक संपदा, WHO चा लेखापरीक्षण अहवाल, सार्वजनिक आरोग्य, नवोपक्रम आणि बौद्धिक संपदा आणि आंतरसरकारी संस्थांच्या समस्यांवरील कृतीची योजना आणि जागतिक धोरण आखणे.

टोकियो कांस्यपदक विजेती लोव्हलिना बोगोहेन यांची IBA च्या ऍथलीट्स समितीच्या अध्यक्षपदी निवड झाली आहे.

- टोकियो कांस्यपदक विजेती, लोव्हलिना बोगोहेन यांची IBA च्या ऍथलीट्स समितीच्या अध्यक्षपदी निवड झाली. इंटरनॅशनल बॉक्सिंग असोसिएशन (IBA) ने जाहीर केले की भारतीय बॉक्सर आणि टोकियो ऑलिम्पिक कांस्यपदक विजेती लोव्हलिना बोरगोहेन हिला 2022 महिला जागतिक चॅम्पियनशिपमध्ये झालेल्या निवडणुकीत सर्वाधिक मते मिळाली आहेत आणि अशा प्रकारे तिची बोर्डवर अध्यक्ष आणि IBA च्या ऍथलीट्स समितीचे संचालक मतदान सदस्य म्हणून निवड झाली आहे.

न्यायमूर्ती मोहंती यांच्याकडे लोकपाल अध्यक्षपदाचा अतिरिक्त कार्यभार

- न्यायमूर्ती पिनाकी चंद्र घोष यांचा लोकपाल प्रमुख म्हणून कार्यकाळ पूर्ण झाल्यानंतर राष्ट्रपती राम नाथ कोविंद यांनी न्यायमूर्ती प्रदीपकुमार मोहंती यांच्याकडे लोकपाल अध्यक्षपदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपवला आहे. सध्या लोकपालमध्ये सहा सदस्य आहेत. राष्ट्रपती राम नाथ कोविंद यांनी 23 मार्च 2019 रोजी न्यायमूर्ती घोष यांना लोकपाल अध्यक्षपदाची शपथ दिली.

अर्थव्यवस्था बातम्या

ICICI बँकेने MSME साठी भारताची 'ओपन-ऑल-ऑल' डिजिटल इकोसिस्टम लॉंच केली.

- ICICI बँकेने देशातील सर्व सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योगांसाठी (MSME) भारतातील पहिली 'ओपन-ऑल-सर्वासाठी' सर्वसमावेशक डिजिटल इकोसिस्टम लॉंच केली आहे, जी इतर बँकांचे ग्राहक देखील वापरू शकतात. InstaBIZ अॅपवर डिजिटल सोल्यूशन्सचे फायदे कोणीही वापरू शकतात. इतर बँकांचे एमएसएमई ग्राहक अॅपमध्ये 'अतिथी' म्हणून लॉग इन करून अनेक सेवांचा लाभ घेऊ शकतात.

एअरटेल स्टार्टअप ऍक्सिलरेटर प्रोग्राम अंतर्गत, भारती एअरटेल Cnergiee टेक्नॉलॉजीमध्ये 7% इक्विटी खरेदी करते.

- Bharti Airtel, भारतातील दुसऱ्या क्रमांकाची दूरसंचार ऑपरेटर, ने घोषणा केली की Airtel Startup Accelerator Program ने क्लाउड-आधारित नेटवर्किंग सोल्यूशन्स फर्म Cnergiee Technologies मध्ये 7% गुंतवणूक मिळवली आहे. Cnergiee, नवी मुंबई येथे स्थित, सर्व प्रकारच्या उद्योगांसाठी क्लाउड-आधारित व्यापक नेटवर्किंग सोल्यूशन्समध्ये माहिर आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- टेलकोने प्री-मनी एंटरप्राइझ मूल्यांकनावर व्याज खरेदी केले ज्यावर परस्पर सहमती होती, परंतु गोपनीयतेच्या चिंतेमुळे हा आकडा उघड केला गेला नाही.
- एअरटेलने एका निवेदनात म्हटले आहे की, स्टेक खरेदीमुळे लहान आणि मध्यम व्यवसायांसाठी (SMB) त्यांच्या क्लाउड-आधारित ऍप्लिकेशन्सच्या संक्रमणास गती देण्याच्या उद्देशाने NaaS ऑफर मजबूत करण्यास अनुमती मिळेल.
- नवी मुंबईस्थित व्यवसायाने नेटवर्क-एज-ए-सर्व्हिस (NaaS) साठी 5G- तयार सॉफ्टवेअर टूल्सचा एक संच तयार केला आहे जो शून्य-टच सेवा तरतूद, मध्यवर्ती रिमोट मॉनिटरिंग आणि कनेक्ट केलेल्या सर्व उपकरणांचे व्यवस्थापन सक्षम करण्यासाठी वाढवला जाऊ शकतो.

RBI ने KCC च्या अल्प-मुदतीच्या कृषी कर्ज योजनेत भाग घेणाऱ्या बँकांसाठीचे नियम बदलले.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने मागील आर्थिक वर्षात किसान क्रेडिट कार्ड (KCC) द्वारे अल्प-मुदतीच्या पीक क्रेडिट योजनेअंतर्गत शेतकऱ्यांना दिलेल्या व्याज अनुदानाच्या रकमेवर दावा करण्यासाठी बँकांचे नियम बदलले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने एका परिपत्रकात जाहीर केले की 2021-22 या आर्थिक वर्षातील प्रलंबित दावे 30 जून 2023 पर्यंत सबमित केले जाऊ शकतात आणि ते वैधानिक लेखा परीक्षकांकडून "सत्य आणि बरोबर" म्हणून प्रमाणित केले जाणे आवश्यक आहे.
- 7% वार्षिक व्याज दराने 3 लाख रुपयांपर्यंतचे अल्पकालीन पीक कर्ज असलेल्या शेतकऱ्यांना मदत करण्यासाठी सरकार बँकांना 2% वार्षिक व्याज अनुदान देते.
- जे शेतकरी त्यांच्या कर्जाची वेळेवर परतफेड करतील त्यांना अतिरिक्त 3% व्याज अनुदान मिळेल. या शेतकऱ्यांसाठी प्रभावी व्याजदर 4% आहे.

अकाउंट एग्रीगेटर फ्रेमवर्कवर थेट जाणारी युनियन बँक ही सार्वजनिक क्षेत्रातील पहिली बँक ठरली आहे.

- अकाउंट एग्रीगेटर (AA) इकोसिस्टमवर थेट जाणारी युनियन बँक ऑफ इंडिया ही सार्वजनिक क्षेत्रातील पहिली बँक बनली आहे. फ्रेमवर्क नियमन केलेल्या संस्थांमध्ये रिअल-टाइम आधारावर आर्थिक माहितीची देवाणघेवाण सुलभ करते. वित्तीय माहिती प्रदाते (FIP) आणि वित्तीय माहिती वापरकर्ते (FIUs) यांच्यातील डेटाचा प्रवाह सक्षम करण्यासाठी भारतीय रिझर्व्ह बँकेकडून AAs परवानाकृत आहेत.

वस्तू आणि सेवा कर (GST) संकलन एप्रिलमध्ये 1.68 लाख कोटी रुपयांच्या सर्वकालीन उच्चांकावर पोहोचले.

- वस्तू आणि सेवा कर (GST) संकलन एप्रिलमध्ये 1.68 लाख कोटी रुपयांच्या सर्वकालीन उच्चांकावर पोहोचले, जे अनेक अडचणी आणि चांगले कर अनुपालन असूनही मजबूत आर्थिक क्रियाकलाप दर्शवते. एप्रिलचा आकडा मागील वर्षीच्या तुलनेत 20% वाढला आहे आणि या वर्षीच्या मार्चमधील 1.42 लाख कोटी रुपयांच्या आधीच्या सर्वोच्च पेक्षा 25,000 कोटींनी अधिक आहे.

मागील महिन्यांच्या GST संकलनाची यादी

- मार्च 2022:** 1.42 लाख कोटी रुपये
- फेब्रुवारी 2022:** 1.33 लाख कोटी रुपये
- जानेवारी 2022:** 1.37 लाख कोटी रुपये
- डिसेंबर 2022:** 1.29 लाख कोटी रुपये
- नोव्हेंबर 2022:** 1.31 लाख कोटी रुपये

एचडीएफसी लाइफ युनायटेड नेशन्समध्ये signatory म्हणून सामील झाली.

- एचडीएफसी लाइफ दीर्घकालीन मूल्य निर्मिती आणि शाश्वत वाढीसाठी आपली वचनबद्धता दाखवून, जबाबदार गुंतवणुकीसाठी UN-समर्थित तत्वांमध्ये (PRI) सामील झाली आहे. एचडीएफसी लाइफ जबाबदार गुंतवणूक तत्वांना (आरआय) समर्पित आहे. समूहाला असे वाटते की पॉलिसीधारकांसाठी सक्रिय मालमत्ता व्यवस्थापक म्हणून त्यांचे नैतिक कर्तव्य आहे ज्यांनी दीर्घकाळात जास्तीत जास्त जोखीम समायोजित परतावा देण्यासाठी त्यांचा निधी HDFC लाइफकडे सोपविला आहे.

- गुंतवणुकीच्या निर्णयांसाठी RI दृष्टिकोन वापरून हे उद्दिष्ट साध्य केले जाऊ शकते, ज्यामध्ये मुख्य कारभारी तत्त्वे आणि आर्थिक मापदंड आणि संभावनाव्यतिरिक्त पर्यावरण, सामाजिक आणि प्रशासन (ESG) विचारांचा समावेश आहे.

प्रोजेक्ट WAVE अंतर्गत, इंडियन बँकेने पूर्व-मंजूर वैयक्तिक कर्ज सुरू केले आहे.

- सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक, इंडियन बँकेने प्रोजेक्ट WAVE अंतर्गत पूर्व-मंजूर वैयक्तिक कर्ज उत्पादन सादर केले आहे. चेन्नईस्थित बँकेने जानेवारी 2022 मध्ये वर्ल्ड ऑफ अँडव्हान्स व्हर्च्युअल एक्सपिरिअन्स, WAVE डिजिटल ट्रान्सफॉर्मेशन प्रोजेक्टची घोषणा केली, ज्याचे पहिले डिजिटल उत्पादन, प्री-अॅप्लूड पर्सनल लोन (PAPL) सादर केले आहे, जे ग्राहकांना जलद कर्ज वितरणासह देऊ इच्छिते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- त्यांनी वर्षाच्या सुरुवातीला WAVE या प्रकल्पाद्वारे इंडियन बँकेत डिजिटल बदलाच्या युगात प्रवेश करण्यासाठी आपली वचनबद्धता घोषित केली. त्यांनी त्यांचे पहिले PAPL उत्पादन सुरू केले, जे फक्त इंटरनेट आउटलेट्सद्वारे उपलब्ध असेल.
- ही सेवा सध्याच्या ग्राहकांना देऊ केली जाते ज्यांच्याकडे नियमित उत्पन्न आणि पेन्शन खाती आहेत, तसेच PAPL कर्ज उत्पादने, आणि मोबाइल ऍप्लिकेशन, बँकेची वेबसाइट आणि इंटरनेट बँकिंगद्वारे प्रवेश केला जाऊ शकतो.
- कर्जावर दहा टक्के वार्षिक व्याजदर असेल आणि कोणतेही फोरक्लोजर फी नाही.
- भारतीय बँक 24 ते 48 महिन्यांपर्यंत कर्जाचा कालावधी निवडण्याचा पर्याय आणि दंडाशिवाय कर्ज वेळेपूर्वी बंद करण्याच्या क्षमतेसह, देशांतर्गत बाजारात उपलब्ध असलेल्या सर्वोत्तम परिस्थितीत कर्ज देत आहे.

IRDAI ने BFSI कंपन्यांमध्ये विमाधारकांची कमाल गुंतवणूक मर्यादा त्यांच्या मालमत्तेच्या 25% वरून 30% पर्यंत वाढवली आहे.

- भारतीय विमा नियामक आणि विकास प्राधिकरण (IRDAI) ने बँकिंग, वित्तीय सेवा आणि विमा (BFSI) कंपन्यांमध्ये विमाधारकांची कमाल गुंतवणूक मर्यादा त्यांच्या मालमत्तेच्या 25% वरून 30% पर्यंत वाढवली आहे. IRDAI च्या गुंतवणूक नियमावली, 2016 मधील सर्वात अलीकडील बदलांनुसार, आर्थिक आणि विमा क्रियांची मर्यादा आता सर्व विमा कंपन्यांसाठी गुंतवणूक मालमत्तेच्या 30 टक्के असेल. यामध्ये होम फायनान्स कंपन्या आणि इन्फ्रास्ट्रक्चर फायनान्स कंपन्यांमधील गुंतवणुकीचा समावेश असेल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- तज्ञांचा असा विश्वास आहे की नियामकांच्या वाढीमुळे विमा कंपन्यांना त्यांचे आर्थिक आणि विमा एक्सपोजर व्यापक भारतीय बाजार निर्देशांकांच्या जवळ आणण्यात मदत होईल.
- वित्तीय सेवा संस्था, ज्यात लक्षणीय बँका, नॉन-बँकिंग वित्तीय संस्था (NBFCs) आणि विमा कंपन्यांचा समावेश आहे, यांचे सध्याचे वजन अंदाजे 35 टक्के आहे.
- बजाज अलियान्स लाइफ इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेडचे मुख्य गुंतवणूक अधिकारी संपत रेड्डी यांच्या मते, व्यापक भारतीय बाजार निर्देशांकांमध्ये वित्तीय आणि विमा कंपन्यांचे वजन गेल्या काही वर्षांत सातत्याने वाढले आहे.
- विमा कंपन्या, रेड्डी यांच्या मते, IRDAI च्या दृष्टिकोनाचा परिणाम म्हणून विविध प्रकारच्या समभागांच्या अधिक विस्तृत श्रेणीचे मालक बनू शकतील.

- इन्शुरटेक स्टार्टअप, Zopper चे सह-संस्थापक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी मयंक गुप्ता यांच्या म्हणण्यानुसार, गुंतवणुकीच्या मालमत्तेची मर्यादा 25% वरून 30% पर्यंत वाढवणे हे विमा कंपन्यांसाठी एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे.

भारताला निओबँक ओपन म्हणून 100 वे युनिकॉर्न स्टार्टअप मिळाले.

- निओबँकिंग फिनटेक पोर्टल, "ओपन" ने त्याचे मूल्य एक अब्ज डॉलर्सपेक्षा जास्त करण्यासाठी नवीन भांडवल उभारले तेव्हा भारताला त्याचे 100 वे युनिकॉर्न मिळाले. पाच वर्षीय बेंगळूरुस्थित निओबँकेने IIFL, सिंगापूरची राज्य होलिंग कंपनी टेमासेक, अमेरिकन इन्व्हेस्टमेंट फर्म टायगर ग्लोबल आणि आणखी एक भारतीय फर्म 3one4 कॅपिटल यांच्याकडून सीरिज डी फंडिंग फेरीत \$50 मिलियन जमा केले. यामुळे त्याचे मूल्यांकन \$1 अब्जचा टप्पा ओलांडण्यास मदत झाली.

RBI मॉनेटरी पॉलिसी: RBI ने रेपो रेट 40 bps ने वाढवून 4.40 टक्के केला.

- चलनविषयक धोरण समितीच्या अनियोजित बैठकीत, मध्यवर्ती बँकेने, तथापि, अनुकूल चलनविषयक धोरण कायम ठेवले. आरबीआयच्या अचानक हालचालीमुळे - ऑगस्ट 2018 नंतरची पहिली वाढ - बँकिंग प्रणालीमध्ये व्याजदर वाढवण्याची अपेक्षा आहे. घर, वाहन आणि इतर वैयक्तिक आणि कॉर्पोरेट कर्जावरील समान मासिक हप्ते (EMIs) वाढवण्याची शक्यता आहे. ठेवीचे दर, मुख्यत्वे निश्चित मुदतीचे दर देखील वाढणार आहेत.
- एमपीसीच्या सर्व सहा सदस्यांनी अनुकूल भूमिका कायम ठेवत दरवाढीच्या बाजूने एकमताने मतदान केले. RBI गव्हर्नर शक्तीकांत दास यांनी सांगितले की, वाढती महागाई, भू-राजकीय तणाव, कच्च्या तेलाच्या उच्च किंमती आणि जागतिक स्तरावर वस्तूंचा तुटवडा यामुळे भारतीय अर्थव्यवस्थेवर परिणाम झाला आहे.

RBI बोर्डाने मंजूर केलेल्या मौद्रिक धोरण समितीचे पदसिद्ध सदस्य म्हणून राजीव रंजन नामांकन

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या केंद्रीय संचालक मंडळाची 595 वी बैठक झाली. RBI च्या म्हणण्यानुसार RBI गव्हर्नर शक्तीकांत दास यांच्या अध्यक्षतेखाली व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे बैठक झाली. बोर्डाने कार्यकारी संचालक डॉ. राजीव रंजन यांची चलनविषयक धोरण समितीवर पदसिद्ध सदस्य म्हणून नियुक्तीला मान्यता दिली. रंजन यांनी मृदुल सगर यांची जागा घेतली, जे 30 एप्रिल रोजी निवृत्त झाले. रंजन हे एमपीसीचे तिसरे (पदसिद्ध) अंतर्गत सदस्य आहेत.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- या बैठकीत डेप्युटी गव्हर्नर आणि केंद्रीय बोर्डचे इतर संचालक तसेच आर्थिक व्यवहार विभागाचे सचिव अजय सेठ यांचा समावेश होता.
- गेल्या तीन महिन्यांपासून 6% च्या उद्दिष्टापेक्षा जिद्दीने राहिलेल्या महागाईला मर्यादित ठेवण्यासाठी एका अनिश्चित MPC बैठकीनंतर RBI ने बेंचमार्क कर्ज दर 40 बेस पॉइंट्स (bps) ने वाढवून 4.40 टक्के केला.
- बँकिंग प्रणालीतून 87,000 कोटी रुपयांची तरलता काढून टाकण्यासाठी, RBI गव्हर्नर शक्तीकांत दास यांच्या नेतृत्वाखालील चलनविषयक धोरण समितीने (MPC) ठेवीची टक्केवारी वाढवली आहे ज्यात बँकांना रोख राखीव राखीव ठेवण्यासाठी 50 बेसिस पॉइंट्सने 4.5 टक्के करणे आवश्यक आहे.
- CRR वाढ 21 मे पासून लागू होईल.

RBI ने Equitas Holdings आणि Equitas SFB च्या विलीनीकरणाला मान्यता दिली.

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेने इक्विटस स्मॉल फायनान्स बँक आणि तिची मूळ कंपनी Equitas Holdings Ltd च्या विलीनीकरण योजनेला काही निर्बंधांच्या अधीन राहून होकार दिला आहे. आरबीआयचा ना हरकत स्टिंगसह येतो. RBI स्मॉल फायनान्स बँक नियमांचे पालन करण्यासाठी हे विलीनीकरण केले जात आहे, ज्यासाठी प्रवर्तकाने SFB च्या स्टार्ट-अप (स्मॉल फायनान्स बँक) च्या पाच वर्षांच्या आत उपकंपनीतील आपला हिस्सा 40% पर्यंत कमी करणे आवश्यक आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- SFB चे इक्विटी शेअर्स SFB ची निव्वळ संपत्ती रु. 500 कोटी पोहोचल्याच्या तारखेपासून तीन वर्षांच्या आत SFBs साठी जून 2016 मध्ये निर्धारित केलेल्या RBI आवश्यकतांनुसार आणि खाजगी क्षेत्रातील SFB ला परवाना देण्यासाठी मार्गदर्शक तत्वांनुसार, मान्यताप्राप्त स्टॉक एक्स्चेंजवर सूचीबद्ध केले जावे.
- ESFB च्या बाबतीत सूचीबद्ध करण्याची लागू तारीख 4 सप्टेंबर 2019 होती. याने बँकिंग क्रियाकलाप सुरू केले, तथापि, 500 कोटींहून अधिक निव्वळ संपत्तीसह.
- 2 नोव्हेंबर 2020 पासून सुरू होणाऱ्या एक्स्चेंजेसवर IPO आणि ESFB शेअर्सच्या ट्रेडिंगद्वारे सूचीच्या आवश्यकतांचे पालन केले गेले.
- तिसरा निकष असा आहे की जर प्रवर्तकाकडे 40% पेक्षा जास्त उपकंपनी असेल, तर ती गुंतवणुकीत आणली पाहिजे.
- दुसरा निकष असा आहे की जर प्रवर्तकाकडे 40% पेक्षा जास्त उपकंपनी असेल, तर त्याने किंवा तिने बँकिंग ऑपरेशन्स सुरू केल्यानंतर पाच वर्षांच्या आत त्याची मालकी 40% पर्यंत कमी केली पाहिजे. प्रश्नातील दिवस 4 सप्टेंबर 2021 आहे.
- विलीनीकरणाच्या उद्देशाने ना-हरकत पत्र देण्याच्या RBI च्या अटींमध्ये योजनेच्या अंमलबजावणीपूर्वी EHL च्या त्याच्या उपकंपनी, Equitas Technologies मधील हिस्सेदारीची विल्हेवाट लावणे समाविष्ट आहे.
- याव्यतिरिक्त, कार्यक्रम प्रभावी होण्यापूर्वी, Equitas SFB ला Equitas Development Initiatives Trust (EDIT) आणि Equitas Healthcare Foundation (EHF) ला त्यांच्या छत्राखाली आणण्यासाठी RBI ची मान्यता घ्यावी लागेल.

इंडियन बँकेने डिजिटल ब्रोकिंग सोल्युशन 'ई-ब्रोकिंग' लाँच केले

- इंडियन बँक, सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक, तिच्या ग्राहक उत्पादनांच्या सर्वसमावेशक डिजिटलायझेशनच्या दिशेने एक धोरणात्मक पाऊल म्हणून डिजिटल ब्रोकिंग सोल्युशन - 'ई-ब्रोकिंग' सादर केले आहे. ई-ब्रोकिंग, एक त्वरित आणि पेपरलेस डिमॅट आणि ट्रेडिंग खाते उघडण्याची सेवा, आता बँकेच्या मोबाईल बँकिंग ॲप, IndOASIS द्वारे उपलब्ध आहे. बँकेच्या आर्थिक तंत्रज्ञान भागीदार Fisdом च्या सहकार्याने हे उत्पादन सादर करण्यात आले.

ठळक मुद्दे:

- ई-ब्रोकिंग उपक्रम बँकेला CASA (चालू खाते बचत खाते) वाढविण्यात मदत करेल.
- हा उपक्रम ग्राहकांना चालू असलेल्या भारतीय आयुर्विमा महामंडळ (LIC) इनिशियल पब्लिक ऑफरिंग (IPO) मध्ये प्रभावीपणे गुंतवणूक करण्यास सक्षम करतो.

- IndOASIS, बँकेचे मोबाइल बँकिंग App, वापरकर्त्यांना डीमॅट आणि ट्रेडिंग खाते उघडण्यापासून ते दुय्यम बाजारपेठेतील संशोधन-आधारित गुंतवणुकीद्वारे समर्थित कमी ब्रोकिंग सेवा, इक्विटी, फ्युचर्स, पर्याय आणि प्रारंभिक सार्वजनिक ऑफरसह एक एकीकृत अनुभव प्रदान करेल.

SEBI ने ESG-संबंधित बाबींसाठी सल्लागार समिती स्थापन केली.

- सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (SEBI) ने सिक्युरिटीज मार्केटमधील पर्यावरण, सामाजिक आणि प्रशासन (ESG) संबंधित बाबींवर सल्ला देण्यासाठी एक समिती स्थापन केली आहे. एचडीएफसी म्युच्युअल फंडाचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी (सीईओ) नवनीत मुनोत या समितीचे अध्यक्ष असतील.

इतर सदस्य:

- त्यात टाटा केमिकल्सचे एमडी आणि सीईओ, एनटीपीसीचे कार्यकारी संचालक सी शिव कुमार, Axis बँकेचे मुख्य जोखीम अधिकारी अमित तलगेरी, सिप्लाचे ईएसजी प्रमुख शरद कलघटगी, संस्थात्मक गुंतवणूकदार सल्लागार सेवा, अमित टंडन, संस्थात्मक गुंतवणूकदार सल्लागार सेवा, जेएन गुप्ता, संस्थापक आणि एमडी यांचा समावेश आहे. स्टेकहोल्डर्स एम्पावरमेंट सर्व्हिसेस, रमा पटेल, डायरेक्टर क्रिसिल रेटिंग्स आणि रामनाथ.

LIC IPO च्या शेवटच्या दिवशी, एकूण सबस्क्रिप्शन 2.95 पट

- बिडिंगच्या शेवटच्या दिवशी, देशातील सर्वात मोठ्या लाइफ इन्शुरन्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडियाच्या (LIC) IPO ला विक्रीवरील समभागांपेक्षा 2.95 पट जास्त मागणी दिसून आली, एकूण 43,933 कोटी रुपयांच्या बोली निर्माण झाल्या.
- घरगुती गुंतवणूकदार, मुख्यतः किरकोळ, वर्गणीचे प्राथमिक चालक होते. IPO ला 7.33 दशलक्ष किरकोळ गुंतवणूकदारांचे अर्ज प्राप्त झाले, ज्याने 2008 मध्ये रिलायन्स पॉवरने सेट केलेला 4.8 दशलक्षचा पूर्वीचा विक्रम मोडीत काढला.

HDFC बँकेने 'एक्सप्रेस कार लोन' इंडस्ट्रीतील पहिले डिजिटल नवीन कार लोन लॉन्च केले.

- एचडीएफसी बँकेने, एक खाजगी क्षेत्रातील कर्जदार, 30-मिनटांचे 'एक्सप्रेस कार लोन' सादर केले आहे, जे विद्यमान आणि गैर-ग्राहकांसाठी एक एंड-टू-एंड डिजिटल नवीन कार कर्ज समाधान आहे. बँकेने संपूर्ण भारतातील ऑटोमोबाईल डीलर्ससोबत कर्ज देण्याचे अर्ज एकत्रित केले आहेत. हा उद्योगाचा पहिला ऑटोमोटिव्ह कर्ज देण्याचा अनुभव आहे आणि त्यामुळे भारतात ऑटोमोबाईल वित्तपुरवठा करण्याच्या पद्धतीत बदल होण्याची अपेक्षा आहे.

'एक्सप्रेस कार लोन'चे प्रमुख मुद्दे:

- ही सुविधा बँकेच्या सर्व शाखा, डीलरशिप आणि अखेरीस, थर्ड-पार्टी एग्रीगेटर प्लॅटफॉर्मवर दिली जाईल.
- कार खरेदीदारांसाठी हा सर्वसमावेशक, जलद, अधिक सोयीस्कर आणि सर्वसमावेशक डिजिटल प्रवास ऑटोमोबाईल खरेदी प्रक्रिया सुलभ करेल आणि संपूर्ण भारतामध्ये विशेषतः निमशहरी आणि ग्रामीण भागात कार विक्रीला चालना देईल.
- त्याने भारतभरातील वाहन विक्रेत्यांसोबत कर्ज देण्याचा अर्ज समाकलित केल्याने, 20%-30% ग्राहकांनी रु. 20 लाख पर्यंतची ही कर्ज सुविधा वापरण्याची अपेक्षा केली आहे.
- सध्या, ही सुविधा फक्त चारचाकी वाहनांसाठी उपलब्ध आहे, आणि हळूहळू दुचाकी कर्जाचा समावेश करण्यासाठी ती वाढवली जाईल.

UPI ने एप्रिल 2022 मध्ये रु. 9.83 ट्रिलियनचे विक्रमी 5.58 अब्ज व्यवहार केले.

- नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) च्या मते, युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI), भारताचा प्रमुख डिजिटल पेमेंट प्लॅटफॉर्म, एप्रिल 2022 मध्ये 9.83 ट्रिलियन रुपयांचे 5.58 अब्ज (bn) व्यवहार नोंदवले गेले आहेत. आतापर्यंत नोंदवलेल्या व्यवहारांची ही सर्वाधिक संख्या आहे. UPI द्वारे. मासिक UPI ने मार्च 2022 मध्ये रु. 9.6 ट्रिलियन किमतीच्या 5.4 अब्ज व्यवहारांमधून 3.33% वाढ नोंदवली आहे.

महसुली तूट अनुदान म्हणून भारत सरकार 14 राज्यांना 7,183.42 कोटी रुपये जारी केले.

- केंद्र सरकारने आंध्र प्रदेश, पश्चिम बंगाल, राजस्थान, पंजाब, आसाम आणि केरळसह 14 राज्यांना महसूल तूट अनुदान म्हणून 7,183.42 कोटी रुपये जारी केले आहेत. अर्थ मंत्रालयाच्या व्यय विभागाने पैसे जारी केले. राज्यांना देण्यात येणाऱ्या पोस्ट डिव्होल्यूशन रव्हेंस्यू डेफिसिट (PDRD) अनुदानाचा हा दुसरा मासिक हप्ता आहे. पंधराव्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार हे अनुदान देण्यात आले आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- पंधराव्या वित्त आयोगाने राज्यांना पोस्ट डिव्होल्यूशन रव्हेंस्यू डेफिसिट (PDRD) अनुदानाची शिफारस केली. भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 275 अंतर्गत पोस्ट डिव्होल्यूशन रव्हेंस्यू डेफिसिट (PDRD) अनुदान दिले जाते.
- पंधराव्या वित्त आयोगाने 2022-23 या आर्थिक वर्षासाठी 14 राज्यांना एकूण 86,201 कोटी रुपयांच्या पोस्ट डिव्होल्यूशन रव्हेंस्यू डेफिसिट (PDRD) अनुदानाची शिफारस केली आहे.
- खर्च विभाग (वित्त मंत्रालय) शिफारस केलेल्या राज्यांना 12 समान मासिक हप्त्यांमध्ये (EMIs) अनुदान जारी करेल. नुकत्याच जाहीर झालेल्या, 2022-23 मध्ये राज्यांना जारी करण्यात आलेल्या महसूल तूट अनुदानाची एकूण रक्कम 14,366.84 कोटी रुपयांवर गेली आहे.

ICICI बँकेने युनायटेड किंगडममधील सेंटेंडर बँकेसोबत भागीदारी केली.

- भारतातील खाजगी क्षेत्रातील सर्वात मोठ्या बँकांपैकी एक असलेल्या ICICI बँकेने युनायटेड किंगडममधील Santander Bank सोबत भागीदारी स्थापन केली, ज्याचा उद्देश दोन्ही देशांमध्ये कार्यरत व्यवसायांसाठी बँकिंग सुलभ करणे आहे. ICICI आणि Santander UK Plc यांनी भारत -यूके कॉरिडॉरसह कार्यरत कॉर्पोरेट ग्राहकांच्या आर्थिक सेवा गरजा पूर्ण करण्यासाठी बँकांमधील भागीदारीची चौकट तयार करण्यासाठी मुंबईत एक सामंजस्य करार केला.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- ICICI बँकेने सांगितले की ते व्यापार, क्रॉस-बॉर्डर पेमेंट्स, पुरवठा साखळी, ट्रेझरी सोल्युशन्स आणि रिटेल बँकिंगमध्ये भारतामध्ये कार्यरत असलेल्या यूके कॉर्पोरेट्सना बँकिंग सोल्युशन्स ऑफर करेल, तर सेंटेंडर यूके भारतीय कॉर्पोरेट्स आणि नवीन युगातील कंपन्यांना त्यांच्या यूकेमधील बँकिंग गरजा पूर्ण करेल.
- आयसीआयसीआय बँकेचे इंटरनॅशनल बँकिंग ग्रुपचे प्रमुख श्रीराम एच अय्यर, ज्यांनी बँकेच्या वतीने सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली, त्यांनी सांगितले की भारत आणि युनायटेड किंगडम यांचे दीर्घकाळापासून मजबूत द्विपक्षीय संबंध आहेत आणि भारत हे ब्रिटीश कंपन्यांसाठी दीर्घकाळापासून परदेशी गुंतवणुकीचे ठिकाण आहे.

- युनायटेड किंगडम हा भारतात गुंतवणूक करणाऱ्या पहिल्या दहा देशांपैकी एक आहे.
- हा सामंजस्य करार UK-भारत कॉरिडॉरमधील कॉर्पोरेट्सना सुरळीत बँकिंग सेवा प्राप्त करण्यास सक्षम करतो. त्यांना खात्री आहे की ICICI बँक Santander UK ला पाठिंबा देईल आणि त्यांच्या ग्राहकांना भारतात त्यांचे व्यवसाय उभारण्यास मदत करेल.

InspiHER: भारती AXA लाइफ इन्शुरन्सने आर्थिक साक्षरता मोहीम सुरू केली.

- Bharti AXA Life Insurance, भारती एंटरप्रायझेस, भारतातील सर्वात मोठ्या व्यावसायिक गटांपैकी एक, आणि AXA, जगातील सर्वात मोठ्या विमा कंपन्यांपैकी एक यांच्यातील संयुक्त उपक्रम, 'InspiHER - सक्षम भविष्यासाठी आर्थिक साक्षरता अभियान सुरू करण्याची घोषणा केली.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- संशोधनानुसार, 55% स्त्रिया सुविचारित आर्थिक निर्णय घेत नाहीत आणि 59% महिलांकडे आरोग्य किंवा जीवन विमा नाही. ही परिस्थिती हळूहळू सुधारण्याचा भारती AXA चा मानस आहे.
- 'आंतरराष्ट्रीय मातृदिन' आणि आगामी 'आंतरराष्ट्रीय कुटुंब दिना'च्या सन्मानार्थ, संस्थेने महिलांना, विशेषतः मातांना आर्थिक नियोजन आणि बचतीच्या मूलभूत गोष्टी शिकवून त्यांचे भविष्य सुनिश्चित करण्यासाठी त्यांना सक्षम करण्यासाठी एक उपक्रम सुरू केला आहे.
- 'InspiHER' मोहिमेची सुरुवात मुंबईतील मातांच्या गटासाठी ऑन-द-ग्राउंड शिकवण्याच्या सत्राने होईल आणि रुची निर्माण करण्यासाठी सोशल मीडिया चॅनेलद्वारे प्रसारित केला जाईल. या मोहिमेत महिलांना, विशेषतः माता आणि त्यांच्या कुटुंबांना सहभागी करून घेण्याची महामंडळाला आशा आहे.
- ऑन-द-ग्राउंड शिक्षण कार्यक्रमाव्यतिरिक्त, भारती AXA लाइफ इन्शुरन्सचे कर्मचारी देखील या महान कार्यासाठी देणगी देतील.

भारतातील किरकोळ महागाई एप्रिलमध्ये 7.79 टक्क्यांपर्यंत वाढली.

- भारतातील किरकोळ महागाई एप्रिलमध्ये 7.79 टक्क्यांपर्यंत वाढली, हे मुख्यत्वे इंधन आणि खाद्यपदार्थांच्या वाढत्या किमतींमुळे चालते, असे सरकारी आकडेवारीत दिसून आले. ग्राहक किंमत-आधारित चलनवाढीचा आकडा सलग चौथ्या महिन्यात रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या (RBI) वरच्या सहनशीलतेच्या मर्यादेच्या वर राहिला. एप्रिलमध्ये, सीपीआय चलनवाढीचा दर आठ वर्षांतील सर्वोच्च वेगाने वाढला. मागील उच्चांक मे 2014 मध्ये 8.33 टक्के नोंदवला गेला होता. एप्रिलची प्रिंट मार्चमधील 6.95 टक्के आणि एका वर्षापूर्वी 4.23 टक्क्यांपेक्षा जास्त होती.

युनियन बँक ऑफ इंडियाने ऑनलाइन प्लॅटफॉर्म 'Trade nxt' लाँच केले.

- युनियन बँक ऑफ इंडिया (UBI) ने 'ट्रेड nxt' हे ऑनलाइन प्लॅटफॉर्म सुरू केले आहे, जे कॉर्पोरेट आणि एमएसएमई (मायक्रो, स्मॉल आणि मीडियम एंटरप्रायझेस) यांना त्यांच्या ठिकाणाहून सर्व क्रॉस-बॉर्डर निर्यात-आयात व्यवहार करण्यास सक्षम करते, म्हणजे कंपन्यांना बँकेच्या शाखेला भेट देण्याची गरज नाहीशी होते. यात लेटर ऑफ क्रेडिट (LC), बँक गॅरंटी, एक्सपोर्ट/इम्पोर्ट बिले, एक्सपोर्ट क्रेडिटचे वितरण, जावक आणि आवक रेमिटन्स, डीलर फायनान्सिंग इत्यादींची अखंड एंटी आणि प्रक्रिया देते.

'ट्रेड एनएक्सटी' प्लॅटफॉर्मबद्दल:

- 'ट्रेड एनएक्सटी' प्लॅटफॉर्म आयात डेटा प्रोसेसिंग आणि मॉनिटरिंग सिस्टम (IDPMS), एक्सपोर्ट डेटा प्रोसेसिंग आणि मॉनिटरिंग सिस्टम (EDPMS) आणि ओव्हरसीज डायरेक्ट इन्व्हेस्टमेंट (ODI)/परकीय थेट गुंतवणूक (FDI) यांना इतर वैधानिक अहवालाद्वारे नियामक ऑनलाइन ऑटो रिपोर्टिंग देखील सक्षम करेल./ उदारीकृत रेमिटन्स योजना LRS) जी प्रक्रिया अधिक सोयीस्कर करेल.

मॉर्गन स्टॅन्लेने भारताचा FY23 वाढीचा अंदाज 7.6% पर्यंत कमी केला.

- मॉर्गन स्टॅन्लेने जागतिक वाढीतील मंदी, उच्च कमोडिटी किमती आणि जागतिक भांडवली बाजारातील जोखीम टाळणे यामुळे भारताच्या वाढीचा अंदाज FY2023 साठी 7.9% वरून 7.6% पर्यंत खाली आणला. हा 7.6% अंदाज भारतासाठी आधारभूत अंदाज आहे, तर त्याचे मंदी आणि तेजीचे अंदाज अनुक्रमे 6.7% आणि 8% आहेत.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- FY24 साठी, त्याने त्याचा वाढीचा अंदाज आधीच्या 7% वरून 6.7% पर्यंत कमी केला.
- तथापि, भारतीय अर्थव्यवस्थेचा विस्तार FY23 आणि FY24 मध्ये महामारीपूर्व वाढीच्या वरील दराने होईल.
- जागतिक आघाडीवर, 2021 मध्ये 6.2% वाढीच्या तुलनेत कॅलेंडर वर्ष 2022 मध्ये 2.9% वाढीचा अंदाज व्यक्त केला आहे.
- आशियामध्ये, भारत ही अशी अर्थव्यवस्था असेल जी महागाईच्या वरच्या जोखमींना सर्वात जास्त सामोरे जाईल.
- CPI (ग्राहक किंमत निर्देशांक) महागाई FY23 साठी 6.5% अपेक्षित आहे.
- चालू खात्यातील तूट FY23 मध्ये GDP च्या (एकूण देशांतर्गत उत्पादन) 3.3% च्या 10 वर्षांच्या उच्चांकापर्यंत वाढेल.

आरबीआयने केईबी हाना बँकेला 59 लाख रुपयांचा दंड ठोठावला आहे.

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेने कोरियन बँक, KEB हाना बँकेला ठेवींवरील व्याज दराशी संबंधित काही नियमांचे पालन न केल्याबद्दल 59 लाख रुपयांचा दंड ठोठावला आहे. रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (ठेवांवर व्याज दर) निर्देश, 2016 वर RBI ने जारी केलेल्या निर्देशांचे पालन न केल्याबद्दल कोरियन बँकेला दंड ठोठावण्यात आला आहे.
- KEB हाना बँकेच्या पर्यवेक्षी मूल्यमापनासाठी वैधानिक तपासणी आरबीआयने 31 मार्च 2020 रोजी तिच्या आर्थिक स्थितीच्या संदर्भात आयोजित केली होती. तथापि, आरबीआयने म्हटले आहे की दंड नियामक अनुपालनातील कमतरतांवर आधारित आहे आणि त्यावर उच्चारण्याचा हेतू नाही.

एलआयसी शेअर्सच्या सुस्त सूचीमुळे गुंतवणूकदारांचे 50,000 कोटी रुपयांचे नुकसान

- लाइफ इन्शुरन्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (LIC) च्या समभागांनी स्टॉक एक्स्चेंजमध्ये सुरुवातीची सार्वजनिक ऑफर किंमतीच्या सवलतीवर व्यापार करत एक निराशाजनक सुरुवात केली. इन्शुरन्स बेहेमथचे शेअर्स बीएसई आणि एनएसईवर रु. 872 प्रति समभागाने व्यवहार करू लागले, IPO किंमत प्रति शेअर रु. 949 पेक्षा 8.11 टक्क्यांनी खाली आल आहे. सेन्सेक्स आणि निफ्टी हिरव्या रंगात असतानाही समभाग घसरले. LIC द्वारे 21,000 कोटी रुपयांचे सार्वजनिक निर्गम दलाल स्ट्रीटने पाहिलेले सर्वात मोठे आहे. या महिन्याच्या सुरुवातीला, या समस्येला सर्व गुंतवणूकदार गटांकडून नियमित तीन दिवसांच्या खिडकीऐवजी सहा दिवसांच्या सबस्क्रिप्शन विंडोवर जोरदार प्रतिसाद मिळाला होता.

भारत आता परदेशातून पाठवल्या जाणाऱ्या रकमेतून सर्वाधिक लाभार्थी आहे.

- जागतिक बँकेच्या मते, 2021 मध्ये भारताने मेक्सिकोला मागे टाकून सर्वाधिक रेमिटन्स प्राप्त करणारा देश म्हणून चीनला तिसऱ्या स्थानावर ढकलले आहे. 2021 मध्ये, भारताला एकूण \$89 अब्ज पेक्षा जास्त रेमिटन्स प्राप्त झाले, जे 2020 मध्ये मिळालेल्या \$82.73 बिलियनच्या तुलनेत 8% ने वाढले आहे. 2020 मध्ये जगाला कोविडचा मोठा फटका बसला असला तरीही, रेमिटन्सेस \$82.69 बिलियन पेक्षा काहीसे जास्त होते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- डॉलरच्या तुलनेत रुपयाचे घसरलेले मूल्य काही प्रमाणात वाढीस कारणीभूत आहे.
- जगातील सर्वात कमी व्यवहार खर्चापैकी एक असलेल्या भारतातील इनबाउंड रेमिटन्स या वर्षी वाढतच राहतील.
- जागतिक स्तरावर \$200 हस्तांतरित करण्याची सरासरी किंमत \$6 होती, परंतु दक्षिण आशियामध्ये (4.3 टक्के) पैसे पाठवणे सर्वात स्वस्त आणि उप-सहारा आफ्रिकेत (7.3 टक्के) (7.8 टक्के) पैसे पाठवणे सर्वात महाग होते.
- 2022 मध्ये कमी आणि मध्यम उत्पन्न असलेल्या देशांना (LMICs) रेमिटन्स 4.2 टक्क्यांनी वाढून \$630 अब्जांपर्यंत पोहोचण्याचा अंदाज आहे.
- हे 2021 मध्ये मजबूत 8.6% वाढीचे अनुसरण करते, जेव्हा रेमिटन्सचा प्रवाह एकूण \$605 अब्ज होता, जो जागतिक बँकेच्या अंदाजापेक्षा खूप जास्त होता.
- 2021 मध्ये दक्षिण आशियातील रेमिटन्सचा ओघ 6.9% वाढला.

PNB MetLife ने भारतातील पहिली दंत आरोग्य विमा योजना सुरू केली आहे..

- PNB MetLife India Insurance Company ने भारतातील पहिली दंत आरोग्य विमा योजना सुरू केली आहे. भारतातील ही पहिली विमा योजना आहे जी निश्चित-लाभ देणारे बाह्यरुग्ण खर्च कव्हर करते आणि एकूण दंत आरोग्याशी संबंधित खर्चासह आर्थिक सहाय्य प्रदान करेल.
- PNB MetLife ची नवीन डेंटल केअर योजना ग्राहकांना त्यांचे दंत आरोग्य व्यवस्थापित करण्यात मदत करेल आणि दंत उपचारांसाठी जागा मिळवण्यासाठी त्यांना त्यांच्या बचतीमध्ये डुबकी मारावी लागणार नाही किंवा त्यांचा आवश्यक खर्च कमी करावा लागणार नाही.

FY22 मध्ये सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांची फसवणूक 51% कमी होऊन 40,295 कोटी रुपये झाली.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने म्हटले आहे की सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांनी 2021-22 (FY22) या आर्थिक वर्षात फसवणुकीच्या रकमेत 51 टक्क्यांहून अधिक घसरण नोंदवून 40,295.25 कोटी रुपयांची नोंद केली आहे. 2020-21 च्या आधीच्या आर्थिक वर्षात तब्बल 12 PSBs (सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांनी) 81,921.54 कोटी रुपयांची फसवणूक केली होती, असे केंद्रीय बँकेने माहिती अधिकार (RTI) कायद्यांतर्गत एका अर्जाला उत्तर देताना सांगितले.

अहवालातील महत्त्वाचे मुद्दे:

- FY22 मध्ये PSBs द्वारे सर्व श्रेणींमध्ये नोंदवलेल्या फसवणुकीच्या RBI डेटानुसार, शहर-आधारित पंजाब नॅशनल बँकेने (PNB) सर्वाधिक 9,528.95 कोटी रुपयांची नोंद केली आहे, ज्यामध्ये अशा 431 घटनांचा समावेश आहे.
- देशातील सर्वात मोठी कर्जदार स्टेट बँक ऑफ इंडियाने तब्बल 4,192 प्रकरणांमध्ये 6,932.37 कोटी रुपयांच्या फसवणुकीची नोंद केली - मोठ्या प्रमाणात लहान मूल्याच्या फसवणुकीच्या घटना दर्शवितात.
- बँक ऑफ इंडियाने 5,923.99 कोटी रुपयांची फसवणूक केली (209 घटना), त्यानंतर बँक ऑफ बडोदा 3,989.36 कोटी (280); युनियन बँक ऑफ इंडिया रु. 3,939 कोटी (627), तर कॅनरा बँकेने केवळ 90 प्रकरणांमध्ये रु. 3,230.18 कोटी रुपयांची फसवणूक नोंदवली - हे व्यवहार उच्च-मूल्याच्या फसवणुकीचे होते.

एप्रिल 2022 मध्ये WPI महागाई 15.08% च्या विक्रमी उच्चांकावर आहे.

- भारतातील घाऊक महागाई एप्रिलमध्ये तीन दशकांच्या उच्चांकावर पोहोचली कारण उच्च वस्तूंच्या किमती आणि पुरवठा-साखळीतील व्यत्ययामुळे उत्पादकांसाठी इनपुट खर्च वाढला. एप्रिल 2021 मध्ये 10.74% च्या तुलनेत एप्रिल 2022 (YoY) महिन्यासाठी महागाईचा वार्षिक दर 15.08% (तात्पुरता) होता. WPI अन्न निर्देशांकावर आधारित चलनवाढीचा दर मार्च 2022 मध्ये 8.71% वरून 8.88% वर किरकोळ वाढला.

जागतिक बँकेने गुजरातला SRESTHA-G प्रकल्पासाठी USD 350 दशलक्ष मंजूर केले.

- जागतिक बँकेने सिस्टीम रिफॉर्म एन्डव्हर्स फॉर ट्रान्सफॉर्म हेल्थ अचिव्हमेंट इन गुजरात (SRESTHA-G) प्रकल्पासाठी USD 350 दशलक्ष आर्थिक मदत मंजूर केली आहे. SRESTHA-G प्रकल्प USD 500 दशलक्ष किमतीचा असेल, जागतिक बँक USD 350 दशलक्ष योगदान देईल. या प्रकल्पामध्ये राज्यातील प्रमुख आरोग्य वितरण प्रणालींमध्ये परिवर्तनाचा समावेश असेल.

SRESTHA-G प्रकल्पाचे महत्त्वाचे मुद्दे:

- गुजरातचे मुख्यमंत्री भूपेंद्र पटेल यांनी SRESTHA-G प्रकल्पाला मंजूरी दिली, त्यानंतर हा प्रस्ताव केंद्रीय अर्थ मंत्रालयाकडे पाठवण्यात आला. गुजरात सरकार आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण विभाग (HFWD) मार्फत हा कार्यक्रम राबवणार आहे.
- प्राथमिक आरोग्य सेवेची गुणवत्ता, समानता आणि सर्वसमावेशकता, किशोरवयीन मुलींसाठी सेवा वितरण मॉडेल सुधारणे आणि रोग निगराणी प्रणालीची क्षमता वाढवून गुजरातमधील सेवा वितरण सुधारणे हा कार्यक्रम विकासाचा उद्देश आहे.

IDBI बँक एजस फेडरल लाइफ इन्शुरन्समधील तिच्या चतुर्थाश स्टॉकची विक्री करणार आहे.

- IDBI बँकेने खाजगी क्षेत्रातील जीवन विमा कंपनी Ageas Federal Life Insurance मधील आपला उर्वरित 25% हिस्सा 580 कोटी रुपयांना विकण्यासाठी शेअर खरेदी करार केला आहे, ज्यामुळे Ageas ही काही परदेशी विमा कंपन्यांपैकी एक बनली आहे ज्याने तिच्या भारतीय विमा संयुक्त उपक्रमातील हिस्सा 74 पर्यंत वाढवला आहे. नियामक मंजूरी आणि शेअर खरेदी कराराच्या अटी व शर्तीची पूर्तता प्रलंबित आहे. Ageas या युरोपियन विमा कंपनीने डिसेंबर 2020 मध्ये भारतीय विमा कंपनीतील आपला हिस्सा 26% वरून 49% पर्यंत वाढवला आहे.

2022 मध्ये भारताचा विकास दर 6.4% असेल असा यूनचा अंदाज आहे.

- युनायटेड नेशन्स डिपार्टमेंट ऑफ इकॉनॉमिक अँड सोशल अफेअर्स (UN-DESA) ने त्यांच्या 'वर्ल्ड इकॉनॉमिक सिच्युएशन अँड प्रॉस्पेक्ट्स (WESP) मिड-इयर अपडेट 2022' अहवालात भारताच्या GDP (एकूण देशांतर्गत उत्पादन) वाढीचा अंदाज 6.7% वरून 6.4% पर्यंत कमी केला आहे. 2022-23. 2023-24 साठी, भारतासाठी 6.1% च्या तुलनेत 6% GDP वाढीचा अंदाज आहे. 2021 मध्ये भारताची अर्थव्यवस्था 8.8% दराने वाढली. 2022 मध्ये दक्षिण आशियातील वाढीचा दृष्टीकोन देखील 0.4 टक्क्यांनी 5.5% पर्यंत खाली आणला आहे.

केंद्र सरकारने जाहीर केले की FY22 मध्ये भारताने \$83.57 अब्ज इतका वार्षिक FDI आवक नोंदवली आहे.

- केंद्र सरकारने जाहीर केले की FY22 मध्ये भारताने \$ 83.57 अब्ज इतका वार्षिक FDI आवक नोंदवली आहे. 2020-21 मध्ये, आवक \$81.97 अब्ज इतकी होती. उत्पादन क्षेत्रात परकीय गुंतवणुकीसाठी भारत हा जगाच्या पसंतीचा देश म्हणून उदयास येत आहे. 2020-21 (\$12.09 अब्ज) च्या तुलनेत 2021-22 मध्ये (\$21.34 अब्ज) उत्पादन क्षेत्रातील एफडीआय इक्विटी प्रवाह 76 टक्क्यांनी वाढला आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- सर्वोच्च गुंतवणूकदार देशांच्या बाबतीत, सिंगापूर 27 टक्क्यांसह अव्वल आहे, त्यानंतर अमेरिका (18 टक्के) आणि मॉरिशस (16 टक्के) गेल्या आर्थिक वर्षात आहे. क्षेत्रांमध्ये, संगणक सॉफ्टवेअर आणि हार्डवेअरने जास्तीत जास्त आवक आकर्षित केली. सेवा क्षेत्र आणि वाहन उद्योगाने त्याचे पालन केले.
- व्यवसायात सुलभता प्रदान करण्यासाठी आणि गुंतवणूक आकर्षित करण्यासाठी FDI धोरण अधिक उदाररीकरण आणि सुलभ करण्यासाठी, अलीकडेच कोळसा खाण, करार उत्पादन, डिजिटल मीडिया, सिंगल-ब्रँड रिटेल ट्रेडिंग, नागरी विमान वाहतूक, संरक्षण, विमा आणि दूरसंचार यासारख्या क्षेत्रांमध्ये सुधारणा करण्यात आल्या आहेत.

वेलथडेस्क फोनपे वेलथ मॅनेजमेंट प्लेटफॉर्म विकत घेईल.

- PhonePe, Walmart Inc. द्वारे समर्थित भारतीय पेमेंट व्यवसाय, एकूण \$75 दशलक्षमध्ये दोन संपत्ती व्यवस्थापन संस्था विकत घेत आहे. वेलथडेस्कची किंमत अंदाजे \$50 दशलक्ष असेल, तर ओपनक्यूला कर्जासह सुमारे \$25 दशलक्ष खर्च येईल, परिस्थितीशी

परिचित असलेल्या लोकांनुसार ज्यांनी तथ्ये गोपनीय असल्यामुळे ओळखू न देण्यास सांगितले. 2016 मध्ये स्थापन झालेल्या आणि भारताचे आर्थिक केंद्र असलेल्या मुंबई येथे असलेल्या वेलथडेस्कद्वारे ग्राहक इक्विटीमध्ये गुंतवणूक करू शकतात आणि ट्रेडेड फंडांची देवाणघेवाण करू शकतात. OpenQ ग्राहकांना आणि संस्थात्मक ग्राहकांना ट्रेडिंग बास्केट आणि गुंतवणूक विश्लेषणे देखील प्रदान करते.

RBI ने केंद्र सरकारला 30,307 कोटी रुपयांचे अतिरिक्त हस्तांतरण अधिकृत केले.

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेने 2021-22 या आर्थिक वर्षासाठी केंद्र सरकारला 30,307 कोटी रुपयांचे अतिरिक्त हस्तांतरण मंजूर केले आहे. रिझर्व्ह बँकेचा वार्षिक अहवाल आणि खाते या वर्षासाठी स्वीकारण्यासाठी भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या केंद्रीय संचालक मंडळाची मुंबईत 596 वी बैठक गव्हर्नर शक्तीकांत दास यांच्या अध्यक्षतेखाली झाली. सध्याची आर्थिक स्थिती, जागतिक आणि देशांतर्गत समस्या आणि अलीकडील भू-राजकीय घडामोडींचे परिणाम तपासल्यानंतर बोडने आकस्मिक जोखीम बफर 5.50 टक्के ठेवण्याचे मान्य केले.

महत्वाचे मुद्दे:

- महागाई वर्षातील सर्वात मोठ्या पातळीवर आहे. एप्रिलचा घाऊक किंमत निर्देशांक 15.05 टक्के होता. 7.8% हा ग्राहक किंमत निर्देशांक आहे.
- हे अत्यंत उच्च दर आहेत आणि या बाबतीत भारत एकटा नाही. अमेरिकेत, जिथे उद्दिष्ट महागाई दर 2% आहे, सर्वात अलीकडील महागाई दर 8.5 टक्के होता, जो आता 8.3 टक्क्यांवर घसरला आहे. परिणामी, जगभरात महागाई अस्तित्वात आहे.
- अलिकडच्या वर्षात कमोडिटी, सेवा आणि उत्पादनाच्या किंमती या सर्वांमध्ये प्रचंड वाढ झाली आहे.
- 2021 मध्ये महागाई सुरू झाली आणि युकेनमधील युद्धाने ती अधिक तीव्र केली. सध्या संपूर्ण जग महागाईच्या विळख्यात अडकले आहे.

SBI ने YONO प्लॅटफॉर्मवर रिअल टाइम एक्सप्रेस क्रेडिट लॉच केले.

- स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) ने त्यांच्या योनो प्लॅटफॉर्मवर रिअल-टाइम एक्सप्रेस क्रेडिट सुरू करण्याची घोषणा केली आहे, ज्यामुळे पात्र ग्राहकांना 35 लाख रुपयांपर्यंतचे वैयक्तिक कर्ज मिळू शकते. बँकेने सांगितले की पगारदार ग्राहकांसाठी त्यांचे प्रमुख वैयक्तिक कर्ज उत्पादन "एक्सप्रेस क्रेडिट" मध्ये आता डिजिटल अवतार आहे आणि ग्राहक आता योनोद्वारे त्याचा लाभ घेऊ शकतात.

रिअल-टाइम एक्सप्रेस क्रेडिट अंतर्गत:

- रिअल-टाइम एक्सप्रेस क्रेडिट, केंद्र, राज्य सरकार आणि SBI च्या संरक्षण पगारदार ग्राहकांना वैयक्तिक कर्जाचा लाभ घेण्यासाठी यापुढे शाखेत जाण्याची आवश्यकता नाही. हा 100% पेपरलेस आणि डिजिटल अनुभव असेल आणि आठ-पायऱ्यांचा प्रवास असेल.
- Xpress क्रेडिट उत्पादन आमच्या ग्राहकांना डिजिटल, त्रास-मुक्त आणि पेपरलेस कर्ज प्रक्रियेचा अनुभव घेण्यास सक्षम करेल. बँकिंग सुलभ करण्यासाठी ग्राहकांना तंत्रज्ञानाच्या नेतृत्वाखाली वर्धित डिजिटल बँकिंग अनुभव देण्याचा SBI सतत प्रयत्न करत असते."

एचडीएफसी बँक आणि रिटेलिओ कडून को-ब्रँडेड क्रेडिट कार्ड लॉन्च केले.

- एचडीएफसी बँक, भारतातील सर्वात मोठी खाजगी क्षेत्रातील बँक, रिटेलिओसह को-ब्रँडेड क्रेडिट कार्ड्सची नवीन श्रेणी लॉन्च करण्याची घोषणा केली, ज्याचा उद्देश व्यापारी बाजारपेठेतील केमिस्ट आणि फार्मसीसाठी आहे. रिटेलिओ हे देशातील सर्वात मोठे B2B फार्मा मार्केटप्लेस आहे. हे एक उपयुक्त ॲप आहे ज्याचा भारतातील फार्मा पुरवठा साखळी व्यवस्थापनावर महत्त्वपूर्ण डिजिटल प्रभाव पडतो. केमिस्ट, किरकोळ विक्रेते, वितरक, फार्मासिस्ट आणि रुग्णालये त्यांच्या संबंधित वितरकांसोबत ऑर्डर देण्यासाठी रिटेलिओ मोबाइल ॲप्लिकेशन आणि वेब इंटरफेस वापरू शकतात.

Retailio Cobrand स्कीम अंतर्गत, कार्डमध्ये खालील वैशिष्ट्ये समाविष्ट असतील:

- 50 दिवसांपर्यंत व्याजमुक्त क्रेडिट कालावधी
- सर्व खरेदी आणि सर्व व्यापार्यांवरील खर्चावर रिवॉर्ड पॉइंट्स, तसेच वार्षिक मैलाचा दगड प्रोत्साहने जसे की दरमहा 25000 खर्च करण्यासाठी 500 बोनस रिवॉर्ड पॉइंट्स आणि 50000 प्रति महिना खर्च करण्यासाठी 1500 बोनस रिवॉर्ड पॉइंट्स (RIO क्लब सदस्यांसाठी विशेष),
- युटिलिटी, टेलिकॉम, सरकारी आणि कर भरणा यांसारख्या सर्व व्यावसायिक गरजांवर 5% कॅशबॅक (प्रति महिना रु. 250 मर्यादित)
- इतर Smartbuy, SmartPay आणि Payzapp सदस्यत्व ऑफर
- सर्व क्रेडिट कार्ड ग्राहकांसाठी मोफत आणि कमी किमतीचे ईएमआय पर्याय तसेच व्यावसायिक हेतूसाठी मुदत कर्ज पात्रता

ग्राहक सेवा मानकांचे परीक्षण करण्यासाठी RBI ने सहा सदस्यीय गट तयार केला.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने ग्राहकांच्या हिताचे रक्षण करण्याच्या उद्देशाने नियमन केलेल्या कंपन्यांमधील ग्राहक सेवांचे मूल्यांकन आणि पुनरावलोकन करण्यासाठी सहा सदस्यांची समिती स्थापन केली. बँकिंग नियामकाच्या निवेदनानुसार ही समिती ग्राहक सेवा मानकांच्या पर्याप्ततेची तपासणी करेल आणि ग्राहक सेवा सुधारण्यासाठी शिफारसी देईल. सहा सदस्यीय समिती ग्राहक सेवा नियमांच्या परिणामकारकतेचे मूल्यांकन करेल आणि सुधारणांसाठी शिफारसी करेल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- आरबीआयचे माजी डेप्युटी गव्हर्नर बीपी कानूनगो या समितीचे नेतृत्व करतील, जी पहिल्या बैठकीनंतर तीन महिन्यांनी आपला अहवाल देईल.
- RBI ला ग्राहकांचे बँकिंग अनुभव सुधारायचे आहेत आणि हे सुनिश्चित करायचे आहे की नियमन केलेल्या कंपन्या आणि मध्यवर्ती बँक या दोन्हीद्वारे तक्रारींचे त्वरित निराकरण केले जाईल.
- समिती ग्राहक सेवा लँडस्केपच्या विकसनशील आणि विकसित होत असलेल्या मागण्यांचे मूल्यांकन करेल, विशेषतः डिजिटल आणि इलेक्ट्रॉनिक आर्थिक उत्पादने आणि वितरणाच्या संदर्भात आणि योग्य नियामक उपायांची शिफारस करेल.
- हे जागतिक आणि देशांतर्गत, ग्राहक सेवा आणि तक्रार निवारणातील सर्वोत्तम पद्धती देखील ओळखेल.

- ग्राहक सेवा कार्यक्षमतेत सुधारणा करण्यासाठी, अंतर्गत तक्रार निवारण यंत्रणा अपग्रेड करण्यासाठी आणि मध्यवर्ती बँकेच्या एकूण ग्राहक संरक्षण फ्रेमवर्कला चालना देण्यासाठी तंत्रज्ञानाचा वापर करण्याच्या मार्गाची शिफारस करण्याची अपेक्षा गटाकडून आहे.
- भारतीय रिझर्व्ह बँकेने विशेषतः डिजिटल बँकिंगमधील सेवेतील कमतरतांसाठी बँकांवर कठोर कारवाई केली आहे. तसेच या सेवांचा आढावा घेऊन ऑडिट करण्याचे आदेश दिले आहेत.

SEBI ने ICEX ची कायमस्वरूपी मान्यता रद्द केली.

- बाजार नियामक, SEBI ने घोषित केले की त्यांनी इंडियन कमोडिटी एक्सचेंज लिमिटेड (ICEX) ची मान्यता रद्द केली आहे. सेबीने नेट वर्थ आणि इन्फ्रास्ट्रक्चर निकषांसह अनेक कारणास्तव ते गैर-अनुपालक घोषित करणारा आदेश जारी केल्यानंतर बाजाराची मान्यता रद्द करण्यात आली. पैसे काढण्याच्या परिणामी, ICEX ला त्याच्या गुंतवणूकदार संरक्षण निधी आणि गुंतवणूकदार सेवा निधीमधील निधी सेबीच्या गुंतवणूकदार संरक्षण आणि शिक्षण निधीकडे हस्तांतरित करण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत.

RBI ने सर्व बँकांना ग्राहकांना त्यांच्या ATM मध्ये इंटरऑपरेबल कार्ड-लेस कॅश विथड्रॉल (ICCW) चा पर्याय ऑफर करण्याचे आवाहन केले आहे.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने सर्व बँकांना ग्राहकांना त्यांच्या ATM मध्ये इंटरऑपरेबल कार्ड-लेस कॅश विथड्रॉल (ICCW) चा पर्याय ऑफर करण्याचे आवाहन केले आहे. त्यांच्या ATM मध्ये, सर्व बँका, ATM नेटवर्क आणि WLAOs ICCW चा पर्याय देऊ शकतात. नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) ला युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) सर्व बँका आणि ATM नेटवर्कसह एकीकरण शक्य तितके सोपे करण्याचा सल्ला देण्यात आला आहे. ग्राहक अधिकृतता UPI वापरून केली जाईल, परंतु सेटलमेंट नॅशनल फायनान्शियल स्विच (NFS) / ATM नेटवर्कद्वारे केले जाईल. आंतरबदल शुल्क आणि ग्राहक शुल्क परिपत्रकात अधिसूचनेत नमूद केलेल्या खर्चाशिवाय इतर कोणत्याही खर्चाशिवाय ऑन-आमच्या/आमच्या बाहेर ICCW व्यवहार केले जातील.

RBI ने श्रीलंकेसोबतचे व्यापार व्यवहार भारतीय रुपयांमध्ये करण्याची परवानगी दिली

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने बेटावरील देशातून महसूल मिळवण्यात निर्यातदारांना येणाऱ्या अडचणीमुळे, आशियाई क्लिअरिंग युनियन (ACU) यंत्रणेच्या बाहेर, भारतीय रुपयात (INR) हाताळण्यासाठी श्रीलंकेसोबत व्यापार व्यवहार करण्याची परवानगी दिली आहे. भारत सरकारने अन्न, औषधे, पेट्रोल आणि औद्योगिक कच्चा माल यासारख्या महत्त्वाच्या वस्तू आणि सेवांच्या संपादनासाठी वित्तपुरवठा करण्यासाठी स्टेट बँक ऑफ इंडियाने श्रीलंकेला \$1 बिलियनच्या मुदत कर्जाची हमी दिली.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- कराराद्वारे परिभाषित केल्यानुसार भारतातून निर्यात केलेल्या पात्र वस्तू आणि सेवांच्या वित्तपुरवठ्यास कराराच्या अटीनुसार परवानगी दिली जाईल, परंतु त्यांनी काही निकष पूर्ण केले तरच.
- जोपर्यंत ते भारतीय विदेशी व्यापार धोरणांतर्गत निर्यातीसाठी पात्र आहेत, तोपर्यंत त्यांच्या संपादनासाठी SBI द्वारे वित्तपुरवठा करण्यास सहमती आहे.
- आरबीआयच्या म्हणण्यानुसार हे निर्देश तात्काळ लागू होतात.
- कराराच्या अंतर्गत क्रेडिट सुविधा कराराच्या स्वाक्षरी तारखेपासून 12 महिन्यांपर्यंत खाली ठेवली जाऊ शकते.

RBI ने प्रमाणित ज्वेलर्सच्या सोने आयातीसाठी मार्गदर्शक तत्त्वे जारी केली.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने पात्र ज्वेलर्सना इंडिया इंटरनॅशनल बुलियन एक्सचेंज IFSC Ltd. (IIBX) किंवा इतर कोणत्याही एक्सचेंजद्वारे सोने आयात करण्याची परवानगी देण्यासाठी नवीन मार्गदर्शक तत्त्वे जारी केली आहेत. IFSCA आणि DGFT, भारत सरकारने, इतर एक्सचेंजेस मंजूर करणे आवश्यक आहे. IIBX द्वारे सोन्याच्या आयातीसाठी अधिकृत ज्वेलर्सची सर्व देयके IFSC कायदा आणि नियमांनुसार IFSCA द्वारे मान्यताप्राप्त एक्सचेंज यंत्रणा वापरून केली जाणे आवश्यक आहे.

मूडीजने 2022 साठी भारताच्या आर्थिक वाढीचा अंदाज 8.8% पर्यंत कमी केला आहे.

- मूडीज इन्व्हेस्टर्स सर्व्हिसने उच्च चलनवाढीचा हवाला देत भारताचा आर्थिक विकासाचा अंदाज 2022 साठी 8.8 टक्क्यांपर्यंत कमी केला आहे जो आधीच्या 9.1 टक्क्यांवरून होता. ग्लोबल मॅक्रो आउटलुक 2022-23 च्या अपडेटमध्ये, मूडीजने सांगितले की उच्च-फ्रिक्वेंसी डेटा सूचित करतो की डिसेंबर 2021 च्या तिमाहीपासून वाढीचा वेग या वर्षाच्या पहिल्या चार महिन्यांपर्यंत गेला. तथापि, कच्च्या तेल, अन्न आणि खतांच्या किमती वाढल्याने पुढील काही महिन्यांत घरगुती आर्थिक आणि खर्चावर परिणाम होईल.

टपाल विभाग आणि इंडिया पोस्ट पेमेंट बँक (IPPB) आरोहण 4.0 शिमल्यात सुरू होत आहे.

- टपाल विभाग आणि इंडिया पोस्ट पेमेंट बँक (IPPB), आरोहण 4.0 च्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांची दोन दिवसीय बैठक शिमला, हिमाचल प्रदेश येथे सुरू झाली. देशातील आर्थिक समावेशन मोहिमेला अधिक सखोल करण्यासाठी आणि भारतातील प्रत्येक नागरिकाला बँकिंग सोल्युशन्स प्रदान करण्याच्या मार्गावर चर्चा करणे आणि विचारपूर्वक विचार करणे हा या बैठकीचा अजेंडा आहे. IPPB सोबत टपाल विभाग डिजिटल पेमेंटला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि ग्राहक-अनुकूल पद्धतीने देशाच्या कानाकोपऱ्यात डिजिटल बँकिंग सेवा पोहोचवण्यासाठी पंतप्रधानांच्या डिजिटल इंडिया उपक्रमाच्या व्हिजनवर काम करत आहे.

RBI नॉन-बँक भारत बिल पेमेंट युनिट्ससाठी नेट-वर्थची आवश्यकता कमी करते.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने सेगमेंटमधील अधिक खेळाडूंना प्रोत्साहन देण्याच्या उद्देशाने नेट-वर्थची आवश्यकता 25 कोटी रुपयांपर्यंत कमी करून भारत बिल पेमेंट ऑपरेटिंग युनिट्सची स्थापना करण्यासाठी बँक नसलेल्या संस्थांसाठी नियम सुलभ केले आहेत. सध्या, नॉन-बँक BBPOU (भारत बिल पेमेंट ऑपरेटिंग युनिट्स) साठी अधिकृतता मिळविण्यासाठी 100 कोटी रुपयांची निव्वळ संपत्ती आवश्यक आहे. एप्रिलमध्ये मध्यवर्ती बँकेने केलेल्या घोषणेनंतर नेट-वर्थ आवश्यकतांमध्ये घट झाली आहे.

इंडिया पोस्ट पेमेंट्स बँकेने AePS साठी issuer शुल्क सुरू केले.

- इंडिया पोस्ट पेमेंट्स बँक (IPPB), पोस्ट विभाग (DoP), आणि दळणवळण मंत्रालयाने आधार सक्षम पेमेंट सिस्टम (AePS) साठी issuer शुल्क लागू केले आहे. AePS जारीकर्ता व्यवहार शुल्क 15 जून, 2022 पासून लागू होईल. AePS हे बँकेच्या नेतृत्वाखालील मॉडेल आहे जे कोणत्याही बँकेच्या व्यवसाय प्रतिनिधीद्वारे आधार पडताळणीचा वापर करून पॉइंट ऑफ सेल (MicroATM) वर ऑनलाइन इंटरऑपरेबल आर्थिक समावेशन व्यवहार सक्षम करते. AePS सहा भिन्न व्यवहार प्रकार प्रदान करते.

सिक्युरिटीजने रोबो-सल्लागार प्लॅटफॉर्म 'HDFC मनी' लॉच केला.

- HDFC सिक्युरिटीजने "HDFC मनी" लॉच केले आहे, एक रोबो-सल्लागार गुंतवणूक प्लॅटफॉर्म जो म्युच्युअल फंड योजना आणि डीमॅट खात्याच्या गरजेशिवाय इतर आर्थिक उत्पादने ऑफर करेल. म्युच्युअल फंडांव्यतिरिक्त, एखादी व्यक्ती पोर्टफोलिओमध्ये प्रवेश करणे, व्यवस्थापित करणे आणि टॅक करणे, लक्ष्य नियोजन, विमा नियोजन, ई-विल्स तयार करणे आणि कर व्यवस्थापित करणे किंवा भरणे यासारख्या वित्तविषयक इतर बाबी देखील व्यवस्थापित करू शकतो.

MUFG बँक ऑफ जपानला GIFT सिटी येथे शाखा उघडण्यास मान्यता मिळाली.

- MUFG बँक, एक जपानी सावकार, अहमदाबादच्या गुजरात इंटरनॅशनल फायनान्शियल टेक सिटी (GIFT सिटी) मध्ये विदेशी चलन कर्ज देण्यासाठी शाखा उघडेल. हे कंपनीचे भारतातील सहावे स्थान असेल. वित्तीय सेवांच्या विस्तृत श्रेणीसह, MUFG आपल्या देशांतर्गत आणि आंतरराष्ट्रीय ग्राहकांना अधिक चांगल्या प्रकारे सेवा देऊ शकते. त्याची सध्या मुंबई, दिल्ली, बेंगळुरू, चेन्नई आणि नीमराना येथे कार्यालये आहेत.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- डिसेंबर 2021 पर्यंत, भारताचे फंड-आधारित एक्सपोजर रुपये 15,671.4 कोटी होते, तर नॉन-फंड एक्सपोजर रुपये 5,169.1 कोटी होते. सावकाराच्या वेबसाइटवरील फाइलिंगनुसार, डिसेंबर 2021 मध्ये सावकाराचे भांडवल पर्याप्तता प्रमाण 21.13 टक्के होते.
- कायद्यांमुळे विदेशी चलन-नामांकित कर्जे तत्त्वतः भारतात बेकायदेशीर आहेत, तथापि GIFT City तुम्हाला भारतीय किनारपट्टीवर भारत-संबंधित ऑफशोर व्यवसाय बुक करण्याची परवानगी देते.
- मार्च 2022 मध्ये, MUFG ने भारतीय स्टार्ट-अपसाठी \$300 दशलक्ष गुंतवणूक निधी तयार करण्याची घोषणा केली. या निधीचे उद्दिष्ट केवळ भारताच्या अर्थव्यवस्थेला आर्थिकदृष्ट्या वाढण्यास मदत करणे नाही तर MUFG आणि आश्वासक टेक आणि आयटी उद्योगांमध्ये भागीदारी वाढवणे देखील आहे.
- यामुळे बँकेला भारतीय बाजारपेठेतील त्यांच्या ग्राहकांच्या वैविध्यपूर्ण आर्थिक गरजा पूर्ण करता येतील, ज्या भविष्यात वाढतच जाण्याची शक्यता आहे.

SBI च्या अहवालानुसार, FY22 मध्ये भारताचा GDP वाढ 8.2-8.5 टक्के राहील.

- स्टेट बँक ऑफ इंडियाच्या Ecowrap या शोधनिबंधानुसार, FY22 मध्ये भारताचा सकल देशांतर्गत उत्पादन (GDP) वाढ 8.2 ते 8.5 टक्क्यांच्या दरम्यान राहण्याचा अंदाज आहे. Q4FY22 GDP अंदाजांमध्ये अनिश्चितता विपुल आहे, कारण सामान्य त्रैमासिक डेटा ऍडजस्टमेंट समजणे कठीण आहे, परंतु SBI च्या आर्थिक संशोधन विभागाने तयार केलेले संशोधन 3 ते 3.5 टक्के मार्क पूर्ण करेल असा अंदाज आहे.

BOB Financial आणि HPCL ने को-ब्रँडेड कॉन्टॅक्टलेस RuPay क्रेडिट कार्ड सुरू केले आहे.

- नॅशनल पेमेंट कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) च्या सहकार्याने BOB फायनान्शियल आणि हिंदुस्तान पेट्रोलियम (HPCL) द्वारे HPCL आणि BOB सह-ब्रँडेड संपर्करहित RuPay क्रेडिट कार्ड लॉच केले आहे. युटिलिटी, सुपरमार्केट आणि डिपार्टमेंट शॉप खरेदीसाठी प्रोत्साहनांसह कार्डचे अनेक फायदे आहेत. जेसीबी नेटवर्क तुम्हाला जगभरातील दुकाने आणि एटीएममध्ये हे कार्ड वापरण्याची परवानगी देते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- HPCL पेट्रोल स्टेशनवर आणि HP Pay ॲपवर, HPCL आणि BOB RuPay कॉन्टॅक्टलेस क्रेडिट कार्डचे कार्डधारक 24 रिवॉर्ड पॉइंट्स (प्रत्येक रु 150 खर्च) मिळवू शकतात.
- याव्यतिरिक्त, कार्डधारकांना HPCL पंपांवर किंवा HP Pay द्वारे केलेल्या इंधन खरेदीवर 1% इंधन अधिभार माफी मिळेल.
- जे ग्राहक त्यांचे कार्ड मिळाल्यापासून 60 दिवसांच्या आत 5,000 रुपये किंवा त्याहून अधिक खर्च करतात त्यांना अतिरिक्त 2,000 रिवॉर्ड पॉइंट्स मिळतील.
- को-ब्रँडेड क्रेडिट कार्ड तुम्हाला युटिलिटीज, किराणामाल आणि डिपार्टमेंट शॉप्सवर खर्च केलेल्या प्रत्येक 150 रुपयांसाठी 10 रिवॉर्ड पॉइंट्स आणि इतर सर्व गोष्टींसाठी 2 रिवॉर्ड पॉइंट्स देईल. याव्यतिरिक्त, कार्ड सिनेमाच्या तिकीट आरक्षणावर मोठी बचत प्रदान करते.
- कार्डधारकांना दरवर्षी देशांतर्गत विमानतळ लाउंजमध्ये चार मोफत सहली मिळतील.

LIC ने बचत जीवन विमा योजना विमा रत्न लाँच केली.

- लाइफ इन्शुरन्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (LIC), भारतातील सर्वात मोठी विमा कंपनी, "बिमा रत्न" - एक नॉन-लिंक्ड, गैर-सहभागी, वैयक्तिक, बचत जीवन विमा योजना सुरू केली आहे. नवीन योजना, जी देशांतर्गत बाजारपेठेसाठी आहे, संरक्षण आणि बचत दोन्ही प्रदान करते.

LIC च्या विमा रत्न योजनेची प्रमुख वैशिष्ट्ये:

- कॉर्पोरेट एजंट, विमा मार्केटिंग फर्म (IMF), ब्रोकर्स, CPSC-SPV, आणि POSP-LI या मध्यस्थानी नियुक्त केलेल्या कॉर्पोरेट एजंट्स, इन्शुरन्स मार्केटिंग फर्म (IMF) आणि ब्रोकर्स द्वारे विमा रत्न खरेदी केले जाऊ शकते.
- योजनेच्या मुख्य वैशिष्ट्यांमध्ये मृत्यूचे फायदे, जगण्याचे फायदे, मॅच्युरिटी बेनिफिट्स, गॅरंटीड अॅडिशनल्स, सेटलमेंट ऑप्शन्स, ग्रेस पिरियड आणि रिटायरमेंट सोल्युशन्स यांचा समावेश आहे.
- पॉलिसीच्या मुदतीदरम्यान पॉलिसीधारकाचा अकाली मृत्यू झाल्यास एलआयसीची बीमा रत्न योजना पॉलिसीधारकाच्या कुटुंबाला आर्थिक सहाय्य प्रदान करते. हे विविध आर्थिक मागण्या पूर्ण करण्यासाठी ठराविक अंतराने पॉलिसीधारकाच्या जगण्यासाठी नियतकालिक पेमेंट ऑफर करते.

FY22 मध्ये अमेरिकेने भारताचा सर्वात मोठा व्यापार भागीदार म्हणून चीनला मागे टाकले.

- युनायटेड स्टेट्स्ने चीनला मागे टाकून 2021-22 मध्ये भारताचा अव्वल व्यापारी भागीदार बनला, जो दोन्ही देशांमधील मजबूत आर्थिक संबंध दर्शवितो. वाणिज्य मंत्रालयाच्या आकडेवारीनुसार, 2021-22 मध्ये, अमेरिका आणि भारत यांच्यातील द्विपक्षीय व्यापार 2020-21 मध्ये US\$ 80.51 अब्जच्या तुलनेत US\$ 119.42 अब्ज इतका होता. मागील आर्थिक वर्षात US\$ 51.62 बिलियन वरून US\$ 2021-22 मध्ये US ची निर्यात वाढून US\$ 76.11 बिलियन झाली, तर आयात 2020-21 मध्ये US\$ 29 बिलियन च्या तुलनेत US\$ 43.31 बिलियन झाली.
- 2021-22 मध्ये, भारताचा चीनसोबतचा द्वि-मार्गी व्यापार 2020-21 मधील \$86.4 अब्जच्या तुलनेत \$115.42 अब्ज इतका होता, डेटा दर्शवितो. चीनची निर्यात 2020-21 मधील \$21.18 बिलियन वरून गेल्या आर्थिक वर्षात किरकोळ वाढून \$21.25 अब्ज झाली, तर आयात 2020-21 मध्ये \$65.21 बिलियन वरून \$94.16 अब्ज झाली. व्यापारातील तफावत 2021-22 मध्ये \$72.91 अब्ज झाली आहे जी मागील आर्थिक वर्षात \$44 अब्ज होती.

सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांनी त्यांचा निव्वळ नफा FY22 मध्ये जवळपास 66,500 कोटी रुपयांपर्यंत दुप्पट केला.

- सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांनी (PSBs) 2021-2022 या आर्थिक वर्षात त्यांच्या निव्वळ नफ्यात चौपटीने वाढ केली आहे. 2021-22 या आर्थिक वर्षात, 12 सरकारी बँकांचा एकूण नफा 66,539 कोटी रुपये होता, जो मागील वर्षीच्या 31,816 कोटी रुपयांच्या तुलनेत 110 टक्के जास्त आहे. वर्षामध्ये प्रथमच सर्व 12 सरकारी बँकांनी नफा कमावला. ही देखील FY18 च्या तुलनेत लक्षणीय सुधारणा होती, जेव्हा 21 PSB पैकी फक्त दोन नफा घोषित केला.
- एसबीआयचा सर्वात जास्त निव्वळ नफा 31,675 कोटी रुपये होता, जो मागील वर्षीच्या तुलनेत 55 टक्क्यांनी अधिक आहे.
- सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांच्या नफ्यांपैकी जवळपास निम्मी ही देशातील सर्वात मोठी बँक खाती आहे. SBI नंतर, बँक ऑफ बडोदाने PSB च्या कमाईच्या 10% कमाई 7,272 कोटी रुपयांच्या निव्वळ नफ्यासह केली, त्यानंतर कॅनरा बँकेने 5,678 कोटी रुपयांच्या निव्वळ नफ्यासह, एकूण निव्वळ नफ्याच्या 8% हिस्सा मिळवला.
- या वर्षी नशीब उलटलेल्या दोन बँकांव्यतिरिक्त, बँक ऑफ बडोदाने सर्वात मोठी महसूल वाढ केली, त्यानंतर UCO बँक.
- PSBs जास्त नफ्यामुळे लाभांशासाठी अधिक पैसे देऊ शकले आहेत, ज्यामुळे सरकारला फायदा होईल, जे RBI कमी केलेल्या लाभांशासह काम करत आहे. सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांनी दिलेला एकूण लाभांश 8,000 कोटी रुपयांपेक्षा जास्त आहे.

समित आणि कॉन्फरन्स बातम्या

बॅंगळूरूमध्ये पंतप्रधान मोदींनी सेमीकॉन इंडिया कॉन्फरन्स 2022 ची ओळख करून दिली.

- सेमीकॉन इंडिया कॉन्फरन्स-2022 चे उद्घाटन पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते होणार आहे. बॅंगळूरु या तीन दिवसीय परिषदेचे आयोजन करणार आहे. इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालयाच्या (MeitY) निवेदनानुसार, पंतप्रधान नरेंद्र मोदींच्या इलेक्ट्रॉनिक्स उत्पादन, सेमीकंडक्टर डिझाइन, उत्पादन आणि नवकल्पना यांमध्ये भारताला अग्रेसर बनवण्याच्या उद्देशाने तीन दिवसीय परिषद आयोजित केली जात आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- जगभरात सेमीकंडक्टर हब बनण्याच्या आणि चिप डिझाइन आणि उत्पादन परिसंस्था विकसित करण्याच्या देशाच्या आकांक्षेसाठी स्प्रींगबोर्ड म्हणून काम करण्याचा या परिषदेचा हेतू आहे.
- या परिषदेत उद्योग संघटना, संशोधन संस्था आणि शैक्षणिक क्षेत्रातील नामवंत तज्ज्ञ सहभागी होतील.
- ते धोरण, प्रतिभा आणि देशाच्या सेमीकंडक्टर इकोसिस्टमसाठी अनुकूल वाढीचे वातावरण तयार करण्यासाठी सरकारची भूमिका आणि प्रयत्न यावर चर्चा करतील.
- MeitY चे राज्यमंत्री राजीव चंद्रशेखर यांनी आधी सांगितले की सेमीकॉन इंडिया 2022 परिषद सेमीकंडक्टर उद्योग, संशोधन आणि शैक्षणिक क्षेत्रातील सर्वोत्कृष्ट विचारांना आकर्षित करेल आणि पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या निर्मितीच्या दृष्टीकोनातून साकार होण्याच्या दिशेने एक मोठे पाऊल म्हणून काम करेल. भारत हे इलेक्ट्रॉनिक्स उत्पादन आणि सेमीकंडक्टर उद्योगाचे जागतिक केंद्र आहे.

भरुचमध्ये पंतप्रधान नरेंद्र मोदी 'उत्कर्ष समरोह'ला संबोधित करतात.

- गुजरातमधील भरुचमध्ये उत्कर्ष समारंभाला संबोधित करण्यासाठी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगचा वापर केला. हा कार्यक्रम राज्य सरकारच्या चार मुख्य उपक्रमांच्या जिल्ह्याच्या 100 टक्के संपुक्ततेचे स्मरण करतो जे गरजू व्यक्तींना त्वरित आर्थिक मदत करण्यास मदत करतील. गुजरातचे मुख्यमंत्री श्री भूपेंद्रभाई पटेल हे उपस्थित होते.

महत्वाचे मुद्दे:

- प्रदेशातील महिलांनी पंतप्रधानांना एक भव्य राखी दिली, त्यांना आरोग्य आणि दीर्घायुष्याच्या शुभेच्छा दिल्या आणि त्यांनी देशातील महिलांच्या सन्मानासाठी आणि जीवन सुलभतेसाठी जे काही केले त्याबद्दल त्यांचे आभार मानले.
- पंतप्रधानांनी अनेक सरकारी कार्यक्रमांच्या प्राप्तकर्त्यांची भेट घेतली.
- पंतप्रधानांनी उपस्थित जनसमुदायाला सांगितले की, आजचा उत्कर्ष समारंभ हा सकारात्मक परिणामांचा पुरावा आहे, जेव्हा सरकार प्रामाणिकपणे निर्धाराने लाभार्थ्यांपर्यंत पोहोचते.
- चार सामाजिक सुरक्षा उपक्रम पूर्णपणे राबवल्याबद्दल त्यांनी भरुच जिल्हा प्रशासन आणि गुजरात सरकारचे कौतुक केले. पंतप्रधानांनी लाभार्थ्यांच्या आनंद आणि आत्मविश्वासावर भाष्य केले.
- त्यांनी दावा केला की जागरूकतेच्या अभवामुळे अनेक आदिवासी, अनुसूचित जाती आणि अल्पसंख्याक नागरिकांना या उपक्रमांचा फायदा होण्यापासून रोखले जाते. सबका साथ सबका विश्वास मानसिकता आणि चांगल्या हेतूचे नेहमीच सकारात्मक परिणाम मिळतात, असेही त्यांनी पुढे नमूद केले.

कराराच्या बातम्या

भारतीय नौदलाचे P-8i फ्लीट बोईंग आणि एअर वर्क्सच्या सहकार्यासाठी होस्ट

- एअर वर्क्स, एक भारतीय देखभाल, दुरुस्ती आणि ओव्हरहॉल (MRO) कंपनी, एअर वर्क्स, होसूर येथे तीन भारतीय नौदलाच्या P-8i लांब पल्ल्याच्या सागरी गस्ती विमानांची जड देखभाल तपासणी करण्यासाठी बोईंग कंपनीसोबत भागीदारी करत आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- हे भारतातील MRO ची व्याप्ती आणि आकार लक्षणीयरीत्या विस्तृत करते, भारताला एरोस्पेस आणि संरक्षण क्षेत्रात आत्मनिर्भर दर्जा प्राप्त करण्यास मदत करण्यासाठी दोन्ही कंपन्यांची वचनबद्धता दर्शवते.
- बोईंग आणि एअर वर्क्स यांच्यातील भागीदारीमुळे भारतातील महत्वाच्या संरक्षण प्लॅटफॉर्मसाठी वेगवान टर्नअराउंड वेळा आणि ऑपरेटिंग क्षमता वाढली आहे.
- या संबंधाची सुरुवात P-8i पोसायडॉन विमानाच्या तपासण्यांपासून झाली आणि त्यानंतर भारतीय वायुसेनेच्या बोईंग 737 VVIP विमानाच्या लँडिंग गियरवर चेक आणि MRO समाविष्ट करण्यासाठी त्याचा विस्तार झाला.

प्रसार भारती आणि ORTM यांनी प्रसारणातील सहकार्य आणि सहकार्यावर सामंजस्य करार केला.

- प्रसार भारती, भारताच्या राष्ट्रीय प्रसारक, ने मादागास्करच्या अधिकृत ORTM (Office de la Radio et de la Television) सह

प्रसारण सहकार्य आणि सहयोगासाठी सामंजस्य करार केला आहे. भारताचे राजदूत अभय कुमार आणि ओआरटीएमचे महासंचालक जीन यवेस यांनी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली. सामंजस्य करार कार्यक्रमांची देवाणघेवाण, कार्यक्रमांच्या सह-उत्पादनाची तपासणी आणि व्यक्तींची देवाणघेवाण करण्याचा मानस आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- प्रसार भारतीची संस्कृती, शिक्षण, विज्ञान, मनोरंजन, क्रीडा, बातम्या आणि परस्पर हिताच्या इतर क्षेत्रांतील अंतर्गत उत्पादने TVM (Madagascar National Television) वर प्रसारित केली जातील.
- दोन्ही बाजू परस्पर हिताच्या क्षेत्रात सह-उत्पादनाच्या शक्यतांचा विचार करतील आणि TVM व्यावसायिकांना भारतात प्रशिक्षित केले जाईल.
- या समारंभाला भारताच्या दळणवळण आणि संस्कृती मंत्रालयाच्या मंत्रिमंडळाचे संचालक तसेच मादागास्कर सरकारचे सदस्य उपस्थित होते

पियुष गोयल यांच्या अध्यक्षतेखाली राष्ट्रीय स्टार्टअप सल्लागार परिषदेची चौथी बैठक

- श्री पीयूष गोयल, वाणिज्य आणि उद्योग, ग्राहक व्यवहार, अन्न आणि सार्वजनिक वितरण आणि वस्त्रोद्योग मंत्री, नवी दिल्ली येथे राष्ट्रीय स्टार्टअप सल्लागार परिषदेच्या (NSAC) चौथ्या बैठकीचे अध्यक्ष होते.

महत्वाचे मुद्दे:

- पियुष गोयल यांनी अशा शहरांमध्ये स्टार्टअपला चालना देण्यासाठी सरकारच्या विविध कार्यक्रमांबद्दल क्षमता निर्माण करणे आणि ज्ञान वाढवण्याचे महत्त्व अधोरेखित केले.
- कौन्सिलने स्टार्टअप इकोसिस्टमच्या महत्वाच्या पैलूवर चर्चा केली, जसे की मूळ प्रवर्तकाच्या मालकीचे संरक्षण करणे, भारतात समाविष्ट करणे, भारतात सूचीकरण करणे आणि नवोपक्रम केंद्रे तयार करणे.
- सदस्यांनी नॅशनल मॅटॉरशिप प्रोग्राम, इन्व्हेस्टर-स्टार्टअप मॅचमेकिंग पोर्टल, आणि इनक्यूबेटर कॅपॅसिटी डेव्हलपमेंट प्रोग्राम यासारख्या कार्यक्रमांवरील प्रगतीवर देखील चर्चा केली, ज्यांची मागील NSAC सत्रांमध्ये चर्चा झाली होती.
- मंत्र्यांनी NavIC ग्रँड चॅलेंज सादर करण्याची घोषणा केली, ज्याचा उद्देश भू-स्थिती समाधान आणि डिजिटल आत्मनिर्भरताचा महत्त्वपूर्ण समर्थक म्हणून NavIC च्या वापरास प्रोत्साहन देणे आहे

Quad समिट 2022- समस्या आणि पुढाकार

- QUARD संवाद हा भारत, जपान, अमेरिका आणि ऑस्ट्रेलिया या चार राष्ट्रांनी बनलेला गट आहे. हा एक धोरणात्मक मंच आहे ज्यामध्ये अर्ध-नियमित शिखर परिषद, माहितीची देवाणघेवाण आणि लष्करी कवायती आहेत. या शिखर परिषदेचा मुख्य केंद्रबिंदू म्हणजे इंडो-पॅसिफिक प्रदेशाचा विकास, दहशतवाद, चुकीची माहिती आणि प्रादेशिक विवाद यासारख्या धोक्यांवर प्रकाश टाकणे. कोविड-19 महामारी आणि इंडो-पॅसिफिकचा आर्थिक विकास आणि संपूर्ण इंडो-पॅसिफिक प्रदेशात वाढणारे धोके यासारख्या मुद्द्यांवर काड चर्चा करणार आहे. यावर्षी काड लीडर समिट 24 मे 2022 रोजी टोकियो येथे आयोजित करण्यात आली आहे.

QUARD समिट 2022 मध्ये संबोधित केलेले मुद्दे

- चीन आणि सोलोमन बेटे
- चीन आणि तैवान
- उत्तर कोरियाची क्षेपणास्त्रे
- युक्रेन आणि रशिया

QUARD समिट 2022 मध्ये उपक्रमांचे अनावरण करण्यात आले

- QUARD फेलोशिप-** हा कार्यक्रम चार देशांपैकी प्रत्येकी 100 विद्यार्थ्यांना यूएस मध्ये पदवीधर STEM पदवीसाठी अभ्यास करण्यास अनुमती देईल. फेलोशिप प्रोग्रामसाठी अर्ज सुरू झाला आहे आणि 30 जून 2022 रोजी बंद होईल.
- इंडो-पॅसिफिक पार्टनरशिप फॉर मेरीटाइम डोमेन अवेअरनेस (IPMDA)-** हे चार देश आणि त्यांच्या प्रादेशिक भागीदारांना जलद आणि स्पष्ट सागरी माहिती पुरवण्यावर लक्ष केंद्रित करेल.
- लस भागीदारी-** द काडने एकत्रितपणे 257 दशलक्ष कोविड-19 लस पुरवल्या आहेत. भारतीय आरोग्य सेवा क्षेत्राला चालना देण्यासाठी ब्लॉक लसीचे डोस देणे आणि \$100 दशलक्ष सुविधेचे समर्थन करणे सुरू ठेवेल.
- अंतराळ सहकार्य-** चार राष्ट्रांनी अवकाश-आधारित पृथ्वी निरीक्षण डेटा सामायिक करण्यासाठी वचनबद्ध केले आहे. त्यात महासागरीय आणि वातावरणीय देखरेख, पूर मॅपिंग आणि लँड इमेजिंगवरील यूएस कार्यक्रमांचा समावेश असेल.

श्रीमती. मीनाक्षी लेखी, 7 व्या ब्रिक्स संस्कृती मंत्र्यांच्या बैठकीत सहभागी झाल्या होत्या

- श्रीमती. मीनाक्षी लेखी, सांस्कृतिक आणि परराष्ट्र व्यवहार राज्यमंत्री, व्हिडिओ कॉन्फरन्सद्वारे 7व्या BRICS संस्कृती मंत्र्यांच्या बैठकीला उपस्थित होत्या, ज्याचे आयोजन चीनच्या पीपल्स रिपब्लिकने केले होते आणि सर्व BRICS सदस्य राष्ट्रांनी हजेरी लावली होती. BRICS मध्ये सर्वसमावेशकता आणि म्युच्युअल लर्निंग वैशिष्ट्यपूर्ण सांस्कृतिक भागीदारी स्थापन करणे या विषयांतर्गत, BRICS देशांमध्ये सांस्कृतिक क्रियाकलापांना प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि विस्तारित करण्यासाठी चर्चा आयोजित करण्यात आली होती.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सांस्कृतिक डिजिटायझेशन वाढ आणि सहकार्याला चालना देणे, सांस्कृतिक वारसा जतन करण्यासाठी सहकार्य वाढवणे आणि BRICS राष्ट्रांच्या सांस्कृतिक देवाणघेवाण व्यासपीठांच्या विकासाला चालना देण्यावर या चर्चेचा भर होता.
- मंत्र्यांनी BRICS कृती आराखडा 2022-2026 ला मंजूरी दिली, ज्याचा उद्देश सांस्कृतिक सहकार्याचा विस्तार करणे आणि 2015 BRICS सांस्कृतिक सहकार्य कराराची अंमलबजावणी करणे आहे.

राष्ट्रपतींच्या हस्ते महिला आमदारांच्या पहिल्या राष्ट्रीय परिषदेचे उद्घाटन होणार आहे.

- विधानसभेच्या संकुलात, राष्ट्रपती राम नाथ कोविंद हे दोन दिवसीय राष्ट्रीय महिला विधायक परिषद-2022 ला सुरुवात करतील, ज्यामध्ये देशभरातील महिला खासदार आणि आमदार मोठ्या संख्येने सहभागी होतील अशी अपेक्षा आहे. राज्य विधानसभेने आयोजित केलेला पहिला-वहिला असा कार्यक्रम, भारताच्या स्वातंत्र्याच्या 75 व्या वर्धापन दिनानिमित्त ' आझादी का अमृत महोत्सव ' अंतर्गत आयोजित केलेल्या देशव्यापी उत्सवांचा भाग आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- विधानसभा सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, दोन दिवसीय परिषदेत महिलांचे हक्क, लैंगिक समानता आणि निर्णय घेणाऱ्या संस्थांमध्ये महिलांचे पुरेसे प्रतिनिधित्व यासारख्या आधुनिक मुद्द्यांवर लक्ष केंद्रित केले जाईल.
- अधिवेशनातील घटना आणि महिला अधिकारांमध्ये गुजरात विधानसभेच्या अध्यक्ष निमाबेन आचार्य, लोकसभेच्या खासदार कनिमोझी, माजी लोकसभा अध्यक्ष मीरा कुमार आणि राज्यसभेच्या माजी सदस्या वृंदा करात यांचा समावेश आहे.
- “भारताच्या स्वातंत्र्य संग्रामातील महिलांची भूमिका” या सत्राच्या पॅनेलमध्ये खासदार सुप्रिया सुळे आणि जेबी मेथर तसेच माजी खासदार सुभाषिणी अली असतील, तर महिला हक्क आणि कायदेशीर अंतर या अधिवेशनाचे वक्ते पश्चिम बंगालचे मंत्री शशी पांजा असतील.
- शेवटच्या दिवसाच्या सत्रात, “निर्णय घेणाऱ्या संस्थांमध्ये महिलांचे प्रतिनिधित्व” अंतर्गत, उत्तराखंड विधानसभेच्या अध्यक्ष रितू खंडुरी, तेलंगणा एमएलसी कविता कलवकुंतला आणि नॅशनल फेडरेशन ऑफ इंडियाच्या महिला सरचिटणीस अनी राजा त्यांचे दृष्टिकोन व्यक्त करतील.

पंतप्रधान मोदी 40 व्या प्रगती संवादाचे अध्यक्षस्थानी होते.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी पायाभूत सुविधा संस्थांना अमृत सरोवर अंतर्गत बांधल्या जाणाऱ्या जलकुंभांसह त्यांचे प्रकल्प मॅप करण्याचे आवाहन केले आहे. अमृत सरोवरांसाठी आवश्यक असलेली सामग्री सार्वजनिक कामांसाठी एजन्सीद्वारे वापरली जाऊ शकत असल्याने ही एक विजयाची परिस्थिती असेल असे श्री मोदींनी नमूद केले. केंद्र आणि राज्य सरकारांना एकत्र आणणाऱ्या प्रो-अॅक्टिव्ह गव्हर्नन्स आणि वेळेवर अंमलबजावणीसाठी आयसीटी-आधारित मल्टी-मॉडल प्लॅटफॉर्म, प्रगतीच्या 40 व्या आवृत्तीचे पंतप्रधानांनी अध्यक्षस्थान भूषविले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- बैठकीत आठ प्रकल्प आणि एका कार्यक्रमाचा समावेश असलेल्या नऊ अजेंडा बाबींचा आढावा घेण्यात आला.
- 14 राज्यांतील या आठ प्रकल्पांची एकूण किंमत सुमारे 59 हजार 900 दशलक्ष रुपये आहे.
- झारखंड, महाराष्ट्र, कर्नाटक, आंध्र प्रदेश, तामिळनाडू, छत्तीसगड, ओडिशा, आसाम, अरुणाचल प्रदेश, मेघालय, त्रिपुरा, मिझोराम, नागालँड आणि सिक्कीम या राज्यांचा समावेश आहे.
- या बैठकीत पंतप्रधान मोदींनी 'नॅशनल ब्रॉडबँड मिशन' कार्यक्रमावरही चर्चा केली. राईट ऑफ वे (RoW) अर्जावर त्वरीत प्रक्रिया केली जाईल याची खात्री करण्यासाठी राज्ये आणि एजन्सींना केंद्रीकृत गति शक्ती संचार पोर्टल वापरण्यास सांगण्यात आले.

3रा ग्लोबल ऑर्गेनिक एक्सपो 2022 नवी दिल्ली येथे सुरू होत आहे.

- 3रा ग्लोबल ऑर्गेनिक एक्सपो 2022 हे ऑर्गेनिक उत्पादक, एग्रीगेटर्स, प्रोसेसर, व्हॅल्यू चेन इंटीग्रेटर्स आणि इंडस्ट्री पार्टनर्ससाठी "मानवतेसाठी नफा" या योग्य थीमसह जागतिक स्तरावरील कॉन्फरन्स ऑफर करून एक प्रमुख व्यासपीठ बनण्यासाठी तयार आहे. 200 हून अधिक सेंद्रिय उत्पादने आणि सेवा कंपन्यांनी मागील इव्हेंटमध्ये भाग घेतला होता. हे ऑर्गेनिक क्षेत्रातील कार्य जगासमोर दाखविण्याची उत्तम संधी देते.

ग्लोबल ऑर्गेनिक एक्सपोची उद्दिष्टे:

- प्रमाणित सेंद्रिय उत्पादने आणि सेंद्रिय उत्पादन प्रणालींच्या क्षमता विकासाद्वारे खर्च कमी करणे आणि शाश्वत उत्पादकता प्राप्त करणे
- कोणत्याही रासायनिक इनपुटशिवाय उत्पन्न वाढवण्याच्या अंतिम उद्देशाने सेंद्रिय उत्पादने उत्पादक आणि विक्रेते यांच्यात बाजारपेठेतील संबंध निर्माण करण्यावर भर देतील.
- क्षेत्र आणि लोक: ऑर्गेनिक एक्सपो सर्व सेंद्रिय ग्राहकांना, पुरवठादारांना, भागीदारांना आणि संभाव्य नवीन ग्राहकांना वैयक्तिकरित्या अतिशय आरामदायक पद्धतीने भेटण्याची परवानगी देतो.
- ग्लोबल ऑर्गेनिक एक्सपो हे नवीन क्लायंट एक्सप्लोर करण्याचे व्यासपीठ आहे आणि विद्यमान क्लायंट, पुरवठादार आणि भागीदार यांच्याशी समोरासमोरा संवाद साधण्याची संधी आहे. स्पर्धा समजून घेण्यासाठी आणि बाजाराचे विश्लेषण करण्यासाठी हा कार्यक्रम 360-अंशाचा दृष्टिकोन असेल.

बांगलादेशमध्ये बीएसएफ आणि बीजीबी यांच्यात सीमा समन्वय परिषद सुरू आहे.

- भारत आणि बांगलादेश यांच्यातील सीमा समन्वय परिषदेचे सिलहेट येथे महानिरीक्षक BSF-प्रादेशिक कमांडर BGB यांच्या हस्ते उद्घाटन करण्यात आले. बॉर्डर गार्ड्स बांगलादेशच्या अधिकृत प्रेस रिलीझनुसार, चार दिवसीय सेमिनार 2 जून रोजी संपेल. (BGB). भारतीय संघ मेघालयातील डावकी येथील एकात्मिक चेक पोस्ट (ICP) मार्गे बांगलादेशात पोहोचला, जेथे BGB च्या उच्च कर्मचाऱ्यांनी त्यांचे स्वागत केले.

सिंधू जल करारावर 118 वी भारत-पाकिस्तान द्विपक्षीय बैठक होणार आहे.

- सिंधू जल करार (IWT) 1960 अंतर्गत दरवर्षी होणारी कायमस्वरूपी सिंधू आयोग परिषद भारत आणि पाकिस्तानमध्ये सुरू झाली. दोन्ही देशांनी ही IWT ची आवश्यकता मानल्यामुळे सिंधू चर्चा टाय-प्रीझमध्ये टिकून आहे. परराष्ट्र व्यवहार मंत्रालयाच्या म्हणण्यानुसार, कराराच्या अटीनुसार दोन्ही बाजूंनी वर्षातून किमान एकदा, वैकल्पिकरित्या, भारत आणि पाकिस्तानमध्ये भेटणे अपेक्षित आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- 23-24 मार्च 2021 रोजी नवी दिल्ली येथे आयोजित सर्वात अलीकडील शिखर परिषद, जलविज्ञान आणि पूर डेटाच्या देवाणघेवाणीवर केंद्रित होती.
- मार्चमध्ये, भारत आणि पाकिस्तानने सिंधू जल कराराची संपूर्णपणे अंमलबजावणी करण्याच्या त्यांच्या वचनबद्धतेची पुष्टी केली आणि कायमस्वरूपी सिंधू आयोगाची पुढील बैठक लवकरच भारतात आयोजित केली जाईल अशी आशा व्यक्त केली.

- दोन दिवसांच्या चर्चेसाठी पाच सदस्यीय पाकिस्तानी संघ अमेरिकेत दाखल झाला आहे.
- सिंधू चर्चेला दोन्ही देशांमधील अधिक महत्त्वाच्या गुंतवणुकीसाठी अग्रदूत म्हणून पाहिले जात नाही.
- दोन्ही देश यापूर्वी डिसेंबर 2015 मध्ये राजनैतिक चर्चेसाठी भेटले होते, आणि त्या वेळी ते पुन्हा चर्चा सुरू करण्याची घोषणा करू शकले होते, परंतु पठाणकोट हल्ल्यामुळे ही प्रक्रिया कधीही मिटू शकली नाही.

कराराच्या बातम्या

रेल्वे दूरसंचार श्रेणीसुधारित करण्यासाठी, रेल्वे मंत्रालयाने C-DOT सोबत करार केला आहे.

- रेल्वे मंत्रालय आणि सेंटर फॉर डेव्हलपमेंट ऑफ टेलीमॅटिक्स (C-DOT) यांनी C- वितरण आणि अंमलबजावणीमध्ये दूरसंचार सुविधांच्या तरतुदीमध्ये समन्वय आणि संसाधनांच्या वाटणीसाठी एक मजबूत सहयोगात्मक कार्य भागीदारी तयार करण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी समारंभात, राजकुमार उपाध्याय, कार्यकारी संचालक आणि C-DOT बोर्डाचे अध्यक्ष, अरुणा सिंग, अतिरिक्त सदस्य, दूरसंचार आणि रेल्वे बोर्ड आणि इतर उच्च रेल्वे आणि C-DOT कर्मचारी उपस्थित होते.
- हा सामंजस्य करार C-DOT आणि रेल्वे मंत्रालयाला जागतिक मानकांनुसार रेल्वेसाठी दीर्घकालीन उत्क्रांती (LTE-R) वापरून सार्वजनिक सुरक्षा आणि सुरक्षा सेवांसाठी भारतीय रेल्वेमध्ये दूरसंचार आधुनिकीकरणासाठी सहकार्य करण्यास अनुमती देईल.
- लॉग-टर्म इन्व्होल्यूशन फॉर रेल्वे (LTE-R) हे रेल्वे सेवांसाठी खास बनवलेले पुढील पिढीचे संप्रेषण नेटवर्क आहे, जे ट्रेनमध्ये तसेच ट्रेनमध्ये हाय-स्पीड वायरलेस व्हाईस आणि डेटा कनेक्शनला अनुमती देते.
- C-DOT आणि रेल्वे मंत्रालय यांच्यातील सहकार्यामुळे स्वदेशी दूरसंचार उपकरणे आणि ट्रेन ऑपरेशन्स, सार्वजनिक सुरक्षा आणि सुरक्षा अनुप्रयोगांसाठी स्वदेशी दूरसंचार उपकरणे आणि सेवांच्या मालकीची एकूण किंमत कमी होईल, भारत सरकारच्या मेक इन इंडिया उपक्रमाला चालना मिळेल आणि डिजिटल विभागातील अंतर कमी होईल.

कॅनरा बँकेने स्किल लोन सुरू करण्यासाठी ASAP सोबत करार केला आहे.

- कॅनरा बँकेने अतिरिक्त कौशल्य संपादन कार्यक्रम (ASAP), केरळ या उच्च शिक्षण विभागांतर्गत सरकारी कंपनीच्या संयुक्त विद्यमाने 'कौशल्य कर्ज' सुरू केले आहे. या सुविधेअंतर्गत 5,000 ते 1.5 लाख रुपयांपर्यंतचे कर्ज आहे. हे कर्ज ASAP केरळ किंवा इतर कोणत्याही केंद्र किंवा राज्य सरकार-मान्यताप्राप्त एजन्सीद्वारे देऊ केलेले कौशल्य प्रशिक्षण कार्यक्रम घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळू शकते.

भारत आणि जर्मनी यांच्या संयुक्त घोषणापत्रावर स्वाक्षरी केल्यानंतर इंडो-जर्मन ग्रीन हायड्रोजन टास्क फोर्सची स्थापना

- केंद्रीय ऊर्जा, नवीन आणि नवीकरणीय ऊर्जा मंत्री श्री आर के सिंग आणि जर्मनीचे आर्थिक व्यवहार आणि हवामान बदल मंत्री महामहिम डॉ. रॉबर्ट हॅबेक यांनी इंडो-जर्मन हायड्रोजन टास्क फोर्सच्या उद्देशाच्या संयुक्त घोषणापत्रावर अक्षरशः स्वाक्षरी केली. नूतनीकरणक्षम ऊर्जा क्षमतेच्या विस्ताराच्या जगात सर्वाधिक वेगाने भारत ऊर्जा संक्रमणामध्ये जागतिक नेता म्हणून उदयास आला आहे. मंत्री आर के सिंग यांनी त्यांच्या जर्मन समकक्षांना माहिती दिली की भारताकडे स्पष्ट बोली प्रक्रिया, खुली बाजारपेठ, झटपट विवाद निराकरण प्रणाली आहे आणि सर्वात आकर्षक RE गुंतवणुकीचे ठिकाण म्हणून व्यापकपणे ओळखले जाते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- ऊर्जा संक्रमणाच्या दृष्टीने भारताची उदात्त उद्दिष्टे आहेत. 2030 पर्यंत, त्यात 500 GW नॉन-जीवाश्म इंधन क्षमता जोडली जाईल.
- भारताने ग्रीन हायड्रोजनसाठी प्रस्ताव सादर केला आहे.
- भारतातील या परिसंस्थेच्या विकासासाठी जर्मन कंपन्या स्पर्धा करतात.
- प्रकल्प, नियम आणि मानके, व्यापार आणि संयुक्त यासाठी सक्षम फ्रेमवर्क तयार करून ग्रीन हायड्रोजनचे उत्पादन, वापर, साठवण आणि वितरण यामध्ये परस्पर सहकार्य मजबूत करण्यासाठी आज स्वाक्षरी केलेल्या करारांतर्गत दोन्ही देश | -न्दो-जर्मन ग्रीन हायड्रोजन टास्क फोर्सची स्थापना करतील.
- हरित हायड्रोजन उत्पादन आणि निर्यातीसाठी जागतिक केंद्र बनवण्याच्या उद्देशाने भारतात राष्ट्रीय हरित हायड्रोजन मिशनची निर्मिती करण्यात आली. जर्मनीने हायड्रोजन तंत्रज्ञानात जागतिक नेता बनण्याच्या उद्दिष्टासह एक धाडसी राष्ट्रीय हायड्रोजन धोरण देखील तयार केले आहे.
- नवीकरणीय ऊर्जा क्षमता आणि नवीकरणीय ऊर्जा प्रकल्प राबविण्याचा अनुभव यामुळे भारत कमी किमतीच्या ग्रीन हायड्रोजनची निर्मिती उद्योग क्षेत्रांच्या श्रेणी हळूहळू डीकार्बोनाइज करण्यासाठी तसेच जागतिक मागणी पूर्ण करण्यासाठी निर्यात करू शकतो. संशोधन आणि उद्योगातील क्षमतांमुळे जर्मनी आधीच विविध हायड्रोजन उपक्रम हाती घेत आहे.

कौशल्य विकास मंत्रालयाने प्रशिक्षण कार्यक्रम सुरू करण्यासाठी इस्रोसोबत सामंजस्य करार केला.

- कौशल्य विकास आणि उद्योजकता मंत्रालय (MSDE) ISRO च्या अंतराळ विभागातील तांत्रिक कर्मचाऱ्यांचे कौशल्य वाढवण्याच्या उद्देशाने भारतीय अंतराळ संशोधन संस्थेसोबत एक सामंजस्य करार (मेमोरँडम ऑफ अंडरस्टँडिंग) स्वाक्षरी करते. श्री राजेश अग्रवाल, सचिव MSDE आणि श्री एस. सोमनाथ, सचिव, अंतराळ विभाग/ अध्यक्ष ISRO, यांनी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- उद्योगाच्या गरजांनुसार देशातील अंतराळ क्षेत्रात ISRO तांत्रिक व्यावसायिकांच्या कौशल्य विकास आणि क्षमता वाढीसाठी प्रशिक्षण प्रदान करण्यासाठी अल्प-मुदतीच्या अभ्यासक्रमांसाठी औपचारिक फ्रेमवर्क स्थापित करणे हा या उपक्रमाचा उद्देश आहे. पुढील पाच वर्षांत, 4000 हून अधिक इस्रो तांत्रिक व्यावसायिकांना या कार्यक्रमात शिकवले जाईल.

- हे प्रशिक्षण संपूर्ण भारतातील MSDE च्या राष्ट्रीय कौशल्य प्रशिक्षण संस्था (NSTIs) येथे होईल.
- डिपार्टमेंट ऑफ स्पेस (DOS) अंतर्गत ISRO केंद्रे आणि युनिट्समधील विविध तांत्रिक व्यावसायिकांच्या क्षमतांमध्ये सुधारणा करणे हे प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट आहे.
- हा कार्यक्रम MSDE आणि देशभरातील त्याच्या अत्याधुनिक प्रशिक्षण संस्थांच्या पाठिंब्याने, नवीनतम उद्योग ट्रेंड आणि आवश्यकतांनुसार कर्मचाऱ्यांचे कौशल्य संच वाढविण्यासाठी विशिष्ट विषयांमध्ये प्रशिक्षण प्रदान करेल.
- सामंजस्य कराराच्या अटीनुसार, कार्यक्रमाच्या मोठ्या उद्दिष्टांची पूर्तता करण्यासाठी ISRO MSDE आणि सोबतच्या NSTI सोबत सखोल प्रशिक्षण दिनदर्शिका, अभ्यासक्रम आणि अभ्यासक्रम विकसित करण्यासाठी सहयोग करेल. प्रशिक्षणार्थींना इस्रोकडून प्रशिक्षणार्थी किट मिळतील.

RBL बँक आणि Amazon Pay यांनी UPI पेमेंट ऑफर करण्यासाठी करार केला आहे.

- RBL बँक, Amazon Pay आणि Amazon Web Services (AWS) यांनी युनिव्हर्सल पेमेंट इंटरफेस (UPI) पेमेंट वितरीत करण्यासाठी एकत्र भागीदारी केली आहे, ज्यामध्ये पीअर-टू-पीअर आणि पीअर-टू-मर्चंट व्यवहारांचा समावेश असेल. Amazon Pay RBL बँकेला नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) च्या @rapl हँडलसह UPI आयडी देईल, परिणामी RBL बँकेच्या क्लाउड-आधारित प्रोसेसिंग इन्फ्रास्ट्रक्चरचा वापर करून पेमेंटचा एक सोपा अनुभव मिळेल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- PayNearby, एक भारतीय बँकिंग आणि डिजिटल पेमेंट नेटवर्क, 1.5 दशलक्ष+ दुकानांसाठी SoftPoS आणि mPOS लॉच करण्यासाठी ऑगस्टमध्ये Visa आणि RBL बँक यांच्याशी हातमिळवणी केली.
- भारतातील डिजिटल पायाभूत सुविधांच्या कमतरतेमुळे व्यापारी डिजिटल पेमेंट स्वीकारण्यात अडथळा आणत आहेत आणि चीन आणि ब्राझीलच्या तुलनेत अनुक्रमे 20 आणि 10 POS असलेल्या देशांच्या लोकसंख्येची घनता प्रति POS टर्मिनल 350 पेक्षा जास्त आहे.

भारतातील पहिला स्वदेशी हायपरलूप विकसित करण्यासाठी भारतीय रेल्वे आणि IIT मद्रास यांच्यात करार

- रेल्वे मंत्रालयाने जाहीर केले आहे की ते भारतात बनवलेल्या हायपरलूप प्रणालीच्या विकासासाठी IIT मद्रासशी सहयोग करणार आहे. वरील संस्थेत हायपरलूप तंत्रज्ञानासाठी उत्कृष्टतेसाठी केंद्र स्थापित करणार असल्याचीही घोषणा केली आहे. तत्कालीन रेल्वे मंत्री सुरेश प्रभू यांनी 2017 पासून भारताने हायपरलूप तंत्रज्ञानामध्ये स्वारस्य दाखवले आहे.
- 2017 मध्ये स्थापन झालेल्या IIT मद्रासचे अविष्कार हायपरलूप भारतासाठी हायपरलूप आधारित वाहतूक प्रणाली विकसित करण्यासाठी स्केलेबिलिटी आणि काटकसरी अभियांत्रिकी संकल्पनांवर काम करत आहे. हा गट 2019 च्या SpaceX Hyperloop Pod स्पर्धेतील पहिल्या दहा अंतिम स्पर्धकांपैकी एक होता

भारत-जॉर्डनने खत क्षेत्रात सहकार्य करण्याचा करार केला.

- डॉ. मनसुख मांडविया यांच्या नेतृत्वाखालील उच्चस्तरीय गटाने कमी आणि दीर्घ मुदतीसाठी खते आणि कच्चा माल सुरक्षित करण्याच्या उद्देशाने जॉर्डनला भेट दिली. सध्याच्या जागतिक खत संकटाच्या पार्श्वभूमीवर ही भेट झाली. भारताला फॉस्फोरिक आणि पोटॅशियम खतांचा पुरवठा सुनिश्चित करण्याच्या दृष्टीने जॉर्डन भेट ऐतिहासिक असल्याचे डॉ. मांडविया यांनी नमूद केले. डॉ. मनसुख मांडविया यांनी बैठकीदरम्यान जॉर्डनला भारताचा निवडक खत भागीदार म्हणून संबोधले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण आणि रसायने आणि खते मंत्री, डॉ. मनसुख मांडविया यांच्या मते, देशात खतांचा तुटवडा नाही.
- खरीप हंगामापूर्वी शेतकऱ्यांसाठी पुरेसा पुरवठा सुनिश्चित करण्यासाठी सरकारने सक्रिय उपाययोजना केल्या आहेत, ज्यात स्थानिक उत्पादन वाढवणे आणि इतर देशांशी सहकार्य करणे समाविष्ट आहे.
- जॉर्डन फॉस्फेट मायनिंग कंपनी (JPMC) ने चालू वर्षासाठी 30 LMT रॉक फॉस्फेट, 2.50 LMT DAP आणि 1 LMT फॉस्फोरिक ऍसिडच्या पुरवठ्यासाठी भारतीय सार्वजनिक, सहकारी आणि खाजगी क्षेत्रातील कंपन्यांसोबत सामंजस्य करार केला.

BCCI ने महिला T20 चॅलेंजसाठी NFT भागीदाराशी करार केला.

- नवीन प्रोटोकॉलचा अवलंब करण्यात आळशी असल्याची ख्याती असलेल्या भारतीय क्रिकेट मंडळाने आता नॉन-फंजिबल टोकन्स (NFT) वापरून तपासणी करण्याचा निर्णय घेतला आहे. फॅनक्रेझला क्रिकेट बोर्डाचे अधिकृत भागीदार आणि महिलांच्या ट्वेंटी20 चॅलेंजसाठी साथीदार म्हणून घोषित करण्यात आले. क्रिकेट मेटाव्हर्समध्ये फॅनक्रेझ ही एक संस्था आहे. बर्याच काळापासून, भारतीय क्रिकेट नियामक मंडळाने (BCCI) NFT कॉर्पोरेशन्सना प्रायोजक म्हणून स्वीकारण्यास नकार दिला आणि इंडियन प्रीमियर लीग (IPL) सेटअपने "अंतर राखावे" अशी मागणीही केली. ही घटना अशा वेळी घडली जेव्हा आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट परिषद (ICC) आणि त्याच्या इतर घटक संस्थांनी NFT गटांना औपचारिक भागीदारीद्वारे सामील होण्यास सांगण्यास सुरुवात केली होती.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- "या सर्व गोष्टींपैकी एक सर्वात मनोरंजक वैशिष्ट्य म्हणजे या सर्वांची सुरुवात भारतात महिला क्रिकेटपासून झाली." हे चाहत्यांच्या व्यस्ततेला चालना देते, ज्याची महिला क्रिकेट समुदायाला सध्या नितांत गरज आहे.
- महिलांसाठी इंडियन प्रीमियर लीग आयोजित करण्याची जबाबदारीही बीसीसीआयकडे आहे आणि ही वेळ आदर्श आहे.
- हे NFT ला देशाच्या पुरुष क्रिकेट मार्केटमध्ये प्रवेश करण्यासाठी एक व्यासपीठ देखील देते, जे जगातील इतर कोणत्याही खेळांइतकेच मोठे आहे आणि ही एक संधी आहे जी त्यांना "कार्यक्रमांच्या क्रमावर" या टिप्पणीच्या परिणामी उपलब्ध झाली आहे. ते खालीलप्रमाणे आहे."
- FanCraze हा आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट परिषदेचा भागीदार आहे आणि वेस्ट इंडिजसाठी सक्रियपणे तयारी करत आहे.

उत्तराखंड सरकार आणि BPCL यांनी अक्षय ऊर्जा प्रकल्पांसाठी सामंजस्य करार केला.

- उत्तराखंड सरकार आणि भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड (BPCL) यांच्यात उत्तराखंडचे मुख्यमंत्री पुष्कर सिंह धामी यांच्या उपस्थितीत राज्यातील अक्षय ऊर्जा उद्योग आणि इतर प्रकल्पांना प्रोत्साहन देण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी करण्यात आली. उत्तराखंड सरकार आणि भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड यांनी राज्यातील नवीन आणि अक्षय ऊर्जा प्रकल्पांच्या विकासासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.

फिनटेक स्टार्टअप महाग्रामने डिजिटल पेमेंटला चालना देण्यासाठी इंडसइंड बँकेसोबत भागीदारी केली आहे.

- ग्रामीण NEO बँक महाग्रामने देशाच्या पेमेंट इकोसिस्टमचे डिजिटायझेशन करण्यासाठी आणि ग्रामीण भारतातील ग्राहकांना व्यवहार करण्यासाठी व्यापक वाव देण्यासाठी इंडसइंड बँकेशी करार केला आहे. भारताला डिजिटली सशक्त समाज आणि ज्ञान अर्थव्यवस्थेत बदलण्याच्या दृष्टीकोनातून महाग्राम सुरू करण्यात आले. आर्थिक समावेशनाला चालना देणे, सामाजिक-आर्थिक विकासाला प्रोत्साहन देणे, सावलीच्या अर्थव्यवस्थेचे धोके कमी करणे आणि कॅशलेस सोसायटीच्या वाढीला गती देणे हे या दोघांमधील भागीदारीचे उद्दिष्ट आहे.

रॅक्स आणि अहवाल बातम्या

वर्ल्ड फ्रीडम इंडेक्स: भारत 150 व्या क्रमांकावर आहे.

- रिपोर्टर्स विदाऊट बॉर्डर्स (RSF) ने 20 वा जागतिक प्रेस फ्रीडम इंडेक्स 2022 जारी केला आहे, जो 180 देश आणि प्रदेशांमधील पत्रकारितेच्या स्थितीचे मूल्यांकन करतो. इंडेक्स बातम्या आणि माहितीच्या गोंधळाचे विनाशकारी परिणाम हायलाइट करते - जागतिकीकृत आणि अनियंत्रित ऑनलाइन माहिती जागेचे परिणाम जे बनावट बातम्या आणि प्रचाराला प्रोत्साहन देतात.

निर्देशांकाचे प्रमुख मुद्दे:

- निर्देशांकातील भारताची क्रमवारी गेल्या वर्षीच्या 142 व्या क्रमांकावरून खाली घसरून 150 व्या स्थानावर आली आहे.
- नेपाळ वगळता भारताच्या शेजारी देशांच्या क्रमवारीतही घसरण झाली आहे. जागतिक क्रमवारीत नेपाळने 30 अंकांची वाढ करून 76 व्या स्थानावर पोहोचले आहे.
- पाकिस्तान 157व्या, श्रीलंका 146व्या, बांगलादेश 162व्या आणि म्यानमार 176व्या स्थानावर आहे.
- नॉर्वे (प्रथम), डेन्मार्क (दुसरा), स्वीडन (तृतीय) एस्टोनिया (चौथा) आणि फिनलंड (पाचवा) शीर्षस्थानी आहेत, तर 180 देश आणि प्रदेशांच्या यादीत उत्तर कोरिया सर्वात तळाशी आहे.
- रशिया गेल्या वर्षीच्या 150 व्या स्थानावरून खाली 155 व्या स्थानावर आहे, तर चीन रिपोर्टर्स विदाऊट बॉर्डर्स 175 व्या स्थानावर दोन स्थानांनी वर गेला आहे. गेल्या वर्षी चीन 177 व्या क्रमांकावर होता.

टाइम्स हायर एज्युकेशन (THE) इम्पॅक्ट रँकिंग 2022: भारत चौथ्या क्रमांकावर आहे.

- टाइम्स हायर एज्युकेशन (THE) ने त्याच्या प्रभाव क्रमवारीची 2022 आवृत्ती प्रसिद्ध केली आहे. भारतातील 8 विद्यापीठे जगातील शीर्ष 300 विद्यापीठांमध्ये आहेत. वेस्टर्न सिडनी युनिव्हर्सिटी (ऑस्ट्रेलिया) या क्रमवारीत अव्वल आहे. त्यानंतर ऑरिझोना स्टेट युनिव्हर्सिटी (द यूएस), वेस्टर्न युनिव्हर्सिटी (कॅनडा). यावर्षी, 110 देशांतील विक्रमी 1,524 संस्थांनी क्रमवारीत भाग घेतला. ऑस्ट्रेलियाच्या वेस्टर्न सिडनी विद्यापीठाने जागतिक क्रमवारीत अव्वल स्थान पटकावले आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- रँकिंगमध्ये भारत हे संयुक्त चौथ्या क्रमांकाचे सर्वाधिक प्रतिनिधित्व करणारे राष्ट्र आहे, ज्यामध्ये एकूण 64 विद्यापीठे आहेत (तुर्कीइतकीच संख्या).
- दक्षिण आशियामध्ये, भारत जगातील अव्वल 50 मध्ये मोडतो, अमृता विश्व विद्यापीठम एकूण टेबलमध्ये 41 व्या स्थानावर आहे. लव्हली प्रोफेशनल युनिव्हर्सिटी एकंदर टेबलमध्ये संयुक्त 74 व्या स्थानावर अव्वल 100 बनले आहे.
- टाइम्स हायर एज्युकेशन (THE) इम्पॅक्ट रँकिंग 2022 द्वारे कलकत्ता विद्यापीठाला देशातील सर्व केंद्रीय आणि राज्य-अनुदानित सार्वजनिक विद्यापीठांमध्ये प्रथम क्रमांक मिळाला आहे. कलकत्ता विद्यापीठाने 'सभ्य कार्य आणि आर्थिक वाढ' उप-श्रेणीमध्ये जागतिक स्तरावर 14 वे स्थान पटकावले आहे.

चेनॅलिसिस 2021 क्रिप्टोकरन्सी गेन देशानुसार भारत 21 व्या क्रमांकावर आहे.

- क्रिप्टो अँनालिटिक्स फर्म Chainalysis द्वारे जारी केलेल्या डेटानुसार, जगभरातील गुंतवणूकदारांना 2020 मधील \$32.5 अब्जच्या तुलनेत 2021 मध्ये \$162.7 अब्ज डॉलरचा क्रिप्टो नफा झाला. Chainalysis द्वारे हा सलग दुसरा डेटा आहे. क्रिप्टो मालमत्तेमध्ये इथरियम हा सर्वात लक्षणीय फायदा मिळवणारा आहे. अहवाल हायलाइट करतो की इथरियमने बिटकॉइनला जागतिक स्तरावर \$76.3 अब्ज ते \$74.7 अब्ज इतके नफा मिळवून दिला.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- तथापि, सुमारे \$1.85 बिलियनच्या नफ्यासह भारत 21 व्या क्रमांकावर आहे, तर \$49.95 अब्ज डॉलर्सच्या अंदाजे क्रिप्टो नफ्यासह युनायटेड स्टेट्स वर आहे.
- US त्यानंतर युनायटेड किंग्डम दुसऱ्या क्रमांकावर आहे आणि अंदाजे क्रिप्टो \$8.16 अब्ज, जर्मनी (\$5.82 अब्ज), जपान (\$5.51 अब्ज) आणि चीन (\$5.06 अब्ज) आहे.

CRS नुसार 2020 मध्ये भारताने मृत्यू दरात 6.2 टक्के वाढ नोंदवली आहे.

- जन्म आणि मृत्यूच्या अहवालांवर आधारित नागरी नोंदणी प्रणाली (CRS) अहवाल 2020 केंद्र सरकारने जारी केला आहे. आकडेवारीनुसार, नोंदणीकृत जन्मांची संख्या 2019 मध्ये 2.48 कोटींवरून 2020 मध्ये 2.42 कोटींवर घसरली, जी 2.40 टक्के घट दर्शवते. 2020 च्या नागरी नोंदणी प्रणालीच्या अहवालावर आधारित भारतातील महत्त्वाच्या आकडेवारीनुसार, नोंदणीकृत मृत्यूची संख्या 2019 मध्ये 76.4 लाखांवरून 2020 मध्ये 6.2 टक्क्यांनी वाढून 81.2 लाख झाली.

2022 च्या फोर्ब्सच्या सर्वाधिक कमाई करणाऱ्या खेळाडूंच्या यादीत लिओनेल मेस्सी पहिल्या स्थानावर आहे.

- लिओनेल मेस्सी 2022 च्या फोर्ब्सच्या सर्वाधिक-पेड ऍथलीट्सच्या यादीत \$130 दशलक्ष कमाईसह अव्वल स्थानावर आहे, त्यानंतर बास्केटबॉल खेळाडू, लेब्रॉन जेम्स \$121.2 दशलक्ष तर क्रिस्टियानो रोनाल्डो \$115 दशलक्षसह तिसऱ्या स्थानावर आहे. मेस्सी ऑगस्ट 2021 मध्ये बार्सिलोनाहून पॅरिस सेंट-जर्मेनमध्ये गेला होता आणि त्याच महिन्यात क्रिस्टियानो रोनाल्डोने जुव्हेंटसमधून मँचेस्टर युनायटेडमध्ये पुन्हा प्रवेश केला होता.

शीर्ष 10 सर्वाधिक कमाई करणाऱ्यांनी, गेल्या वर्षभरात एकत्रितपणे \$992 दशलक्ष करपूर्व एकूण कमाई केली.

1. Lionel Messi: \$130 million
2. LeBron James: \$121.2 million
3. Cristiano Ronaldo: \$115 million
4. Neymar: \$95 million
5. Stephen Curry: \$92.8 million
6. Kevin Durant: \$92.1 million
7. Roger Federer: \$90.7 million
8. Canelo Alvarez: \$90 million
9. Tom Brady: \$83.9 million
10. Giannis Antetokounmpo: \$80.9 million

फोर्ब्सची जागतिक 2000 सार्वजनिक कंपन्यांची यादी 2022 जाहीर झाली

- फोर्ब्सची जागतिक 2000 सार्वजनिक कंपन्यांची यादी 2022 जाहीर झाली. फोर्ब्स ग्लोबल 2000 ही चार मेट्रिक्स वापरून जगातील सर्वात मोठ्या कंपन्यांची क्रमवारी लावते: विक्री, नफा, मालमत्ता आणि बाजार मूल्य. अब्जाधीश मुकेश अंबानी यांची रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेड फोर्ब्सच्या जागतिक 2000 सार्वजनिक कंपन्यांच्या 2022 च्या यादीत दोन स्थानांनी 53 व्या क्रमांकावर पोहोचली. या यादीत रिलायन्स ही भारतीय कंपनी अव्वल स्थानावर आहे, त्यानंतर भारतीय स्टेट बँक 105 व्या क्रमांकावर आहे, HDFC बँक आहे 153 क्रमांकावर आणि ICICI बँक क्रमांक 204 वर आहे.

डॉ. बिबेक देबरॉय यांनी भारतातील विषमतेची (इनइकालिटी) स्थिती अहवाल लॉच केला.

- पंतप्रधानांच्या आर्थिक सल्लागार परिषदेचे अध्यक्ष डॉ. बिबेक देबरॉय यांनी भारतातील विषमता अहवाल (EAC-PM) लॉच केला. इन्स्टिट्यूट फॉर कॉम्पिटिटिव्हनेसने संशोधनाचे लेखन केले आहे, जे भारतातील असमानतेची पातळी आणि प्रकार यांची व्यापक तपासणी करते. हा अभ्यास आरोग्य, शिक्षण, घरगुती वैशिष्ट्ये आणि श्रम बाजार क्षेत्रातील असमानतेवरील डेटा एकत्र करतो. या क्षेत्रातील असमानता, संशोधनानुसार, लोकसंख्या अधिक असुरक्षित बनवते आणि बहुआयामी दारिद्र्य निर्माण करते.

असमानता अहवाल डेटाची स्थिती:

- अहवालात असमानतेचे स्वरूप आणि अनुभव ठरवणाऱ्या पाच मुख्य घटकांचा विचार केला आहे.
- हे दोन भागांमध्ये विभागले गेले आहे: आर्थिक पैलू आणि सामाजिक-आर्थिक प्रकटीकरण.
- उत्पन्न वितरण आणि श्रमिक बाजाराची गतिशीलता, तसेच आरोग्य, शिक्षण आणि घरगुती वैशिष्ट्ये हे त्यापैकी आहेत.

- प्रत्येक प्रकरण सद्यस्थिती, चिंतेचे क्षेत्र, पायाभूत सुविधांच्या बाबतीत यश आणि अपयश आणि शेवटी, नियतकालिक श्रम बल सर्वेक्षण (PLFS), राष्ट्रीय कुटुंबाच्या विविध फेऱ्यांमधील डेटा वापरून असमानतेवर होणारा परिणाम स्पष्ट करण्यासाठी समर्पित आहे. आणि आरोग्य सर्वेक्षण (NFHS), आणि UDISE+.
- संशोधन देशाच्या विविध वंचिततेच्या परिसंस्थेवर परिणाम करणारे संपूर्ण विश्लेषण प्रदान करून असमानतेवरील कथा विस्तृत करते, ज्याचा लोकसंख्येच्या कल्याणावर आणि एकूण वाढीवर थेट प्रभाव पडतो.
- हे एक संशोधन आहे जे वर्ग, लिंग आणि भूगोल यांच्या छेदनबिंदूंमध्ये असमानतेचा समाजावर कसा परिणाम होतो हे पाहतो.
- 2017-18, 2018-19, आणि 2019-20 या वर्षांच्या उत्पन्न वितरण अंदाजांवर जोर देण्यासाठी अहवाल संपत्तीच्या अंदाजांच्या पलीकडे जातो, जो केवळ आंशिक दृश्य प्रदान करतो.

वर्ल्ड एअर पॉवर इंडेक्स 2022: भारतीय हवाई दल तिसऱ्या क्रमांकावर आहे.

- वर्ल्ड डिरेक्टरी ऑफ मॉडर्न मिलिटरी एअरक्राफ्ट (WDMMA) ने 2022 ची जागतिक हवाई शक्ती रँकिंग जारी केली आहे. विविध हवेच्या एकूण लढाऊ सामर्थ्याच्या बाबतीत भारतीय वायुसेना (IAF) जागतिक हवाई शक्ती निर्देशांकात तिसऱ्या स्थानावर आहे. जगातील विविध राष्ट्रांच्या सेवा. या अहवालाने भारतीय हवाई दल (IAF) ला चिनी विमानन आधारित सशस्त्र दल (PLAAF), जपान एअर सेल्फ-प्रिझर्व्हेशन पॉवर (JASDF), इस्रायली एव्हिएशन आधारित सशस्त्र दल आणि फ्रेंच हवाई आणि अंतराळ शक्ती यांच्यापेक्षा वरचे स्थान दिले आहे. अहवालात असे म्हटले आहे की भारतीय हवाई दल (IAF) सध्या त्यांच्या सक्रिय विमान यादीमध्ये एकूण 1,645 युनिट्स मोजते.

वर्ल्ड एअर पॉवर इंडेक्स 2022 चे प्रमुख मुद्दे:

- ग्लोबल एअर पॉवर्स रँकिंग (2022) अहवालाने युनायटेड स्टेट्स एअर फोर्स (USAF) ला सर्वोच्च T_vR स्कोअर दिला आहे. यामध्ये विमानांच्या प्रकारांचे विस्तृत मिश्रण आहे आणि अनेक उत्पादने देशाच्या मोठ्या औद्योगिक तळातून स्थानिक पातळीवर घेतली जातात. युनायटेड स्टेट्स एअर फोर्स (USAF) कडे सर्वाधिक प्राय T_vR स्कोअर 242.9 आहे.
- याशिवाय, ते समर्पित सामरिक-स्तरीय बॉम्बर, एक मोठे हेलो, सीएस विमान, लढाऊ दल आणि शेकडो वाहतूक विमाने ठेवते आणि शेकडो युनिट्स अद्याप ऑर्डरवर असलेल्या USAF ला पुढील दिवसांमध्ये मजबूत केले जाईल.
- या अहवालात जगातील विविध राष्ट्रांच्या विविध हवाई दलांच्या एकूण लढाऊ शक्तीचे मूल्यमापन करण्यात आले असून त्यानुसार त्यांची क्रमवारी करण्यात आली आहे. सध्या, WDMMA 98 राष्ट्रांचे अनुसरण करत आहे, 124 हवाई प्रशासन आणि 47,840 विमानांचे अनुसरण करत आहे.

TIME's 100 सर्वात प्रभावशाली लोक 2022

- सुप्रीम कोर्टाच्या वकील करुणा नुंडी, बिझनेस टायकून गौतम अदानी आणि प्रख्यात काश्मिरी मानवाधिकार कार्यकर्ते खुर्रम परवेझ यांना टाइम मासिकाने 2022 च्या जगातील 100 प्रभावशाली व्यक्तींमध्ये स्थान दिले आहे. आयकॉन्स, पायोनियर्स, टायटन्स, आर्टिस्ट, लीडर्स आणि इनोव्हेटर्स अशा सहा श्रेणींमध्ये ही यादी विभागली गेली आहे.

- अँपलचे सीईओ टिम कुक आणि अमेरिकन होस्ट ओप्रा विन्फ्रे यांच्या आवडीसह अदानी यांचे नाव टायटन्स श्रेणीत आले आहे, तर रशियाचे अध्यक्ष व्लादिमीर पुतिन आणि त्यांचे युकेन समकक्ष वोलोडिमिर झेलेन्स्की यांच्यासमवेत नुंडी आणि परवेझ यांना लीडर्स श्रेणीत स्थान मिळाले आहे.

शिक्षण मंत्रालयाने राष्ट्रीय उपलब्धी सर्वेक्षण अहवाल (NAS) 2021 जारी केला.

- नॅशनल अचिव्हमेंट सर्व्हे (NAS) 2021 आवृत्तीचा अहवाल प्रसिद्ध झाला आहे. NAS2021: जगातील सर्वात मोठ्या सर्वेक्षणांपैकी एक, नॅशनल अचिव्हमेंट सर्व्हे (NAS) 2021 12.11.2021 रोजी देशभरात, शिक्षणातील अंतर ओळखण्यासाठी आणि त्यावर उपाययोजना करण्यासाठी आयोजित करण्यात आला. राष्ट्रीय, राज्य आणि जिल्हा स्तरांसाठी NAS 2021 रिपोर्ट कार्ड अधिकृत वेबसाइट "nas.gov.in" वर उपलब्ध करून देण्यात आले आहेत.

अहवालातील महत्त्वाचे मुद्दे:

- गेल्या वर्षी 12 नोव्हेंबर रोजी आयोजित केलेल्या NAS 2021 मध्ये 36 राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांमधील 720 जिल्ह्यांतील 1.18 लाख शाळांमधील 34 लाखांहून अधिक विद्यार्थ्यांचे मूल्यांकन करण्यात आले.
- NAS तीन वर्षांच्या सायकल कालावधीसह इयत्ता 3, 5, 8 आणि 10 मधील मुलांच्या शिकण्याच्या क्षमतांचे सर्वसमावेशक मूल्यमापन सर्वेक्षण करून देशातील शालेय शिक्षण प्रणालीच्या आरोग्याचे मूल्यांकन करते. हे शालेय शिक्षण व्यवस्थेचे एकूण मूल्यमापन प्रतिबिंबित करते. शेवटची NAS 2017 मध्ये झाली होती.

WEF चा प्रवास आणि पर्यटन स्पर्धात्मकता निर्देशांक 2021: भारताचा क्रमांक 54

- वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरमच्या (WEF) ने प्रवास आणि पर्यटन विकास निर्देशांक 2021 मध्ये 4.1 गुणांसह भारताला 54 वे स्थान (2019 मध्ये 46 व्या स्थानावरून खाली) दिले, परंतु तरीही, भारत दक्षिण आशियामध्ये अव्वल कामगिरी करणारा राहिला आहे. जागतिक चार्टमध्ये जपान अव्वल आहे (1) आणि सर्वात खालचे स्थान (117) चाड देशाने व्यापले आहे.

रँक	देश	स्कोअर
1	जपान	5.2
2	युनायटेड स्टेट्स ऑफ अमेरिका (यूएसए)	5.2
3	स्पेन	5.2
4	फ्रान्स	5.1
5	जर्मनी	5.1
54	भारत	4.1

2022 जागतिक अन्न धोरण अहवाल: हवामान बदल आणि अन्न प्रणाली

युनायटेड नेशन्सच्या इंटरगव्हर्नमेंटल पॅनेल ऑन क्लायमेट चेंज (IPCC) ने येऊ घातलेल्या संकटाबद्दल चेतावणी जारी केली आहे: हवामान बदलाने मानवतेसाठी एक कोड रेड टिगर केला आहे, ज्यासाठी त्वरित कारवाईची आवश्यकता आहे. ही संदिग्धता अन्न प्रणालीशी निगडीत आहे. हवामान बदलामुळे आधीच कृषी उत्पादन कमी होण्यास सुरुवात झाली आहे आणि अनेक देशांमध्ये, विशेषत: गरीब जगामध्ये पुरवठा साखळी विस्कळीत झाली आहे, ज्यामुळे उपजीविकेवर ताण पडतो आणि भूक आणि कुपोषण लक्षणीयरीत्या वाढण्याचा धोका निर्माण झाला आहे, ज्यामुळे अनुकूलन प्रयत्न गंभीर झाले आहेत.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- इंटरनॅशनल फूड पॉलिसी रिसर्च इन्स्टिट्यूट, अलायन्स ऑफ बायोव्हर्सिटी आणि इंटरनॅशनल सेंटर फॉर ट्रोपिकल अॅग्रिकल्चर, इंटरनॅशनल वॉटर मॅनेजमेंट इन्स्टिट्यूट आणि इतर भागीदारांचे संशोधक IFPRI च्या 2022 ग्लोबल फूड पॉलिसी रिपोर्टमध्ये सहा धोरण प्राधान्ये ओळखतात ज्या आता लागू केल्या जाऊ शकतात आणि केल्या पाहिजेत.
- हवामान बदलाचा अन्न प्रणालीवर परिणाम होतो आणि अन्न प्रणाली देखील हवामान बदलासाठी प्रमुख योगदान देतात. अलीकडील अंदाजानुसार, वातावरणातील बदलास कारणीभूत असलेल्या हरितगृह वायू उत्सर्जनांपैकी एक तृतीयांश पेक्षा जास्त अन्न प्रणालींचा वाटा आहे, ज्यामुळे कमी करण्याच्या कोणत्याही प्रयत्नासाठी त्यांची घट महत्त्वाची ठरते.
- जंगले, महासागर आणि मातीत कार्बन सिंकची स्थापना आणि देखभाल याद्वारे, शेती, वनीकरण आणि इतर जमिनीचा वापर आता निव्वळ उत्सर्जन सिंक बनण्याची महत्त्वपूर्ण क्षमता असलेले एकमेव क्षेत्र आहे - जे उत्सर्जन करते त्यापेक्षा जास्त GHG बाहेर काढणे.
- हवामान बदलाच्या समस्यांना तोंड देण्यासाठी आपल्या अन्नप्रणालीची संपूर्ण पुनर्रचना करणे आवश्यक आहे, ज्यासाठी मोठ्या प्रमाणावर कायदेविषयक बदल, महत्त्वपूर्ण गुंतवणूक आणि नवकल्पनांना प्रोत्साहन देणारे आणि आत्मसात करणारे सक्षम वातावरण आवश्यक आहे.
- अहवालाची सहा धोरणात्मक उद्दिष्टे विकसनशील देशांवर केंद्रित आहेत, त्यापैकी बऱ्याच जणांना हवामान बदलाच्या परिणामांचा फटका बसण्याची शक्यता आहे परंतु अनुकूलन आणि दीर्घकालीन अन्न प्रणाली परिवर्तनास समर्थन देण्यासाठी संसाधनांचा अभाव आहे

फॉर्च्यून 500 यादी: इलॉन मस्क, टेस्लाचे अब्जाधीश CEO आणि SpaceX जगातील सर्वाधिक पगार घेणारे कार्यकारी अधिकारी.

- इलॉन मस्क, टेस्ला आणि SpaceX चे अब्जाधीश CEO जगातील सर्वाधिक पगार घेणारे कार्यकारी अधिकारी. Fortune 500 वरील सर्वाधिक भरपाई मिळालेल्या CEO च्या फॉर्च्यूनच्या नवीन यादीत मस्कने अव्वल स्थान पटकावले आहे. 2021 मध्ये, मस्कने 2018 च्या बहुवर्षीय "मूनशॉट" अनुदानामध्ये प्रदान केलेल्या काही टेस्ला स्टॉक पर्यायांचा वापर करून, जवळजवळ USD 23.5 अब्ज किमतीची नुकसानभरपाई "साक्षात्कारली". मस्क नंतर, 2021 मधील 10 सर्वाधिक भरपाई मिळालेले Fortune 500 CEO हे Apple, Netflix आणि Microsoft च्या प्रमुखांसह सर्व टेक आणि बायोटेक सीईओ आहेत.

टॉप 10 सर्वाधिक भरपाई मिळालेल्या सीईओंची यादी:

1. Elon Musk, Tesla: USD 23.5 Billion
2. Tim Cook, Apple: USD 770.5 Million
3. Jensen Huang, NVIDIA: USD 561 Million
4. Reed Hastings, Netflix: USD 453.5 Million
5. Leonard Schleifer, Regeneron Pharmaceuticals: USD 452.9 Million
6. Marc Benioff, Salesforce: USD 439.4 Million
7. Satya Nadella, Microsoft: USD 309.4 Million
8. Robert A. Kotick, Activision Blizzard: USD 296.7 Million
9. Hock E. Tan, Broadcom: USD 288 Million
10. Safra A. Catz, Oracle: USD 239.5 Million

RBI चे बँकनोट सर्वेक्षण: 100 रुपयांची सर्वात जास्त पसंतीची नोट आहे.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या बँकनोट सर्व्हे ऑफ कन्झ्युमर्सच्या निष्कर्षात असे दिसून आले आहे की, बँक नोटांमध्ये, रु. 100 ला सर्वाधिक पसंती आहे तर रु. 2,000 सर्वात कमी पसंतीची मूल्ये होती. भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या या वर्षीच्या वार्षिक अहवालात प्रकाशित झालेल्या सर्वेक्षणात असे म्हटले आहे की भारतीयांमध्ये १०० रुपयांच्या नोटांना सर्वाधिक पसंती आहे, तर २००० रुपयांच्या नोटांना सर्वात कमी पसंती आहे. आरबीआयच्या सर्वेक्षणात असेही आढळून आले आहे की 2000 रुपयांच्या एकूण नोटांची संख्या केवळ 214 कोटी किंवा चलनात असलेल्या एकूण चलनी नोटांच्या 1.6 टक्के आहे.

सर्वेक्षणाचे निष्कर्ष

- सर्वेक्षणाच्या निष्कर्षातून असे दिसून आले आहे की, नोटांमध्ये 100 रुपयांना सर्वाधिक पसंती देण्यात आली होती, तर 2000 रुपयांना सर्वात कमी पसंती दिली जात होती.
- नाण्यांमध्ये, 5 रुपयांचे मूल्य सर्वाधिक पसंतीचे होते तर रुपये 1 सर्वात कमी पसंतीचे होते.
- महात्मा गांधींच्या प्रतिमेचे वॉटरमार्क त्यानंतर खिडकीवरील सुरक्षा धागा हे सर्वात मान्यताप्राप्त सुरक्षा वैशिष्ट्य होते.
- सुमारे 3 टक्के प्रतिसादकर्त्यांना बँकेच्या कोणत्याही सुरक्षा वैशिष्ट्याची माहिती नव्हती.
- एकूणच, 10 पैकी अंदाजे सात उत्तरदाते बँक नोटांच्या नवीन मालिकेबद्दल समाधानी असल्याचे आढळले.
- दृष्टीहीन लोकांपैकी बहुसंख्य लोकांना कागदाचा दर्जा आणि नोटांच्या आकाराची माहिती असल्याचे दिसून आले.

7वी फोर्ब्स 30 अंडर 30 आशिया यादी 2022 जाहीर

- फोर्ब्स मासिकाने फोर्ब्स 30 अंडर 30 एशिया लिस्ट 2022 ची 7 वी आवृत्ती प्रसिद्ध केली आहे, ज्यामध्ये प्रत्येकी 10 श्रेणी आहेत ज्यात 30 वर्षाखालील 30 व्यक्तींचा सन्मान करण्यात आला आहे. ही यादी राणा वेहबे वॉटसन यांनी संपादित केली आहे. यादीतील सन्मानित व्यक्ती आशिया-पॅसिफिक प्रदेशातील 22 देश आणि प्रदेशांचे प्रतिनिधित्व करतात. 61 नोंदीसह भारत या यादीत अव्वल आहे, त्यानंतर सिंगापूर (34), जपान (33), ऑस्ट्रेलिया (32), इंडोनेशिया (30) आणि चीन (28) आहेत.

विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या

आयआयटी बॉम्बे आणि आयएमडी यांनी वापरकर्त्यांसाठी अनुकूल हवामान अंदाज अॅप विकसित करण्यासाठी एमओयूवर स्वाक्षरी केली

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी (IIT बॉम्बे) ने गाव, शहर आणि जिल्हा स्तरावरील भागधारकांसाठी हवामान उपाय विकसित करण्यासाठी पृथ्वी विज्ञान मंत्रालयाच्या भारतीय हवामान विभाग (IMD) सोबत भागीदारी केली आहे. भागीदारी संस्थेला sensors आणि ड्रोन-आधारित स्मार्ट मॉनिटरिंग सिस्टम, पाणी आणि अन्न सुरक्षेसाठी हवामान-स्मार्ट कृषी तंत्रज्ञान, बुद्धिमान आणि स्वयंचलित पूर्व चेतावणी प्रणाली, हवामान आणि आरोग्य, स्मार्ट पॉवर ग्रिड व्यवस्थापन, पवन ऊर्जा अंदाज विकसित करण्यात मदत करेल

महत्त्वाचे मुद्दे:

- IIT Bombay 2070 पर्यंत निव्वळ शून्यावर पोहोचण्याचे देशाचे महत्त्वाकांक्षी उद्दिष्ट पाहता, क्लायमेट स्टडीज (IDPCS) मध्ये इंटरडिसिप्लिनरी प्रोग्राम अंतर्गत क्लायमेट सर्व्हिसेस आणि सोल्युशन्समध्ये सेंटर ऑफ एक्सलन्स (CoE) तयार करण्याचा मानस आहे.
- "आयआयटी बॉम्बे येथे IDPCS ची स्थापना 2012 मध्ये झाली आणि विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विभागाच्या मोठ्या आर्थिक पाठिंब्याने 10 वर्षांचा प्रवास पूर्ण केला."
- IIT बॉम्बेचा IDPCS हा एक विलक्षण प्रयत्न आहे जो हवामान विज्ञान संशोधनासाठी महत्त्वपूर्ण आहे. विज्ञान हे आंतरविद्याशाखीय स्वरूपाचे आहे, ज्यामध्ये गणित, अभियांत्रिकी उपाय आणि सामाजिक विज्ञान, इतर विषयांसह, या सर्व गोष्टी हवामान अभ्यास समजून घेण्यासाठी आवश्यक आहेत.
- IIT Bombay ने हवामान बदलामध्ये जगातील पहिली चेअर प्रोफेसरशिप देखील स्थापित केली आहे.
- आयआयटी बॉम्बे येथे हवामान अभ्यासात प्रथमच चेअर प्रोफेसरशिपची स्थापना करण्यात आली आहे.

इस्रोने डिसेंबर 2024 पर्यंत शुक्र ग्रहावर मोहीम आखली आहे.

- भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था शुक्र ग्रहाच्या पृष्ठभागाखाली काय आहे याचा अभ्यास करण्यासाठी अवकाशयान पाठवेल, अशी घोषणा स्पेस बॉडीचे अध्यक्ष एस सोमनाथ यांनी केली. ISRO ने डिसेंबर 2024 पर्यंत मोहीम सुरू करण्याची अपेक्षा केली आहे आणि त्यानंतर वर्षभरासाठी आखलेल्या कक्षीय युक्तीने. ऑर्बिटल मॅन्युव्हर म्हणजे स्पेसक्राफ्टची कक्षा बदलण्यासाठी प्रणोदन प्रणालीचा वापर. हे अंतराळ यानाला ग्रहाच्या कक्षेत प्रवेश करण्यास सक्षम करते.

मिशनचे उद्दिष्ट काय आहे?

- या मोहिमेचा उद्देश शुक्राच्या वातावरणाचा अभ्यास करणे आहे, जे सल्फ्यूरिक ऍसिडच्या ढगांनी ग्रह व्यापलेले असल्याने विषारी आणि संक्षारक आहे. युनायटेड स्टेट्ससह अनेक देश, व्हीनसवर मोहिमा पाठवण्याचा प्रयत्न करीत आहेत आणि ते कसे नरक बनले हे समजून घेण्यासाठी प्रयत्न करीत आहेत.

बेलाट्रिक्स एरोस्पेसद्वारे ग्रीन सॅटेलाइट प्रोपल्शनची चाचणी केली गेली.

- बेंगळूरू-आधारित बेलाट्रिक्स एरोस्पेसने पर्यावरणास अनुकूल उपग्रह प्रणोदन प्रणालीची यशस्वी चाचणी केली आहे जी हायड्रोजिन-आश्रित इंधन प्रणालीपेक्षा इंधन कार्यक्षमतेमध्ये 20 टक्के वाढ देते. Bellatrix ची ग्रीन प्रोपल्शन प्रणालीची अलीकडील चाचणी देखील उपग्रहांसाठी स्पेस टँकी विकसित करण्याच्या कंपनीच्या प्रयत्नात एक महत्त्वपूर्ण वळण दर्शवते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सॅटेलाइट थ्रस्टर्स हायड्रोजिन या विषारी पदार्थाचा वापर करतात, ज्याचा पर्यावरणावर नकारात्मक प्रभाव पडतो, ज्यामुळे अवकाश तज्ञांना पर्यावरणास अनुकूल बदल शोधण्यास प्रवृत्त करतात.
- इस्रोच्या एका प्रेस स्टेटमेंटनुसार, केंद्रीय मंत्रिमंडळाने 9,023 कोटी रुपयांच्या गगनयान प्रकल्पाचा भाग म्हणून दोन मानवरहित मोहिमेला आणि एक क्रू मिशनला मंजुरी दिली.
- मानवी उड्डाण मोहिमेसाठी हिरवे प्रणोदक शोधले गेल्यास, त्यांचा परिणाम जलद प्रक्रियेच्या वेळा आणि कमी हाताळणीच्या गरजा निर्माण होतील, या दोन्ही मानवी उड्डाण मोहिमेतील प्रमुख भूमिका आहेत.
- ISRO ने म्हटले आहे की ते भविष्यातील सर्व उड्डाणांमध्ये हिरवे इंधन वापरण्याचा प्रयत्न करेल आणि अलीकडे Bellatrix Aerospace द्वारे चाचणी घेतलेले हिरवे इंधन विशेषतः आश्वासक आहे, जे सुरक्षित हाताळणी आणि हायड्रोजिन सारख्या हानिकारक पदार्थांवर उत्कृष्ट कार्यक्षमता प्रदान करते.
- ग्रीन प्रोपल्शन संशोधन महत्त्वपूर्ण आहे कारण जग वेगाने हरित रसायनशास्त्राकडे वाटचाल करत आहे आणि नवीनतम प्रगती लक्षात ठेवणे आपल्या देशासाठी महत्त्वाचे आहे.

WEF लहान आणि सीमांत शेतकऱ्यांना मदत करण्यासाठी नाविन्यपूर्ण तंत्रज्ञानावर लक्ष केंद्रित करेल.

- वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरम (WEF), सरकारची संशोधन संस्था नीती आयोग यांच्या सहकार्याने, आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स (AI), इंटरनेट ऑफ थिंग्ज (IoT), ब्लॉकचेन आणि ड्रोन यांसारख्या उदयोन्मुख तंत्रज्ञानाचा अधिक चांगल्या प्रकारे उपयोग कसा करता येईल यावर लक्ष केंद्रित करत आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- कृषी हा भारतीय अर्थव्यवस्थेचा एक महत्त्वाचा भाग आहे, ज्यामध्ये देशातील ४३ टक्के कामगार कार्यरत आहेत.
- भारतातील सर्व शेतकऱ्यांपैकी 86 टक्के वाटा असलेले आणि 2 हेक्टरपेक्षा कमी जमीन असलेले छोटे शेतकरी (मध्यम धारकांसाठी 2-10 हेक्टर आणि मोठ्या धारकांसाठी 10 हेक्टरपेक्षा जास्त जमीन) अजूनही देशातील सर्वात गरीब लोकांपैकी आहेत. , मध्यम धारकांच्या कमाईच्या केवळ 39 टक्के आणि मोठ्या धारकांच्या कमाईच्या केवळ 13 टक्के कमाई.

- मागणीची अपुरी पारदर्शकता, शोषणात्मक मध्यस्थी, अपुरी गुणवत्ता हमी, कार्यक्षम आणि कमी किमतीच्या लॉजिस्टिकची अपुरी उपलब्धता आणि कमी सौदेबाजीच्या सामर्थ्यामुळे, लहान शेतकरी सामान्यतः त्यांच्या उत्पादनासाठी समान मूल्य मिळवू शकत नाहीत.
- शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढवण्यासाठी कृषी वातावरणात सुधारित मूल्य कॅप्चर आणि एकूण मूल्य उत्पादन आवश्यक आहे. तंत्रज्ञानामध्ये त्वरीत उपाय विकसित करण्याची आणि पुनरावृत्ती करण्याची क्षमता आहे, खर्च कमी करणे, माहिती प्रवाह पारदर्शकता सुधारणे आणि मूल्य श्रृंखला कलाकारांमध्ये कनेक्टिव्हिटी वाढवणे.
- भारतीय अर्थव्यवस्थेत शेतीचे महत्त्व आणि शेतकऱ्यांची दीर्घकालीन आर्थिक गैरसोय लक्षात घेता, फार्मगेट-टू-फोर्क (F2F) परिसंस्थेतील अडचणी दूर करणे आणि शेतकऱ्यांसाठी शेती अधिक फायदेशीर बनवणे आवश्यक आहे.

गगनयान मिशन 2023: S200 मानव-रेटेड रॉकेट बूस्टरची यशस्वी चाचणी

- आंध्र प्रदेशातील श्रीहरिकोटा येथील सतीश धवन अंतराळ केंद्र (SDSC) येथे, भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) ने गगनयान कार्यक्रमासाठी मानव-रेट केलेल्या सॉलिड रॉकेट बूस्टर (HS200) ची स्थिर चाचणी यशस्वीरित्या पूर्ण केली.
- बेंगळूरु-आधारित अंतराळ संस्थेच्या मते, HS200 ही उपग्रह प्रक्षेपण वाहन GSLV Mk III च्या S200 रॉकेट बूस्टरची मानव-रेट केलेली आवृत्ती आहे, ज्याला LVM3 देखील म्हणतात.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- ही चाचणी यशस्वीरित्या पूर्ण करणे हा इस्रोच्या प्रसिद्ध गगनयान मानव अंतराळ उड्डाण कार्यक्रमासाठी एक महत्त्वाचा टप्पा आहे, कारण प्रक्षेपण वाहनाच्या पहिल्या टप्प्यात त्याच्या पूर्ण कालावधीच्या कामगिरीची चाचणी घेतली जाते.
- इस्रोचे अध्यक्ष आणि अंतराळ विभागाचे सचिव एस सोमनाथ आणि विक्रम साराभाई स्पेस सेंटर (VSSC) चे संचालक एस उन्नीकृष्णन नायर तसेच इस्रोचे इतर शास्त्रज्ञ या समारंभाला उपस्थित होते.
- HS200 बूस्टरची रचना आणि विकास VSSC ने तिरुअनंतपुरममध्ये केले होते, तर प्रोपेलंट कास्टिंग श्रीहरीकोटा येथील SDSC येथे पूर्ण झाले होते.

स्कायरूट एरोस्पेसने त्याच्या रॉकेट इंजिनची यशस्वी चाचणी घेतली.

- खाजगी क्षेत्रातील रॉकेट निर्माता स्कायरूट एरोस्पेस प्रायव्हेट लिमिटेडने त्याच्या कलाम-100 रॉकेटची यशस्वी चाचणी केली जी विक्रम-1 रॉकेटच्या तिसऱ्या टप्प्यात/इंजिनला शक्ती देईल. कंपनीने आपल्या विक्रम-1 रॉकेट स्टेजच्या पूर्ण कालावधीच्या चाचणी-फायरिंगचा मैलाचा दगड पूर्ण केल्याची घोषणा केली. माजी राष्ट्रपती एपीजे अब्दुल कलाम यांच्या नावावरून कलाम-100 नावाचा तिसरा टप्पा 108 सेकंदांच्या कालावधीसाठी गोळीबार करण्यात आला.

चाचणी बद्दल:

- चाचणी दरम्यान, रॉकेटने 100 kN (सुमारे 10 टन) च्या शिखर व्हॅक्यूम थ्रस्टची निर्मिती केली ज्यामध्ये उच्च-शक्तीची कार्बन-फायबर रचना, घन इंधन, इथिलीन-प्रॉपिलीन-डायन टेरपॉलिमर्स (EPDM) थर्मल संरक्षण प्रणाली आणि कार्बनसह त्याची रचना दर्शविली गेली. कमी करणारे नोजल.

- स्कायरूटमधील गुंतवणूकदारांपैकी एक असलेल्या सोलर इंडस्ट्रीज इंडिया लिमिटेडच्या सुविधांवर रॉकेटच्या स्टेजची चाचणी घेण्यात आली.
- भारतीय खाजगी क्षेत्रातील हे आतापर्यंतचे सर्वात मोठे रॉकेट स्टेज आहे ज्याची रचना, उत्पादित आणि पूर्णपणे चाचणी केली गेली आहे.

डॉ जितेंद्र सिंग, बायोटेक संशोधकांसाठी 'BioRRAP' पोर्टल सुरू केले.

- वन नेशन, वन पोर्टल या तत्त्वाला अनुसरून केंद्रीय मंत्री डॉ. जितेंद्र सिंह यांनी बायोटेक संशोधक आणि स्टार्ट-अप्ससाठी सिंगल नॅशनल पोर्टलचे अनावरण केले. देशातील जैविक संशोधन आणि विकास क्रियाकलापांसाठी नियामक परवानगी घेणारे सर्वजण BioRRAP चा वापर करतील. मंत्री यांच्या मते, जैवतंत्रज्ञान हा भारतीय तरुणांसाठी त्वरीत व्यवहार्य शैक्षणिक आणि करिअर पर्याय बनला आहे. देशात सध्या 2,700 बायोटेक स्टार्ट-अप आणि 2,500 हून अधिक बायोटेक उपक्रम कार्यरत आहेत.

MeitY ने डिजिटल इंडिया भाषीनी विचारमंथन सत्र आयोजित केले आहे.

- श्री राजीव चंद्रशेखर, इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान, कौशल्य विकास आणि उद्योजकता राज्यमंत्री, MeitY द्वारे मिशन डिजिटल इंडिया भाषानी - राष्ट्रीय भाषा अनुवाद मिशन (NLTM) वर आयोजित केलेल्या विचारमंथन सत्रादरम्यान उपस्थित होते. त्यांच्या मते, स्टार्टअप्स हे आमच्या डिजिटल इकोसिस्टमचे एक आवश्यक घटक आहेत आणि मिशन डिजिटल इंडिया भाषिनी त्यांना भारत-विशिष्ट आणि भारतीय भाषा सक्षम IT सोल्यूशन्स विकसित करण्यात मदत करेल.

पुरस्कार बातम्या

DD नॅशनल पेट शो 'बेस्ट फ्रेंड फॉरएव्हर' ने ENBA अवॉर्ड 2021 जिंकला.

- दूरदर्शनने एक्सेंचेज4मीडिया न्यूज ब्रॉडकास्टिंग अवॉर्ड्स (ENBA) च्या 14 व्या आवृत्तीत 'बेस्ट फ्रेंड फॉरएव्हर' या पाळीव प्राण्यांच्या काळजीवर आधारित टीव्ही मालिकेसाठी सर्वोत्कृष्ट सखोल हिंदी मालिकेसाठी ENBA पुरस्कार 2021 जिंकला आहे. हा कार्यक्रम दर रविवारी संध्याकाळी ७ वाजता प्रसारित केला जातो आणि डीडी नॅशनलच्या यूट्यूब चॅनलवरही उपलब्ध आहे.

'बेस्ट फ्रेंड फॉरएव्हर' शोबद्दल:

- बेस्ट फ्रेंड फॉरएव्हर हा डीडी नॅशनलवर अर्धा तासाचा साप्ताहिक थेट फोन-इन शो आहे, ज्यामध्ये दोन पाळीव प्राणी तज्ञ लोकांना त्यांच्या पाळीव प्राण्यांची काळजी कशी घ्यावी, त्यांचे अन्न, पोषण, नियमित आरोग्य तपासणी, लसीकरण आणि इतर गोष्टींबद्दल मार्गदर्शन करतात.
- या शोचा उद्देश द्वि-मार्गी संप्रेषण राखणे हा आहे जिथे दर्शक थेट कॉल करू शकतात आणि तज्ञांशी बोलू शकतात आणि त्यांच्या चिंता आणि अनुभव सामायिक करू शकतात. पहिल्या दिवसापासून देशभरातून फोन कॉल्सचा पाऊस सुरू झाला. इतर वयोगटांच्या व्यतिरिक्त, तरुण आणि मुले या शोमध्ये सर्वाधिक गुंततात.

24 व्या डेफलिंपिक: धनुष श्रीकांतने पुरुषांच्या 10 मीटर एअर रायफलमध्ये सुवर्णपदक जिंकले.

- मबाज धनुष श्रीकांतने ब्राझीलमधील कॅक्सियास डो सुल येथे 24 व्या डेफलिंपिकमध्ये पुरुषांच्या 10 मीटर एअर रायफल स्पर्धेत सुवर्ण आणि शौर्य सैनीने कांस्यपदक जिंकले आहे. नंतर, भारतीय बॅडमिंटन संघाने अंतिम फेरीत जपानचा 3-1 असा पराभव करून सुवर्णपदक जिंकून देशासाठी दुहेरी उत्सव साजरा केला. युक्रेन 19 सुवर्ण, सहा रौप्य आणि 13 कांस्य पदकांसह अव्वल स्थानावर आहे. दोन सुवर्ण आणि एक कांस्य पदकांसह भारत पदकतालिकेत आठव्या स्थानावर आहे.

NASA च्या Cynthia Rosenzweig यांना 2022 चा वर्ल्ड फूड प्राईज मिळाला.

- न्यूयॉर्क शहरातील NASA च्या गोडार्ड इन्स्टिट्यूट फॉर स्पेस स्टडीज (GISS) मधील वरिष्ठ संशोधन शास्त्रज्ञ आणि क्लायमेट इम्पॅक्ट्स ग्रुपच्या प्रमुख, सिंथिया रोसेन्झवेग यांना वर्ल्ड फूड प्राईज फाउंडेशनकडून 2022 चा जागतिक अन्न पुरस्कार मिळाला आहे. हवामान आणि अन्न प्रणाली यांच्यातील संबंध समजून घेण्यासाठी आणि भविष्यात दोन्ही कसे बदलतील याचा अंदाज लावण्यासाठी तिच्या संशोधनासाठी रोसेन्झवेगची या पुरस्कारासाठी निवड करण्यात आली.

पुलिट्झर पुरस्कार 2022 घोषित

- पत्रकारिता, पुस्तके, नाटक आणि संगीतातील पुलिट्झर पारितोषिक विजेत्यांच्या 106 व्या वर्गाची घोषणा करण्यात आली. पुलिट्झर पारितोषिक हा युनायटेड स्टेट्समधील वृत्तपत्र, मासिक, ऑनलाइन पत्रकारिता, साहित्य आणि संगीत रचना यातील कामगिरीसाठी दिला जाणारा पुरस्कार आहे.

Public Service

- **The Washington Post** for its account of the assault on Washington on January 6, 2021.

Breaking News Reporting

- **The staff of the Miami Herald** for its coverage of the collapse of the Seaside apartment towers in Florida.

Investigative Reporting

- **Corey G. Johnson, Rebecca Woolington and Eli Murray** of the **Tampa Bay Times** for an expose of highly toxic hazards inside Florida's only battery recycling plant that forced the implementation of safety measures to adequately protect workers and nearby residents.

Explanatory Reporting

- **The staff of Quanta Magazine**, notably **Natalie Wolchover**, for reporting on how the Webb Space Telescope works.

Local Reporting

- **Madison Hopkins** of the Better Government Association and **Cecilia Reyes** of the Chicago Tribune for an examination of Chicago's long history of failed building and fire safety code enforcement.

National Reporting

- The staff of **The New York Times** for a project that quantified a disturbing pattern of fatal traffic stops by police.

International Reporting

- The staff of **The New York Times** for reporting that exposed the vast civilian tolls of US-led airstrikes, challenging official accounts of American military engagements in Iraq, Syria and Afghanistan.

Feature Writing

- **Jennifer Senior of The Atlantic** for a portrayal of a family's reckoning of loss in the 20 years since 9/11.

Commentary

- **Melinda Henneberger** of the **Kansas City Star** for persuasive columns demanding justice for alleged victims of a retired police detective accused of being a sexual predator.

Criticism

- **Salamishah Tillet**, contributing critic at large for **The New York Times**, for writing about Black stories in art and popular culture.

Editorial Writing

- **Lisa Falkenberg, Michael Lindenberger, Joe Holley and Luis Carrasco** of the Houston Chronicle for a campaign that, with original reporting, revealed voter suppression tactics, rejected the myth of widespread voter fraud and argued for sensible voting reforms.

Illustrated Reporting and Commentary

- **Fahmida Azim, Anthony Del Col, Josh Adams and Walt Hickey** of Insider for a comic on an Uyghur internment camp.

Breaking News Photography

- **Marcus Yam of the Los Angeles Times** for raw and urgent images of the US departure from Afghanistan.
- **Win McNamee, Drew Angerer, Spencer Platt, Samuel Corum and Jon Cherry** of Getty Images for comprehensive and consistently riveting photos of the attack on the US capitol.

Feature Photography

- **Adnan Abidi, Sanna Irshad Mattoo, Amit Dave and the late Danish Siddiqui of Reuters** for images of Covid's toll in India.

Audio Reporting

- **Staffs of Futuro Media and PRX for "Suave"** — an immersive profile of a man re-entering society after more than 30 years in prison.

पुस्तके, नाटक आणि संगीताची यादी

Fiction

- The Netanyahus: An Account of a Minor and Ultimately Even Negligible Episode in the History of a Very Famous Family, by Joshua Cohen.

Drama

- Fat Ham, by James Ijames

History

- Covered with Night, by Nicole Eustace, and Cuba: An American History, by Ada Ferrer

Biography

- Chasing Me to My Grave: An Artist's Memoir of the Jim Crow South, by the late Winfred Rembert as told to Erin I. Kelly

Poetry

- frank: sonnets, by Diane Seuss

General Nonfiction

- Invisible Child: Poverty, Survival & Hope in an American City, by Andrea Elliott

Music

- Voiceless Mass, by Raven Chacon

गुरुस्वामी कृष्णमूर्ती यांना कोविड-19 साथीच्या काळात त्यांच्या सेवेबद्दल ब्रिटिश सन्मान 'एमबीई' प्राप्त

- गुरुस्वामी कृष्णमूर्ती, पेनलोन या जागतिक दर्जाच्या ब्रिटीश वैद्यकीय तंत्रज्ञान कंपनीचे सीईओ, यांना द मोस्ट एक्सलेंट ऑर्डर ऑफ द ब्रिटीश एम्पायर (सिव्हिल डिव्हिजन) पुरस्कार 2022 - ऑनररी मॅबर ऑफ द ऑर्डर ऑफ द ब्रिटीश एम्पायर (एमबीई) पुरस्कार मिळण्याची शक्यता आहे. बर्किंगहॅम पॅलेस, लंडन, यूके येथे राणी. गुरुस्वामी कृष्णमूर्ती हे मूळचे मदुराई, तामिळनाडू, भारताचे आहेत. ब्रिटिश मानद पुरस्कार वर्षातून दोनदा, प्रथम नवीन वर्षात आणि पुन्हा जूनमध्ये, राणीच्या अधिकृत वाढदिवसाच्या तारखेला दिले जातात.

ममता बॅनर्जी यांना विशेष बांगला अकादमी पुरस्कार मिळाला.

- पश्चिम बंगालच्या मुख्यमंत्री, ममता बॅनर्जी यांना त्यांच्या "अथक साहित्यिक शोधासाठी" बांगला अकादमी पुरस्कार मिळाला . या वर्षी साहित्य अकादमीने सादर केलेला हा पुरस्कार बॅनर्जी यांना पश्चिम बंगालमधील सर्वोत्कृष्ट लेखकांना आदरांजली वाहणाऱ्या त्यांच्या "कविता बितन" या पुस्तकासाठी प्रदान करण्यात आला. 2020 कोलकाता बुक फेअरमध्ये ममता बॅनर्जी यांचे 'कविता बितान' लॉंच करण्यात आले. पुस्तकात टीएमसी सुप्रिमोने लिहिलेल्या 946 कविता आहेत.
- मंचावर असूनही ममता बॅनर्जी यांनी हा पुरस्कार स्वतःहून स्वीकारला नाही आणि त्यांच्या वतीने राज्याचे शिक्षण मंत्री ब्रात्य बसू यांनी हा पुरस्कार स्वीकारला.

राष्ट्रपती, राम नाथ कोविंद यांनी 13 शौर्य चक्र प्रदान केले.

- भारताचे राष्ट्रपती, राम नाथ कोविंद यांनी 13 शौर्य चक्र प्रदान केले ज्यात भारतीय सशस्त्र दलाच्या जवानांना त्यांच्या ऑपरेशन्स दरम्यान दाखवलेल्या विलक्षण धैर्याबद्दल सहा मरणोत्तर समावेश आहे. लष्करप्रमुख जनरल मनोज पांडे यांना राष्ट्रपती भवनातील संरक्षण समारंभात त्यांच्या असाधारण सेवेसाठी परम विशिष्ट सेवा पदक (PVSM) प्रदान करण्यात आले.

भारतीय वास्तुविशारद BV दोशी यांना रॉयल गोल्ड मेडल 2022 ने सन्मानित करण्यात आले.

- भारतीय वास्तुविशारद बाळकृष्ण विठ्ठलदास दोशी यांना प्रतिष्ठित रॉयल गोल्ड मेडल 2022 प्रदान करण्यात आले. रॉयल इन्स्टिट्यूट ऑफ ब्रिटिश आर्किटेक्ट्स (RIBA), लंडन, युनायटेड किंगडम (UK) द्वारे वास्तुकलेसाठी जगातील सर्वोच्च सन्मानांपैकी एक रॉयल गोल्ड मेडल आहे. रॉयल गोल्ड मेडल यूकेच्या राणी एलिझाबेथ II यांनी वैयक्तिकरित्या मंजूर केले आहे आणि हा पुरस्कार एखाद्या व्यक्ती किंवा लोकांच्या गटाला दिला जातो.
- BV दोशी यांना प्रख्यात वास्तुविशारद ले कॉर्बुझियर यांच्यासोबत पॅरिस, फ्रान्समध्ये वरिष्ठ डिझायनर (1951-54) म्हणून कामाचा अनुभव होता. दोशी यांनी लुई कान यांच्यासोबत इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट (IIM) अहमदाबाद तयार करण्यासाठी सहयोगी म्हणून काम केले.

डॉ. फ्रँक विल्झेक यांना 2022 चे टेम्पलटन पारितोषिक मिळाले.

- फ्रँक विल्झेक, नोबेल पारितोषिक विजेते सैद्धांतिक भौतिकशास्त्रज्ञ आणि निसर्गाच्या मूलभूत नियमांवरील संशोधनासाठी प्रसिद्ध असलेले लेखक, ज्यांच्या जीवनातील कार्यात विज्ञान आणि अध्यात्माचे मिश्रण आहे अशा व्यक्तींना या वर्षाच्या प्रतिष्ठित टेम्पलटन पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

केनियाची नर्स अण्णा काबाले दुबा हिला जगातील सर्वोत्कृष्ट नर्सचा मुकुट मिळाला.

- मार्साबिट काउंटी रेफरल हॉस्पिटलमध्ये तेनात असलेल्या केनियन परिचारिका अण्णा कबाले दुबा यांनी शिक्षणाचे समर्थन करण्यासाठी आणि तिच्या समुदायातील स्त्री जननेंद्रियाच्या विकृती (FGM) सारख्या कालबाह्य सांस्कृतिक प्रथांविरुद्ध मोहीम राबविल्याबद्दल उद्घाटन Aster Guardian Global Nursing Award जिंकला. दुबा, ज्याने USD 250,000 (अंदाजे Ksh.29 दशलक्ष) बक्षीस रक्कम घेतली होती, त्यांना एमिरेट्सचे सीईओ शेख अहमद बिन सईद अल मकतूम यांनी दुबई येथे आंतरराष्ट्रीय परिचारिका दिनानिमित्त आयोजित पुरस्कार समारंभात सन्मानित केले.

कॅमेरोनियन कार्यकर्त्याने वांगारी माथाई फॉरेस्ट चॅम्पियन्स पुरस्कार 2022 जिंकला.

- कॅमेरून कार्यकर्त्या, सेसिल एनजेबेट यांनी जंगलांचे संरक्षण आणि त्यांच्यावर अवलंबून असलेल्या लोकांचे जीवन सुधारण्यासाठी केलेल्या उल्लेखनीय योगदानाबद्दल 2022 चा वांगारी माथाई फॉरेस्ट चॅम्पियन्स पुरस्कार जिंकला आहे. हा पुरस्कार Cécile Ndjebet ची ऊर्जा आणि जमीन आणि जंगलांवरील महिलांच्या हक्कांना चालना देण्यासाठी तीन दशकांहून अधिक काळ साजरे करतो. शाश्वत वन व्यवस्थापन साध्य करण्यासाठी वन प्रशासन आणि संरक्षणामध्ये महिलांचा सहभाग मूलभूत आहे हे त्यांनी सक्रियपणे दाखवून दिले आहे.

अजय पिरामल यांना ऑर्डर ऑफ द ब्रिटिश एम्पायर पुरस्कार मिळाला.

- पिरामल समुहाचे अध्यक्ष अजय पिरामल यांना महाराणी द क्वीन यांच्याकडून मानद कमांडर ऑफ द ऑर्डर ऑफ द ब्रिटिश एम्पायर (CBE) हा पुरस्कार मिळाला आहे. यूके-इंडिया सीईओ फोरमचे भारत सह-अध्यक्ष म्हणून यूके-भारत व्यापार संबंधातील सेवांसाठी त्यांना हा पुरस्कार मिळाला. 2016 पासून भारत-यूके सीईओ फोरमचे सह-अध्यक्ष या नात्याने, अधिक आर्थिक सहकार्याद्वारे दोन्ही देशांमधील मजबूत द्विपक्षीय संबंध मजबूत करण्यासाठी मदत करण्याचा प्रयत्न केला आहे.

द ऑर्डर ऑफ द ब्रिटिश एम्पायरच्या मानद कमांडरबद्दल

- कमी दर्जाची प्रमुख राष्ट्रीय भूमिका, प्रादेशिक घडामोडींमध्ये साध्य किंवा समुदायासाठी सेवेद्वारे एक प्रमुख भूमिका किंवा त्याच्या किंवा तिच्या क्रियाकलाप क्षेत्रात अत्यंत प्रतिष्ठित, नाविन्यपूर्ण योगदान. किंग जॉर्ज पंचम यांनी 1917 मध्ये या पुरस्काराची स्थापना केली होती.

वेस्ली मॉर्गन यांना त्यांच्या 'द हार्डस्ट प्लेस' या पुस्तकासाठी विल्यम ई. कोल्बी पुरस्कार मिळाला.

- लेखक आणि पत्रकार, वेस्ली मॉर्गन यांनी त्यांच्या लष्करी आणि गुप्तचर लेखनासाठी विल्यम ई. कोल्बी पुरस्कार 2022 जिंकला आहे. त्याच्या "The Hardest Place: The American Military Adrift in Afghanistan's Pech Valley" या पुस्तकासाठी त्याचा उल्लेख करण्यात आला. कोल्बी अवॉर्ड, माजी राजदूत आणि CIA संचालक विल्यम ई. कोल्बी यांच्या नावाचा \$5,000 बक्षीस, "लष्करी इतिहास, गुप्तचर ऑपरेशन्स किंवा आंतरराष्ट्रीय घडामोडी समजून घेण्यात मोठे योगदान दिल्याबद्दल" दिला जातो. नॉर्थफिल्ड, व्हरमांट येथील नॉर्विच विद्यापीठाद्वारे कोल्बी पुरस्कार प्रदान केला जातो. कोल्बी पुरस्काराची स्थापना 1999 मध्ये झाली.

सुभाष ओला यांनी Amazon Smbhav Entrepreneurship Challenge 2022 साठी पहिले पारितोषिक जिंकले.

- बॉयलर्समध्ये वाफेचा पुनर्वापर करून ऊर्जा वाचविण्याचे तंत्रज्ञान विकसित करणारे राजस्थानमधील नवोदित, सुभाष ओला यांनी Amazon Smbhav Entrepreneurship Challenge 2022 चे पहिले पारितोषिक जिंकले आहे आणि त्यांच्या एंटरप्राइझ "Geniusenergy Critical Innovation Private Limited" ने स्टार्टअपचे विजेतेपद पटकावले आहे.

अंजली पांडेला CII EXCON कमिटेड लीडर अवॉर्ड मिळाला.

- अंजली पांडे, कमिन्स इंडिया येथील इंजिन्स आणि कॉम्पोनंट्स बिझनेस युनिट लीडर यांना अधिक वैविध्यपूर्ण, न्याय्य आणि सर्वसमावेशक कार्यस्थळ निर्माण करण्याच्या त्यांच्या प्रयत्नांसाठी बेंगळूरु येथील CII EXCON 2022 मध्ये कमिटेड लीडर पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे.

कमिन्स इंडियाने कोणता पुढाकार घेतला?

- कमिन्स इंडियाने गेल्या काही वर्षांत महिलांचे प्रतिनिधित्व वाढवण्यासाठी सक्रिय उपाययोजना केल्या आहेत, परिणामी गेल्या दोन दशकांमध्ये लैंगिक विविधता गुणोत्तर 5 वरून 32 टक्क्यांपर्यंत वाढले आहे, जी एका उत्पादन संस्थेसाठी एक महत्त्वपूर्ण उपलब्धी आहे.

- कमिन्स महिलांना समान संधी देण्यासाठी विविध उपक्रम राबवितात, ज्यात तंत्रज्ञानातील महिला, भरतीदरम्यान लिंग संतुलन, वेतन समानता सुनिश्चित करणे, लिंग-तटस्थ वर्कस्टेशन्स, कमिन्स महिला आणि सक्षमीकरण नेटवर्क, लवचिक कामाची व्यवस्था आणि नवीन मातांसाठी पुरस्कारप्राप्त स्तनपान-अनुकूल सुविधा यांचा समावेश आहे. या सर्वाना नेतृत्वाचा भक्कम पाठिंबा आहे.

WHO DG चे ग्लोबल हेल्थ लीडर्स अवॉर्ड्स: 6 विजेत्यांमध्ये भारताच्या आशा वर्कर्स

- भारतातील 10 लाख सर्व-महिला मान्यताप्राप्त सामाजिक आरोग्य कार्यकर्त्या (आशा) कामगारांना, ग्रामीण भागात थेट आरोग्य सुविधा उपलब्ध करून देण्यात त्यांच्या "महत्त्वपूर्ण भूमिकेसाठी" जागतिक आरोग्य संघटनेच्या (WHO) महासंचालकांचा ग्लोबल हेल्थ लीडर्स पुरस्कार 2022 ने सन्मानित करण्यात आले.

पुरस्काराचे इतर प्राप्तकर्ते:

- डॉ पॉल फार्मर हार्वर्ड मेडिकल स्कूलमधील ग्लोबल हेल्थ आणि सोशल मेडिसिन विभागाचे अध्यक्ष आणि पार्टनर्स इन हेल्थचे सह-संस्थापक होते.
- डॉ अहमद हंकीर, एक ब्रिटिश-लेबनीज मानसोपचारतज्ञ, केंब्रिज विद्यापीठाच्या संयुक्त विद्यमाने सेंटर फॉर मॅटल हेल्थ रिसर्चचे वरिष्ठ रिसर्च फेलो आणि युनायटेड किंग्डममधील किंगज कॉलेज लंडनमधील मानसोपचारातील शैक्षणिक क्लिनिकल फेलो आहेत.
- लुडमिला सोफिया ऑलिव्हेरा वरेला सर्व प्रदात्यांसाठी खेळांमध्ये प्रवेश सुलभ करण्यासाठी तरुण लोकांमधील धोकादायक वर्तणुकीला निरोगी पर्याय देण्यासाठी आणि असंसर्गजन्य रोगांच्या वाढत्या धोक्याचा सामना करण्यासाठी तिच्या कार्यासाठी.
- अफगाणिस्तानातील पोलिओ कर्मचाऱ्यांमध्ये मोहम्मद झुबेर खलाझाई, नजीबुल्लाह कोशा, शादाब योसूफी, शरीफुल्ला हेमाती, हसीबा ओमारी, खादिजा अत्ताई, मुनिराहकीमी, रोबिना योसूफी आणि शादाब यांचा समावेश आहे.
- Yōhei Sasakawa कुष्ठरोग निर्मूलनासाठी WHO सदृच्छा दूत आणि कुष्ठरोगाने प्रभावित लोकांच्या मानवी हक्कांसाठी जपानचे राजदूत आहेत.

संगीत अकादमीने संगीत कलानिधी पुरस्कार 2020-22 जाहीर केले.

- प्रख्यात गायक आणि गुरू, नेवेली आर संतनागोपालन, प्रख्यात मृदंगम कलाकार आणि गुरू, 'तिरुवरूर' भक्तवधसलम, आणि लालगुडी व्हायोलिन जोडी, जीजेआर कृष्णन आणि विजयालक्ष्मी यांची प्रतिष्ठित संगीत कलानिधी पुरस्कारांसाठी, संगीत अकादमीच्या प्रतिष्ठित संगीत कलानिधी पुरस्कारासाठी, 2020, 2021 आणि 2022 पुरस्कारांसाठी नाव देण्यात आले.

संगीत कलानिधी पुरस्कार:

- संतनागोपालन यांना 2020 सालासाठी संगीत कलानिधी पुरस्कार प्रदान करण्यात येणार आहे तर 2021 या वर्षासाठी भक्तवधसलमची निवड करण्यात आली आहे.
- कृष्णन आणि विजयालक्ष्मी, "लालगुडी वंशातील व्हायोलिन वादक आणि प्रसिद्ध कलाकार" यांना 2022 चा पुरस्कार प्राप्त होईल.

रोल्स रॉयस इंडियाचे अध्यक्ष किशोर जयरामन यांना ब्रिटीश सन्मान

- Rolls-Royce चे भारत आणि दक्षिण आशियाचे अध्यक्ष किशोर जयरामन यांना ब्रिटीश उपउच्चायुक्त महाराणी द क्वीन यांच्याकडून ऑर्डर ऑफ द ब्रिटीश एम्पायर (OBE) हा मानद अधिकारी मिळाला आहे. जयरामन हे यूके-इंडिया बिझनेस कौन्सिलचे बोर्ड सदस्य आहेत, जे भारतात स्थापन झालेल्या यूके व्यवसायांना समर्थन देतात. UK च्या तंत्रज्ञानाद्वारे सक्षम भारतातील उत्पादनाला चालना देण्यासाठी धोरणात्मक परिसंस्थेची स्थापना करून द्विपक्षीय संबंधांना चालना देण्यातही त्यांनी महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली आहे.

गोपालकृष्णन यांना वास्तविक औद्योगिक संशोधन पुरस्कार 2020 मिळाला.

- ICAR- सेंट्रल मरीन फिशरीज रिसर्च इन्स्टिट्यूटचे संचालक ए गोपालकृष्णन यांनी कृषी विज्ञान आणि तंत्रज्ञान या श्रेणीमध्ये 2020 चा VASVIK (विविधलैक्सी औद्योगिक संशोधन विकास केंद्र) औद्योगिक संशोधन पुरस्कार जिंकला आहे. 1.51 लाख रुपये रोख आणि प्रशस्तीपत्र असलेला हा पुरस्कार, मत्स्य अनुवंशशास्त्राशी संबंधित संशोधन कार्यातील त्यांच्या महत्त्वपूर्ण योगदानासाठी आहे. माशांच्या अनुवांशिकतेशी संबंधित संशोधन कार्य करते जे अनेक व्यावसायिकदृष्ट्या महत्त्वाच्या आणि धोक्यात असलेल्या प्रजातींच्या संरक्षणासाठी उपयुक्त आहे.

'टॉम्ब ऑफ सॅन्ड' या भारतीय कादंबरीला आंतरराष्ट्रीय बुकर पारितोषिक मिळाले.

- भारतीय लेखिका गीतांजली श्री आणि अमेरिकन अनुवादक डेझी रॉकवेल यांना "टॉम्ब ऑफ सॅन्ड" साठी आंतरराष्ट्रीय बुकर पुरस्कार मिळाला. मूळतः हिंदीमध्ये लिहिलेले, उच्च-प्रोफाइल पुरस्कार जिंकणारे हे कोणत्याही भारतीय भाषेतील पहिले पुस्तक आहे, जे जगभरातील काल्पनिक कथांना मान्यता देते ज्याचे इंग्रजीमध्ये भाषांतर केले गेले आहे. 50,000-पाऊंड (\$63,000) बक्षीस रक्कम नवी दिल्लीस्थित श्री आणि व्हरमाँटमध्ये राहणारे रॉकवेल यांच्यात विभागली जाईल.

कान्स फिल्म फेस्टिव्हल 2022

- कान्स फिल्म फेस्टिव्हलची 75 वी आवृत्ती नऊ सदस्यीय ज्युरींनी प्रतिष्ठित महोत्सवात मोठे पुरस्कार देऊन शानदार समारोप केला. फ्रेंच अभिनेते व्हिन्सेंट लिंडन यांच्या नेतृत्वाखालील नऊ सदस्यीय ज्युरीद्वारे पुरस्कारांची निवड करण्यात आली आणि कान्सच्या ग्रँड लुमियर थिएटरमध्ये समारोप समारंभात सादर करण्यात आली. ज्युरीमध्ये अभिनेत्री दीपिका पदुकोण या भारतीय अभिनेत्रीचा समावेश होता.

2022 कान्स फिल्म फेस्टिव्हलमधील विजेत्यांची संपूर्ण यादी

- Palme d'Or:** Triangle of Sadness, directed by Ruben Östlund
- Grand Prix:** Stars at Noon, directed by Claire Denis and Close directed by Lukas Dhont
- Jury Prize:** Eo, directed by Jerzy Skolimowski and Le Otto Montagne, directed by Charlotte Vandermeersch and Felix van Groeningen
- Best Director:** Park Chan-wook for Decision to Leave
- Best Actor:** Song Kang-ho for Broker
- Best Actress:** Zar Amir Ebrahimi for Holy Spider

- Best Screenplay:** Tarik Saleh (Boy from Heaven)
- Camera d'Or:** Gina Gammell and Riley Keough for War Pony
- Jury Special Award:** Tori and Lokita
- L'Oeil d'Or:** All That Breathes
- Jury Special Award (documentary):** Mariupolis 2

शौनक सेनच्या 'ऑल दॅट ब्रीदस' या माहितीपटाने कान्स फिल्म फेस्टिव्हलमध्ये L'Oil d'Or पुरस्कार जिंकला.

- चित्रपट निर्माते शौनक सेन यांच्या ऑल दॅट ब्रीद या माहितीपटाने कान्स चित्रपट महोत्सव 2022 मधील भारताचा एकमेव प्रवेश, 2022 L'Oeil d'Or हा महोत्सवातील माहितीपटांचा सर्वोच्च पुरस्कार जिंकला आहे. "L'Oeil d'Or अशा चित्रपटाला जातो जो, विनाशाच्या जगात, प्रत्येक जीवन महत्त्वाचे आणि प्रत्येक लहान कृती महत्त्वाची आहे याची आठवण करून देतो. पुरस्कारामध्ये 5,000 युरो (अंदाजे ₹ 4.16 लाख) रोख बक्षीस समाविष्ट आहे.

L'Oeil d'Or माहितीपट पुरस्काराबद्दल:

- L'Oeil d'Or डॉक्युमेंटरी अवॉर्ड, ज्याला गोल्डन आय अवॉर्ड म्हणूनही ओळखले जाते, 2015 मध्ये फ्रेंच भाषिक लेखकांच्या सोसायटी LaScam द्वारे कान फिल्म फेस्टिव्हलच्या सहकार्याने तयार केले गेले.

संजित नार्वेकर यांना MIFF 2022 मध्ये व्ही शांताराम जीवनगौरव पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

- मुंबई इंटरनॅशनल फिल्म फेस्टिव्हल ऑफ इंडिया (MIFF 2022) च्या 17 व्या आवृत्तीत डॉ. व्ही. शांताराम जीवनगौरव पुरस्कार प्रख्यात लेखक आणि माहितीपट निर्माते श्री संजित नार्वेकर यांना त्यांच्या उत्कृष्ट, सखोल, उल्लेखनीय वैविध्यपूर्ण आणि प्रेरणादायी कार्याच्या स्मरणार्थ प्रदान करण्यात आला आहे. केंद्रीय वाणिज्य आणि उद्योग, ग्राहक व्यवहार, अन्न आणि सार्वजनिक वितरण आणि वस्तोद्योग मंत्री पीयूष गोयल यांनी संजित नार्वेकर यांना 10 लाख रुपये, सुवर्ण शंख आणि प्रशस्तीपत्र देऊन हा पुरस्कार प्रदान केला.

आरजे उमर यांना युनिसेफकडून लसीकरण चॅम्पियन पुरस्कार मिळाला.

- दक्षिण काश्मीरमधील रेडिओ जॉकी उमर निसार (RJ उमर) यांना मुंबई, महाराष्ट्र येथे होणाऱ्या वार्षिक Radio4Child 2022 पुरस्कारांमध्ये संयुक्त राष्ट्र आंतरराष्ट्रीय चिल्ड्रन्स इमर्जन्सी फंड (UNICEF) कडून '01 सर्वोत्कृष्ट सामग्री पुरस्कार' आणि लसीकरण चॅम्पियन पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. बहु-ग्रॅमी पुरस्कार विजेते संगीतकार, पर्यावरणवादी, आणि UNICEF ख्यातनाम समर्थक रिकी केज, OIC UNICEF, UP डॉ. झाफरीन चौधरी, संचार आणि वकिली आणि भागीदारी प्रमुख, UNICEF India यांच्या हस्ते हा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.

क्रीडा बातम्या

पी. व्ही. सिंधूने आशियाई बॅडमिंटन स्पर्धेत कांस्यपदक जिंकले.

- आशिया बॅडमिंटन चॅम्पियनशिपमध्ये, भारताच्या पीव्ही सिंधूने मनिला येथे उपांत्य फेरीत अव्वल मानांकित आणि गतविजेत्या जपानच्या अकाने यामागुचीकडून तीन गेममध्ये हृदयद्रावक पराभव केल्यानंतर तिचे दुसरे आशियाई कांस्यपदक जिंकले. तिने आशिया बॅडमिंटन चॅम्पियनशिप 2014 गिमचेऑन आवृत्तीत तिचे पहिले कांस्य जिंकले होते.

केरळने पश्चिम बंगालचा पराभव करत सातव्यांदा संतोष ट्रॉफीचे विजेतेपद पटकावले.

- केरळच्या मलप्पुरम येथील मंजेरी स्टेडियमवर केरळने पश्चिम बंगालचा पेनल्टी शूटआऊटमध्ये 5-4 असा पराभव करत 75वी संतोष ट्रॉफी 2022 जिंकली. एका धडधडणाऱ्या चकमकीत अतिरिक्त वेळेनंतर संघ 1-1 ने बरोबरीत होते, ज्यामध्ये दोन्ही टोकांना भरपूर संधी निर्माण झाल्या होत्या आणि फिनिशिंग चुकीचे होते.

पुरस्कार विजेते:

- स्पर्धेतील सर्वोत्तम खेळाडू: जिजो जोसेफ
- नऊ गोलांसह सर्वोच्च स्कोअरर: जेसिन टीके

हरियाणा सरकार नीरज चोप्राच्या जन्मगावी स्टेडियम बांधणार आहे.

- हरियाणाचे मुख्यमंत्री मनोहर लाल खट्टर यांनी ऑलिम्पिक सुवर्णपदक विजेता नीरज चोप्राच्या मूळ गावी पानिपत येथे स्टेडियम बांधण्याची घोषणा केली आहे. नीरज चोप्रा यांच्या गावात 10 कोटी रुपये खर्चून स्टेडियम बांधले जाणार आहे. गेल्या वर्षी, चोप्रा ऑलिम्पिक ट्रॅक आणि फील्डमध्ये सुवर्णपदक जिंकणारे पहिले भारतीय ठरले.

रिअल माद्रिदने 35 वे स्पॅनिश लीग जेतेपद पटकावले.

- रिअल माद्रिदने आपल्या राखीव संघाने एस्पॅनियोलचा 4-0 असा सहज पराभव करून विक्रमी 35वे स्पॅनिश लीग जेतेपद पटकावले. रॉड्रिगोने दोनदा गोल केले आणि मार्को एसेंसिओ आणि पर्यायी करीम बेंझेमा यांनी प्रत्येकी एक गोल करून माद्रिदला तीन हंगामात दुसरे लीग विजेतेपद मिळवून दिले.
- या विजेतेपदासह, कार्लो अँसेलोटी हा पहिल्या पाच युरोपियन लीगमध्ये ट्रॉफी जिंकणारा पहिला प्रशिक्षक ठरला. इटालियन मॅनेजरने सेरी ए मध्ये एसी मिलान, इंग्लिश प्रीमियर लीगमध्ये चेल्सी, लीग 1 मध्ये पॅरिस सेंट-जर्मेन आणि बुंडेस्लिगामध्ये बायर्न म्युनिकसह जिंकले.

जागतिक सूकर चॅम्पियनशिप 2022 चे विजेतेपद रॉनी ओ'सुलिव्हनने जिंकले.

- रॉनी ओ'सुलिव्हन (इंग्लंड) यांनी 16 एप्रिल ते 2 मे 2022 या कालावधीत शेफिल्ड, इंग्लंडमधील क्रीसिबल थिएटरमध्ये झालेल्या अंतिम फेरीत जुड ट्रम्प (इंग्लंड) विरुद्ध 18-13 असा पराभव करून 2022ची जागतिक सूकर चॅम्पियनशिप जिंकली आहे. ही स्पर्धा वर्ल्ड सूकर टूरद्वारे आयोजित करण्यात आली होती आणि स्पोर्ट्स बेटिंग कंपनी बेटफ्रेडने प्रायोजित केली होती. एकूण बक्षीस रक्कम 2,395,000 युरो आहे आणि विजेत्याला 500,000 युरोचा वाटा मिळेल.
- ओ'सुलिव्हन (वय 46) हा क्रीसिबल इतिहासातील सर्वात जुना जगज्जेता ठरला, त्याने 1978 मध्ये 45 वर्षांचे सहावे विजेतेपद पटकावणाऱ्या रे रियार्डनला मागे टाकले. हे रॉनी ओ'सुलिव्हनचे सातवे जागतिक सूकर चॅम्पियनशिप विजेतेपद होते, यापूर्वी 2001, 2004, 2004, 2004 मध्ये 2012, 2013 आणि 2020, स्टीफन हेंड्रीच्या आधुनिक काळातील सात जागतिक विजेतेपदांच्या विक्रमाशी बरोबरी केली (हेन्ड्रीने 1990 च्या दशकात जिंकले).

खेलो इंडिया युनिव्हर्सिटी गेम्स 2021 जैन विद्यापीठाने जिंकले.

- 20 सुवर्ण, 7 रौप्य आणि 5 कांस्य पदकांसह जैन (डीम्ड-टू-बी युनिव्हर्सिटी) ने खेलो इंडिया युनिव्हर्सिटी गेम्स 2021 ची दुसरी आवृत्ती जिंकली आहे. लव्हली प्रोफेशनल युनिव्हर्सिटी (एलपीयू) 17 सुवर्णांसह दुसरे आणि पंजाब विद्यापीठ तिसरे स्थान मिळवले आहे. KIUG चा समारोप समारंभ श्री कांतीरवा आउटडोअर स्टेडियम, बेंगळूरु येथे झाला. वीरा हा KIUG 2021 चा शुभंकर होता.
- खेलो इंडिया युनिव्हर्सिटी गेम्सच्या दुसऱ्या आवृत्तीत एकूण 20 खेळ खेळले गेले आणि 210 विद्यापीठांतील 3900 विद्यार्थ्यांनी भाग घेतला. खेळांनी राष्ट्रीय खेळांच्या इतिहासात प्रथमच योगासन आणि मल्लखांबा यासारख्या देशी क्रीडा स्पर्धा सुरू केल्या.

IWF ज्युनियर वर्ल्ड वेटलिफ्टिंग चॅम्पियनशिपमध्ये सुवर्णपदक जिंकणारी हर्षदा शरद गरुड ही पहिली भारतीय ठरली आहे.

- हर्षदा शरद गरुड हिने ग्रीसमधील हेरक्लियोन येथे IWF ज्युनियर वर्ल्ड चॅम्पियनशिपमध्ये सुवर्णपदक जिंकणारी पहिली भारतीय महिला म्हणून इतिहास रचला. तिने स्त्रॅचमध्ये 70 किलोग्रॅम आणि क्लीन अँड जर्कमध्ये 83 किलोग्रॅमसह एकूण 153 किलोग्रॅम उचलून 45 किलोग्रॅम वजनी गट जिंकला.

हर्षदा शरद गरुड बद्दल:

- IWF ज्युनियर वर्ल्ड चॅम्पियनशिप 2022 मध्ये सुवर्णपदक जिंकणारी पहिली भारतीय वेटलिफ्टर हर्षदा शरद गरुड हिने 2020 च्या खेलो इंडिया युथ गेम्समध्ये 17 वर्षांखालील मुलींचे विजेतेपदही जिंकले.
- हर्षदाने 12 वर्षांच्या वयातच तिचे वडील शरद गरुड यांच्या आग्रहावरून वेटलिफ्टिंगला सुरुवात केली, जे स्वतः राज्यस्तरीय वेटलिफ्टर होते.

टोकियो ऑलिम्पियन डिस्कस थ्रोअर कमलप्रीत कौरला तात्पुरते निलंबित करण्यात आले आहे.

- ऑलिम्पियन डिस्कस थ्रोअर कमलप्रीत कौर हिला अँथलेटिक्स इंटिग्रिटी युनिट (AIU) ने प्रतिबंधित पदार्थासाठी सकारात्मक चाचणी केल्याबद्दल तात्पुरते निलंबित केले आहे. कमलप्रीतची 29 मार्च रोजी चाचणी घेण्यात आली होती, तिच्या नमुन्यात प्रतिबंधित पदार्थ स्टॅनोझोलॉलच्या उपस्थितीमुळे/वापरल्यामुळे तिला निलंबित करण्यात आले होते, हे जागतिक अँथलेटिक्स अँटी-डोपिंग नियमांचे उल्लंघन आहे. कौरने टोकियो ऑलिम्पिकच्या अंतिम फेरीत 63.7 मीटर फेक करून सहावे स्थान मिळवले होते.

रिद्धिमान साहा प्रकरणी बीसीसीआयने पत्रकार बोरिया मजुमदार यांच्यावर 2 वर्षांची बंदी घातली आहे.

- भारतीय क्रिकेट नियामक मंडळाने (बीसीसीआय) पत्रकार बोरिया मजुमदार यांच्यावर अंतर्गत चौकशीत यष्टिरक्षक रिद्धिमान साहाला "धमकावणे आणि धमकावण्याचा" प्रयत्न केल्याबद्दल दोषी आढळल्याने त्यांच्यावर दोन वर्षांची बंदी घातली आहे. बीसीसीआयच्या सर्वोच्च परिषदेने गेल्या आठवड्यात झालेल्या बैठकीत तीन सदस्यीय समितीच्या अहवालावर विचार केला आणि मजुमदार यांना कोणत्याही क्रिकेटमध्ये सहभागी होण्यास किंवा क्रिकेटपटूंच्या मुलाखती घेण्यास दोन वर्षांसाठी बंदी घालण्याचा निर्णय घेतला.

बीसीसीआयच्या सर्वोच्च परिषदेने बीसीसीआय समितीच्या शिफारशीशी सहमती दर्शवली आणि पुढील निर्बंध लादले:

- भारतातील कोणत्याही क्रिकेट सामन्यांमध्ये (देशांतर्गत आणि आंतरराष्ट्रीय) प्रेसचा सदस्य म्हणून मान्यता मिळविण्यावर 2 (दोन) वर्षांची बंदी
- भारतातील कोणत्याही नोंदणीकृत खेळाडूंची मुलाखत घेण्यावर 2 (दोन) वर्षांची बंदी
- बीसीसीआय आणि सदस्य संघटनांच्या मालकीच्या क्रिकेट सुविधांमध्ये प्रवेश करण्यावर 2 (दोन) वर्षांची बंदी.

डेफलिम्पिक 2022- 2022 चा इतिहास आणि ठळक मुद्दे

- डेफलिम्पिकला मूकबधिरांसाठीचे जागतिक खेळ आणि कर्णबधिरांसाठीचे आंतरराष्ट्रीय खेळ म्हणूनही ओळखले जाते. 1924 मध्ये आयसीएसडी, इंटरनॅशनल कमिटी ऑफ स्पोर्ट्स फॉर द डेफ यांनी याची सुरुवात केली होती. कर्णबधिरांसाठी जागतिक खेळ आणि कर्णबधिरांसाठी आंतरराष्ट्रीय खेळ म्हणूनही डेफलिम्पिक ओळखले जाते. आंतरराष्ट्रीय ऑलिंपिक समितीने मंजूर केलेला हा बहु-क्रीडा क्रीडा स्पर्धा. हे दर 4 वर्षांनी आयोजित केले जाते आणि हे इतिहासातील सर्वात जास्त काळ चालणाऱ्या मल्टीस्पोर्ट इव्हेंटपैकी एक आहे.

डेफलिम्पिक 2022 चे ठळक मुद्दे

- यंदा 24 वे डेफलिम्पिक ब्राझीलमध्ये आयोजित करण्यात आले आहे, ज्यामध्ये भारतानेही सहभाग घेतला आहे. भारताकडून धनुष श्रीकांतने पुरुषांच्या 10 मीटर एअर रायफल स्पर्धेत सुवर्णपदक आणि शौर्य शैनीने कांस्यपदक जिंकले. भारतीय बॅडमिंटन संघानेही फायनलमध्ये जपानविरुद्ध 3-1 ने सुवर्णपदक जिंकले. सध्या, युकेन 19 सुवर्ण 6 रौप्य आणि 13 कांस्य पदकांसह आघाडीवर आहे तर यूएसए 6 सुवर्ण ते रौप्य आणि 7 कांस्य पदकांसह दुसऱ्या स्थानावर आहे. भारत आतापर्यंत दोन गोल आणि एक कांस्य पदकांसह 8 व्या स्थानावर आहे. डेफलिम्पिक ब्राझीलमधील कॅक्सियास दो सुल येथे आयोजित केले जाते. आय टी मे 2022 मध्ये सुरू करण्यात आली होती आणि 15 मे 2022 पर्यंत बंद दर आहेत. यावर्षी 72 देशांनी 2267 खेळाडूंसह डेफलिम्पिकमध्ये भाग घेतला आहे. 72 देशांमधून 1521 पुरुष आणि 746 महिलांनी कर्णबधिर ऑलिंपिकमध्ये भाग घेतला आहे.

चीनमधील आशियाई क्रीडा स्पर्धा 2022 पुढे ढकलण्यात आल्या आहेत.

- आशियाई खेळ 2022, हांगझोऊ, चीन येथे सप्टेंबरमध्ये होणार आहेत, देशातील वाढत्या COVID-19 प्रकरणांमुळे 2023 पर्यंत पुढे ढकलण्यात आले आहेत, असे ऑलिंपिक कौन्सिल ऑफ एशिया (OCA) ने जाहीर केले. ऑलिंपिक कौन्सिल ऑफ आशिया, आशियाई खेळांची प्रशासकीय संस्था, खेळांच्या 19 व्या आवृत्तीच्या नवीन तारखा जाहीर करणार असल्याचे सांगितले. आशियाई खेळ 2022 हे मूलतः 10 ते 25 सप्टेंबर या कालावधीत होणार होते.
- हांगझोऊ हे यजमान शहर शांघायपासून 200 किमी पेक्षा कमी अंतरावर आहे, जे सध्या आणखी एका मोठ्या कोविड-19 उद्रेकाशी लढत आहे आणि एका आठवड्याच्या लॉकडाऊनसह कठोर निर्बंध आहेत.

अनुराग ठाकूर यांनी खेळो इंडिया युथ गेम्सचा शुभंकर, लोगो आणि जर्सी लॉंच केली.

- केंद्रीय क्रीडा मंत्री अनुराग ठाकूर यांनी पंचकुला येथे चौथ्या खेळो इंडिया युथ गेम्सचा अधिकृत लोगो आणि अधिकृत जर्सीसह शुभंकर 'धाकड' लॉंच केले आणि हरियाणाच्या खेळांचे आयोजन करण्याच्या प्रयत्नांचे कौतुक केले. या स्पर्धेचे आयोजन भारतीय क्रीडा प्राधिकरण आणि हरियाणा राज्य सरकार करत आहे. खेळो इंडिया युथ गेम्सच्या या आवृत्तीत 8,500 हून अधिक खेळाडू सहभागी होणार आहेत.
- 4 जून ते 13 जून दरम्यान पंचकुला, चंदीगड, शहाबाद, अंबाला आणि दिल्ली येथे खेळो इंडिया युवा खेळांच्या चौथ्या आवृत्तीचे आयोजन करून हरियाणा एक उदाहरण प्रस्थापित करेल. हे 2021 मध्ये होणार होते परंतु कोविड-19 महामारीमुळे विलंब झाला.

युवा खेळांच्या पूर्वीच्या आवृत्त्या कोठे आयोजित करण्यात आल्या होत्या?

- 2018- दिल्ली
- 2019- पुणे, महाराष्ट्र
- 2020- गुवाहाटी, आसाम

मियामी ओपन टेनिस चॅम्पियनशिप 2022

- 2022 मियामी ओपन 22 मार्च ते 3 एप्रिल 2022 या कालावधीत खेळला गेला. मियामी ओपन मियामी गार्डन्स फ्लोरिडा येथील हार्ड रॉक स्टेडियमच्या मैदानावर आयोजित करण्यात आला होता. ही पुरुष आणि महिला स्पर्धेची 37 वी आवृत्ती आहे आणि 2022 च्या ATP टूरवर ATP मास्टर 1000 इव्हेंट आणि 2022 WTA टूरमध्ये देखील WTA 1000 म्हणून वर्गीकृत आहे.
- पुरुष एकल - कार्लोस अल्काराझने कॅस्पेर रुडचा 7-5, 6-4 असा पराभव केला
- महिला एकल- आयजीए स्वितेकने नाओमी ओसाकाचा 6-4, 6-0 असा पराभव केला
- पुरुष दुहेरी- ह्युबर्ट हुरकाझ आणि जॉन इस्नर यांनी वेस्ली कूलहॉफ आणि नील स्कुप्स्की यांचा 7-6, 6-4 असा पराभव केला
- महिला दुहेरी- लॉरा सेइगेमंड आणि वेरा झ्वोनारेवा यांनी वेरोनिका कुडरमेटोवा आणि एलिस मर्टेन्स यांचा 7-6 6-5 असा पराभव केला.

Max Verstappen ने मियामी ग्रांड प्रीक्स 2022 जिंकली.

- F1 वर्ल्ड चॅम्पियन मॅक्स व्हर्स्टेपेनने फेरारीचा प्रतिस्पर्धी चार्ल्स लेक्लेर्कचा पराभव करून रेड बुलसाठी उद्घाटन मियामी ग्रांप्री जिंकली आहे. Leclerc (फेरारी) द्वितीय स्थानावर आणि स्पॅनिश संघ सहकारी कार्लोस सैन्झ (फेरारी) मियामी ग्रांप्री 2022 मध्ये तिसरे स्थान मिळवले. या विजयामुळे चॅम्पियनशिपमध्ये लेक्लेर्कची वर्स्टेपेनवरील आघाडी 19 गुणांवर कमी झाली, तर मोनेगास्कचा फेरारी संघ सहकारी कार्लोस सैन्झने पोलिडियम पूर्ण केले.

2022 F1 शर्यतीची यादी

- **बहरीन ग्रांड प्रीक्स:** चार्ल्स लेक्लेर्क (फेरारी-मोनाको)
- **सौदी अरेबिया ग्रांड प्रीक्स:** मॅक्स वर्स्टेपेन (रेड बुल - नेदरलँड)
- **ऑस्ट्रेलियन ग्रांड प्रीक्स:** चार्ल्स लेक्लेर्क
- **एमिलिया रोमाग्ना ग्रांड प्रीक्स:** मॅक्स वर्स्टेपेन

24व्या डेफलिम्पिक: अभिनव देशवालने पुरुषांच्या 10 मीटर एअर पिस्तूलमध्ये सुवर्णपदक जिंकले.

- अभिनव देशवालने ब्राझीलमधील कॅक्सियस डो सुल येथे सुरू असलेल्या 24 व्या डेफलिम्पिकमध्ये नेमबाजीत भारतासाठी दुसरे सुवर्णपदक जिंकले आहे. शूट-ऑफमध्ये सुवर्णपदक जिंकण्यापूर्वी त्याची युकेनियन ओलेक्सी लाझेबनीक या रौप्य विजेत्याशी बरोबरी झाली. 24व्या डेफलिम्पिकमध्ये नेमबाजी स्पर्धेत भारताच्या नावे चार पदके आहेत.

भारताच्या अविनाश साबळेने 30 वर्षे जुना 5000 मीटरचा विक्रम मोडला.

- भारताच्या अविनाश साबळेने 5000 मीटरमध्ये बहादूर प्रसादचा 30 वर्षे जुना विक्रम मोडीत काढला, यूएसए येथील सॅन जुआन कॅम्पिस्ट्रानो येथे साऊंड रनिंग ट्रॅक मीटमध्ये 13:25.65 च्या वेळेसह नवीन राष्ट्रीय विक्रम प्रस्थापित केला. महाराष्ट्राच्या 27 वर्षीय तरुणाने 1992 मध्ये बहादूर प्रसादचा 13:29.70 चा जुना विक्रम मोडला.

कार्लोस अल्काराझने 2022 च्या माद्रिद ओपन स्पर्धेतील पुरुष एकेरीचे विजेतेपद पटकावले.

- कार्लोस अल्काराज (स्पेन) याने गतविजेता अलेक्झांडर इवेरेव्ह (जर्मनी) याचा पराभव करून पुरुष एकेरीचे माद्रिद ओपन 2022 चे विजेतेपद पटकावले आहे. अल्काराझने राफेल नदाल आणि नोव्हाक जोकोविच (जागतिक क्रमांक 1) यांचाही पराभव करून अंतिम फेरी गाठली आहे. मियामी 2022 नंतर हा त्याचा दुसरा मास्टर्स 1000 मुकुट आहे आणि त्याचे वर्षातील चौथे विजेतेपद आहे.

विविध श्रेणीतील विजेते

श्रेणी	विजेता
पुरुष एकेरी	कार्लोस अल्काराझ (स्पेन)
महिला एकेरी	ओन्स जाबेर (त्युनिशिया)
पुरुष दुहेरी	वेस्ली कूलहॉफ (नेदरलँड) आणि नील स्कुप्स्की (युनायटेड किंगडम)
महिला दुहेरी	गॅब्रिएला डब्रोव्स्की (कॅनडा) आणि जिउलियाना ओल्मोस (मेक्सिको)

इस्तंबूलमध्ये 12व्या IBA महिला जागतिक बॉक्सिंग चॅम्पियनशिपला सुरुवात झाली.

- IBA महिला जागतिक बॉक्सिंग चॅम्पियनशिपची 12 वी आवृत्ती इस्तंबूल, तुर्की येथे सुरू झाली. या कार्यक्रमात, विक्रमी 93 देशांतील 400 हून अधिक बॉक्सर या प्रतिष्ठित स्पर्धेच्या 20 व्या वर्धापन दिनानिमित्त या वर्षाच्या स्पर्धेत भाग घेणार आहेत.
- ऑलिम्पियन लोव्हलिना बोगाहेन भारताचे प्रतिनिधित्व करणार आहे. या खेळातील इतर प्रतिनिधी म्हणजे पूजा राणी (81 किलो), नंदिनी (+81 किलो) आणि निखत जरीन (52 किलो), नितू (48 किलो), अनामिका (50 किलो), शिक्षा (54 किलो), मनीषा (57 किलो), परवीन (57 किलो). 63 किलो) आणि स्वीटी (75 किलो).

तिरंदाजी आशिया कप 2022 स्टेज 2 मध्ये भारताने 14 पदके जिंकली.

- भारतीय तिरंदाजांनी सुलेमानिया, इराक येथे आशिया चषक 2022 स्टेज-2 ची अत्यंत यशस्वी झाली. ज्यात आठ सुवर्ण, चार रौप्य आणि दोन कांस्य अशी एकूण 14 पदकांचा समावेश आहे. महिला तिरंदाज परनीत कौर, अदिती स्वामी आणि साक्षी चौधरी यांच्या भारतीय संघाने इराकमध्ये कझाकिस्तानचा पराभव करून खंडीय संमेलनात भारताला पहिले सुवर्णपदक जिंकले आहे.

India medal winners:

- Women's team compound: gold (Sakshi Chaudhary, Parneet Kaur, and Aditi Gopichand Swami)
- Men's team compound: gold (Rishabh Yadav, Prathamesh Fuge, and Prathamesh Jawkar)
- Mixed team compound: gold (Prathamesh Fuge and Parneet Kaur)
- Men's individual compound: Prathmesh Fuge (gold); Rishabh Yadav (silver); Jawkar Samadhan (bronze)
- Women's individual compound: Sakshi Chaudhary (gold); Parneet Kaur (silver)
- Women's team recurve: gold (Avani, Bhajan Kaur, and Laxmi Hembrom)
- Men's team recurve: gold (Mrinal Chauhan, Parth Salunkhe, and Juyel Sarkar)
- Mixed team recurve: silver (Parth Salunkhe and Bhajan Kaur)
- Men's individual recurve: Mrinal Chauhan (gold); Parth Salunkhe (bronze)
- Women's individual recurve: Bhajan Kaur (silver)

ISSF ज्युनियर विश्वचषक: एशा सिंग आणि सौरभ चौधरी यांनी मिश्र सांघिक पिस्तूलमध्ये सुवर्णपदक जिंकले.

- भारतीय पिस्तूल जोडी ईशा सिंग आणि सौरभ चौधरी यांनी जर्मनीतील सुहल येथे आंतरराष्ट्रीय नेमबाजी स्पोर्ट फेडरेशन (ISSF) ज्युनियर विश्वचषक स्पर्धेत मिश्र सांघिक पिस्तूलमध्ये सुवर्णपदक जिंकले. ईशा आणि सौरभ यांनी अनुक्रमे 578 आणि 575 गुणांसह 60 शॉट्सच्या 38-फील्ड पात्रता फेरीत अव्वल स्थान पटकावले.

इटालियन कप 2022: इंटर मिलानने जुव्हेंटसला हरवले.

- इटालियन कप फायनलमध्ये इंटर मिलानने अतिरिक्त वेळेनंतर युव्हेंटसचा 4-2 असा पराभव केला. इव्हान पेरेसिकने अतिरिक्त वेळेत दोनदा गोल केला त्यानंतर हाकन चाल्हानोग्लूने वादग्रस्त पेनल्टीमध्ये बदल केला. इंटरसाठी निकोलो बारेलाने दुसरा गोल केला. जुव्हेंटस आणि इंटर मिलान यांच्यातील इटालियन कप फायनल सॉकर सामना रोम, इटली येथील स्टॅडिओ ऑलिम्पिको येथे आयोजित करण्यात आला होता

दक्षिण कोरियाने चीनला हरवून उबेर कप 2022 जिंकला.

- बॅकॉक, थायलंड येथील इम्पॅक्ट एरिना येथे झालेल्या रोमहर्षक फायनलनंतर कोरियाने गतविजेत्या चीनला हरवून त्यांचे दुसरे उबेर कप जेतेपद पटकावले. कोरियाने दोनदा पिछाडीवरून झुंज देत चीनला प्रसिद्ध सांघिक स्पर्धेत विक्रमी 16 वे विजेतेपद नाकारले जे जवळपास 90 मिनिटे टिकले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- निर्णायक एकेरीच्या लढतीत, कोरियाच्या 46व्या क्रमांकाच्या सिम यू-जिनचा सामना चीनच्या 15व्या क्रमांकाच्या वांग झियाशी झाला, अंतिम सामना 2-2 असा झाला. 23 वर्षांच्या सिमने एक तास 28 मिनिटे चाललेल्या लढतीत वांगचा 28-26, 18-21, 21-8 असा पराभव केला.
- बँकॉकमध्ये आश्चर्यकारक धाव घेतल्यानंतर कोरियाने 12 वर्षांत प्रथमच उबेर कप जिंकला. आशियाई दिग्गजांनी भारताचा 5-0 असा पराभव करून त्यांचा गट जिंकला, त्यानंतर उपांत्यपूर्व आणि उपांत्य फेरीत अनुक्रमे डेन्मार्क आणि जपानचा 3-0 असा पराभव केला.
- जागतिक क्रमवारीत तिसऱ्या क्रमांकावर असलेल्या चेनला पहिल्या गेममध्ये चौथ्या क्रमांकाच्या अँनने 21-17 ने पराभूत केले. दुसऱ्या गेमच्या सुरुवातीला कोरियाने पाच गुणांची आघाडी घेतली होती, परंतु चेनने घोट्याच्या दुखापतीची चिंता असूनही तो गेम 21-15 आणि निर्णायक 22-20 असा जिंकून पुनरागमन केले.
- अंतिम फेरीच्या दुसऱ्या दुहेरी सामन्यात, कोरियाच्या किमी हाय जेओंग आणि कॉंग हेयॉन्ग यांनी पिंग हुआंग आणि ली वेन मेई यांचा सरळ गेममध्ये पराभव केला आणि अंतिम फेरी निर्णायक ठरली.

उबर कप 2022

- एकूण इंजिने BWF थॉमस आणि उबेर कप 2022 ज्याला थॉमस आणि उबेर कप 2022 म्हणूनही ओळखले जाते थॉमस कपची 32वी आणि उबेर कपची 29वी आवृत्ती आहे. उबेर कप ही जागतिक महिला संघ चॅम्पियनशिप म्हणूनही ओळखली जाते. ही एक आंतरराष्ट्रीय बॅडमिंटन स्पर्धा आहे जी महिलांच्या राष्ट्रीय बॅडमिंटन संघांद्वारे खेळली जाते. पहिला उबेर चषक 1956 ते 1957 दरम्यान आयोजित करण्यात आला होता. उबेर चषक दर 3 वर्षांनी स्पर्धा केली जात होती आणि आता थॉमस कपमध्ये वेळ आणि ठिकाणे विलीन झाल्यानंतर 1984 पासून दर 2 वर्षांनी स्पर्धा केली जाते.

निखत जरीनने महिलांच्या जागतिक बॉक्सिंग चॅम्पियनशिपमध्ये सुवर्णपदक जिंकले.

- निखत जरीनने चमकदार कामगिरी करत थाई ऑलिम्पियन जुतामास जितपोन्गचा 5-0 असा पराभव केला आणि महिला जागतिक अजिंक्यपद, इस्तंबूल येथे जागतिक विजेतेपद जिंकणारी पाचवी भारतीय महिला ठरली. अशा प्रकारे जागतिक स्पर्धेत सुवर्णपदक जिंकणारी मेरी कोम, सरिता देवी, जेनी आरएल आणि लेखा केसी यांच्यानंतर निखत ही केवळ पाचवी भारतीय महिला बॉक्सर ठरली आहे. 25 वर्षीय जरीन ही माजी ज्युनियर युथ वर्ल्ड चॅम्पियन आहे.

निखत जरीनने महिलांच्या जागतिक बॉक्सिंग चॅम्पियनशिपमध्ये सुवर्णपदक जिंकले.

- निखत जरीनने चमकदार कामगिरी करत थाई ऑलिम्पियन जुतामास जितपोन्गचा 5-0 असा पराभव केला आणि महिला जागतिक चॅम्पियनशिप, इस्तंबूलमध्ये जागतिक विजेतेपद जिंकणारी पाचवी भारतीय महिला ठरली. अशा प्रकारे जागतिक स्पर्धेत सुवर्णपदक जिंकणारी मेरी कोम, सरिता देवी, जेनी आरएल आणि लेखा केसी यांच्यानंतर निखत ही केवळ पाचवी भारतीय महिला बॉक्सर ठरली आहे. 25 वर्षीय जरीन ही माजी ज्युनियर युथ वर्ल्ड चॅम्पियन आहे.

UEFA युरोपा फुटबॉल लीगचे विजेतेपद जर्मनीच्या इनट्रॅच फ्रँकफर्टने जिंकले.

- स्पेनमधील सेव्हिल येथे पेनल्टीवर रेंजर्सचा 5-4 असा पराभव करून जर्मन क्लब इनट्रॅच फ्रँकफर्टने 42 वर्षांतील पहिला युरोपियन ट्रॉफी जिंकला आहे. गोलरक्षक, केविन ट्रॅपने अतिरिक्त वेळेच्या शेवटी आणि शूटआऊटमध्ये दुसरा बचाव करून फ्रँकफर्टला पेनल्टीवर 5-4 असा विजय मिळवून दिला. स्कॉटिश क्लब रेंजर्स देखील 1972 मधील कप विनर्स चषकानंतरचे पहिले युरोपियन विजेतेपद जिंकण्याचा प्रयत्न करत होते. केविन ट्रॅप (इनट्रॅच फ्रँकफर्ट) सामनावीर ठरला.

ओडिशाने 12व्या हॉकी इंडिया सीनियर महिला राष्ट्रीय चॅम्पियनशिपचे विजेतेपद पटकावले.

- ओडिशाने महिला संघाने 12व्या हॉकी इंडिया सीनियर महिला राष्ट्रीय चॅम्पियनशिपच्या अंतिम फेरीत कर्नाटकचा 2-0 असा पराभव करत सीनियर नॅशनलमध्ये पहिले सुवर्ण जिंकले आहे. तत्पूर्वी, तिसऱ्या-चौथ्या स्थानाच्या लढतीत हॉकी झारखंडने हॉकी हरियाणाचा 3-2 असा पराभव केला. 12वी हॉकी इंडिया सीनियर महिला राष्ट्रीय चॅम्पियनशिप भोपाळ, मध्य प्रदेश येथे आयोजित करण्यात आली होती.
- तथापि, दोन्ही बाजूंनी केलेल्या भक्कम बचावात्मक कामगिरीमुळे सामना हाफटाईमध्ये 0-0 असा बरोबरीत सुटला. पुनम बार्ला (34') हिने तिसऱ्या क्वार्टरमध्ये सामन्यात गोल करून ओडिशाने आघाडी घेतली. अशिम कांचन बार्ला (59') याने उशीरा गोल करून खेळावर शिक्कामोर्तब केले.

रेड बुलच्या मॅक्स वर्स्टेपेनने स्पॅनिश ग्रांड प्रीक्स जिंकली.

- फॉर्म्युला वन वर्ल्ड चॅम्पियन, मॅक्स वर्स्टेपेनने रेड बुलमध्ये स्पॅनिश ग्रांड प्रीक्स जिंकून फेरारीच्या चार्ल्स लेक्लेर्ककडून शीर्षस्थानी स्थान मिळवले, जो सर्किट डी बार्सिलोना-कॅटलुनिया येथे नेतृत्व करताना इंजिनमध्ये बिघाड झाल्याने निवृत्त झाला. इमोला आणि मियामीनंतर सलग तिसरा विजय मिळवण्यासाठी त्याच्या सहकाऱ्याला सांगितल्यानंतर मेक्सिकन सर्जिओ पेरेझने दुसरे स्थान पटकावले.

भारतीय आर प्रगानंधाने 2022 मध्ये मॅग्नस कार्लसनला दुसऱ्यांदा हरवले.

- चेसबल मास्टर्स ऑनलाइन जलद बुद्धिबळ स्पर्धेत नॉर्वेजियन खेळाडूला चकित करताना भारतीय GM प्रगानंधाने 3 महिन्यांत विश्वविजेता मॅग्नस कार्लसनवर दुसरा विजय मिळवला. 16 वर्षीय प्रगानंधाने फेब्रुवारीमध्ये एअरथिंग्स मास्टर्स या ऑनलाइन जलद बुद्धिबळ स्पर्धेत मॅग्नस कार्लसनला प्रथमच पराभूत केले.
- स्पर्धेच्या 2 व्या दिवशी प्रगानंधाने त्याचे गुणांकन 12 पर्यंत नेले तर कार्लसन लीडरबोर्डवर चीनच्या वेई यीच्या मागे दुसऱ्या स्थानावर होता. जगातील सर्वात तरुण ग्रांड मास्टर अभिमन्यू मिश्रा हा देखील 16 जणांच्या स्पर्धेचा भाग आहे. प्रगानंधाने काळ्या तुकड्यांसह विजय मिळवून कार्लसनची एअरथिंग्स मास्टर्समधील 3-सामन्यातील विजयी धावसंख्या केवळ 19 चालींमध्ये टारॅश व्हेरिएशन गेममध्ये संपवली.

भारताच्या पुरुष बॅडमिंटन संघाने फायनलमध्ये पॉवरहाऊस इंडोनेशियावर 3-0 असा शानदार विजय मिळवून प्रथमच थॉमस कप विजेतेपद पटकावले.

- भारताच्या पुरुष बॅडमिंटन संघाने फायनलमध्ये पॉवरहाऊस इंडोनेशियावर 3-0 असा शानदार विजय मिळवून प्रथमच थॉमस कप विजेतेपद पटकावले. बॅकॉक, थायलंड येथे झालेल्या थॉमस कपच्या अंतिम सामन्यात भारताने 14 वेळच्या विजेत्या इंडोनेशियाचा सामना केला आणि गतविजेत्याला 3-0 ने पराभूत करून विजेतेपद पटकावले. जागतिक चॅम्पियनशिप पदकविजेता लक्ष्य सेन, किदाम्बी श्रीकांत आणि चिराग शेटी आणि साल्विकसाईराज रँकीरेड्डी या जागतिक क्रमवारीत आठव्या क्रमांकाच्या दुहेरी जोडीने संस्मरणीय कामगिरी करून भारताने वयोगटातील कामगिरी केली.

मॅचेस्टर सिटीने 2021-22 प्रीमियर लीग फुटबॉल चॅम्पियनशिप जिंकली.

- मॅचेस्टर सिटीने 2021/22 प्रीमियर लीग चॅम्पियनचे चौथे विजेतेपद जिंकले आहे. मोसमातील अंतिम सामन्यात मॅचेस्टर सिटीने अँस्टन व्हिलावर विजय मिळवला. या हंगामात मॅचेस्टर सिटीच्या 38 लीग सामन्यांमध्ये, त्यांनी 29 जिंकले आहेत, सहा अनिर्णित केले आहेत आणि तीन गमावले आहेत, प्रक्रियेत 99 गोल केले आहेत.
- 2016 च्या उन्हाळ्यात मॅचेस्टर सिटीने पेप गार्डिओलाच्या नेतृत्वाखाली चार प्रीमियर लीग विजेतेपदे आणि आठ प्रमुख ट्रॉफी जिंकल्या आहेत.

हरियाणाने हॉकी इंडिया सब-ज्युनियर महिला राष्ट्रीय चॅम्पियनशिप 2-0 ने जिंकली.

- हरियाणाच्या हॉकी संघाने फायनलमध्ये झारखंडच्या हॉकी संघाचा 2-0 असा पराभव करत इम्फाळ येथे हॉकी इंडिया सब-ज्युनियर महिला राष्ट्रीय चॅम्पियनशिप 2022 जिंकली. उत्तर प्रदेश हॉकी संघाने मध्य प्रदेश हॉकी संघाचा 3-0 ने पराभव करत हॉकी इंडिया सब-ज्युनियर महिला राष्ट्रीय चॅम्पियनशिप 2022 मध्ये इम्फाळ येथे तिसरे स्थान पटकावले.

शिखर धवन आयपीएलच्या इतिहासात 700 चौकार मारणारा पहिला खेळाडू ठरला आहे.

- पंजाब किंग्जचा सलामीवीर शिखर धवन इंडियन प्रीमियर लीगच्या (आयपीएल) इतिहासात ७०० चौकार मारणारा पहिला खेळाडू ठरला आहे.
- वानखेडे स्टेडियमवर पीबीकेएस आणि सनरायझर्स हैदराबाद यांच्यातील आयपीएल 2022 च्या शेवटच्या लीग टप्प्यातील सामन्यात धवनने हा पराक्रम केला. या फलंदाजाच्या नावावर आता एकूण 701 आयपीएल चौकार आहेत. त्याच्यापाठोपाठ डेव्हिड वॉर्नर आणि विराट कोहली यांनी अनुक्रमे 577 आणि 576 चौकार लगावले आहेत. PBKS ने त्यांची IPL 2022 मोहीम एकूण 14 गुणांसह संपवली तर SRH ने 12 गुणांसह पूर्ण केले.

AIFF च्या कामकाजावर देखरेख करण्यासाठी SC ने 3-सदस्यीय समिती नियुक्त केली

- अखिल भारतीय फुटबॉल महासंघाच्या (एआयएफ एफ) कारभारावर देखरेख ठेवण्यासाठी सर्वोच्च न्यायालयाने आज प्रशासकांची तीन सदस्यीय समिती नियुक्त केली आहे आणि राष्ट्रीय क्रीडा संहिता आणि मॉडेल मार्गदर्शक तत्वांनुसार त्याच्या घटनेचा अवलंब केला आहे, ज्याचे नेतृत्व सर्वोच्च न्यायालयाचे माजी न्यायाधीश ए.आर. दवे आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- सीओएमध्ये माजी मुख्य निवडणूक आयुक्त डॉ. एसवाय कुरेशी आणि भारतीय फुटबॉल संघाचे माजी कर्णधार भास्कर गांगुली, निवृत्त न्यायमूर्ती दवे यांच्या व्यतिरिक्त दोन माजी सदस्यांचा समावेश असेल, असे न्यायमूर्ती डी. वाय चंद्रचूड, सूर्यकांत आणि पीएस नरसिंह यांच्या खंडपीठाने सांगितले.
- सर्वोच्च न्यायालयाने म्हटले आहे की AIFF मधील सद्यस्थिती फेडरेशनच्या कायदेशीर कारभारासाठी अनुकूल नाही. त्याने CoA ला ताबडतोब AIFF वर नियंत्रण ठेवण्याची आणि AIFF च्या घटनेच्या मान्यतेवर देखरेख ठेवण्याची सूचना केली.

आशिया कप 2022 हॉकी स्पर्धेत भारताने इंडोनेशियावर 16-0 ने मात केली.

- आशिया कप 2022 च्या रोमहर्षक फूल ए गेममध्ये भारतीय पुरुष संघाने अंतिम क्वार्टरमध्ये सहा गोल नोंदवून इंडोनेशियावर 16-0 असा विजय मिळवून आशिया कपच्या सुपर 4 टप्प्यासाठी पात्र ठरले. आशिया कपच्या सुपर 4 फेरीत भारताने जपान, मलेशिया आणि दक्षिण कोरियाला सामील केले. पात्र होण्यासाठी भारताला ही स्पर्धा किमान 15-0 च्या फरकाने जिंकणे आवश्यक होते आणि युवा संघ दबावाखाली वाढला.

नरिंदर बत्रा यांनी भारतीय ऑलिम्पिक संघटनेच्या अध्यक्षपदाचा राजीनामा दिला.

- नरिंदर बत्रा यांनी भारतीय ऑलिम्पिक संघटनेच्या (IOA) अध्यक्षपदाचा राजीनामा दिला आहे. श्री बत्रा यांनी असेही सूचित केले की ते पुन्हा आयओएच्या अध्यक्षपदासाठी उभे राहणार नाहीत. ते आंतरराष्ट्रीय हॉकी फेडरेशनचे (FIH) अध्यक्ष देखील आहेत.

रमेशबाबू प्रगानंद यांनी 36 वी रेकजाविक ओपन 2022 जिंकली.

- 10 ऑगस्ट 2005 रोजी जन्मलेले रमेशबाबू प्रगानंद हे भारतीय ग्रॅंडमास्टर आणि बुद्धिबळाचे प्रतीक आहेत. तरुण वयात, तो जगभरात प्रवास करत आहे आणि आपली प्रतिभा दाखवण्यासाठी आता 30 देशांमध्ये प्रवास करत आहे. त्याने बुद्धिबळातील काही प्रमुख चेहऱ्यांसोबत जबडा सोडणारे सामने खेळले आहेत. वयाच्या 16 व्या वर्षी, 22 फेब्रुवारी 2022 रोजी एअरथिंग्स मास्टर्स रॅपिड बुद्धिबळ स्पर्धेत जगज्जेते मॅग्नस कार्लसनचा पराभव करणारा तो सर्वात तरुण खेळाडू ठरला. त्याने 20 मे 2022 रोजी चेसबल मास्टर्स ऑनलाइन जलद बुद्धिबळ स्पर्धेत कार्लसनला पुन्हा पराभूत केले. 3 महिन्यांच्या आत विश्वविजेता मॅग्नस कार्लसनचा हा त्याचा दुसरा विजय होता.

ISSF ज्युनियर वर्ल्ड कप 2022 मध्ये भारताने 33 पदके जिंकली.

- इंटरनॅशनल शूटिंग स्पोर्ट फेडरेशन (ISSF) ज्युनियर वर्ल्ड कप 2022 जर्मनीतील सुहल येथे आयोजित करण्यात आला होता. भारतीय तुकडीचे नेतृत्व दिग्गज नेमबाज मनु भाकर आणि सौरभ चौधरी यांनी केले. ISSF कनिष्ठ विश्वचषक 2022 मध्ये, भारतीय ज्युनियर नेमबाजी संघ एकंदरीत प्रथम क्रमांकावर आला. त्यांनी 13 सुवर्ण, 15 रौप्य आणि 5 कांस्य अशी एकूण 33 पदके जिंकली. चार सुवर्णपदकांसह इटली दुसऱ्या स्थानावर आहे.

ISSF ज्युनियर वर्ल्ड कप 2022 मध्ये भारताचे पदक विजेते

Gold

1. Simranpreet Kaur Brar and Vijayveer Sidhu – 25m rapid fire pistol mixed team
2. Anish Bhanwala, Vijayveer Sidhu, and Sameer – men's 25m rapid fire pistol team
3. Manu Bhaker, Esha Singh, and Rhythm Sangwan – women's 25m pistol team
4. Sift Kaur Samra – women's 50m rifle 3 positions individual
5. Rhythm Sangwan – women's 25m pistol individual
6. Rudraksha Patil, Paarth Makhija, and Umamahesh Maddineni – men's air rifle team
7. Rudraksha Patil – men's 10m air rifle individual
8. Shiva Narwal – men's 10m air pistol individual
9. Palak – women's 10m air pistol individual
10. Saurabh Chaudhary, Shiva Narwal, and Sarabjot Singh – men's air pistol team
11. Esha Singh-Saurabh Chaudhary – 10m air pistol mixed team
12. Manu Bhaker, Palak, and Esha Singh – women's 10m air pistol team
13. Arya Borse, Zeena Khitta, and Ramita – women's air rifle team

Silver

1. Anish-Tejaswani – 25m rapid fire pistol mixed team
2. Pankaj Mukheja and Sift Kaur Samra – 50m rifle 3 positions mixed team
3. Shivam Dabas, Pankaj Mukheja, Avinash Yadav – men's 50m rifle 3 positions team
4. Anish – men's 25m rapid fire pistol individual
5. Manu Bhaker – women's 25m pistol individual
6. Shivam Dabas – men's 50m rifle 3 positions individual
7. Abhinav Shaw – men's 10m air rifle individual
8. Ramita – women's 10m air rifle individual
9. Manu Bhaker – women's 10m air pistol individual
10. Palak and Sarabjot Singh – 10m air pistol mixed team
11. Ramita and Paarth Makhija – 10m air rifle mixed team
12. Sift Kaur Samra and Surya Pratap Singh – 50m Rifle Prone Mixed Team competition
13. Shardul Vihaan, Arya Vansh Tyagi, and Vivaan Kapoor – men's trap team
14. Sarabjot Singh – 10m air pistol men individual
15. Preeti Rajak, Sabeera Haris, and Bhavya Tripathi – women's trap team

Bronze

1. Parinaaz Dhaliwal, Darshna Rathore, and Areeba Khan – women's skeet team
2. Vijayveer Sidhu – men's 25m rapid fire pistol individual
3. Naamya Kapoor – women's 25m pistol individual
4. Nischal, Ashi Chouksey, Samra Sift Kaur – women's 50m rifle 3 positions team
5. Ashi Chouksey – 50m rifle 3 positions

IPL 2022: गुजरात टायटन्सने विजेतेपद पटकावले.

- इंडियन प्रीमियर लीग (IPL) 2022 ची समाप्ती गुजरात टायटन्स (GT) ने 29 मे रोजी अहमदाबादच्या नरेंद्र मोदी स्टेडियमवर उद्घाटन चॅम्पियन राजस्थान रॉयल्स (RR) ला पराभूत केले.

IPL विजेत्यांची यादी

- अरामको पर्पल कॅपचा सीझन विजेता: **युझवेंद्र चहल (२७ विकेट)**
- अरामको ऑरेंज कॅप विनर ऑफ द सीझन: **जोस बटलर (८६३ धावा)**
- सामनावीर (फायनल): **हार्दिक पंड्या**
- अपस्टॉक्स मोस्ट व्हॅल्युएबल ऑफ द सीझन खेळाडू: जोस बटलर
- पंच सुपर स्ट्रायकर ऑफ द मॅच (फायनल): डेव्हिड मिलर
- ड्रीम11 गेम चेंजर ऑफ द मॅच (फायनल): हार्दिक पंड्या
- अनेकॅडमी लेट्स क्रॅक इट सिक्स अवॉर्ड (अंतिम): यशस्वी जैस्वाल
- CRED पॉवरप्लेअर ऑफ द मॅच (फायनल): ट्रेंट बोल्ट
- अपस्टॉक्स मॅचची सर्वात मौल्यवान मालमत्ता (फायनल): हार्दिक पंड्या
- SwiggyInstamart मॅचची सर्वात जलद वितरण (फायनल): लॉकी फर्ग्युसन
- रुपे ऑन द गो 4s मॅच (फायनल): जोस बटलर
- आयपीएल 2022 हंगामातील उदयोन्मुख खेळाडू: उमरान मलिक
- अनेकॅडमी लेट्स क्रॅक इट सिक्स अवॉर्ड ऑफ द सीझन: जोस बटलर
- पंच सुपर स्ट्रायकर ऑफ द सीझन: दिनेश कार्तिक (SR – 183.33)
- ड्रीम 11 गेम चेंजर ऑफ द सीझन: जोस बटलर
- PayTM फेअरप्ले पुरस्कार: गुजरात टायटन्स आणि राजस्थान रॉयल्स
- CRED पॉवरप्लेअर ऑफ द सीझन: जोस बटलर
- SwiggyInstamart हंगामातील सर्वात जलद वितरण: लॉकी फर्ग्युसन (157.3 KMPH)
- सीझनच्या 4s मध्ये रुपे: जोस बटलर
- टाटा आयपीएल कॅच ऑफ द सीझन: एविन लुईस

सुपरनोव्हासने महिला टी20 चॅलेंज 2022 चे विजेतेपदाच्या लढतीत वेगावर चार धावांनी विजय मिळवला.

- सुपरनोव्हासने महिला टी20 चॅलेंज 2022 चे विजेतेपदाच्या लढतीत वेगावर चार धावांनी विजय मिळवला. वेस्ट इंडिजची T20 स्पेशलिस्ट डिआंड्रा डॉटिनने बॅट आणि बॉल या दोहोनी चमक दाखवली कारण तिने सुपरनोव्हासला वेगावर चार धावांनी विजय मिळवून विक्रमी तिसऱ्या महिला T20 चॅलेंज विजेतेपदावर नाव कोरले. महिला T20 चॅलेंज ही BCCI द्वारे आयोजित केलेली भारतीय महिला क्रिकेट 20-20 स्पर्धा आहे.
- डॉटिनने 44 चेंडूत 62 धावा ठोकून सुपरनोव्हास प्रथम फलंदाजी करताना 165-7 अशी स्पर्धात्मक खेळी केली. तिने चार षटकांत 28 धावांत दोन गडी बाद केले आणि वेगाला 161-8 पर्यंत रोखण्यात महत्वाची भूमिका बजावली.

IBSA ज्युडो ग्रांड प्रीक्स मध्ये भारताने पहिले पदक जिंकले.

- नूर सुलतान, कझाकस्तान येथे, भारताने IBSA ज्युडो ग्रॅंप्रीमध्ये पहिले पदक मिळवले. भारतीय अंध आणि पॅरा ज्युडो असोसिएशनचा ज्युडोका कपिल परमार देशाला पदके मिळवून दिल्याबद्दल मनापासून कौतुकास पात्र आहे. हे लक्षात घेण्यासारखे आहे की स्पर्धेत भाग घेतलेल्या 21 पैकी 18 देशांनी पदके जिंकली. इराक, स्वित्झर्लंड आणि भारतासह अनेक देशांनी IBSA ग्रँड प्रिक्समध्ये त्यांचे पहिले पदक मिळवले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- टोकियो पॅरालिम्पिक खेळांनंतर, आंतरराष्ट्रीय पॅरालिम्पिक समितीने अंध आणि दृष्टिहीन जुडोकांसाठी एक नवीन विभाग विकसित करण्याचा निर्णय घेतला, म्हणूनच त्यांनी J1 आणि J2 विभाग तयार केले, जे स्वतंत्रपणे स्पर्धा करतील.
- या नवीन विभागांसह नवीन वजन श्रेणी आणि पदक स्पर्धा.
- पॅरिसमध्ये 16 पदक स्पर्धा असतील आणि आम्हाला अपेक्षा आहे की त्यांच्या बाउट त्या पूर्वीच्या तुलनेत अधिक निष्पष्ट होतील.
- शेवटी, पुरुष आणि स्त्रिया समान पातळीवर आहेत, दोघांसाठी समान वजन विभागणी आहेत.
- सात देशांनी पहिल्या दिवशी सुवर्णपदकांची कमाई केली, या कार्यक्रमात आठ श्रेणींमध्ये. दोनदा विजय मिळवणारा तुर्कस्तान एकमेव संघ होता.

रेड बुलच्या सर्जिओ पेरेझने मोनॅको F1 ग्रांड प्रीक्स 2022 जिंकली.

- रेड बुल रेसिंग ड्रायव्हर सर्जिओ पेरेझ (मेक्सिकन) याने 25 गुणांसह फॉर्म्युला 1 (F1) ग्रांड प्रीक्स (GP) डी मोनाको 2022 जिंकला आहे, जो मोनॅको, मोनॅको, युरोप येथे आयोजित केला होता. हा कार्यक्रम 27 मे ते 29 मे 2022 दरम्यान झाला. या विजयासह, सर्जिओ पेरेझ मोनॅको ग्रांड प्रीक्स जिंकणारा पहिला मेक्सिकन आणि 1981 मध्ये गिलेस विलेन्युव्हनंतर जिंकणारा पहिला उत्तर अमेरिकन बनला.
- फेरारी रेसिंग ड्रायव्हर कार्लोस सेन्झ ज्युनियर (स्पॅनिश) याने १८ गुणांसह दुसरे स्थान पटकावले. तिसरा क्रमांक बेल्जियन-डच रेसिंग ड्रायव्हर मॅक्स एमिलियन व्हर्स्टेपेनने घेतला ज्याने रेड बुल रेसिंगसाठी गाडी चालवली. मोनाकन रेस ड्रायव्हर चार्ल्स लेक्लेर्क ज्याने फेरारीसाठी गाडी चालवली त्याने शर्यत चौथ्या क्रमांकावर राहिली.

पुस्तके आणि लेखक बातम्या

रशीद किडवाई यांनी "Leaders, Politicians, Citizens" हे पुस्तक लिहिले.

- लेखक-पत्रकार रशीद किडवाई यांनी लिहिलेले "Leaders, Politicians, Citizens: भारताच्या राजकारणावर प्रभाव पाडणारे पन्नास व्यक्तिरेखा" भारताच्या राजकीय परिदृश्यावर प्रभाव टाकणाऱ्या 50 व्यक्तिमत्त्वांच्या कथा संकलित करतात. हे पुस्तक हॅचेट इंडियाने प्रकाशित केले आहे. पुस्तकाचे अग्रलेख शशी थरूर, खासदार (लोकसभा) यांनी लिहिले आहेत. पुस्तकात वैशिष्ट्यीकृत 50 व्यक्तिमत्त्वांमध्ये तेजी बच्चन, फुलन देवी, इंदिरा गांधी, राजीव गांधी, जयललिता, एपीजे अब्दुल कलाम आणि करुणानिधी यांचा समावेश आहे.

राजनाथ सिंह यांच्या हस्ते 'इंडो-पाक वॉर 1971- रिमिनिसेन्स ऑफ एअर वॉरियर्स' या पुस्तकाचे प्रकाशन

- नवी दिल्ली, दिल्ली येथे हवाई दल संघटनेने आयोजित केलेल्या 37 व्या एअर चीफ मार्शल पीसी लाल मेमोरियल लेक्चरमध्ये संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांनी 'इंडो-पाक युद्ध 1971- एअर वॉरियर्सचे स्मरण' या पुस्तकाचे प्रकाशन केले. एअर मार्शल जगजीत सिंग आणि ग्रुप कॅप्टन शैलेंद्र मोहन यांनी या पुस्तकाचे संपादन केले आहे. या पुस्तकात दिग्गजांनी लिहिलेले ५० स्वर्णिम लेख त्यांच्या अनुभवांचे तपशीलवार वर्णन करतात.

- संरक्षणमंत्र्यांनी एअर चीफ मार्शल प्रताप चंद्र लाल (पीसी लाल) यांनाही श्रद्धांजली वाहिली. एअर चीफ मार्शल प्रताप चंद्र लाल (पीसी लाल), 1965 च्या युद्धात हवाई दलाचे उपप्रमुख आणि 1971 च्या युद्धात 7 वे हवाई दल प्रमुख म्हणून काम केले होते.

उपराष्ट्रपती व्यंकय्या नायडू यांच्या हस्ते 'Modi@20: Dreams Meeting Delivery' पुस्तकाचे प्रकाशन

- उपराष्ट्रपती एम व्यंकय्या नायडू यांनी नवी दिल्ली येथे "Modi@20 Dreams Meet Delivery" पुस्तकाचे प्रकाशन केले. हे पुस्तक वेगळ्या विचारप्रक्रियेचे विविध पैलू, अग्रगण्य, सक्रिय दृष्टीकोन आणि उत्कृष्ट, परिवर्तनवादी नेतृत्व शैली सादर करते ज्याच्याशी नरेंद्रभाई मोदी इतक्या जवळून ओळखले जातात.
- 'Modi@20' हे ब्लूक्राफ्ट डिजिटल फाउंडेशन द्वारे संपादित आणि संकलित केलेले संकलन आहे, आणि प्रख्यात बुद्धिजीवी आणि डोमेन तज्ञ, रुपा पब्लिकेशन्स यांनी लिहिलेल्या प्रकरणांचे संकलन आहे.

बेस्ट सेलिंग लेखिका प्रीती शेनॉय "अ प्लेस कॉल्ड होम" नावाची नवीन कादंबरी प्रकाशित करणार आहे.

- बेस्ट सेलिंग लेखिका प्रीती शेनॉय "अ प्लेस कॉल्ड होम" नावाची नवीन कादंबरी प्रकाशित करण्यासाठी सज्ज आहे, ही कथा कर्नाटकातील सकलेशपूर येथील कॉफी इस्टेटमध्ये एक मजबूत स्त्री नायक असलेली कथा आहे. नवीन कादंबरी रहस्ये, कुटुंब आणि स्वतःला शोधण्याबद्दल आहे. HarperCollins Publishers India ने प्रकाशित केलेले पुस्तक जून 2022 मध्ये प्रकाशित होणार आहे.
- प्रीती शेनॉय यांनी सुमारे 15 कादंबऱ्या लिहिल्या आहेत ज्यात द मॅजिक माइंडसेट, व्हेन लव्ह केम कॉलिंग, वेक अप लाइफ इज कॉलिंग, लाइफ इज व्हॉट यू मेक इट, द रुल ब्रेकर्स आणि अ हंड्रेड लिटल फ्लेम्स. तिच्या कलाकृतींचे अनेक भारतीय भाषांमध्ये आणि तुर्कीमध्येही भाषांतर झाले आहे.

केंद्रीय मंत्री जितेंद्र सिंह यांनी आयएसएस अधिकाऱ्यांची ई-बुक सिव्हिल लिस्ट-2022 जारी केली.

- जितेंद्र सिंह, केंद्रीय राज्यमंत्री (MoS), कार्मिक, सार्वजनिक तक्रार आणि निवृत्ती वेतन मंत्रालय यांनी 'सिव्हिल लिस्ट - 2022 IAS अधिकाऱ्यांची' ई-पुस्तक नॉर्थ ब्लॉक, सचिवालय इमारत, नवी दिल्ली येथे प्रकाशित केली. भारत सरकारच्या डिजिटल इंडिया उपक्रमाचा एक भाग म्हणून कार्मिक आणि प्रशिक्षण विभाग (DoPT) द्वारे हा एक प्रयत्न आहे.
- सिव्हिल लिस्टची ही ६७वी आवृत्ती आहे आणि पीडीएफमधील ई-पुस्तकाची दुसरी आवृत्ती आहे ज्यामध्ये अनन्य शोध सुविधा आणि माहितीच्या सुलभतेसाठी सामग्रीची हायपरलिंकिंग आहे.

रस्किन बाँडचे 'लिसन टू युवर हार्ट: द लंडन अँडव्हेचर' या पुस्तकाचे प्रकाशन

- पेंविन रँडम हाऊस इंडिया (PRHI) द्वारे रस्किन बाँड यांच्या 88 व्या वाढदिवसानिमित्त (19 मे 2022) रस्किन बाँड यांनी लिहिलेले "लिसन टू युवर हार्ट: द लंडन अँडव्हेचर" नावाचे नवीन पुस्तक प्रकाशित करण्यात आले. भारतातील प्रसिद्ध बालपुस्तक लेखक रस्किन बाँड यांचा जन्म कसौली (हिमाचल प्रदेश) येथे झाला आणि जामनगर (गुजरात), डेहराडून (उत्तराखंड), नवी दिल्ली आणि शिमला (हिमाचल प्रदेश) येथे मोठा झाला.

संरक्षण बातम्या

आयएनएस विक्रांत ही भारताची पहिली स्वदेशी विमानवाहू नौका भारतीय नौदलाकडे सुपूर्द करण्यात येणार आहे.

- भारताच्या पहिल्या स्वदेशी विमानवाहू वाहक (IAC) विक्रांतच्या दुसऱ्या सागरी चाचण्यांना पुढील वर्षी ऑगस्टमध्ये भारतीय नौदलात समावेश होण्याआधीच सुरुवात झाली. ऑगस्टमध्ये, भारतातील सर्वात मोठी आणि अत्याधुनिक युद्धनौका असलेल्या 40,000 टन वजनाच्या विमानवाहू जहाजाने पाच दिवसांची पहिली समुद्रपर्यटन यशस्वीरित्या पार पाडली.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- पहिल्या सागरी चाचण्यांनंतर युद्धनौकेच्या प्रमुख यंत्रणांची कामगिरी समाधानकारक असल्याचे नौदलाने म्हटले आहे.
- ही युद्धनौका अंदाजे 23,000 कोटी खर्चून बांधली गेली, ज्यामुळे भारताला अत्याधुनिक विमानवाहू वाहक विकसित करण्याची क्षमता असलेल्या देशांच्या प्रतिबंधित गटात नेण्यात आले.
- MiG-29K लढाऊ विमाने, कामोव्ह-31 हेलिकॉप्टर आणि MH-60R मल्टी-रोल हेलिकॉप्टरचा वापर युद्धनौकेद्वारे केला जाईल.
- यात जवळपास 2,300 कंपार्टमेंट आहेत, ज्यामध्ये महिला अधिकाऱ्यांसाठी विशेष क्वार्टर आहेत आणि ते सुमारे 1,700 लोकांच्या क्लोसाठी आहे.
- अधिकाऱ्यांच्या म्हणण्यानुसार, विक्रांतचा सर्वोच्च वेग अंदाजे 28 नॉट्स आणि क्रुझिंग स्पीड 18 नॉट्स आहे, ज्याची रेंज सुमारे 7,500 नॉटिकल मैल आहे.
- IAC 262 मीटर लांब, 62 मीटर रुंद आणि 59 मीटर उंच आहे. 2009 पासून त्याचे बांधकाम सुरू आहे.
- कोचीन शिपयार्ड लिमिटेडने या युद्धनौकेचे बांधकाम केले. आयएनएस विक्रमादित्य ही याक्षणी भारताची एकमेव विमानवाहू युद्धनौका आहे.

ICG ने ध्रुव ALH Mk III हेलिकॉप्टरने सुसज्ज 845 व्या एअर स्कॉड्रनला कमिशन दिले.

- कोचीमधील नेदुम्बसेरी येथील कोस्ट गार्ड एअर एन्क्लेव्हमध्ये, कोस्ट गार्डने आपले दुसरे एअर स्कॉड्रन, 845 स्कॉड्रन नियुक्त केले. नवीन एअर स्कॉड्रन कोस्ट गार्डचे महासंचालक व्ही.एस. पठानिया यांनी कार्यान्वित केले होते आणि ते प्रगत मार्क III (ALH मार्क III) हेलिकॉप्टरने सुसज्ज आहे.

प्रगत मार्क III (ALH मार्क III) हेलिकॉप्टर:

- हिंदुस्तान एरोनॉटिक्स लिमिटेडने एचएएल ध्रुव युटिलिटी हेलिकॉप्टर (एचएएल) डिझाइन आणि तयार केले. एचएएल ध्रुवच्या विकासाचा खुलासा नोव्हेंबर 1984 मध्ये करण्यात आला. हेलिकॉप्टरने सुरुवातीला 1992 मध्ये उड्डाण केले, जरी 1998 च्या पोखरण नंतर भारतीय सैन्याने डिझाइनमध्ये बदल करण्याची विनंती, निधीची कमतरता आणि भारतावर लादलेल्या निर्बंधांसह अनेक समस्यांमुळे हेलिकॉप्टर तयार होण्यास जास्त वेळ लागला.

भारतीय नौदलाची क्षमता वाढवण्यासाठी GISAT-2 उपग्रह खरेदी करण्याची योजना आहे.

- भारतीय नौदलाने आधुनिकीकरण आणि नेटवर्क-केंद्रित लढाई आणि दळणवळण कार्यक्रमाचा भाग म्हणून या आर्थिक वर्षात विशेष पृथ्वी इमेजिंग उपग्रह जिओ इमेजिंग सॅटेलाइट-2 (GISAT-2) खरेदी करण्याची योजना आखली आहे. उपग्रह, कार्यान्वित झाल्यास, हिंद महासागर क्षेत्रात नौदलाची कार्य क्षमता सुधारण्याची शक्यता आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- संरक्षण मंत्रालयाकडून मिळालेल्या माहितीनुसार, GISAT-2 ही 21 नियोजित खरेदीपैकी एक आहे, ज्यामध्ये अनेक दीर्घकालीन खरेदीचा समावेश आहे. याशिवाय, पुढील दशकासाठी दीर्घकालीन उद्दिष्टांच्या अनुषंगाने नौदलाच्या क्षमतांचा विकास/आधुनिकीकरण केले जात आहे.
- 2022-23 च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजानुसार, नौदलाला आधुनिकीकरणासाठी 45,250 कोटी रुपये मिळतील. 10% वार्षिक वाढ दरासह, 2026-27 पर्यंत अपग्रेडसाठी 2.7 लाख कोटी रुपये मिळतील अशी अपेक्षा आहे. संरक्षण मंत्रालयाच्या मते, नौदलाची एकूण वचनबद्ध दायित्वे रु. 1.20 लाख कोटी आहेत आणि रु. 1.9 लाख कोटी आणि रु. 2.5 लाख कोटीहून अधिक किमतीच्या आधुनिकीकरण योजना (वार्षिक संपादन योजनेच्या भाग A आणि B अंतर्गत) करारासाठी प्रगत आहेत.
- GISAT-2 व्यतिरिक्त, नौदलाने खरेदी करण्याची योजना आखली आहे: नेक्स्ट-जनरेशन क्षेपणास्त्र जहाजे, फ्लीट सपोर्ट जहाजे (FSS), उच्च आणि मध्यम उंचीची लांब सहनशक्ती दूरस्थपणे पायलेटेड विमान प्रणाली, बहु-भूमिका वाहक बोर्न लढाऊ विमाने, स्वदेशी विमानवाहू जहाज-2; पुढील पिढीचे जलद हल्ला क्राफ्ट; पुढील पिढीतील कॉर्वेट्स, विनाशक, वेगवान इंटरसेप्टर क्राफ्ट आणि सर्वेक्षण जहाज; राष्ट्रीय रुग्णालय जहाज; इलेक्ट्रॉनिक युद्ध प्रणाली; अतिरिक्त-मोठे मानवरहित पाण्याखालील वाहन; जहाजविरोधी क्षेपणास्त्रे इत्यादींचा समावेश आहे.

राजनाथ सिंह यांनी भारत निर्मित युद्धनौका, INS सुरत आणि INS उदयगिरी लाँच केले.

- संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांनी मुंबईतील माझगाव डॉक्स येथे INS 'सुरत' आणि 'उदयगिरी' या दोन मेड-इन-इंडिया युद्धनौका लाँच केल्या आहेत. माझगाव डॉक शिपबिल्डर्स लिमिटेड (MDL) या दोन स्वदेशी बनावटीच्या युद्धनौका एकत्र सुरू होण्याची ही पहिलीच वेळ आहे. दोन्ही युद्धनौकांची रचना नौदल रचना संचालनालयाने (DND) अंतर्गत केली आहे आणि MDL, मुंबई येथे बांधली आहे.

INS सुरत बदल:

- भारतीय नौदल जहाज (INS) सुरत हे प्रकल्प 15B मधील चौथे विनाशक आहे ज्याचे नाव पश्चिम भारतातील दुसऱ्या-सर्वात मोठ्या व्यावसायिक केंद्राच्या नावावर आहे. ब्लॉक कन्स्ट्रक्शन वापरून बनवलेले, जहाज दोन वेगवेगळ्या भौगोलिक स्थानांमध्ये हुल बांधकाम समाविष्ट करते, जे नंतर Mazagon Docks Limited येथे एकत्र केले गेले.

INS उदयगिरी बद्दल:

- भारतीय नौदल जहाज (INS) उदयगिरी, ज्याला आंध्र प्रदेशातील पर्वतराजीचे नाव देण्यात आले आहे, हे प्रकल्प 17A फ्रिगेट्सचे तिसरे जहाज आहे. सुधारित स्टेल्थ वैशिष्ट्ये, प्रगत शस्त्रे आणि सेन्सर्स आणि प्लॅटफॉर्म व्यवस्थापन प्रणालीसह हे P17 फ्रिगेट्स (शिवालिक क्लास) चे अनुसरण आहे.

HANSA-NG विमानावरील इंजिन रिलाइट चाचणी यशस्वी

- CSIR-NAL द्वारे डिझाइन आणि विकसित केलेल्या HANSA-NG 2 सीटर फ्लाइंग ट्रेनर विमानाने DRDO च्या चल्लाकेरे येथील एरोनॉटिकल टेस्ट रेंज (ATR) सुविधेत इन-फ्लाइट इंजिन रिलाइट चाचणी उत्तीर्ण केली. Wg Cdr KV प्रकाश आणि Wg Cdr NDS रेड्डी, भारतीय वायुसेनेच्या एअरक्राफ्ट अँड सिस्टीम टेस्टिंग एस्टॅब्लिशमेंट (ASTE) मधील चाचणी वैमानिकांनी 60 ते 70 नॉट्स (IAF) च्या गती श्रेणीसह 7000-8000 फूट उंचीवर उड्डाण चाचणी केली.

भारत-बांगलादेश नौदल समन्वित गस्त (CORPAT) ची चौथी आवृत्ती सुरू झाली.

- भारतीय नौदल-बांगलादेश नौदल समन्वित गस्त (CORPAT) ची चौथी आवृत्ती सुरू झाली. गस्त कवायती बांगलाच्या उपसागराच्या उत्तर भागात सुरू झाल्या आणि 22 ते 23 मे दरम्यान सुरू राहतील. दोन्ही युनिट्स आंतरराष्ट्रीय सागरी सीमारेषेवर संयुक्त गस्त घालतील. शेवटचा IN-BN CORPAT ऑक्टोबर 2020 मध्ये आयोजित करण्यात आला होता.
- भारतीय नौदलाच्या स्वदेशी युद्धनौका, आयएनएस कोरा आणि आयएनएस सुमेधा यासह बांगलादेश नौदलाच्या युद्धनौका बीएनएस अली हैदर आणि बीएनएस अबू उबैदाह गस्तीदरम्यान पाण्याला स्पर्श करतील. CORPAT दरम्यान दोन्ही नौदलाची सागरी गस्त विमाने आंतरराष्ट्रीय सागरी सीमारेषेवर (IMBL) संयुक्त गस्त देखील करतील.

भारत प्रोजेक्ट WARDEC AI-संचालित वॉरगेम सेंटर लॉच करत आहे.

- आर्मी ट्रेनिंग कमांड आणि गांधीनगर स्थित राष्ट्रीय रक्षा युनिव्हर्सिटी (RRU) यांनी नवी दिल्ली येथे वॉरगेम संशोधन आणि विकास केंद्र स्थापन करण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली. प्रोटोटाइप म्हणून 'WARDEC' नावाचा हा प्रकल्प, भारतातील पहिले सिम्युलेशन-आधारित प्रशिक्षण केंद्र असेल, जे व्हर्चुअल रिवॅलिटी वॉरगेम्स तयार करण्यासाठी कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI) चा वापर करेल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सैनिक त्यांच्या कलागुणांची चाचणी मेटाव्हर्समध्ये करतील, जे त्यांच्या सभोवतालचे अनुकरण करण्यासाठी आभासी वास्तविकता (VR) आणि संवर्धित वास्तविकता (AR) एकत्र करेल.
- सैन्याने आपल्या अधिकाऱ्यांना लष्करी रणनीती शिकवण्यासाठी गेमिंग सेंटरचा वापर करण्याची योजना आखली आहे.
- RRU अधिकाऱ्यांच्या म्हणण्यानुसार, गेमची पार्श्वभूमी तयार करण्यासाठी सेना डेटा देईल, जेणेकरून सहभागींना खरा अनुभव मिळेल.
- BSF, CRPF, CISF, ITBP, आणि SSB, सशस्त्र दलांव्यतिरिक्त, वर्धित प्रशिक्षणासाठी मेटाव्हर्स -सक्षम सिम्युलेशन व्यायामाचा फायदा होऊ शकतो.

- AI शक्य तितक्या जवळून रणांगणाचे अनुकरण करून आणि युद्धाची शक्यता नसलेल्या परिस्थितीत अनेक परिस्थिती मॅप करून पूर्णपणे इमर्सिव प्रशिक्षण अनुभव देऊ शकते.
- 9/11 च्या हल्ल्यापासून, युनायटेड स्टेट्स, इस्रायल आणि युनायटेड किंगडमसह अनेक सरकारांनी दहशतवादी हल्ले किंवा युद्धाची तयारी करण्यासाठी माहिती तंत्रज्ञान-सक्षम युद्ध गेमिंगचा वापर करण्यास प्राधान्य दिले आहे.

भारतीय नौदल - बांगलादेश नौदल द्विपक्षीय EX बोंगोसागर सुरू

- भारतीय नौदलाची तिसरी आवृत्ती (IN) - बांगलादेश नौदल (BN) द्विपक्षीय सराव 'बोंगोसागर' 24 मे 2022 रोजी बांगलादेशातील पोर्ट मोंगला येथे सुरू झाला. सरावाचा हार्बर टप्पा 24-25 मे पासून सुरू होईल आणि त्यानंतर समुद्राने सराव केला जाईल. 26-27 मे पर्यंत उत्तर बांगलाच्या उपसागरात टप्पा सराव केला जाईल.

बोंगोसागर व्यायामाबद्दल:

- बोंगोसागर व्यायामाचा उद्देश दोन्ही नौदलांमधील सागरी सराव आणि ऑपरेशन्सच्या विस्तृत स्पेक्ट्रमच्या आचरणाद्वारे उच्च प्रमाणात आंतरकार्यक्षमता आणि संयुक्त ऑपरेशनल कौशल्ये विकसित करणे हे आहे.
- भारतीय नौदलाचे जहाज कोरा, स्वदेशी बनावटीचे गाईडेड मिसाईल कॉर्हट आणि सुमेधा, स्वदेशी बनावटीचे ऑफशोर पेट्रोल व्हेसल या सरावात सहभागी होत आहेत. बांगलादेश नौदलाचे BNS अबू उबैदाह आणि अली हैदर हे दोन्ही गाईडेड मिसाईल फ्रिगेट्स प्रतिनिधित्व करत आहेत.
- सरावाच्या बंदर टप्प्यात व्यावसायिक आणि सामाजिक संवाद आणि मैत्रीपूर्ण खेळाचे सामने समाविष्ट आहेत, व्यतिरिक्त, समुद्रात सराव आयोजित करण्यावर रणनीतिक पातळीवर नियोजन चर्चा. सरावाचा सागरी टप्पा दोन्ही नौदलाच्या जहाजांना सघन पृष्ठभागावरील युद्ध कवायती, शस्त्रास्त्र गोळीबार कवायती, सीमनशिप उत्क्रांती आणि सामरिक परिस्थितीत समन्वित हवाई ऑपरेशन्समध्ये सहभागी होण्यास मदत करेल.

भारतीय वायुसेना (IAF): IAF जागतिक वायु उर्जा निर्देशांकात तिसऱ्या क्रमांकावर आहे.

- भारतीय वायुसेना (IAF) विविध देशांच्या विविध वायुसेना सेवांच्या लढाऊ सामर्थ्याच्या दृष्टीने जागतिक हवाई शक्ती निर्देशांकात तिसऱ्या क्रमांकावर आहे. 2022 मध्ये, आधुनिक लष्करी विमानांच्या जागतिक निर्देशिकेने (WDMMA) ग्लोबल एअर पॉवर रँकिंग प्रकाशित केले. या अहवालात, भारतीय वायुसेनेला तिसऱ्या स्थानावर, चिनी हवाई दल किंवा पीपल्स लिबरटॅरियन आर्मी एअर फोर्स (पीएलएएएफ), फ्रेंच एअर अँड स्पेस पॉवर आणि इस्रायली एव्हिएशन बेस्ड सशस्त्र सेना यांच्या वरती स्थान देण्यात आले आहे.

26 वर्षीय अभिलाषा बराक ही भारतीय लष्कराची पहिली महिला लढाऊ विमानवाहू बनली आहे.

- हरियाणाच्या कॅप्टन अभिलाषा बराक या लष्कराच्या विमानवाहू कॉर्प्समध्ये यशस्वीरित्या प्रशिक्षण पूर्ण केल्यानंतर लढाऊ विमानचालक म्हणून सामील होणारी पहिली महिला अधिकारी ठरली आहे. नाशिकमधील आर्मी एव्हिएशनचे डीजी आणि कर्नल कमांडंट यांच्या हस्ते तिला इतर 36 लष्करी वैमानिकांसह प्रतिष्ठित विंग्सने सन्मानित करण्यात आले. तिला 2072 आर्मी एव्हिएशन स्कॉड्रनच्या दुसऱ्या फ्लाइटसाठी नियुक्त करण्यात आले आहे. तिला 2018 मध्ये चेन्नईच्या ऑफिसर्स ट्रेनिंग अकादमीमधून भारतीय सैन्यात कमिशन मिळाले होते.

GRSE ने भारतीय नौदलाचे सर्वेक्षण जहाज 'INS निर्देशक' लाँच केले.

- गार्डन रीच शिपबिल्डर्स अँड इंजिनीअर्स (GRSE) द्वारे भारतीय नौदलासाठी L&T जहाजबांधणीच्या सहकार्याने बांधण्यात येत असलेल्या चार सर्वे वेसेल्स (लार्ज) (SVL) प्रकल्पांपैकी दुसरा निर्देशक, कट्टुपल्ली, चेन्नई येथे लाँच करण्यात आला. या जहाजाचे नाव पूर्वीचे निर्देशक वरून घेतले गेले आहे जे भारतीय नौदल सर्वेक्षण जहाज देखील होते आणि डिसेंबर 2014 मध्ये 32 वर्षांच्या गौरवशाली सेवेनंतर ते रद्द करण्यात आले होते.

राजनाथ सिंह यांनी उत्तराखंडसाठी नवीन डिफेन्स इस्टेट सर्कल मंजूर केले.

- केंद्रीय संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांनी केवळ उत्तराखंडसाठी नवीन डिफेन्स इस्टेट सर्कल तयार करण्याच्या प्रस्तावाला मंजुरी दिली आहे. राज्यातील मोठ्या प्रमाणात संरक्षण जमिनीचे व्यवस्थापन करण्यात येणाऱ्या अडचणी आणि उत्तराखंडमधील कॅन्टोन्मेंट रहिवाशांची मागणी लक्षात घेता, MoD डेहराडून येथे संरक्षण संपत्तीचे स्वतंत्र कार्यालय आणि रानीखेत येथे उप-कार्यालय स्थापन करेल.
- डेहराडून येथे फक्त उत्तराखंडसाठी नवीन डिफेन्स इस्टेट सर्कलच्या निर्मितीमुळे रहिवाशांना/संस्थांना संरक्षण जमीन व्यवस्थापनाच्या विविध सेवांमध्ये वेळेवर आणि जलद प्रवेश मिळण्यास मदत होईल.
- प्रशासनाच्या संरचनेचे आणखी विकेंद्रीकरण करण्यासाठी, रक्षा मंत्रीने राज्याच्या कुमाऊं विभागातील सहा जिल्हांशी विशेष व्यवहार करण्यासाठी संरक्षण संपदा डेहराडूनच्या प्रशासकीय अधिकारक्षेत्रात रानीखेत येथे उप-कार्यालय स्थापन करण्यास मान्यता दिली आहे.

INS गोमती मुंबईतील नेव्हल डॉकयार्ड येथे बंद करण्यात आली.

- आयएनएस गोमती कॅप्टन सुदीप मलिक यांच्या नेतृत्वाखाली नौदल डॉकयार्ड येथे बंद करण्यात आली. INS गोमतीचे नाव गोमती नदीवरून आले आहे आणि 16 एप्रिल 1988 रोजी तत्कालीन संरक्षण मंत्री केसी पंत यांनी माझगाव डॉक लिमिटेड, बॉम्बे येथे सुरू केले होते. गोदावरी श्रेणीतील मार्गदर्शित-क्षपणास्त्र फ्रिगेटसचे तिसरे जहाज, INS गोमती हे देखील बंद करण्यात आले तेव्हा पश्चिमेकडील ताप्यातील सर्वात जुने योद्धा होते.

महत्वाचे दिवस

महाराष्ट्र आणि गुजरातचा राज्य दिन 2022

- महाराष्ट्र आणि गुजरातने 1 मे 2022 रोजी त्यांचा राज्यत्व दिन साजरा केला. 1 मे 1960 रोजी, द्विभाषिक मुंबई राज्याची मुंबई पुनर्रचना कायदा, 1960 द्वारे दोन स्वतंत्र राज्यांमध्ये विभागणी करण्यात आली: मराठी भाषिक लोकांसाठी महाराष्ट्र आणि गुजराती भाषिक लोकांसाठी गुजरात. भारतीय संघराज्याचे 15 वे राज्य म्हणून गुजरातची स्थापना झाली.

महाराष्ट्र

- राजधानी: मुंबई
- लिंग गुणोत्तर: 929 महिला प्रति 1000 पुरुष (राष्ट्रीय: 943)
- साक्षरता: 82.34% (राष्ट्रीय: 74.04%)
- अरबी समुद्र महाराष्ट्राच्या पश्चिम सीमेचे रक्षण करतो, तर उत्तरेला गुजरात आणि मध्य प्रदेश आहेत. छत्तीसगड राज्याची पूर्व सीमा व्यापते. त्याच्या दक्षिणेला कर्नाटक आणि तेलंगणा आहेत.

- राज्याची ओळख देशाचे पॉवर हाऊस आणि मुंबई, भारताच्या आर्थिक आणि व्यावसायिक बाजारपेठेचे केंद्रबिंदू म्हणून ओळखली जाते.
- महाराष्ट्रात दोन प्रमुख बंदरे आहेत, मुंबई बंदर आणि जवाहरलाल नेहरू पोर्ट (JNP) ही दोन्ही मुंबई बंदरात आहेत.
- इंडिया स्टेट ऑफ फॉरेस्ट रिपोर्ट (ISFR)-2019 नुसार, महाराष्ट्राचे वनक्षेत्र राज्याच्या भौगोलिक क्षेत्राच्या 16.50% आहे.

गुजरात

- राजधानी: गांधीनगर
- लिंग गुणोत्तर: 919 महिला प्रति 1000 पुरुष (राष्ट्रीय: 943)
- साक्षरता: 78.03% (राष्ट्रीय: 74.04%)
- राज्याच्या पश्चिमेस अरबी समुद्र, उत्तरेस व ईशान्येस अनुक्रमे पाकिस्तान व राजस्थान, आग्नेयेस मध्य प्रदेश व दक्षिणेस महाराष्ट्र आहे.
- ग्लोबल वॉर्मिंगच्या समस्येचा सामना करण्यासाठी 'हवामान बदल' विभाग सुरू करणारे गुजरात हे देशातील पहिले राज्य आहे.
- कांडला बंदर हे 41 लहान बंदरांसह गुजरातमधील प्रमुख बंदर आहे.
- गमित, भिल्ल, धोडिया, बावचा आणि कुणबी या राज्यातील प्रमुख जमाती आहेत.
- इंडिया स्टेट ऑफ फॉरेस्ट रिपोर्ट (ISFR)-2019 नुसार, देशातील रेकॉर्डेड फॉरेस्ट एरिया/ग्रीन वॉश (RFA/GW) अंतर्गत गुजरातमध्ये सर्वात जास्त ओलसर क्षेत्र आहे, त्यानंतर पश्चिम बंगालचा क्रमांक लागतो.

जागतिक हास्य दिन 2022 1 मे रोजी साजरा केला जातो.

- लोकांना हसण्याची आठवण करून देण्यासाठी आणि त्यांच्या आजूबाजूच्या लोकांना हसवण्यासाठी प्रत्येक मे महिन्याच्या पहिल्या रविवारी जागतिक हास्य दिन साजरा केला जातो. यावर्षी हा दिवस 1 मे रोजी साजरा केला जात आहे. वैज्ञानिकदृष्ट्या असे आढळून आले आहे की हसण्यामुळे मेंदूतील कोर्टिसोलची पातळी कमी होते, ज्याचा शरीरावर सकारात्मक परिणाम होतो. मनःस्थिती वाढवताना किंवा योग्य दिशेने जात नसलेल्या विचारांच्या ट्रेनला चिमटा काढताना हसण्याला अत्यंत महत्त्व असते.

2 मे रोजी जागतिक टूना दिवस 2022 मध्ये साजरा करण्यात आला.

- जागतिक टूना दिवस दरवर्षी 2 मे रोजी जगभरात साजरा केला जातो. टूना फिशच्या महत्वाविषयी जागरूकता निर्माण करण्यासाठी संयुक्त राष्ट्रांनी (UN) हा दिवस पाळला आहे. टूना हे मानवांसाठी अन्नाचे महत्त्वपूर्ण स्त्रोत आहे कारण
- माशांमध्ये ओमेगा 3, व्हिटॅमिन बी 12, प्रथिने आणि इतर खनिजे यांसारखे अनेक समृद्ध गुण असतात.
- टूना प्रामुख्याने पारंपरिक कॅन केलेला ट्यूना आणि साशिमि/सुशी या दोन गोष्टींसाठी खरेदी केला जातो. वर्ल्ड वाइल्डलाइफ फंड (WWF), पर्यावरण गटांनी आता मत्स्यपालनाचा इशारा दिला आहे आणि टूना आता धोक्यात आलेल्या प्रजातींखाली येते.

जागतिक पत्रकार स्वातंत्र्य दिन 2022 3 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक पत्रकार स्वातंत्र्य दिन दरवर्षी 3 मे रोजी जगभरात साजरा केला जातो. तो जागतिक पत्रकार दिन म्हणूनही ओळखला जातो. ज्या पत्रकारांनी आपले प्राण गमावले आहेत त्यांनाही या दिवशी श्रद्धांजली वाहिली जाते. या वर्षाच्या जागतिक पत्रकार स्वातंत्र्य दिनाची थीम "Journalism under digital siege" ही आहे.

जागतिक अस्थमा दिवस 2022, 3 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक अस्थमा दिन दरवर्षी मे महिन्याच्या पहिल्या मंगळवारी जगभरात अस्थमाविषयी जागरूकता आणि काळजी पसरवण्यासाठी पाळला जातो. या वर्षी तो 3 मे 2022 रोजी येतो. ग्लोबल इनिशिएटिव्ह फॉर अस्थमातर्फे वार्षिक कार्यक्रम आयोजित केला जातो. यंदाची थीम 'अस्थमा केअरमधील अंतर बंद करणे' अशी आहे. अस्थमा, श्वासनलिकेचा तीव्र दाहक रोग, जगभरातील 300 दशलक्ष लोकांना प्रभावित करते आणि एकट्या भारतात 15 दशलक्ष दम्याचे रुग्ण आहेत.

आंतरराष्ट्रीय अग्निशामक दिन 2022.

- कर्तव्य बजावताना प्राण गमावलेल्या अग्निशमन तज्ञांना आदरांजली अर्पण करण्यासाठी दरवर्षी 4 मे रोजी आंतरराष्ट्रीय अग्निशामक दिन पाळला जातो. जगभरातील व्यावसायिक अग्निशामकांना ओळखणे आणि त्यांचा सन्मान करणे हा या दिवसाचा मुख्य उद्देश आहे. ते सर्वात धोकादायक नोकऱ्यांसाठी आपल्या जीवनाचे बलिदान देऊन समुदाय आणि पर्यावरण सुरक्षित ठेवतात.
- ऑस्ट्रेलियातील लिनटन येथील एका दुःखद घटनेमुळे आंतरराष्ट्रीय अग्निशामक दिनाची स्थापना करण्यात आली. हा ऐतिहासिक अपघात 02 डिसेंबर 1998 रोजी झाला होता, ज्यामुळे 5 अग्निशमन दलाचे जवान शहीद झाले होते. त्यामुळे कर्तव्य बजावताना प्राण गमावलेल्या अग्निशमन जवानांना सन्मानित करण्याचा प्रस्ताव 04 जानेवारी 1999 रोजी मंजूर करण्यात आला.

कोळसा खाण कामगार दिन 2022

- कोळसा खाण कामगारांचा सन्मान करण्यासाठी दरवर्षी 8 मे रोजी कोळसा खाण कामगार दिन पाळला जातो. आपल्या ऊर्जेच्या गरजा पूर्ण करण्यासाठी कोळसा खाण कामगारांच्या योगदानावर प्रकाश टाकण्यासाठी हा दिवस साजरा केला जातो.
- हा दिवस कोळसा खाण कामगारांनी आतापर्यंत केलेल्या कर्तृत्वाचा आणि त्यागाचा सन्मान करतो. पहिली कोळसा खाण 1575 मध्ये कार्नाक, स्कॉटलंड येथील जॉर्ज ब्रूस यांनी उघडली होती. भारतात, कोळसा खाण व्यवसाय 1774 मध्ये सुरू झाला.

जागतिक पोर्तुगीज भाषा दिवस 2022: 05 मे

- 5 मे ची तारीख अधिकृतपणे 2009 मध्ये पोर्तुगीज-भाषिक देशांच्या समुदायाने (CPLP) स्थापित केली - एक आंतरसरकारी संस्था जी 2000 पासून UNESCO सोबत अधिकृत भागीदारी करत आहे आणि जी पोर्तुगीज भाषा असलेल्या लोकांना एकत्र आणते. त्यांची विशिष्ट ओळख - पोर्तुगीज भाषा आणि लुसोफोन संस्कृती साजरी करण्यासाठी. 2019 मध्ये, UNESCO च्या सर्वसाधारण परिषदेच्या 40 व्या सत्रात प्रत्येक वर्षी 5 मे हा दिवस "जागतिक पोर्तुगीज भाषा दिवस" म्हणून घोषित करण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

'इंटरनॅशनल नो डाएट डे 2022' जगभरात 6 मे रोजी साजरा केला जातो.

- इंटरनॅशनल नो डाएट डे 2022 जगभरात 6 मे रोजी साजरा केला जातो. या दिवशी, बॉडी शेपिंगसारखे वर्तन बाजूला ठेवून, लोकांना शरीराच्या स्वीकाराबद्दल जागरूक केले जाते, ज्यामध्ये सर्व आकार आणि आकारांचे लोक समाविष्ट असतात. लठ्ठपणा, वाढते वजन, अशक्तपणा, पोटाची चरबी यासारख्या समस्यांना विसरून लोक या दिवशी स्वतःबद्दलचे प्रेम व्यक्त करतात.

आंतरराष्ट्रीय नो-डाएट दिनाचे महत्त्व:

- लोकांना आहाराबद्दल शिक्षित करणे.
- स्वतःला स्वीकारून स्वतःवर प्रेम करायला शिकणे.
- कॅलरीजची चिंता न करता लोकांना खाण्यासाठी प्रोत्साहित करणे.

वर्ल्ड हॅन्ड हायजीन डे: 5 मे

- वर्ल्ड हॅन्ड हायजीन डे दरवर्षी 5 मे रोजी आरोग्य सेवेमध्ये हात स्वच्छतेची जागतिक जाहिरात, दृश्यमानता आणि टिकाऊपणा राखण्यासाठी जगभरात साजरा केला जातो. या वर्षी, WHO हा दिवस या थीमसह साजरा करत आहे - सुरक्षिततेसाठी एकजूट व्हा: आपले हात स्वच्छ करा, लोकांना योग्य उत्पादनांसह योग्य वेळी त्यांचे हात स्वच्छ करण्यास प्रोत्साहित करण्यावर लक्ष केंद्रित केले जाईल जे सर्वत्र उच्च दर्जाची सुरक्षित काळजी घेण्यास मदत करेल.

जागतिक ऍथलेटिक्स दिन 2022, 7 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक ऍथलेटिक्स दिन दरवर्षी 7 मे रोजी जागतिक स्तरावर तंदुरुस्तीच्या महत्त्वाबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी आणि त्यांना खेळ खेळण्यासाठी, विशेषतः ऍथलेटिक्स खेळण्यास प्रोत्साहित करण्यासाठी साजरा केला जातो. जागतिक ऍथलेटिक्स दिनाचा मूळ उद्देश युवकांचा ऍथलेटिक्समधील सहभाग वाढवणे हा आहे. जागतिक ऍथलेटिक्स दिनामुळे शाळा, महाविद्यालये आणि इतर विविध संस्थांना त्यांच्या मुलांच्या आवडींना चालना देण्यासाठी धावण्यापासून ते शॉटपुटपर्यंत आणि तग धरण्याची गरज असलेल्या इतर विविध खेळांमध्ये प्रोत्साहन देण्याची संधी मिळाली.

BRO 7 मे रोजी आपला 62 वा स्थापना दिवस साजरा करत आहे.

- बॉर्डर रोड ऑर्गनायझेशन (BRO) ची स्थापना 7 मे 1960 रोजी संरक्षण मंत्रालयाच्या अंतर्गत रस्ते बांधणी संस्था म्हणून श्रेण सर्वम साधम (कष्टाने सर्व काही साध्य करता येते) हे ब्रीदवाक्य म्हणून करण्यात आले. 7 मे 2022 रोजी BRO ने आपला 62 वा स्थापना दिवस (स्थापना दिवस) साजरा केला.

BRO बद्दल

- ही संरक्षण मंत्रालयाच्या अखत्यारीतील अग्रगण्य रस्ते बांधकाम संस्था आहे.
- भारताच्या सीमावर्ती भागात रस्ते संपर्क प्रदान करणे ही त्याची प्राथमिक भूमिका आहे. भारताच्या एकूण रणनीतिक आणि धोरणात्मक उद्दिष्टांची पूर्तता करण्यासाठी ते श्रेणीसुधारित करते आणि पायाभूत सुविधांची देखभाल करते.
- रस्ते बांधणी व्यतिरिक्त हे मुख्यतः भारतीय सैन्याच्या धोरणात्मक गरजा पूर्ण करण्यासाठी उत्तर आणि पश्चिम सीमेवर देखभालीची कामे देखील करते. 53,000 किमी पेक्षा जास्त रस्त्यांसाठी ते जबाबदार आहे.
- त्याच्या कामात फॉर्मेशन कटिंग, सरफेसिंग, ब्रिज कन्स्ट्रक्शन आणि रिसरफेसिंग यांचा समावेश आहे.
- हे अफगाणिस्तान, भूतान, म्यानमार, श्रीलंका आणि नेपाळ यांसारख्या मैत्रीपूर्ण परदेशी राष्ट्रांमध्ये रस्ते बांधून शेजारच्या प्रदेशात भारताच्या धोरणात्मक उद्दिष्टांमध्ये योगदान देते.
- आपत्ती व्यवस्थापन: 2004 मध्ये तामिळनाडूतील सुनामी, 2005 मध्ये काश्मीर भूकंप, 2010 मध्ये लडाख फ्लॅश पूर इत्यादी नंतर पुनर्निर्माण कार्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली आहे.

जागतिक थॅलेसेमिया दिन 2022 08 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक थॅलेसेमिया दिन दरवर्षी 8 मे रोजी थॅलेसेमिया पीडितांच्या स्मरणार्थ आणि या आजाराशी संघर्ष करणाऱ्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी साजरा केला जातो. थॅलेसेमिया हा अनुवंशिक रक्त विकार आहे जो शरीरात पुरेसे हिमोग्लोबिन तयार करू देत नाही. हा रोग रक्त पेशी कमकुवत आणि नष्ट करतो. थॅलेसेमियाचे दोन प्रकार आहेत, अल्फा आणि बीटा, थॅलेसेमिया मायनर, इंटरमीडिया आणि मेजर असे त्याचे उपवर्ग आहेत.
- 'Be Aware.Share.Care: Working with the global community as one to improve thalassemia knowledge ही 2022 ची थीम आहे.

10 मे रोजी आर्जेनियाचा आंतरराष्ट्रीय दिवस 2022 साजरा करण्यात आला.

- संयुक्त राष्ट्र संघाने 10 मे 2022 रोजी आर्जेनियाचा दुसरा आंतरराष्ट्रीय दिवस साजरा केला. हा उत्सव मानवतेचा अमूर्त सांस्कृतिक वारसा आणि लवचिक आणि शाश्वत विकासाचा पूर्वाज स्त्रोत म्हणून अर्गन वृक्षाचा प्रचार करण्यासाठी मोरोक्को राज्याच्या प्रयत्नांना मुकुट देतो.
- या वर्षी हा दिवस "द आर्गन ट्री, लवचिकतेचे प्रतीक" या थीमखाली साजरा केला जाईल आणि वृक्ष, त्याची परिसंस्था आणि मोरोक्कोन संस्कृती आणि वारसा यातील महत्त्वाच्या स्थानाभोवती आंतरराष्ट्रीय जागरूकता वाढवण्यासाठी काम करेल.

रशिया विजय दिवस 2022: 9 मे

- रशियाचे अध्यक्ष व्लादिमीर पुतिन यांनी मॉस्कोच्या रेड स्क्वेअरवरून भव्य लष्करी प्रदर्शन आणि भाषणाद्वारे नाझी जर्मनीवर सोव्हिएत युनियनच्या द्वितीय विश्वयुद्धाच्या विजयाचे स्मरण केले. एका भाषणात ज्याने या संकटासाठी पश्चिमेला दोष दिला परंतु कोणतीही नवीन वाढ दर्शविली नाही, रशियन अध्यक्ष व्लादिमीर पुतिन यांनी युक्रेनमधील त्यांचे युद्ध त्या ऐतिहासिक लढ्याशी जोडले.

मुख्य मुद्दे

- 1950 ते 1966 पर्यंत, 8 मे हा पूर्व जर्मनीमध्ये लिबेरेशन डे म्हणून सन्मानित करण्यात आला आणि 1985 मध्ये 40 वा वर्धापन दिन साजरा करण्यात आला. 8 मे 1967 रोजी सोव्हिएत शैलीचा "विजय दिवस" साजरा करण्यात आला.
- 2002 पासून जर्मन राज्य मेक्लेनबर्ग-व्होर्पोमर्न राष्ट्रीय समाजवादापासून मुक्ती दिन आणि द्वितीय विश्वयुद्धाच्या समाप्तीचे स्मरण करत आहे.
- 1991 मध्ये त्याची स्थापना झाल्यापासून, रशियन फेडरेशनने अधिकृतपणे 9 मे ही सुट्टीचा दिवस म्हणून मान्यता दिली आहे, जरी ती आठवड्याच्या शेवटी आली तरी (अशा परिस्थितीत पुढील कोणताही सोमवार हा नॉन-वर्किंग सुट्टी असेल).
- हा देश सोव्हिएत युनियनचा एक भाग असताना, तेथेही सुट्टी पाळण्यात आली.
- इतर बहुतेक युरोपियन देशांमध्ये 8 मे हा दिवस राष्ट्रीय स्मरण किंवा विजय दिवस म्हणून पाळला जातो.

राष्ट्रीय तंत्रज्ञान दिवस 2022 11 मे रोजी साजरा केला जातो.

- राष्ट्रीय तंत्रज्ञान दिवस दरवर्षी 11 मे रोजी देशभरात साजरा केला जातो. राष्ट्रीय तंत्रज्ञान दिनाचे भारतामध्ये ऐतिहासिक महत्त्व आहे. दरवर्षी या दिवशी अधिकारी भारतातील शास्त्रज्ञांना त्यांच्या कामगिरीबद्दल सन्मानित करतात. 11 मे 1998 रोजी पोखरणमध्ये देशाने अण्वस्त्रांची यशस्वी चाचणी केल्यामुळे हा दिवस भारताच्या तांत्रिक प्रगतीची उपलब्धी म्हणून साजरा केला जातो.

- राष्ट्रीय तंत्रज्ञान दिवस 2022 ची थीम Integrated Approach in Science and technology for sustainable future आहे.

12 मे 2022 रोजी इंटरनॅशनल डे ऑफ प्लांट हेल्थ साजरा करण्यात आला..

- संयुक्त राष्ट्रांनी 12 मे हा इंटरनॅशनल डे ऑफ प्लांट हेल्थ (IDPH) म्हणून साजरा केला आहे. ज्यामुळे वनस्पतींच्या आरोग्याचे रक्षण केल्याने उपासमार कशी दूर होते, गरिबी कमी होते, जैवविविधता आणि पर्यावरणाचे संरक्षण होते आणि आर्थिक विकासाला चालना मिळते. संयुक्त राष्ट्रांनी 2020 हे इंटरनॅशनल प्लांट हेल्थ इअर (IYPH) म्हणून घोषित केले.

आंतरराष्ट्रीय परिचारिका दिन 2022 12 मे रोजी साजरा केला जातो.

- परिचारिकांच्या सेवेचा गौरव करण्यासाठी 12 मे हा दिवस जगभरात आंतरराष्ट्रीय परिचारिका दिन म्हणून पाळला जातो. इंग्लिश समाजसुधारक, सांख्यिकीशास्त्रज्ञ आणि आधुनिक नर्सिंगचे संस्थापक फ्लोरेन्स नाइटिंगेल यांची आज जयंती आहे. तिला लेडी विथ द लॅम्प म्हणूनही ओळखले जायचे. त्या आधुनिक नर्सिंगच्या संस्थापक होत्या आणि ब्रिटिश समाजसुधारक आणि संख्याशास्त्रज्ञ होत्या.
- **Nurses: A Voice to Lead – Invest in Nursing and respect rights to secure global health** ही या दिवसाची थीम आहे.

जागतिक स्थलांतरित पक्षी दिवस 2022 14 मे रोजी साजरा केला जातो.

- 2006 मध्ये त्याचे उद्घाटन झाल्यापासून जागतिक स्थलांतरित पक्षी दिवस वर्षातून दोनदा साजरा केला जातो. आंतरराष्ट्रीय स्थलांतरित पक्षी दिवस 14 मे आणि 8 ऑक्टोबर 2022 रोजी साजरा केला जाईल. हा दिवस स्थलांतरित पक्ष्यांच्या प्रजननाचे, गैर-प्रजननाचे संरक्षण करण्याच्या उद्देशाने साजरा केला जातो. निरोगी पक्ष्यांची लोकसंख्या टिकवून ठेवताना स्टॉपओव्हर अधिवास. हे महत्त्वाचे आहे कारण पर्यावरणात पक्ष्यांची भूमिका महत्त्वाची असते. पर्यावरणाचा समतोल राखण्यासाठी ते आवश्यक आहेत. पक्षी हे निसर्गाचे दूत आहेत, म्हणूनच स्थलांतरित पक्ष्यांच्या स्थलांतराला चालना देण्यासाठी पर्यावरणीय संबंध आणि अखंडता पुनर्संचयित करणे आवश्यक आहे.

आंतरराष्ट्रीय प्रकाश दिवस 2022 16 मे रोजी साजरा केला जातो.

- आंतरराष्ट्रीय प्रकाश दिवस दरवर्षी 16 मे रोजी भौतिकशास्त्रज्ञ आणि अभियंता, थिओडोर मैमन यांनी 1960 मध्ये लेझरच्या पहिल्या यशस्वी ऑपरेशनची जयंती म्हणून साजरा केला जातो. हा दिवस वैज्ञानिक सहकार्याला बळकट करण्यासाठी आणि शांतता आणि शाश्वत विकासाला चालना देण्यासाठी त्याच्या क्षमतेचा उपयोग करण्यासाठी एक आवाहन आहे. लेझर हे वैज्ञानिक शोधामुळे समाजाला दळणवळण, आरोग्यसेवा आणि इतर अनेक क्षेत्रात क्रांतिकारक फायदे कसे मिळू शकतात याचे उत्तम उदाहरण आहे.

बुद्ध पौर्णिमा 2022 ही 16 मे 2022 रोजी साजरी होते.

- या वर्षी वेसाक दिवस किंवा बुद्ध पौर्णिमा 16 मे 2022 रोजी साजरी केली गेली. "वेसाक", मे महिन्यातील पौर्णिमेचा दिवस, जगभरातील लाखो बौद्धांसाठी सर्वात पवित्र दिवस आहे. अडीच सहस्र वर्षापूर्वी म्हणजे इसवी सनपूर्व 623 मध्ये वेसाखच्या दिवशी गौतम बुद्धांचा जन्म झाला होता. वेसाखच्या दिवशीच बुद्धांना ज्ञान प्राप्त झाले आणि वेसाखच्या दिवशीच बुद्धांचे ऐंशीव्या वर्षी निधन झाले.

- भारत, नेपाळ, भूतान, ब्रह्मदेश, थायलंड, तिबेट, चीन, कोरिया, लाओस, व्हिएतनाम, मंगोलिया, कंबोडिया, सिंगापूर या देशांमध्ये बुद्ध पौर्णिमा हा प्रमुख सण म्हणून जगभरातील बौद्ध आणि हिंदू गौतम बुद्धांचा जन्म साजरा करतात.

इंटरनॅशनल डे ऑफ लिविंग टूगेदर इन पीस: 16 मे

- आंतरराष्ट्रीय शांततेत एकत्र राहण्याचा दिवस दरवर्षी 16 मे रोजी साजरा केला जातो. हा दिवस 16 मे रोजी जगभरात साजरा केला जातो आणि त्याचे वार्षिक पालन करून, लोकांना एकत्रितपणे आणि शांततापूर्ण मार्गाने एकत्र राहण्यास उद्युक्त करणे हा आहे. मतभेद असूनही एकमेकांचे ऐकून आणि एकमेकांचा आदर करून व्यक्ती हे साध्य करू शकतात.
- संयुक्त राष्ट्र महासभेने 8 डिसेंबर 2017 रोजी 16 मे हा आंतरराष्ट्रीय दिवस एकत्र राहण्याचा दिवस म्हणून घोषित करण्याचा ठराव स्वीकारल्यानंतर हा दिवस प्रथम अस्तित्वात आला.

जागतिक दूरसंचार आणि माहिती सोसायटी दिवस (WTISD): 17 मे

- इंटरनेट आणि इतर माहिती आणि संप्रेषण तंत्रज्ञान (ICT) राष्ट्रांना, समाजांना आणि अर्थव्यवस्थांना प्रदान करत असलेल्या फायदे आणि संधींबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठी दरवर्षी 17 मे रोजी जागतिक दूरसंचार आणि माहिती सोसायटी दिवस (WTISD) पाळला जातो.

महत्वाचे मुद्दे

- WTISD पहिल्या आंतरराष्ट्रीय टेलिग्राफ कन्व्हेंशनच्या स्वाक्षरीचे आणि आंतरराष्ट्रीय दूरसंचार संघ (ITU) च्या स्थापनेचे स्मरण करते.
- 17 मे 1865 रोजी आंतरराष्ट्रीय दूरसंचार संघाची स्थापना झाल्याच्या स्मरणार्थ 1969 मध्ये जागतिक दूरसंचार दिनाची स्थापना करण्यात आली.
- माहिती संस्थेच्या जागतिक शिखर परिषदेने, तथापि, 2005 मध्ये 17 मे हा जागतिक माहिती समाज दिन म्हणून स्थापित करण्याची संयुक्त राष्ट्रांच्या महासभेला शिफारस केली.

इंटरनॅशनल हायपरटेन्शन डे: 17 मे

- लोकांमध्ये जागरूकता वाढवण्यासाठी आणि उच्च रक्तदाब प्रतिबंध, शोध आणि उपचारांना प्रोत्साहन देण्यासाठी दरवर्षी 17 मे रोजी जागतिक उच्च रक्तदाब दिन साजरा केला जातो. हृदय व रक्तवाहिन्यासंबंधी रोगासाठी मुख्य जोखीम घटक म्हणजे उच्च रक्तदाब आणि उच्च रक्तदाब "सायलेंट किलर" म्हणून ओळखला जातो. शरीराच्या रक्तवाहिन्या किंवा मुख्य रक्तवाहिन्यांच्या भिंतींवर रक्त वाहण्यामुळे निर्माण होणारी शक्ती, रक्तदाब म्हणून ओळखली जाते. जेव्हा रक्तदाब खूप जास्त असतो तेव्हा त्याला उच्च रक्तदाब म्हणतात. रक्तदाब दोन-अंकी आकृती म्हणून मोजला जातो.

आंतरराष्ट्रीय संग्रहालय दिन 2022 18 मे रोजी साजरा केला जातो.

- आंतरराष्ट्रीय संग्रहालय दिवस (IMD) दरवर्षी 18 मे रोजी साजरा केला जातो. कोणत्याही संस्कृतीत संग्रहालयांचे महत्त्व अधोरेखित करण्यासाठी हा दिवस पाळला जातो. संग्रहालये ही सांस्कृतिक देवाणघेवाण, संस्कृती समृद्ध करण्याचे आणि लोकांमधील परस्पर समंजसपणा, सहकार्य आणि शांतता विकसित करण्याचे महत्त्वाचे माध्यम आहेत.

जागतिक एड्स लस दिन किंवा HIV लस जागरूकता दिवस 2022

- जागतिक एड्स लस दिन हा एचआयव्ही लस जागरूकता दिवस (एचव्हीएडी) म्हणूनही ओळखला जातो, दरवर्षी 18 मे रोजी जगभरात जागरूकता निर्माण करण्यासाठी आणि ऍक्युयर्ड इम्युनो डेफिशियन्सी सिंड्रोम (एड्स) बदल माहिती देण्यासाठी साजरा केला जातो.
- हा दिवस साजरा करण्याचे नेतृत्व नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ हेल्थ (NIH) - नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ ऍलर्जी आणि संसर्गजन्य रोग (NIAID), युनायटेड स्टेट्स ऑफ अमेरिका करते. रेड रिबन हे एड्स जागृतीचे आंतरराष्ट्रीय स्तरावर मान्यताप्राप्त प्रतीक आहे.

जागतिक मधमाशी दिवस 2022: 20 मे

- 20 मे रोजी जागतिक मधमाशी दिवस जगभरात साजरा केला जातो. जागतिक मधमाशी दिन हा पर्यावरणातील मधमाश्या आणि इतर परागकणांची भूमिका ओळखण्यासाठी आहे. आपल्या पर्यावरणातील परागकणांचे महत्त्व, त्यांना भेडसावणारे धोके आणि पर्यावरणातील शाश्वततेमध्ये त्यांची महत्त्वाची भूमिका याविषयी जागरूकता निर्माण करणे हा हा दिवस पाळण्यामागचा मुख्य उद्देश आहे.
- Bee Engaged: Celebrating the diversity of bees and beekeeping systems ही या वर्षाची थीम आहे.

इंटरनॅशनल डे अगेन्स्ट होमोफोबिया, ट्रान्सफोबिया, बायोफोबिया

- 17 मे रोजी, इंटरनॅशनल डे अगेन्स्ट होमोफोबिया, ट्रान्सफोबिया, बायोफोबिया साजरा केला जातो, ज्याचे उद्दिष्ट LGBT अधिकार उल्लंघनांबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठी आणि जगभरातील LGBT अधिकार कार्यात स्वारस्य निर्माण करण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय कार्यक्रमांचे समन्वय साधण्याच्या उद्देशाने केले जाते. आतापर्यंत 130 हून अधिक देशांमध्ये स्मारके झाली आहेत. प्रगती असूनही, जवळजवळ 70 राष्ट्रांमध्ये सहमतीने समलिंगी संबंध अजूनही बेकायदेशीर आहेत.

जागतिक मेट्रोलॉजी दिवस 2022: दरवर्षी 20 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक मेट्रोलॉजी दिन (WMD) दरवर्षी 20 मे रोजी जगभरात मेट्रोलॉजी, मापन शास्त्र आणि त्याच्या वापराविषयी जागरूकता निर्माण करण्यासाठी साजरा केला जातो. हा दिवस वैज्ञानिक क्षेत्र, नवकल्पना, उद्योग, व्यापार आणि इतर क्षेत्रात मेट्रोलॉजीच्या वापरावर प्रकाश टाकतो. हा दिवस 20 मे 1875 रोजी मीटर अधिवेशनाच्या गायनाचा वार्षिक उत्सव आहे.
- जागतिक मेट्रोलॉजी डे 2022 ची थीम जागतिक मेट्रोलॉजी डे 2022 ची थीम डिजिटल युगातील मेट्रोलॉजी ही आहे.

21 मे रोजी दहशतवाद विरोधी दिन 2022 साजरा केला जातो.

- माजी पंतप्रधान राजीव गांधी यांच्या पुण्यतिथीनिमित्त दरवर्षी २१ मे रोजी दहशतवाद विरोधी दिन पाळला जातो. 21 मे 1991 रोजी तामिळनाडूमधील श्रीपेरुंबदूर येथे काँग्रेस पक्षाचा प्रचार करत असताना एलटीटीईच्या दहशतवाद्यांनी त्यांची हत्या केली. राजीव गांधी यांनी 40 व्या वर्षी शपथ घेतली तेव्हा ते भारताचे सर्वात तरुण पंतप्रधान बनले. 1984 मध्ये इंदिरा गांधी यांच्या हत्येनंतर त्यांनी देशाचे सहावे पंतप्रधान म्हणून पदभार स्वीकारला. त्यांनी 1984 ते 1989 या काळात काम केले.
- माजी पंतप्रधान राजीव गांधी यांची तामिळनाडूमधील श्रीपेरुंबदूर येथे आत्मघातकी बॉम्बस्फोटात, लिबेरेशन ऑफ तामिळ टायगर्स इलम (LTTE) या दहशतवादी गटातील एका महिलेने हत्या केली.

वर्ल्ड डे कल्चर डाव्हर्सिटी फॉर डायलॉग अँड डेव्हलपमेंट: 21 मे

- यूएन जनरल असेंब्लीने आपल्या ठरावात 21 मे हा वर्ल्ड डे कल्चर डाव्हर्सिटी फॉर डायलॉग अँड डेव्हलपमेंट म्हणून घोषित केला. शांतता आणि शाश्वत विकास साधण्यासाठी सर्वसमावेशक आणि सकारात्मक बदलाचे एजंट म्हणून जगातील संस्कृतींची समृद्धता साजरी करणे आणि त्यातील विविधतेचे महत्त्व अधोरेखित करणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे. विविधता दिवस, अधिकृतपणे "संवाद आणि विकासासाठी सांस्कृतिक विविधतेचा जागतिक दिवस" म्हणून ओळखला जातो.

आंतरराष्ट्रीय जैवविविधता दिन: 22 मे

- जैवविविधतेच्या समस्यांबद्दल जागरूकता आणि समज वाढवण्यासाठी दरवर्षी 22 मे रोजी आंतरराष्ट्रीय जैवविविधता दिवस किंवा जागतिक जैवविविधता दिवस साजरा केला जातो. ग्रहाचा समतोल राखण्यासाठी जैवविविधता आवश्यक आहे. हे इकोसिस्टम सेवांचा आधारस्तंभ आहे, जे पूर्णपणे मानवी कल्याणाशी जोडलेले आहे.

- 2022 ची थीम Building a shared future for all life ही आहे.

इंटरनॅशनल डे टू एन्ड ऑब्सट्रिक फिस्टुला: 23 मे

- युनायटेड नेशन्स (UN) प्रसूती फिस्टुला समाप्त करण्याचा आंतरराष्ट्रीय दिवस 23 मे 2013 पासून प्रसूती फिस्टुला उपचार आणि प्रतिबंध करण्याच्या दिशेने कृतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी चिन्हांकित केले जाते, ही परिस्थिती विकसनशील देशांमध्ये बाळंतपणादरम्यान अनेक मुली आणि स्त्रियांना प्रभावित करते. 2003 मध्ये United Nations Population Fund (UNFPA) आणि त्याच्या भागीदारांनी फिस्टुला समाप्त करण्यासाठी जागतिक मोहीम सुरू केली,

जागतिक कासव दिन 2022 23 मे रोजी साजरा करण्यात आला.

- अमेरिकन कासव रेस्क्यू या नानफा संस्थेद्वारे दरवर्षी 23 मे रोजी जागतिक कासव दिन पाळला जातो. जगभरातील कासव आणि कासव आणि त्यांच्या गायब होणाऱ्या अधिवासांचे संरक्षण करण्यासाठी लोकांमध्ये जागरूकता निर्माण करण्यासाठी हा दिवस साजरा केला जातो. कासव आणि कासव पृथ्वीच्या पर्यावरणीय रचनेत महत्त्वाची भूमिका बजावतात. हे सरपटणारे प्राणी जगभरातील विविध अधिवासांमध्ये टिकून राहण्यासाठी आणि भरभराटीसाठी ओळखले जातात.

- जागतिक कासव दिनाची यावर्षीची थीम "शेलेब्रेट" आहे.

युनायटेड नेशन्स 25 ते 31 मे या कालावधीत "नॉन-सेल्फ-गव्हर्निंग टेरिटरीजच्या लोकांसह एकता आंतरराष्ट्रीय सप्ताह" पाळत आहे.

- युनायटेड नेशन्स 25 ते 31 मे या कालावधीत "नॉन-सेल्फ-गव्हर्निंग टेरिटरीजच्या लोकांसह एकता आंतरराष्ट्रीय सप्ताह" पाळत आहे. 06 डिसेंबर 1999 रोजी, संयुक्त राष्ट्र महासभेने लोकांसह एकता सप्ताह वार्षिक पाळण्याचे आवाहन केले. स्वयंशासित नसलेले प्रदेश. UN चार्टरमध्ये, स्वयंशासित नसलेल्या प्रदेशाची व्याख्या एक असा प्रदेश म्हणून करण्यात आली आहे, "ज्यांच्या लोकांनी अद्याप पूर्ण स्व-शासन प्राप्त केलेले नाही."

जागतिक थायरॉईड जागरूकता दिवस 2022: 25 मे

- थायरॉईड रोग, त्यांची लक्षणे, प्रतिबंध आणि उपचारांबद्दल जागरूकता आणि समजून घेण्यासाठी 25 मे रोजी जागतिक

थायरॉईड दिवस साजरा केला जातो. युरोपियन थायरॉईड असोसिएशन (ETA) च्या प्रस्तावावर 2008 मध्ये हा दिवस अस्तित्वात आला. पब्लिक हेल्थ अपडेटच्या अहवालानुसार, जागतिक स्तरावर, 200 दशलक्षाहून अधिक लोक थायरॉईड विकारांनी ग्रस्त असल्याचा अंदाज आहे आणि यापैकी 50 टक्के प्रकरणांचे निदान झालेले नाही.

- It's not you. It's your thyroid ही या वर्षाची थीम आहे.

इंटरनॅशनल मिससिंग चिल्ड्रेन्स डे 2022

- इंटरनॅशनल मिससिंग चिल्ड्रेन्स डे 2022 हा एक जागरूकता कार्यक्रम आहे जो दरवर्षी 25 मे रोजी साजरा केला जातो. मुलांच्या अपहरणाच्या मुद्द्यावर प्रकाशझोत टाकणे, पालकांना त्यांच्या मुलांचे संरक्षण करण्यासाठी उपाययोजना करण्याबद्दल शिक्षित करणे आणि जे कधीही सापडले नाहीत त्यांचा सन्मान करणे आणि ज्यांच्याकडे आहे त्यांचा उत्सव साजरा करणे हे या दिवसाचे उद्दिष्ट आहेत. हा जागरूकता कार्यक्रम ग्लोबल मिसिंग चिल्ड्रेन्स नेटवर्कच्या संयोगाने चालवला जातो.

29 मे रोजी UN शांती सैनिकांचा आंतरराष्ट्रीय दिवस साजरा केला जातो.

- 29 मे रोजी जागतिक स्तरावर UN शांती सैनिकांचा आंतरराष्ट्रीय दिवस पाळला जातो. युनायटेड नेशन्स पीसकीपर्सचा आंतरराष्ट्रीय दिवस देखील सुमारे 4,200 शांती सैनिकांना सन्मानित करण्याची संधी देतो ज्यांनी UN ध्वजाखाली सेवा करताना आपले प्राण गमावले, ज्यात गेल्या वर्षी लढाई गमावलेल्या 135 जणांचा समावेश आहे. संयुक्त राष्ट्रांचे सरचिटणीस अँटोनियो गुटेरेस म्हणाले की, यावर्षी भागीदारी शक्तीवर लक्ष केंद्रित केले आहे.

- "People. Peace. Progress. The Power of Partnerships." ही 2022 ची थीम आहे.

30 मे रोजी 2022 मध्ये जागतिक व्हॅप डे 2022 साजरा करण्यात आला.

- हानीकारक तंबाखू उत्पादनांच्या पर्यायांबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी आणि ई-सिगारेटची सापेक्ष सुरक्षा आणि हानी कमी करणे आणि धूम्रपान बंद करण्याचे साधन म्हणून त्यांची क्षमता अधोरेखित करण्यासाठी जगभरात 30 मे रोजी जागतिक व्हॅप दिवस साजरा केला जातो. जागतिक आरोग्य संघटना (WHO) द्वारे पाळल्या जाणाऱ्या जागतिक तंबाखू विरोधी दिनाच्या (31 मे) आदल्या दिवशी जागतिक व्हॅप डे (30 मे) साजरा केला जातो. वर्ल्ड व्हॅपर्स अलायन्स (WVA) द्वारे जागतिक व्हॅप डे सुरू करण्यात आला

31 मे रोजी जागतिक तंबाखू विरोधी दिन पाळला जातो.

- जागतिक तंबाखू विरोधी दिन 31 मे रोजी जगभरात साजरा केला जातो. या वार्षिक उत्सवाचे उद्दिष्ट जागतिक नागरिकांमध्ये तंबाखूच्या वापराचे धोकेच नव्हे तर तंबाखू कंपन्यांच्या व्यवसाय पद्धती, तंबाखूच्या महामारीशी लढण्यासाठी WHO काय करत आहे आणि जगभरातील लोक त्यांच्या अधिकाराचा दावा करण्यासाठी काय करू शकतात याबद्दल जागरूकता वाढवणे हा आहे.

- Threat to our environment ही 2022 जागतिक तंबाखू विरोधी दिनाची थीम आहे.

निधन बातम्या

1950 च्या दशकातील शेवटचा जिवंत एफ1 रेस विजेता टोनी ब्रूक्स यांचे निधन

- 1950 च्या दशकात सहा फॉर्म्युला वन ग्रँड प्रिक्स जिंकणारा आणि "रेसिंग डेंटिस्ट" असे टोपणनाव देणारा ब्रिटिश रेसिंग ड्रायव्हर टोनी ब्रूक्स यांचे निधन झाले. त्याचा जन्म 1932 मध्ये युनायटेड किंग्डममध्ये झाला. टोनीने BRM, Vanwall, Ferrari आणि Cooper या चार संघांसाठी ड्रायव्हिंग केल्यानंतर वयाच्या 29 व्या वर्षी खेळातून निवृत्ती घेतली.
- जुआन मॅन्युएल फॅगियो, अल्बर्टो अस्कारी आणि मॉस यांच्यानंतर ब्रूक्स हा त्याच्या काळातील सर्वात यशस्वी ड्रायव्हर होता. त्याचा सर्वात प्रसिद्ध विजय कदाचित 1957 मध्ये Aintree येथे ब्रिटिश ग्रांप्रीमध्ये होता, हा विजय त्याने आपल्या देशबांधव मॉससोबत शेअर केला होता.

पद्मश्री ओडिया लेखक रजत कुमार कार यांचे निधन

- प्रसिद्ध ओडिया साहित्यिक रजत कुमार कार यांचे हृदयाशी संबंधित आजाराने निधन झाले. त्यांना साहित्य आणि शिक्षणासाठी 2021 मध्ये पद्मश्री मिळाले. टीव्ही आणि रेडिओवरील वार्षिक रथ जत्रेत (जगन्नाथ संस्कृती) भाष्य करण्यासाठी ते प्रसिद्ध होते. त्यांच्या लेखनात उपेंद्र भांजा साहित्याचा समावेश आहे आणि त्यांच्या श्रेयस सात नॉन-फिक्शन आहेत. ओडिशाच्या पालाच्या मरणासत्र कलेचे पुनरुज्जीवन करण्यातही त्यांनी योगदान दिले.

पद्मविभूषण पंडित शिवकुमार शर्मा यांचे निधन

- भारतीय संगीतकार आणि संतूर वादक, पंडित शिवकुमार शर्मा यांचे वयाच्या 84 व्या वर्षी निधन झाले. ते गेल्या सहा महिन्यांपासून किडनीशी संबंधित आजाराने त्रस्त होते आणि ते डायलिसिसवर होते. हृदयविकाराच्या झटक्याने त्यांचे निधन झाले. त्यांनी संतूर, एकेकाळी जम्मू आणि काश्मीरमधील थोडेसे ज्ञात वाद्य, शास्त्रीय दर्जा दिला आणि सतार आणि सरोद यांसारख्या इतर, अधिक पारंपारिक आणि प्रसिद्ध वाद्यांच्या बरोबरीने ते उंच केले. पंडित शिवकुमार शर्मा यांना 1991 मध्ये प्रतिष्ठित पद्मश्री आणि 2001 मध्ये पद्मविभूषण पुरस्कार मिळाला.

जगातील सर्वात वयोवृद्ध बुद्धिबळ ग्रँडमास्टर युरी एव्हरबाख यांचे निधन

- रशियन बुद्धिबळाचा ग्रँडमास्टर, युरी एव्हरबाख जो एका दशकात जगातील सर्वोत्कृष्ट खेळाडूंपैकी एक होते, जागतिक चॅम्पियनला प्रशिक्षित केले होते आणि इतिहासातील सर्वात मोठ्या स्पर्धापैकी एक शेवटचा जिवंत सहभागी होता, मॉस्को येथे 100 व्या वर्षी मरण पावले. त्याने 1949 मध्ये मॉस्को चॅम्पियनशिप जिंकली आणि 1952 मध्ये ग्रँडमास्टर खिताब मिळवला. 1954 मध्ये तो यूएसएसआरचा चॅम्पियन बनला. त्यांनी 1972 ते 1977 या काळात युएसएसआरचा बुद्धिबळ महासंघाचे अध्यक्षपद भूषवले.

माजी केंद्रीय मंत्री पंडित सुख राम यांचे निधन

- हिमाचल प्रदेश काँग्रेसचे ज्येष्ठ नेते आणि माजी केंद्रीय मंत्री, पंडित सुख राम यांचे 94 व्या वर्षी निधन झाले. ते 1993 ते 1996 या काळात केंद्रीय दळणवळण राज्यमंत्री (स्वतंत्र प्रभार) आणि मंडी मतदारसंघातून (हिमाचल प्रदेश) लोकसभेचे सदस्य होते. तीन वेळा लोकसभा आणि पाच वेळा विधानसभा निवडणुकीत विजय मिळवला. 1996 मध्ये दळणवळण मंत्री असताना 2011 मध्ये त्यांना भ्रष्टाचाराच्या आरोपाखाली पाच वर्षांच्या तुरुंगवासाची शिक्षा झाली होती.

स्वतंत्र युकेनचे पहिले अध्यक्ष लिओनिड क्रॅव्चुक यांचे निधन

- सोव्हिएत युनियनच्या मृत्यूच्या वॉरंटवर स्वाक्षरी करण्यात मदत करणारे आणि नंतर स्वतंत्र युकेनचे पहिले अध्यक्ष म्हणून काम करणारे माजी कम्युनिस्ट लिओनिड क्रॅव्चुक यांचे वयाच्या 88 व्या वर्षी निधन झाले. क्रॅव्चुक हे युकेनच्या रांगेतून पुढे आल्याने त्यांना "wily fox" म्हणून ओळखले जात असे. कम्युनिस्ट पक्ष आणि 1990 मध्ये संसदेचे प्रमुख म्हणून पदभार स्वीकारला. त्यांनी डिसेंबर 1991 मध्ये रशियाचे अध्यक्ष बोरिस येल्सिन आणि बेलारूसी नेते स्टॅनिस्लाव शुश्केविच यांच्याशी बेलोव्हेझा करारावर स्वाक्षरी केली ज्यामुळे सोव्हिएत युनियनच्या पतनाला प्रभावीपणे चालना मिळाली.

UAE चे अध्यक्ष आणि अबु धाबीचे शासक शेख खलिफा बिन झायेद अल नाहयान यांचे निधन झाले.

- UAE चे अध्यक्ष आणि अबु धाबीचे शासक शेख खलिफा बिन झायेद अल नाहयान यांचे निधन झाले. त्यांनी 3 नोव्हेंबर 2004 पासून यूएईचे अध्यक्ष आणि अबु धाबीचे शासक म्हणून काम केले. राष्ट्रपती कार्य मंत्रालय महामहिम शेख खलिफा बिन झायेद अल यांच्या निधनाबद्दल यूएई, अरब आणि इस्लामिक राष्ट्र आणि जगभरातील लोकांबद्दल शोक व्यक्त करते.
- 1948 मध्ये जन्मलेले शेख खलिफा हे UAE चे दुसरे राष्ट्रपती आणि अबु धाबीच्या अमिरातीचे 16 वे शासक होते. शेख झायेद यांचा तो मोठा मुलगा होता.
- त्यांचे वडील, दिवंगत शेख झायेद बिन सुलतान अल नाहयान यांच्या उत्तराधिकारी म्हणून त्यांची निवड झाली, ज्यांनी 1971 मध्ये युनियननंतर 2 नोव्हेंबर 2004 रोजी त्यांचे निधन होईपर्यंत UAE चे पहिले अध्यक्ष म्हणून काम केले.

ऑस्ट्रेलियाचा माजी क्रिकेटपटू अँड्र्यू सायमंड्सचा कार अपघातात मृत्यू

- ऑस्ट्रेलियाचा माजी अष्टपैलू खेळाडू अँड्र्यू सायमंड्सचा कार अपघातात मृत्यू झाला आहे. 1998 ते 2009 या कालावधीत ऑस्ट्रेलियासाठी 26 कसोटी आणि 198 एकदिवसीय सामने खेळलेल्या 46 वर्षीय खेळाडूचा व्हीन्सलँड राज्यातील टारुन्सविले बाहेर एका कार अपघातात समावेश होता. सायमंड्स हा टॉप-रेट क्षेत्ररक्षक देखील होता आणि 2003 आणि 2007 मध्ये ऑस्ट्रेलियाच्या 50 षटकांच्या विश्वचषक विजयात तो महत्त्वाचा भाग होता.

ज्येष्ठ कम्युनिस्ट नेते शिवाजी पटनायक यांचे निधन

- ज्येष्ठ कम्युनिस्ट नेते आणि तीन वेळा खासदार शिवाजी पटनायक यांचे वयाच्या ९३ व्या वर्षी निधन झाले. ओडिशातील सीपीआय (मार्क्सवादी) चे संस्थापक म्हणून शिवाजी पटनायक यांचे कौतुक केले जाते. त्यांचा जन्म 10 ऑगस्ट 1930 रोजी झाला, हे ज्येष्ठ नेते वयाच्या 17 व्या वर्षी रेवेनशॉ कॉलेजमध्ये शिकत असताना राज्याच्या विद्यार्थी चळवळीत सामील झाले होते. 1964 मध्ये कम्युनिस्ट पक्षाला फाळणीचा सामना करावा लागला तेव्हा CPI(M) च्या स्थापनेत त्यांची महत्त्वपूर्ण भूमिका होती. ते 1971 ते 1990 पर्यंत पक्षाचे सचिव राहिले. पक्षाच्या केंद्रीय समितीवर त्यांची निवडही झाली.

पंजाबी गायक सिद्धू मूस वाला यांची गोव्या झाडून हत्या

- पंजाबमधील मानसा जिल्ह्यातील जवाहरके गावात 29 वर्षीय पंजाबी गायक सिद्धू मूस वाला यांची अज्ञात हल्लेखोरांनी गोव्या झाडून हत्या केली. पंजाब पोलिसांनी माजी आमदार, दोन तख्यांचे जथेदार, डेरांचे प्रमुख आणि पोलिस अधिकाऱ्यांसह 420 हून अधिक लोकांसह त्यांची सुरक्षा काढून घेण्याचे आदेश दिल्यानंतर एक दिवसानंतर ही घटना घडली.

- 17 जून 1993 रोजी जन्मलेले शुभदीप सिंग सिद्धू उर्फ सिद्धू मूस वाला हे मानसा जिल्ह्यातील मूस वाला गावचे होते. मूस वालाचे फॅन फॉलोअर्स लाखोमध्ये होते आणि ते त्यांच्या रॅपसाठी लोकप्रिय होते. मूस वाला यांनी इलेक्ट्रिकल इंजिनीअरिंगची पदवी घेतली होती.

विविध बातम्या

सत्यजित रे यांच्या जयंतीनिमित्त भारतीय चित्रपटाचे राष्ट्रीय संग्रहालय चित्रपट महोत्सवाचे आयोजन करणार आहे.

- सत्यजित रे यांच्या 101 व्या वाढदिवसानिमित्त, केंद्रीय माहिती आणि प्रसारण मंत्रालयाच्या मुंबईतील भारतीय चित्रपटाचे राष्ट्रीय संग्रहालय भारतभरातील विविध ठिकाणी तीन दिवसीय चित्रपट महोत्सव आयोजित करेल, ज्याद्वारे प्रतिष्ठित चित्रपट निर्मात्यांचे चित्रपट प्रदर्शित केले जातील. यात सत्यजित रे यांच्याबद्दलचे चित्रपटही दाखवले जाणार आहेत.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- राष्ट्रीय चित्रपट विकास महामंडळ, चित्रपट विभाग, नॅशनल फिल्म आर्काइव्ह ऑफ इंडिया आणि दूरदर्शन यांच्या सहकार्याने, पश्चिम बंगाल सरकार, अरोरा फिल्म कॉर्पोरेशन, आणि यांच्या सहकार्याने मुंबईतील नॅशनल म्युझियम ऑफ इंडियन सिनेमाद्वारे चित्रपट महोत्सवाचे आयोजन केले जात आहे.
- 4 मे रोजी, पथर पांचाली या मानवी दस्तऐवजीकरणावरील आंतरराष्ट्रीय प्रसिद्ध चित्रपटाच्या स्क्रीनिंगनंतर पॅनेल चर्चा होईल जी रे यांनी पहिल्यांदा जगासमोर आणली.
- सर्व प्रेक्षकांसाठी, विशेषतः सिनेफिल्स आणि रे यांच्या कार्याचे प्रशंसक यांच्यासाठी, पॅनेल चर्चा NFDC च्या अधिकृत फेसबुक पेजवर थेट वेबकास्ट केली जाईल.

JITO Connect 2022 लाँचिंग सत्राला पंतप्रधान मोदी संबोधित करतात.

- जैन इंटरनॅशनल ट्रेड ऑर्गनायझेशनच्या JITO Connect 2022 च्या उद्घाटन सत्राला संबोधित करण्यासाठी पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी यांनी व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगचा वापर केला. त्यांच्या भाष्यात, पंतप्रधानांनी कार्यक्रमाच्या विषयात सबका प्रयासच्या भावनेचा उल्लेख केला, असे म्हटले की जग पाहत आहे. आपली उद्दिष्टे साध्य करण्याची एक पद्धत म्हणून भारताच्या विकास संकल्पांवर. जागतिक शांतता असो, जागतिक संपत्ती असो, जागतिक अडचणींवर उपाय असो किंवा जागतिक पुरवठा साखळीचा विकास असो, जग भारताकडे आशेने पाहते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- पंतप्रधानांनी सांगितले की, लोकांचे कौशल्य, चिंता किंवा मतभिन्नतेचे कोणतेही क्षेत्र असो, ते सर्व नवीन भारताच्या उदयाने एकत्रित झाले आहेत.
- आजकाल प्रत्येकाचा असा विश्वास आहे की भारताने संभाव्यतेच्या आणि संभाव्यतेच्या पलीकडे प्रगती केली आहे आणि आता तो जागतिक कल्याणाचा एक मोठा उद्देश पूर्ण करत आहे.
- ते पुढे म्हणाले की, देश प्रतिभा, व्यापार आणि तंत्रज्ञानाला शक्य तितके प्रोत्साहन देत आहे, शुद्ध उद्दिष्टे, स्पष्ट हेतू आणि अनुकूल धोरणांच्या पूर्वीच्या घोषणेचा पुनरुच्चार करत आहे.

नेपाळच्या कामी रीता शर्पा यांनी 26 व्यांदा एव्हरेस्टवर चढाई केली.

- नेपाळचे दिग्गज गिर्यारोहक कामी रीता शर्पा यांनी 26 व्यांदा जगातील सर्वात उंच शिखर माउंट एव्हरेस्टवर चढाई करून नवा विश्वविक्रम प्रस्थापित केला आहे. 11-सदस्यीय रोप फिक्सिंग संघाचे नेतृत्व करत, कामी रीता आणि त्यांची टीम शिखरावर पोहोचली आणि त्यांनी स्वतःचा पूर्वीचा विश्वविक्रम मोडला. कामी रीता यांनी वापरलेला गिर्यारोहण मार्ग 1953 मध्ये न्यूझीलंडचे सर एडमंड हिलरी आणि नेपाळचे शर्पा तेनझिंग नोर्गे यांनी पायनियर केला होता आणि तो सर्वात लोकप्रिय आहे.

प्रियांका मोहिते 8,000 मीटरपेक्षा जास्त उंचीची पाच शिखरे सर करणारी पहिली भारतीय महिला ठरली आहे.

- महाराष्ट्रातील सातारा जिल्ह्यातील प्रियांका मोहिते ही 8000 मीटरपेक्षा जास्त उंचीची पाच शिखरे सर करणारी पहिली भारतीय महिला ठरली आहे. प्रियांकाने कांचनजंगा पर्वतावर चढाई करून हा टप्पा गाठला. 30 वर्षीय व्यक्तीने 5 मे रोजी संध्याकाळी 4:42 च्या सुमारास पृथ्वीवरील तिसरे सर्वोच्च शिखर सर केले. प्रियांका बेंगळूरु येथील एका फार्मास्युटिकल रिसर्च कंपनीत काम करते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- 2013 नंतर, तिने 2018 मध्ये दुसऱ्या पर्वतावर चढाई केली कारण 2014 मध्ये हिमवादळाने नेपाळला उद्ध्वस्त केले आणि 2015 मध्ये भूकंप झाला.
- उल्लेखनीय म्हणजे, प्रियांकाला 2020 मध्ये कांचनजंगा पर्वतावर चढाई करायची होती, परंतु कोविड-19 महामारीच्या उद्रेकामुळे ती करू शकली नाही. किशोरवयातच तिने महाराष्ट्राच्या शायद्रीत पर्वत चढायला सुरुवात केली.
- 2012 मध्ये प्रियांकाने बंदरपंचावर चढाई केली होती. बांद्रपंच हे उत्तराखंडच्या गढवाल विभागातील पर्वतीय भागात आहे. 2015 मध्ये प्रियांकाने समुद्र सपाटीपासून 6443 मीटर उंच असलेल्या मेन्थोसा पर्वतावर चढाई केली होती. हिमाचल प्रदेशातील लाहौल आणि स्पिती जिल्ह्यातील हे दुसऱ्या क्रमांकाचे सर्वोच्च शिखर आहे.

पर्यटन मंत्रालय अरेबियन टॅव्हल मार्केट, दुबई-2022 मध्ये भाग घेते.

- भारतातील समृद्ध आणि वैविध्यपूर्ण पर्यटन क्षमता प्रदर्शित करून आणि पर्यटन हितधारकांना विविध गोष्टींचे प्रदर्शन करण्यासाठी एक व्यासपीठ उपलब्ध करून देणारे, भारताचे पर्यटन मंत्रालय, भारत सरकारच्या अतुल्य भारत ब्रँड लाइनचा एक भाग म्हणून अरेबियन टॅव्हल मार्केट (ATM), दुबई -2022 मध्ये सहभागी होणार आहे. कोनाडा उत्पादनांसह पर्यटन स्थळे आणि उत्पादने. भारताला "मस्ट दिसायलाच पाहिजे, व्हिजिट" असे पर्यटन स्थळ म्हणून बाजारात आणण्याचे उद्दिष्ट आहे.

मणिपूरमध्ये भारतीय लष्कर गरीब विद्यार्थ्यांसाठी कोचिंग सेंटर उघडणार आहे.

- भारतीय लष्कराने ईशान्येकडील आर्थिकदृष्ट्या वंचित आणि वंचित भागातील मुलांना अभियांत्रिकी आणि वैद्यकीय प्रवेशासारख्या अखिल भारतीय स्पर्धात्मक परीक्षांसाठी तयार करण्यासाठी निवासी शिकवणी देण्यास सुरुवात केली आहे.
- भारतीय लष्कराच्या रेड शीलड विभागाने रेड शीलड सेंटर फॉर एक्सलन्स अँड वेलनेस विकसित करण्यासाठी एंटरप्राइझ भागीदार स्टेट बँक ऑफ इंडिया फाऊंडेशन आणि मार्गदर्शक भागीदार नॅशनल इंटीग्रेटी अँड एज्युकेशनल डेव्हलपमेंट ऑर्गनायझेशन यांच्यासोबत त्रिपक्षीय सामंजस्य करार केला आहे.

ब्रिटीश गिर्यारोहक कॅटन कूल 16 वेळा एव्हरेस्ट सर करणारा पहिला परदेशी ठरला आहे.

- ब्रिटीश गिर्यारोहक कॅटन कूल याने 16 व्यांदा जगातील सर्वात उंच पर्वतारोहण केले असून ते सर्वाधिक माऊंट एव्हरेस्ट शिखर सर करणारा पहिला परदेशी गिर्यारोहक बनला आहे. 2013 मध्ये एका मोसमात माऊंट नुपत्से, माऊंट एव्हरेस्ट आणि माऊंट ल्होत्से या पहिल्या ब्रिटीश गिर्यारोहकाचा विक्रम कॅटनच्या नावावर आहे. गेल्या वर्षी कॅटनने जगातील सर्वात उंच शिखर सर केल्यानंतर 29 तासांपेक्षा कमी कालावधीत माऊंट ल्होत्से शिखरावर पोहोचले होते. यापूर्वी, अमेरिकन गिर्यारोहक डेव्ह हॅनने 15 वेळा माऊंट एव्हरेस्टवर चढाई केली आहे.

मादाम तुसाद म्युझियम नोएडामध्ये पुढील महिन्यात सुरू होणार आहे.

- मादाम तुसादचे मेण संग्रहालय भारतात परत येत आहे. नोएडाच्या मॉलमध्ये हे म्युझियम असेल. क्रीडा, मनोरंजन, इतिहास आणि संगीत क्षेत्रातील 50 भारतीय आणि आंतरराष्ट्रीय दिग्गजांना नवीन ठिकाणी दाखवले जाईल. मॅडम तुसाद इंडिया अभ्यागतांना खातनाम व्यक्तीसोबत उठून वैयक्तिकरित्या तसेच त्यांच्या काही सर्वात प्रतिष्ठित क्षणांची संधी देईल.
- मादाम तुसादचा 200 वर्षांचा इतिहास आणि वारसा आहे, ज्याने 1835 मध्ये लंडनमध्ये प्रथम दरवाजे उघडले. मादाम तुसादचे शिल्पकार प्रत्येक आकृती तयार करण्यासाठी पौराणिक मेरी तुसाद प्रमाणेच तंत्र वापरतात. एखाद्या कलाकाराला एकच जीवनासारखी आकृती तयार करण्यासाठी किमान 12 आठवडे लागतात.

डब्ल्यूसीआरने बॅटरीवर चालणारे ड्युअल-मोड लोकोमोटिव्ह 'नवदूत' विकसित केले.

- पश्चिम मध्य रेल्वेने नवदूत नावाचे बॅटरीवर चालणारे ड्युअल-मोड लोकोमोटिव्ह विकसित केले आहे. हे इंजिन बॅटरी आणि वीज या दोन्ही मोडवर चालते. सध्या, जबलपूर, मुदवारा आणि इतर स्थानकांच्या ट्रेन शंटिंगच्या वेळी प्रायोगिक तत्वावर याचा वापर केला जात आहे. या ड्युअल मोड लोकोमोटिव्हला रेल्वे बोर्डाकडून सर्वोत्कृष्ट इनोव्हेशनचा पुरस्कारही मिळाला आहे. या नवीन लोकोमोटिव्हमुळे रेल्वे दररोज 1000 लिटर डिझेलची बचत करेल. सर्व चाचण्या पूर्ण केल्यानंतर, ते अधिक व्यापकपणे वापरले जाईल.

'नवदूत' बद्दल

- हे इंजिन बॅटरी आणि वीज या दोन्ही मोडवर चालते.
- हे ई-इंजिन 30 किमी प्रतितास वेगाने 18 डबे ओढू शकते.
- यात 84 बॅटरी आहेत आणि सध्या 400 टन खेचण्याची क्षमता आहे.
- हे न्यू कटनी जंक्शनच्या इलेक्ट्रिक विभागाने विकसित केले आहे.
- सर्व चाचण्या पूर्ण केल्यानंतर, माल वाहून नेणे, कोळसा, तेल टँकर इत्यादी कारणांसाठी ते इतर स्थानकांमध्ये अधिक प्रमाणात वापरले जाईल

भारत राजा राम मोहन रॉय यांची 250 वी जयंती साजरी करत आहे.

- राजा राम मोहन रॉय यांची 250 वी जयंती सांस्कृतिक मंत्रालयाने आझादी का अमृत महोत्सव अंतर्गत साजरी केली आणि त्यांचे स्मरण केले. सांस्कृतिक मंत्रालयाने 22 मे 2022 रोजी उद्घाटन समारंभाचे आयोजन केले होते. राजा राम मोहन रॉय लायब्ररी फाउंडेशन, सॉल्ट लेक, कोलकाता येथे आणि सायन्स सिटी ऑडिटोरियम, कोलकाता येथे उद्घाटन समारंभ आयोजित करण्यात आला होता.

- मंत्रालयाच्या प्रसिद्धीपत्रकानुसार, राजा राम मोहन रॉय यांची 250 वी जयंती आणि राजा राम मोहन रॉय लायब्ररी फाउंडेशनचा 50 वा स्थापना दिवस होता. राजा राम मोहन रॉय लायब्ररी फाउंडेशन येथे राजा राम मोहन रॉय यांच्या प्रतिष्ठित पुतळ्याचे उद्घाटन केले. त्याचे उद्घाटन केंद्रीय मंत्री जी किशन रेड्डी यांच्या हस्ते व्हर्चुअली करण्यात आले.

21 जून रोजी कर्नाटकात आंतरराष्ट्रीय योग दिवस साजरा केला जाणार आहे.

- केंद्रीय आयुष मंत्रालयाने 21 जून रोजी कर्नाटक राज्याची सांस्कृतिक राजधानी आणि प्रमुख ऐतिहासिक ठिकाण म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या म्हैसूर शहरात 8 वा आंतरराष्ट्रीय योग दिन (IDY) साजरा केल्याची पुष्टी केली आहे. आयुष मंत्रालयाने मुख्यमंत्र्यांना पत्र लिहिले आहे. कर्नाटकचे सचिव पी. रविकुमार यांनी या प्रकरणाबाबत आणि IDY-2022 च्या मुख्य कार्यक्रमाच्या यशस्वी आयोजनासाठी सर्व संबंधितांना आवश्यक निर्देश जारी करण्याचे निर्देश दिले.
- IDY-2022 ची तयारी आधीच सुरू आहे. आझादी का अमृत महोत्सव वर्षात आगामी 8 वा IDY येत असल्याने, या मंत्रालयाने देशभरातील 75 प्रतिष्ठित स्थळांवर IDY पाहण्याची योजना आखली आहे

सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्त्वाचे मुद्दे:

- अध्यक्ष: जैर बोल्सोनारो;
- राजधानी: ब्रासिलिया;
- चलन: ब्राझिलियन रियल.
- ICICI बँकेचे मुख्यालय: वडोदरा
- ICICI बँकेचे MD आणि CEO: संदीप बख्शी
- ICICI बँकेचे अध्यक्ष: गिरीश चंद्र चतुर्वेदी
- युनियन बँक ऑफ इंडिया मुख्यालय: मुंबई;
- युनियन बँक ऑफ इंडिया सीईओ: राजकिरण राय जी.;
- युनियन बँक ऑफ इंडियाची स्थापना: 11 नोव्हेंबर 1919, मुंबई.
- बिहार राजधानी: पाटणा
- बिहारचे राज्यपाल: फागू चौहान
- बिहारचे मुख्यमंत्री: नितीश कुमार
- पोलंड राजधानी: वॉर्सा;
- पोलंड चलन: पोलिश zloty;
- पोलंडचे अध्यक्ष: आंद्रेज दुडा
- सेंट्रल इंटेलिजेंस एजन्सीचे संस्थापक: हॅरी एस. ट्रुमन;
- केंद्रीय गुप्तचर संस्थेची स्थापना: 26 जुलै 1947;
- सेंट्रल इंटेलिजेंस एजन्सीचे मुख्यालय: लॅंगली, मॅकलीन, व्हर्जिनिया, युनायटेड स्टेट्स;
- सेंट्रल इंटेलिजन्स एजन्सीचे संचालक: विल्यम जे. बर्न्स;
- सेंट्रल इंटेलिजन्स एजन्सीचे उपसंचालक: डेव्हिड एस. कोहेन.
- FAO चे मुख्यालय: रोम, Lazio
- FAO चे महासंचालक: Qu Dongyu
- FAO ची मूळ संस्था: संयुक्त राष्ट्र आर्थिक आणि सामाजिक परिषद
- आरोग्य व कुटुंब कल्याण राज्यमंत्री: डॉ.भारती प्रवीण पवार
- सामाजिक न्याय आणि अधिकारिता मंत्री: श्री वीरेंद्र कुमार
- मो स्कूल अभियान अध्यक्ष: श्रीमती. सुष्मिता बागची

- फेडरल रिझर्व्ह बँक ऑफ न्यूयॉर्कची स्थापना: 1913
- फेडरल रिझर्व्ह बँक ऑफ न्यूयॉर्कचे अध्यक्ष आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी: जॉन सी. विल्यम्स
- फेडरल रिझर्व्ह बँक ऑफ न्यूयॉर्क मुख्यालय: न्यूयॉर्क, यूएसए
- ISRO ची स्थापना: 15 ऑगस्ट 1969
- ISRO मुख्यालय: बेंगळूरु
- ISRO चे अध्यक्ष: एस सोमनाथ
- कॅनरा बँकेची स्थापना: 1 जुलै 1906;
- कॅनरा बँकेचे मुख्यालय: बंगलोर, कर्नाटक;
- कॅनरा बँकेचे सीईओ आणि एमडी: लिंगम व्यंकट प्रभाकर
- उत्तर प्रदेश राजधानी: लखनौ;
- उत्तर प्रदेशचे मुख्यमंत्री: योगी आदित्यनाथ;
- उत्तर प्रदेशच्या राज्यपाल: आनंदीबेन पटेल.
- अध्यक्ष, TVS मोटर कंपनी: प्रो सर राल्फ डायटर स्पेथ
- अध्यक्ष एमेरिटस, TVS मोटर कंपनी: श्री वेणू श्रीनिवासन
- अदानी समूहाची स्थापना: 1988
- अदानी समूहाचे मुख्यालय: अहमदाबाद, गुजरात;
- अदानी समूहाचे अध्यक्ष: गौतम अदानी
- अदानी समूहाचे व्यवस्थापकीय संचालक: राजेश अदानी
- लार्सन अँड टुब्रो इन्फोटेक लिमिटेडची स्थापना: 23 डिसेंबर 1996;
- लार्सन अँड टुब्रो इन्फोटेक लिमिटेड मुख्यालय: मुंबई;
- लार्सन अँड टुब्रो इन्फोटेक लिमिटेड सीईओ: संजय जालोना.
- मणिपूरचे मुख्यमंत्री: एन बिरेन सिंग;
- मणिपूरची राजधानी: इंफाळ;
- केरळ राजधानी: तिरुवनंतपुरम;
- केरळचे राज्यपाल: आरिफ मोहम्मद खान;
- केरळचे मुख्यमंत्री: पिनाराई विजयन.
- इंडियन बँक एमडी आणि सीईओ: शांतीलाल जैन;
- इंडियन बँकेची स्थापना: 15 ऑगस्ट 1907;
- इंडियन बँकेचे मुख्यालय: चेन्नई, तामिळनाडू;
- रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेडचे CEO: मुकेश अंबानी (31 जुलै 2002-);
- रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेड संस्थापक: धीरूभाई अंबानी;
- रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेड स्थापना: 8 मे 1973, महाराष्ट्र;
- रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेड मुख्यालय: मुंबई.
- NPCI ची स्थापना: 2008
- NPCI मुख्यालय: मुंबई, महाराष्ट्र
- NPCI MD आणि CEO: दिलीप आसबे
- HDFC Bank Ltd MD आणि CEO: शशिधर जगदीशन
- HDFC बँक लिमिटेड स्थापना: 1994
- HDFC बँक लिमिटेड मुख्यालय: मुंबई, महाराष्ट्र
- व्हिएतनाम राजधानी शहर: हनोई
- व्हिएतनाम चलन: व्हिएतनामी डॉंग
- व्हिएतनामचे पंतप्रधान: फाम मिन्ह चिन्ह
- दक्षिण कोरिया राजधानी: सोल;
- दक्षिण कोरियाचे चलन: दक्षिण कोरियन वोन.
- मध्य प्रदेशची राजधानी: भोपाल
- मध्य प्रदेशचे राज्यपाल: मंगुभाई सी. पटेल
- मध्य प्रदेशचे मुख्यमंत्री: शिवराज सिंह चौहान
- भारती एक्सए जनरल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड सीईओ: संजीव श्रीनिवासन
- ICICI बँकेचे गैर-कार्यकारी (अंशकालीन) अध्यक्ष: श्री. गिरीश चंद्र चतुर्वेदी
- Santander UK चे मुख्य कार्यकारी अधिकारी: माइक रेग्रियर
- ICICI बँकेचे आंतरराष्ट्रीय बँकिंग गटाचे प्रमुख: श्रीराम एच अय्यर
- भारतीय निवडणूक आयोगाची स्थापना: 25 जानेवारी 1950
- भारतीय निवडणूक आयोगाचे मुख्यालय: नवी दिल्ली
- हरियाणाचे राज्यपाल: बंडारू दत्तात्रेय;
- हरियाणाची राजधानी: चंदीगड;
- हरियाणाचे मुख्यमंत्री: मनोहर लाल खट्टर.
- मणिपूरचे राज्यपाल: गणेशन
- GOC रेड शील्ड डिव्हिजन मेजर जनरल नवीन सचदेवा
- ISSF ची स्थापना: 1907;
- ISSF मुख्यालय: म्युनिक, जर्मनी;
- ISSF अध्यक्ष: व्लादिमीर लिसिन.
- UAE राजधानी: अबू धाबी;
- UAE चलन: संयुक्त अरब अमिराती दिरहम;
- UAE पंतप्रधान: मोहम्मद बिन राशिद अल मकतूम.
- त्रिपुराची राजधानी: आगरतळा
- त्रिपुराचे मुख्यमंत्री: बिप्लब कुमार देब
- त्रिपुराचे राज्यपाल: सत्यदेव नारायण आर्य
- WHO महासंचालक: टेड्रोस गेब्रेयसस
- यूएस अध्यक्ष: जो बिडेन
- केनिया राजधानी: नैरोबी;
- केनिया चलन: शिलिंग;
- केनियाचे अध्यक्ष: उहुरु केन्याटा.
- इस्रोचे अध्यक्ष आणि अवकाश विभागाचे सचिव: एस सोमनाथ
- विक्रम साराभाई स्पेस सेंटरचे संचालक (VSSC): एस उन्नीकृष्णन नायर
- गृहमंत्री: अमित शहा
- गृह मंत्रालयात राज्यमंत्री: अजय कुमार मिश्रा
- फ्रान्सची राजधानी: पॅरिस;
- फ्रान्सचे अध्यक्ष: इमॅन्युएल मॅक्रॉन.
- रॉयल एनफिल्ड मुख्यालय: चेन्नई;
- रॉयल एनफिल्डची स्थापना: 1955;
- रॉयल एनफिल्ड पालक संस्था: आयशर मोटर्स.
- भारती एअरटेलचे संस्थापक: सुनील भारती मित्तल;
- भारती एअरटेलची स्थापना: 7 जुलै 1995, भारत.
- चीनची राजधानी: बीजिंग;
- चीनचे चलन: रॅन्मिन्बी;
- चीनचे अध्यक्ष: शी जिनपिंग.
- भारताचे सरन्यायाधीश: न्यायमूर्ती एन.व्ही. रामण्णा
- इन्फोसिसची स्थापना: 2 जुलै 1981, पुणे
- इन्फोसिस मुख्यालय: बेंगळूरु
- इन्फोसिसचे संस्थापक: एन.आर. नारायण मूर्ती आणि नंदन नीलेकणी
- Paytm स्थापना: ऑगस्ट 2010
- Paytm मुख्यालय: नोएडा, उत्तर प्रदेश, भारत
- ऑस्ट्रेलियाची राजधानी: कॅनबेरा;
- ऑस्ट्रेलियाचे चलन: ऑस्ट्रेलियन डॉलर.

- जेट एअरवेजचे CEO: संजीव कपूर
- जेट एअरवेजचे संस्थापक: नरेश गोयल
- जेट एअरवेजची स्थापना: 1 एप्रिल 1992, मुंबई
- जेट एअरवेजचे मुख्यालय: मुंबई
- पूर्व तिमोर राजधानी: दिली;
- पूर्व तिमोर चलन: युनायटेड स्टेट्स डॉलर.
- युवा कार्य आणि क्रीडा मंत्री: श्री अनुराग ठाकूर
- उत्तराखंडचे मुख्यमंत्री: पुष्कर सिंह धामी
- ऊर्जा राज्य सचिव: आर मीनाक्षी सुंदरम
- बीपीसीएलचे मुख्य महाव्यवस्थापक: शोली अब्राहम
- फेडरेशन ऑफ इंडियन एक्सपोर्ट ऑर्गनायझेशनची स्थापना: 1965
- फेडरेशन ऑफ इंडियन एक्सपोर्ट ऑर्गनायझेशनचे मुख्यालय: नवी दिल्ली
- फेडरेशन ऑफ इंडियन एक्सपोर्ट ऑर्गनायझेशनचे अध्यक्ष: डॉ. ए. शक्तीवेल

- फेडरेशन ऑफ इंडियन एक्सपोर्ट ऑर्गनायझेशनचे महासंचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी: डॉ. अजय सहाय.
- SBI चे समूह मुख्य आर्थिक सल्लागार: सौम्या कांती घोष

